གྲུབ་མཐའ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་བཀའ་ཁྲིད།

གཉིས་པ།

འགོང་ས་འསྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག

སེ་ར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

༄༅། །གྲུབ་མཐའ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་ བཀའ་ཁྲིད་བཞུགས་སོ།།

༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དེབ་སྤྱིའི་ཨང་།

SJRB-0118

པར་གཞི་རང་སོར་བཞག་ཡོད།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་རྩོམ་སྒྲིག་ཁང་གིས་འཕྲུལ་དེབ་ཏུ་བཟོས།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲེམས་སྤེལ་བྱས།

༢༠༡༥ ལོའི་ཟླ་བཞི་པར་གསར་དུ་བསྒྲིགས།

༢༠༢༠ ལོའི་ཟླ་བཅུ་པར་བསྐྱར་སྒྲིག་བྱས།

སེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དྲ་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་དྲ་བྱང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

དཀར་ཆག

དཔེ་སྐྲུན་གསལ་བཤད། iii

༄༅། །གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཁྲུལ་སྤོང་གདོང་ལྔའི་སྒྲ་དབྱངས་ཀུན་མཁྱེན་ལམ་བཟང་གསལ་བའི་རྣོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །གྲུབ་མཐའ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་བཀའ་ཁྲིད།

དང་པོ། ཕྱོན་འགྲོའི་གསུང་ཆོས། ༣༨

༡ ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ལུགས་སྤྱི་བཤད། ༣༨

༢ ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་ངོ་སྤྲོད། ༤༩

གཉིས་པ། གཞུང་དངོས་ཀྱི་བཀའ་ཁྲིད། ༨༡

༡ མཆོད་བརྗོད་དང་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བའི་བཀའ་ཁྲིད། ༨༡

༢ བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་ལ་སྦྱོང་བའི་དགོས་དོན་བཤད་པ། ༨༣

གསུམ་པ། གྲུབ་མཐའི་སྒྲ་བཤད་དང་ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་བཤད་པ། ༨༩

བཞི་པ། ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཤད་པ། ༩༣

༡ ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིར་བཤད་པ། ༩༣

༢ མུ་སྟེགས་རྒྱང་འཕེན་པའི་སྐོར་བཤད་པ། ༩༧

༣ མུ་སྟེགས་བྱེ་བྲག་པ་དང་རིག་པ་ཅན་པའི་སློར་བཤད་པ། ༡༢༣

༤ མུ་སྟེགས་གྲངས་ཅན་པའི་སྐོར་བཤད་པ། ༡༢༥

༥ མུ་སྟེགས་དཔྱོད་པ་བའི་སྐོར་བཤད་པ། ༡༣༠

༦ མུ་སྟེགས་གཅེར་བུ་བའི་སྐོར་བཤད་པ། ༡༣༡

ལྔ་པ། རང་སྡེ་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། ༡༣༧

༡ ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིར་བཤད་པ། ༡༣༧

ཀ ཐེག་ཆེན་བཀར་ཪྫི་ལྟར་སྨྲ་བའི་ཚུལ་བཤད་པ། ༡༤༠

ཁ འཁོར་ལོ་གསུམ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་ནང་པའི་ལྟ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེ་བ་སྟོན་པ། ༡༥༦

༢ བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། ༡༦༥

༣ མདོ་སྡེ་བའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། ༡༨༥

༤ སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། ༢༠༡

༥ ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། ༢༢༦

ཀ དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་སྐོར་བཤད་པ། ༢༢༦

ཁ དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ། ༢༣༦

པར་བྱང་སྨོན་ཚིག ༢༥༣

དཔེ་སྐྲུན་གསལ་བཤད།

༄༅། །ལྷར་བཅས་འགྲོ་བ་ཡོངས་ཀྱི་མ་འདྲིས་པའི་མཛའ་བཤེས་ཆེན་པོ་༧སྤྱི་ནོར་༧གོང་ས་༧སྐྱབས་མགོན་རྒྱལ་བའི་དབང་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཅིང་གཟིགས་པ་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་ངག་དབང་བློ་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་མཆོག་གིས་ཀོ་རི་ཡའི་ཆོས་ཚོགས་ཤིག་གི་གཙོས་པའི་ཕྱི་ནང་མི་རིགས་དད་ལྡན་ཆོས་ཞུ་བ་རྣམས་ལ་མཁས་ཤིང་གྲུབ་པའི་དབང་ཕྱུག་ཆེན་པོ་རྗེ་བཙུན་དཀོན་མཆོག་འཇིགས་མེད་དབང་པོ་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་གིས་༡༥༥༣ལོར་བཀའ་རྩོམ་གནང་བའི་བསྟན་བཅོས་གྲུབ་པའི་མཐའ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བའི་བཀའ་ཁྲིད་བཀའ་དྲིན་བསྐྱངས་པའི་ཟིན་དེབ་ཅིག་ཧ་ས་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་དཔར་བསྐྲུན་གནང་བ་འདི་ཉིད་སྨད་དུ་བྱུང་བའི་སྔོན་མེད་ལེགས་བཤད་ཀྱི་གཏེར་ལྟ་བུར་མཐོང་བ་དང་། དོན་གཉེར་ཅན་དབང་པོ་མཆོག་དམན་ཀུན་གྱི་གོ་བདེ་བ་སོགས་ཁྱད་ཆོས་དུ་མས་ཕྱུག་པས། ལེགས་བཤད་འདིའི་བརྗོད་བྱའི་དོན་མཐའ་དག་ཐུགས་སུ་ཆུད་ནས་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་སོན་པ་དང་། ཡང་འདི་ཉིད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་ཕྱིར་དང་། རང་ཉིད་ཀྱི་ཚོགས་གསོག་གི་རྒྱུར་བསམ་སྟེ་དཔེ་བདག་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ལ་དཔར་བསྐྲུན་ཆོག་པའི་གནང་ཞུས་ཐོབ་ལྟར། དཔལ་ལྡན་འབྲས་སྤུངས་བཀྲ་ཤིས་སྒོ་མང་གུང་རུ་གྲྭ་ངག་དབང་འབྱོར་མཆོག་བདག་ལ་གྲྭ་ཚང་རིན་པོ་ཆེ་ནས་རབ་གནས་ལུགས་ཡོས་ལོའི་གྲྭ་བསྐོར་དགེ་བཤེས་མཚན་བཏགས་སྩལ་བའི་དགའ་སྟོན་དུ་དགེ་འདུན་རེར་གྲུབ་མཐའ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་རྣམ་བཤད་ཟིན་དེབ་རེ་འགྲེམ་འབུལ་ཞུ་ཆེད་དུ་དེབ་གྲངས་སྟོང༢༠༠༠དང་འཕོར་ཐག་འོད་སྡེར་གྲངས་སྟོང་༢༠༠༠་སོགས་དཔར་བསྐྲུན་ཞུས་པའི་དགེ་བའི་མཐུ་ལ་བརྟེན་ནས། རྒྱལ་བསྟན་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་

འཛམ་མགོན་བླ་མ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་བློ་བཟང་གྲགས་པའི་མདོ་སྔགས་ཟུང་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་དར་ཞིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། བསྟན་པ་དེ་འཛིན་ཀུན་གྱི་གཙུག་རྒྱན་༸གོང་ས་༸སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་དབུས་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྐྱེས་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་སྐུ་ཚེ་བརྟན་ཅིང་མཛད་འཕྲིན་རྒྱས་པ་དང་བདག་སོགས་འབྲེལ་ཐོག་དང་བཅས་པའི་ཡིད་ཅན་ཀུན་ཡང་དག་པའི་ལམ་བཟང་ལ་བདེ་བླག་ཏུ་འཇུག་པའི་རྒྱུར་གྱུར་ཅིག། འབྲས་སྤྲོ་མང་གླིང་རྭ་ངག་དབང་འབྱོར་མཆོག་གིས་༢༠༡༡ལོའི་ཟླ་༡༢ཚེས༢༠བོད་ཟླ་༡༠ཚེས་༢༥དགའ་ལྡན་ལྔ་མཆོད་ཉིན་བྲག་ཚང་རིན་པོ་ཆེའི་ཚོགས་དབུས་སུ་འགྲེམ་སྤེལ་ཞུས་པའོ། །དགེ་ལེགས་འཕེལ།

༄༅། །གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འཁྲུལ་སྤོང་གདོང་ལྔའི་སྒྲ་དབྱངས་ཀུན་མཁྱེན་ལམ་བཟང་གསལ་བའི་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

༄༅། །གདུལ་བྱའི་ཁམས་བཞིན་གསང་གསུམ་བརྟན་གཡོའི་གར། །རབ་བསྒྱུར་མཐའ་ཡས་ཟབ་རྒྱས་ཆོས་ཀྱི་སྒོ། །མང་ཐོས་རྟེན་འབྱུང་གཏམ་གྱིས་ཀུན་མཁྱེན་ལམ། །སྟོན་མཛད་ཤཱཀ་སེང་བརྒྱུད་པར་བཅས་ཕྱག་འཚལ། །བློ་བྲལ་མཁྱེན་རབ་རལ་གྲིའི་རྣོ་དང་ལྡན་ཅིག་སྟོང་པའི་མཁར་གདེངས་མི་ཤེས་དགྲ། །ཐུགས་རྗེའི་སྤྱན་དང་འཛུམ་ལྡན་མཆུ་སྒྲོས་ལེགས་བཤད་འཆད་ལ་ལྡན་ཅིག་འགྲོ་ལ་བཞད། །ཆོས་མཛོད་གང་བསྣམས་དེ་དང་ལྡན་ཅིག་རྣལ་འབྱོར་དྲན་པར་གང་དེ་བརྗོད་མིན་འདྲི། །རྒྱལ་ཀུན་ཡབ་གཅིག་གཉིས་ཀྱི་ཁྱོད་ཀྱིས་བདག་བློ་ངག་མཆོག་ལྡན་ཅིག་རྣམ་བཀྲ་མཛོད། །འོ་མཚོ་ལས་འོངས་ཤེལ་དཀར་ལྡུན་པོས་དབང་སྡོན་ཟུར་ཕུད་ངོམ། །བློ་རྒྱས་ཞལ་ལས་དཀྱུས་རིང་འདྲེན་བྱེད་ཨུཏྤལ་སྔོན་པོའི་མདའ། །འཕངས་པས་སེམས་རྨོངས་སྦྱུབ་གྲོལ་རྣམ་དཔྱོད་ཆེས་བཀྲའི་པདྨ་འབུམ། །ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་ཆགས་མཚུ་དང་ལྡན་ཅིག་བཞད་པར་མཛོད་ཅིག་ཚངས་སྲས་

མ། །འདི་ན་མདོ་སྔགས་ཟབ་རྒྱས་ཉིན་མཚན་རེས་ཙམ་གྱིས། །སྤྱོད་ཚེ་ཐུབ་བསྟན་མ་ལུས་ཉམས་ལེན་རྣམ་སད་འོད། །འབྱིན་མཛད་བློ་བཟང་རྒྱལ་བ་སྤྲུ་ཕྱི་སྲས་བཅས་སོགས། །ཐུབ་དབང་ཞལ་སྐྱིན་རྣམས་ལ་མི་གུས་དཔྱོད་ལྡན་སུ། །རིགས་གྲུར་དེད་དཔོན་མཁས་བསྟེན་ངལ་བ་བརྒྱུས། །གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་མཐར་སོན་སྟོན་མེད་པའི། །ལེགས་བཤད་རིན་ཆེན་རྙེད་འདི་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས། །དགའ་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན་ལམ་གསལ་སྒྲོན་མེ་ཟུངས། །

བསྟན་དང་སྟོན་པ་ལྟ་བས་ཕྱི་ནང་གཉིས། །བཀར་བཏགས་ལྟ་དང་སྒོམ་པ་སྲིད་པའི་གཉེན། །མཐའ་གཉིས་སྤངས་སྤྱོད་བྲལ་འབྲས་བརྟགས་འགོག་བསྟན། །སྟོན་པ་སྐྱོན་ཟད་གཉིས་བཟློག་གཞན་གྱི་ཕྱིར། །སྐྱབས་འགྲོས་མིན་དང་སྟོན་པ་གཅིག་འདོད་འབྲུལ། །བདག་ལྟའི་ཞེན་ཡུལ་སྒྲུབ་འགོག་ཕྱི་ནང་གཉིས། །དང་པོ་མངོན་ཕྱོགས་དབང་གིས་ཆད་རྟག་སྨྲ། །བདེན་དངོས་འདོད་འགོག་དངོས་སྨྲ་དངོས་ཉིད་མེད། །ཕྱི་ནང་ལ་ཞེན་དོན་སྨྲ་སེམས་ཙམ་པ། །སྟོན་སོགས་ཕལ་ཆེར་རང་སྡེར་འདྲེན་གུས་མང་། །རང་རང་མཐའ་བྲལ་རྟོག་བཏགས་གོང་མས་འགོག །འོག་མ་འོག་མའི་ལྟ་བའང་གོང་མའི་སྟེགས། །གཞན་རྣམས་མཐར་ལྟུང་མཐའ་བྲལ་ཀླུའི་ཞབས་ལུགས། །ཞེས་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིའི་རྣམ་བཞག་སྐབས་ཏེ་དང་པོའོ།། །།

ཚེ་ལོ་དཔག་མེད་དུས་སུ་སེར་སྐྱ་ཡིས། །གྲངས་ཅན་གཞུང་བརྩམས་དེའི་བདག་རྣམ་དབྱེ་ལ། །སྒྲོ་བཏགས་མི་འདུས་སྣ་སྟེགས་ལུགས་མང་གྱེས། །འགའ་ཞིག་གདོད་ནས་སྟོན་སོགས་ཐ་དད་འཆད། །ལ་ལར་ཀུན་སྟོན་དྲང་སྲོང་མཆོད་འོས་འདོད། །མཆོད་སྦྱིན་གཉིས་རིམ་འདིར་བྱུང་གྲངས་ཅན་སྨྲ། །གཞན་སྡེ་ཕྱི་བ་སུ་

སྡེགས་བྱེད་སོགས་མེད། །ཉེར་ལྔ་བཤད་ཀྱང་འདིར་གསལ་མི་འདྲ་ཁྱིམ། །ལྔ་འཁྲུལ་རང་སྡེར་མི་མཚུངས་གྲངས་མ་བཀག །ཚད་སྨྲ་གཅིག་དང་རྟག་སྨྲ་བཅུ་གཅིག་གྲགས། །ཕྱུར་བུ་འཇིག་རྟེན་མིག་དང་འཇུག་སྟོབས་སྟོན། །ཚུར་མཛེས་ཚད་སྨྲ་མེད་སྨྲ་ཕུར་བུ་བ། །རྒྱང་འཕེན་སོགས་སོ་རང་བཞིན་རྒྱུར་སྨྲ་འཁྲུལ། །རྒྱུ་འབྲས་ལྷ་སོགས་མི་འདོད་འདོད་བཤད་ཕྱིར། །སྔ་ཕྱི་གཏན་མེད་འགྲོ་གསུམ་ཙམ་སོགས་འཁྲུལ། །རྟོག་གེ་སྡོམས་འཇུག་འདོད་གདུང་ཕན་རློམ་གྱིས། །མཐོང་མིན་རྗེས་འགྲོ་མེད་པས་རྒྱུ་འབྲས་མེད། །ལུས་སེམས་ཙམ་བདག་ཞིག་ཕྱིར་སྔ་ཕྱི་མེད། །སེམས་ལུས་ཐ་དད་ལ་བརྟེན་རྒྱུད་གཅིག་མིན། །འབྱུང་ལས་སེམས་སྐྱེ་མྱང་འདས་དངོས་པོ་མེད། །མངོན་སུམ་ཚད་མ་རྗེས་དཔག་ཚད་མིན་འཁྲུལ། །སེམས་ཕྱིར་དེ་སྔོན་སོང་གྲུབ་གཡོ་དྲནའང་ཕྱིར། །གོམས་གསལ་རྗེས་འགྲོས་ཀུན་མཁྱེན་རྒྱུ་འབྲས་གྲུབ། །དེ་མེད་དངོས་མིན་རྗེས་དཔག་བཀག་ཕྱིར་ཡང་། །ཞེས་ཚད་མཐའ་རྣམ་པར་བཀག་པའི་སྐབས་ཏེ་གཉིས་པའོ།། །།

སེར་སྐྱ་མཆོད་འོས་དབང་ཕྱུག་ཆུ་ཀླུང་སྟོན། །གྲངས་ཅན་རང་བཞིན་རྒྱུར་སྨྲ་སེར་སྐྱ་སོགས། །དབྱེ་ངོ་སེར་སྐྱ་མངོན་གསལ་ལྷ་མེད་པ། །གྲངས་ཅན་ལྷར་བཅས་རྣམ་འགྱུར་ཆུ་ཀླུང་ལུགས། །མངོན་སུམ་ཚད་མ་དབང་པོའི་འཇུག་པ་གཉིས། །རང་དོན་འབྲེལ་བདུན་གཞན་དོན་རྣམ་གསལ་གཉིས། །དབང་ཕྱུག་རྒྱུད་དང་སུམ་ཅུ་པ་སོགས་ལུང་། །ཡོན་ཏན་བྱ་བྱེད་མིན་དང་རྟག་དངོས་ཤེས། །ཟ་བོའི་བདག་ཡོད་སྤྱི་གློར་གནས་མི་གནས། །ཤེས་རིག་སྐྱེས་བུ་བདག་སོགས་ཉེར་བཞི་བེམ། །རྩ་བ་བྱེད་པོ་རྟག་གཅིག་ཡུལ་དང་ཁྱབ། །མི་གསལ་ཡོན་ཏན་མཉམ་འདོད་གནས་ལུགས་

སོགས། །དེ་ལས་ཆེན་པོ་ཤེལ་འདྲ་གཉིས་འདྲེས་འཛལ། །ཡོན་ཏན་སྙིང་སྟོབས་རྟུལ་མུན་བདེ་སྡུག་སོགས། །བློ་ལས་ང་རྒྱལ་གསུམ་སྐྱེ་དང་པོ་ལས། །དེ་ཙམ་ལྔ་སྐྱེད་དེ་ལྔས་འབྱུང་བ་ལྔ། །གཉིས་པས་ལས་བློའི་དབང་པོ་ལྔ་ལྔ་ཡིད། །གསུམ་པ་དེ་གཉིས་འཛུག་བྱེད་མུ་བཞིའི་ཕྱིར། །ཉེར་ལྔ་གཙོ་བདག་ལ་སྡུད་ཤིན་ཏུ་འཐུལ། །སྤྱི་བདག་བདེན་དངོས་གཞན་རྟེན་སྐྱེ་བའི་ཚུལ། །སྣང་ཡོད་གསལ་འགྱུར་འཇིག་པ་ཐིམ་མམ་ཞི། །སྣ་ཚོགས་གཙོ་ཙམ་ལས་མིན་སེམས་མེད་ཕྱིར། །བྱིན་མེད་མི་རྟོམ་སྐྱེས་བྱུས་མིན་མི་ཤེས། །རང་བཞིན་ངོར་གནས་ཡོན་ཏན་དེ་གསུམ་གྱིས། །སྐྱེ་གནས་འཇིག་ཅིང་རྒྱུ་ཡོད་འང་རིམ་ཕྱིར་འབྲས། །བསམ་གཟུགས་མངོན་ཤེས་གཙོར་ལྡའི་ལམ་སོགས་ཀྱིས། །འབའ་ཞིག་རང་བཞིན་བདག་གནས་ཐར་པ་གཉིས། །མཚན་ཉིད་ལྔ་བཅུ་འཆིང་ཐར་གསུམ་གསུམ་སོགས། །ཡོད་ཀྱང་སྐྱེ་ན་དོན་མེད་ཐུག་མེད་འགྱུར། །སྐྱེད་བྱེད་རྟག་དང་མ་ཉམས་འབྲས་ལྡོག་འགལ། །བེམ་ཕྱིར་མི་སྤྱོད་ཁྱབ་ཕྱིར་ཆ་མེད་འགལ། །རྟག་ཕྱིར་ཤེས་མིན་རྟག་ལ་འཆིང་གྲོལ་ཅི། །ཞེས་སེར་སྐྱ་པ་དང་གྲགས་ཅན་དག་གིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་རྟག་མཐའ་བསལ་བའི་སྐབས་ཏེ་གསུམ་པའོ།། །།

ཚངས་སོགས་སྟོན་དང་བྲམ་ཟེ་རིག་བྱེད་སོགས། །ཚངས་པ་པད་སྙིང་ལས་སྐྱེས་དུས་མིང་བདུན། །ཞལ་བཞི་ལུས་ཆ་བཞི་ལས་རིག་བྱེད་བཞི། །མི་རིགས་བཞི་སྐྱེས་འཇིག་རྟེན་བྱེད་པ་པོ། །རིག་བྱེད་རང་བྱུང་ཨ་ཐྭ་མེ་དྭ་མཆོག ། རྟག་ཞི་སྟོན་པ་བཛ་སྦྱོད་སྒྲ་བྱེད་མེད། །སྣ་ཚོགས་བཞིར་བྱེད་སྒྲ་ཡི་ཚངས་པ་སྨྲ། །ཨོཾ་རིང་དངོས་ཀུན་རང་བཞིན་ཆ་མེད་རྟག །བདེན་འཛུག་རབ་རིབ་གྱིས་བསླད་སྣ་ཚོགས་

སྣང་། །ཕྱི་ནང་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ལམ་དང་འཛག་བདེ་ཐར། །ཚད་མ་རིག་བྱེད་ཁོན་ལ་ལའི་གཉིས། །ཚངས་སོགས་སྟོན་དང་རིག་བྱེད་མཐར་སྨྲ་སོགས། །ཁྱབ་སྤྲ་ཤེས་རྟག་སྐྱེས་བུ་ཉི་མའི་མདོག །སྨུན་འདས་ཁོ་ནས་སྣོད་བཅུད་འཆིང་སོགས་བྱེད། །གསེར་མདོག་མཐོང་ཚེ་དེ་ཆར་ཐིམ་པ་གྲོལ། །ཚངས་སོགས་སྟོན་དང་རིག་བྱེད་གསང་བ་པ། །བདུད་རྩི་ཐིགས་ལུང་ཤེས་རིག་རྟག་པའི་བདག །ཆ་མེད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་བདེན་གྲུབ་འདོད། །རིགས་བཞི་མེད་འགྱུར་མིང་སྲིད་ཀུན་སྤྱོད་འགྱུར། །འཚེ་བ་ཆོས་ཡིན་དམྱལ་བའི་རྒྱུ་གང་སོགས། །ཞེས་ཚངས་པ་པ་དང་བཛ་སྤྱོད་པ་དང་རིག་བྱེད་མཐའ་བ་དང་གསང་བ་པ་བཞིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་རྟག་མཐའ་ཚད་བསལ་གྱི་སྐབས་ཏེ་བཞི་པའོ།། །།

ནོར་ལྷ་ཟླ་བ་གཞོན་ནུ་མ་ལེན་སྟོན། །ཁྱབ་འཇུག་པ་དང་ཟླ་བ་གླུའི་ཆོས་སྨྲ། །ཏོག་ཕན་ཡན་ལག་མཚན་མོ་ལྷ་སོགས་ལུང་། །ཁྱབ་འཇུག་བུད་མེད་མང་བསྐོར་སྒོ་ལྡན་གནས། །ཉི་སོགས་མཆོག་ང་བྲམ་ཟེ་ལུས་ཀྱིས་བྱེད། །ངོ་བོ་གཉིས་ལས་ཞི་བསྒོམ་ཐར་བ་ཐོབ། །མ་ཞིའི་ཉ་དང་རུས་སྦལ་ཕག་རྒོད་དང་། །མི་ཡི་སེང་གེ་མི་འུ་ཐུང་དགའ་བྱེད་གཉིས། །ནག་པ་སངས་རྒྱས་རིགས་ལྡན་འཇུག་པ་བཅུས། །བརྟོན་དང་བརྟེགས་མནན་བསད་བསླུས་མགྲིན་བཅུ་བསད། །རིགས་བཙད་དོན་བྲུས་ སྡིག་སྨྲངས་སེམས་ཅན་བཏུལ། །བྱེད་པོ་བདག་དང་ལས་དུས་རང་བཞིན་དང་། །ཡོན་ཏན་ཉམས་པའི་སྟོང་པ་རྒྱུ་འབྲས་དང་། །ལྕུང་ཡིག་སོགས་སྒོམ་ཐར་འདོད་འཁོར་མཐའ་འདོད། །རྒྱལ་དཔོག་པ་སྟོན་སྤྱོད་པ་རྒྱལ་དཔོག་པ། །བདག་ནི་བློ་དང་ཤེས་རིག་རྟག་རྫས་སོགས། །དྲི་མ་སྐྱེས་བུའི་རང་བཞིན་ཀུན་མཁྱེན

མེད། །མཐོ་རིས་ཐར་འདོད་འང་བྱས་ཤུགས་ཞེ་བརྒྱད་རྒྱུ། །རྣ་བཞི་རྐང་གསུམ་མགོ་གཉིས་ལག་པ་བདུན། །གསུམ་བཅིང་ཁྲུ་མཆོག་ང་རོ་རིག་བྱེད་ཁྲིད། །གསུམ་མམ་བདུན་བདུན་མར་གྱིས་མཆོད་སྦྱིན་འདོད། །མངོན་སུམ་རྗེས་དཔག་ཉེར་འཇལ་སྒྲ་བྱུང་དང་། །དོན་གོ་དངོས་མེད་ཅེས་བྱའི་ཚད་མ་དྲུག །ཁ་ཅིག་རིག་སྲིད་མ་དམིགས་གྲགས་སྣམ་སོགས། །ཀུན་ལ་ཁྲབ་ཕྱིར་བློས་འགལ་འཇུག་བཙུ་རྫུན། །སྤྱངས་རྟོགས་མཐར་འཁྲོས་ཉེས་ཟད་ཀུན་མཁྱེན་འགྲུབ། །ཅེས་ཁྲབ་འཇུག་པ་དང་དཔྱོད་པ་པ་དག་གིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་རྟག་མཐའ་ཚད་བསལ་གྱི་སྐབས་ཏེ་ལྔ་པའོ།། །།

ཞི་བ་དྲང་སྲོང་རྐང་མིག་ལ་སོགས་སྟོན། །དབང་ཕྱུག་ཡེ་སྲིད་པ་སོགས་དབྱེ་ན་གསུམ། །སྒྲ་བསྒྲགས་སླེ་བརྟེགས་རྒྱུད་ལུང་ཚད་མ་འདྲ། །དབང་ཕྱུག་ཡོན་ཏན་བརྒྱད་ལྡན་ཏེ་སེར་གནས། །སྟོད་སོགས་འཚོལ་ཕྱིར་སྐྱེ་འཇིག་བྱེད་པོར་གྲུབ། །བྱེད་པོ་བདག་སོགས་ལམ་དྲུག་ཁམས་དང་སྡུགས། །འདོད་པ་བདག་དང་ཞི་བའི་དེ་ཉིད་ལྔ། །དེ་ནི་གསུམ་གནས་སྦྱོར་གཏོང་བཅུ་གཉིས་མདུད། །བཞི་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐར་པའི་གོ་འཕང་སྨྲ། །རླུང་སྦྱོར་དྲག་པོའི་དབང་དང་འཇོག་བདེ་ལམ། །ཐ་སྙད་འགལ་བས་བྱེ་བྲག་པ་སོགས་མིན། །སྟོན་པ་ འུག་པ་གཟེགས་ཟན་རྐང་མིག་པ། །གཟེགས་ཟན་རྐང་མིག་འུག་ཕྲུག་ལུང་ཅམ་པའང་། །དབྱེ་ངོ་བྱེ་བྲག་པ་དང་རིག་པ་ཅན། །དོན་དྲུག་ཚད་མ་བཞིས་འཇལ་མངོན་སུམ་ནི། །དབང་དོན་ཕྲད་འབྲེལ་དྲུག་བེམ་བྱེ་བྲག་པ། །དེ་ཕྲད་ཁྲིད་པར་འཛིན་རྟོག་རིག་པ་ཅན། །རྗེས་དཔག་གསུམ་གསུམ་ལྷག་ལྡན་ཡང་དག་སོགས། །ལྔ་ལྡན་གཞན་དོན་ཉེར་འཇལ་འདྲ་བས་

སྒྲུབ། །སྒྲ་བྱུང་ཞི་རྒྱུད་འཇིག་རྟེན་མིག་མདོ་ལུང་། །རྫས་དང་ཡོན་ཏན་ལས་དང་སྤྱི་བྱེ་བྲག །འདུ་བ་ཚིག་གི་དོན་དྲུག་བདེན་དངོས་གཞི། །འབྱུང་བཞི་ཡིད་མཁའ་ཕྱོགས་བདག་དུས་དགུ་རྫས། །ལྔ་བཞི་མ་ཁྱབ་ཁྱབ་རྫས་བཞི་སོགས་བཞི། །གཞན་རྟག་ཡོན་ཏན་ཆ་གཉིས་ལས་མི་རྟག །ཟ་བོ་བྱེད་པོ་མ་བྱས་རྟག་ཤེས་མིན། །ཁྱབ་དང་བྱ་མེད་བདག་འདོད་ཁྱབ་ཐ་རིམ། །ཡིད་ནི་རྟག་དངོས་རྟོག་བཅས་ཡུལ་ཅན་བློ། །བཞི་ལྡན་ཡོན་ཏན་ཉེར་བཞི་ཉེར་ལྔ་ཡང་། །ལས་ལྔའོ་ཆ་དང་ཆ་ཅན་སོགས་གཞན་རྫས། །གསུམ་ལས་དོན་གཞན་སྤྱི་ཡིན་ཁྱད་པར་བརྒྱད། །ཁྱད་ཞུགས་བྱེ་བྲག་འདུ་བ་འབྲེལ་བ་གཉིས། །སྣོད་བཅུད་ཕྲ་རབ་རྡུལ་དང་དབང་ཕྱུག་གིས། །ཁྲིས་སོགས་ཆོས་ཡིན་འཁོར་བ་ཡོན་ཏན་འདུ། །ཐར་པ་བརྗོད་མེད་ཡོན་ཏན་འདུ་འབྲལ་བདག །དེ་ཉིད་རྟོགས་པ་ཐར་རྒྱུ་ཐར་པར་འཕྲུལ། །དབང་ཕྱུག་དགའ་སྡུག་རྒྱུ་དང་སྡིག་སྤྱོད་འགྱུར། །འདོད་ལྟོས་ནུས་མེད་ཀུན་ཁྱབ་ཆ་མེད་འགལ། །རྟག་ཕྱིར་རྟག་ཏུ་སྐྱེ་འམ་གཏན་མི་སྐྱེ། །ཞེས་དབང་ཕྱུག་པ་དང་བྱེ་རིག་གཉིས་དང་གསུམ་གྱིས་འདོད་པའི་རྟག་མཐའ་བསལ་བའི་སྐབས་ཏེ་དྲུག་པའོ།། །།

རྒྱལ་བ་དམ་པ་ཁྱུ་མཆོག་ལྡིང་རིས་སྟོན། །ཟ་བྱེད་མཆོད་འོས་གཙེར་བུ་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ། །སྲོག་ནི་ལུས་ཚད་རྟག་བདག་སྐྱེས་བུ་འགྲོ། །མངོན་སུམ་རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་སྤྱི་གསལ་འཛལ། །ཚུལ་གསུམ་མི་འཐད་རྗེས་དཔག་ཚུལ་གཅིག་པ། །རྒྱུས་བྱེད་སྐར་མའི་བསྟན་བཅོས་ལ་སོགས་ལུང་། །སྲོག་དང་སྲོག་མིན་ཟག་པ་སྡངས་པ་སྡོམ། །བཅིང་ཐར་འགྲོ་འོང་དགུ་འམ་སྲོག་ཟག་སྡོམ། །ངེས་རྒྱ་འཆིང་ལས་སྡིག་བསོད་ཐར་པ་དགུ། །ཀུན་ཀྱང་རྫས་དང་རྣམ་གྲངས་རྟག་མི་རྟག །དུས་གསུམ་རྫས་

དྲུག་སྒོག་ཅན་དྲུག་གམ་དགུ། །སྟོམ་ལྷ་བརྟུལ་ཞུགས་ལྷ་དང་ཡེ་ཤེས་ལྷ། །སྤྲོད་པ་བཅུ་གསུམ་ལམ་འདོད་ཐར་པ་གཟུགས། །འགྲོ་ལྷ་ལུས་ལྷ་དབང་པོ་གཅིག་ལྡན་སོགས། །འཆིང་བ་སུམ་བརྒྱ་དྲུག་ཅུ་ལས་ཆེ་སོགས། །མ་བརྩམས་ལུང་མ་བསྟན་དང་ཉལ་སོགས་ཕྱིར། །ཀུན་མཁྱེན་མེད་དང་ཤིང་སོགས་སེམས་ལྡན་སྒྲུབ། །ལྟར་སྣང་མང་ཡང་གནད་ཆུང་འདིར་མི་སྤྲོ། །རྫས་དང་རྣམ་གྲངས་ཕན་ཚུན་གཅིག་མེད་འཇིག །ཐར་པ་གཟུགས་ཕྱིར་ལས་ཟད་དོན་མེད་འགྱུར། །ཆེ་ཆུང་འགྱུར་ནི་མ་རྟག་ཚུལ་གཅིགའང་འགལ། །ཞེས་ཀུན་ཏུ་རྒྱུ་དག་གིས་སྒྲོ་བཏགས་པའི་རྟག་མཐའ་ཚད་བསལ་གྱི་སྐབས་ཏེ་བདུན་པའོ།། །།

རང་སྡེ་བྱེ་སྨྲ་མདོ་སེམས་དབུ་མ་པ། །བཞིར་ངེས་འདིར་ནི་གྲུབ་མཐའ་ལྷར་མིན་གསུངས། །འདི་བཞི་ཐེག་དམན་ཐེག་ཆེན་སྡེ་ཚུལ་གཉིསའང་། །ཐེག་གསུམ་ལ་སྡུད་གསུམ་འདོད་ལྟར་དབྱེ་འབྲུལ། །ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་ཀུན་གཞི་ཉོན་ཡིད་དང་། །ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ས་བཅུ་སྐུ་གསུམ་སོགས། །ཐེག་ཆེན་སྟོན་བཀར་མི་འདོད་ཕྱིས་འདོད་གྲགས། །བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་གཙོ་བོར་སྨྲ་ཕྱིར་དང་། །རྫས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་བྱེ་སྨྲ་པ། །གྲེས་ཚུལ་གཉིས་སོགས་ཡོད་སྨྲ་ཕལ་ཆེན་དང་། །གནས་བརྟན་མང་བཀུར་སྡེ་བདུན་ལྷ་གསུམ་གསུམ། །ཡང་ན་ཕལ་ཆེན་སྡེ་བརྒྱད་གནས་བརྟན་བཅུ། །དེ་ཀུན་བྱེ་སྨྲའི་སྡེ་དང་སྡེ་གཉིས་འགལ། །འདུས་ཅམ་ལ་ཆུང་ཐེག་ཆེན་བཤད་ཕྱིར་ཡང་། །མང་བཀུར་སྡེ་ལྷས་བརྗོད་མེད་བདག་སྨྲ་ཡང་། །གསུམ་ལྡན་བདག་མེད་ཀུན་མཚུངས་དེ་གཞན་མིན། །བདེན་གཉིས་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་འགྲོ་ལྷ་ཟས། །ཟག་བཅས་ཟག་མེད་འདུས་བྱས་མ་བྱས་གསུམ། །ནམ་མཁའ་སྣང་སྲུན་ཕྲ་

རྡུལ་ཆ་རེག་མིན། །མངོན་རྗེས་ཚད་མ་ལམ་ལྟ་བྱང་ཆུབ་སོགས། །ཕྱིན་དྲུག་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་ཞུགས་འབྲས་བརྒྱད། །བཅུ་གཉིས་མཛད་པ་ཆ་གཉིས་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །ལྷག་མེད་གསུམ་གར་ཐེམ་རིག་རྒྱུན་ཆད་འབྲས། །བཙོམ་དང་གཞིག་པས་བློ་འདོར་མི་འདོར་ཆོས། །རིམ་བཞིན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་དང་དོན་དམ་བདེན། །གསུམ་ཕྱིར་སྡེ་བདུན་བཀའ་དང་ལུང་འདུ་བྱེད། །མངོན་སུམ་དབང་ཡིད་རྣལ་འབྱོརའང་རང་རིག་མེད། །རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་རྣམ་པར་རིག་མིན་གཟུགས། །དབང་ཤེས་རྣམ་མེད་གཞི་ལྟ་དངོས་པོ་རྫས། །གཟུགས་ཕུང་དེ་མིན་སངས་རྒྱས་མི་སློབ་ཆོས། །ཐུན་མོང་མིན་མང་ལེགས་ལྡན་གཞུང་སོགས་ལྟོས། །ཞེས་རྟག་པའི་མཐའ་བཀག་ནས་དུས་གསུམ་རྫས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བའི་སྐབས་ཏེ་བརྒྱད་པའོ།། །།

མདོ་སྡེ་ཚད་མར་སྨྲ་བས་མདོ་སྡེ་བ། །དབྱེ་ངོ་ལུང་རིགས་རྗེས་འབྲང་རྣམ་པའི་གསུམ། །བདེན་གཉིས་བདེན་པར་དོན་བྱེད་ནུས་མི་ནུས། །ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་འདུས་བྱས་མ་བྱས་གཞི། །བྱང་ཕྱོགས་རྣམ་ཐར་མཐར་གནས་བརྩེ་སོགས་ལམ། །ཞུགས་གནས་རང་རྒྱལ་གཉིས་དང་རྫོགས་སངས་རྒྱས། །དངོས་རྣམས་སྐད་ཅིག་སྡེ་བདུན་བཀའ་མིན་བྱས། །མངོན་པ་མདོ་འདུལ་ནང་གནས་རང་སྒྲི་འཆད། །ལུང་ནི་ཚིག་གཟུགས་ཕྲ་རྡུལ་ཆ་ཡོད་མེད། །རིག་མིན་གཟུགས་མེད་གཟུགས་ཅན་ཚད་མར་མིན། །མ་བྱས་དངོས་མེད་འདུ་བྱེད་བེམ་མེད་བཏགས། །དབང་ཤེས་རྣམ་ལྡན་ལུགས་གསུམ་གཟུང་རྣམ་མཉམ། །གྲངས་མཉམ་རིམ་འཛིན་སྣ་ཚོགས་གཅིག་རྣམས་འདོད། །ལུང་རིགས་སྡེའི་ལུགས་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མི་མཉམ། །སྤྱངས་རྟོགས་མི་ཉམས་ལུས་ཤེས་ཡན་ལག་རྡུང་། །མངོན་སུམ་

དབང་ཡིད་རྣལ་འབྱོར་རང་རིག་བཞི། །མངོན་སུམ་སྣང་ཡུལ་མི་རྟག་བདག་མེད་ཤུགས། །བྱང་འཕགས་མཉམ་བཞག་ཆོས་གཟུགས་གཉིས་སངས་རྒྱས། །ཞེས་རྟག་པའི་བདག་དང་རྫས་བཀག་ནས་མདོ་སྡེ་ཚད་མར་སྨྲ་བའི་སྐབས་ཏེ་དགུ་པའོ།། །།

འཁོར་ལོ་དང་པོའི་དོན་བཞིན་དོན་སྨྲ་དང་། །བར་མཐའི་ལུགས་བཞིན་དབུ་སེམས་གཉིས་བཞག་ཕྱིར། །གྲུབ་མཐའ་བཞི་ཡང་ཐུབ་དགོངས་མཆོག་དམན་འདང་བཞེད། །ཁྱད་པར་ཐེག་ཆེན་མདོ་དང་སྔགས་ཀྱིས་བསྡུས། །རེ་རེའང་མཁས་རྣམས་དབུ་སེམས་ལུགས་སུ་བཀྲལ། །རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་ཤིང་རྟ་ཆེ་གཉིས་ཀྱིས། །བྱམས་མགོན་འཇམ་དབྱངས་དྲིན་གྱིས་དགོངས་འགྲེལ་དང་། །བློ་གྲོས་མི་ཟད་མདོ་བཞིན་དབུ་སེམས་སྒྲོལ། །གསར་ཕྱི་བཞིར་གྲགས་མི་འཐད་གསུམ་རུང་བཞེད། །ཕལ་ཆེར་རྒྱ་ཆེའི་ལམ་མཐུན་ཟབ་ལ་མིན། །ཁམས་གསུམ་རྣམ་རིག་ཉིད་དང་སེམས་ཙམ་དུ། །སྨྲ་བས་རྣམ་རིག་པ་དང་སེམས་ཙམ་པ། །དབྱེ་བ་ལུང་རིགས་རྗེས་འབྲང་རྣམ་བདེན་རྫུན། །ལེགས་ཕྱེ་ངེས་དོན་གཞན་གཉིས་དྲང་བའི་དོན། །དྲང་ངེས་རྟོན་རིགས་དགོངས་ལྡེམ་བཞི་བཞིས་འབྱེད། །དང་པོ་དྲང་དོན་ལུང་དང་ཕྱི་རོལ་དོན། །མེད་ཕྱིར་དོན་སྣང་ལ་དགོངས་དེ་གཞུག་ཆེད། །བར་བ་ཐེག་ཆེན་ཟབ་མདོ་སྒྲ་བཞིན་མིན། །མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར། །དགོངས་ཕྱིར་སྒྲ་བཞིན་མི་རུང་སྐྱུར་འདེབས་འགྱུར། །དེ་ལྟར་མ་སྐྱེས་སོགས་ཕྱིར་མ་སྐྱེས་སོགས། །སྐྱེ་མེད་ཆོས་བཟོད་རང་གཞན་སོགས་བརྒྱད་ཀྱི། །གཟུང་འཛིན་རང་མཚན་རྒྱུ་འབྲས་མཚན་མཚོན་སོགས། །བྱ་བྱེད་ལ་དགོངས་དེ་བཤད་ཆོས་གྲངས་

ཀྱང་། །སྔ་མས་ཁམས་ནི་ཉུས་ངེས་བདེན་གྲུབ་ཕྱིར། །ཐེག་གསུམ་རིགས་ངེས་རིགས་ཆད་ཐོས་སོགས་ཀྱིས། །ཞུགས་ཀྱང་སྐྱོ་སོགས་ངེས་འབྱུང་གཏན་མི་སྐྱེ། །ཕྱི་མས་མི་རྟག་ཐབས་ཡོད་དེ་ཤེས་ཡོད། །སྟོན་དང་དོན་གཉེར་སྲིད་ཕྱིར་ཐེག་གཅིག་འང་འགྲུབ། །ཀུན་བཏགས་བདེན་གྲུབ་སྒྲོ་འདོགས་གཞན་གཉིས་པོ། །བདེན་མེད་སྐུར་འདེབས་ཟློག་པ་དབུ་མའི་ལམ། །དངོས་ཀུན་བདེན་ན་བྱེད་པོའང་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཡོད་ཅེས་བཤད་ཅི་བདེན་གཉིས་ཡོད་ཚུལ་གཉིས། །དང་པོ་དབུ་སེམས་ཡོད་མེད་རྩོད་ས་དང་། །གཉིས་པ་ཀུན་ཉོན་སློང་རུང་ཐ་སྙད་གཞི། །ཡིན་མིན་ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ་ཡོད་གསུངས་ཅམ། །རྫས་བཏགས་འང་གཉིས་ཕྱིར་དངོས་པོ་རྫུན་གྲུབ་འཁྲུལ། །བཏགས་ཆ་ཀུན་བཏགས་ཡོངས་ཆད་རྣམ་གྲངས་གཉིས། །མེད་དང་མ་སྐྱེས་ཀུན་རྫོབ་རིམ་བཞིན་འཇོག །འཁྲུལ་གཞི་འཁྲུལ་བ་གཞན་དབང་དག་མ་དག །རིམ་བཞིན་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ཉོན་མོངས་རྣམས། །བདག་གཉིས་བཏགས་པས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ། །བདག་མེད་གཉིས་དང་རེ་རེའང་ཉི་ཤུ་སོགས། །སྒྲས་བརྗོད་དོན་ཐོབ་སྒྲུབ་པ་དོན་དམ་གསུམ། །སྟོད་བཙུད་ཆགས་འཇིག་གནས་སོགས་ཆ་འདྲ་ཡང་། །འདོད་པ་སོ་དྲུག་གནས་རིགས་བཅོ་བརྒྱད་གཟུགས། །རི་དབྱིབས་སོགས་མིན་ངེས་པའི་ལས་འདག་སོགས། །ཕུང་སོགས་དབྱེ་ཚུལ་དགེ་སོགས་མི་འདྲ་ཡང་། །ཤེས་བྱར་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལྡོག་དབྱེ། །ཀུན་ཉོན་སྐྱེ་རུང་དམིགས་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན། །རྣམ་གྲངས་ཐ་སྙད་བདེན་སོགས་དབྱེ་ན་གསུམ། །རྣམ་དག་ལམ་དམིགས་མཐར་ཐུག་དོན་དམ་བདེན། །རྣམ་གྲངས་ཆོས་ཉིད་དེ་ཉིད་སོགས་དབྱེ་ཟིན། །མངོན་ལྐོག་དབང་གིས་ཚད་མར་མངོན་རྗེས་གཉིས། །མངོན་སུམ་བཞི་

དང་དབང་མངོན་འོག་མ་འབྲེལ། །སྤྱི་རོལ་དེ་བློ་མེད་ཕྱིར་དེའི་བདག་འགལ། །དེ་
མིང་མང་ཕྱིར་དོན་གཅིག་བདག་མང་འགལ། །མིང་དོན་གཅིག་འཇུག་མ་ངེས་
བདག་འདྲེས་འགལ། །ཚོལ་བཞིས་བཙལ་བཞིན་མེད་ཕྱིར་དེར་དེ་མེད། །ལྷན་ཅིག་
དམིགས་པ་ངེས་ཕྱིར་དེ་གཞན་མིན། །ཕྲ་རྡུལ་བསྐོར་ཚེ་ཤར་ངོས་ནུབ་ཕྱོགས་
ལ། །མི་བལྟ་ཆ་བཅས་བལྟས་ན་རགས་མི་འགྱུར། །ཕྲ་རབ་ཡིན་ཀྱང་བྱེ་སྙིའི་མིན་ཅེ་
འགལ། །མང་པོས་བཀག་ཕྱིར་དབུ་སེམས་དེ་འདོད་འབྲེལ། །མཉམ་བཞག་ངོར་
མེད་དངོས་གཅིག་ཡིད་མང་ཕྱིར། །དེ་ཡིད་འོང་དང་མི་འོང་སྦྱོར་སྣང་སོགས། །སྨི་
སོགས་མཚུངས་ཕྱིར་དོན་མེད་སེམས་ཙམ་བདེན། །དོན་རྟོག་ཞེན་གཞི་མེད་པས་
རྟོག་མེད་ལ། །དེར་སྣང་འབྲེལ་བས་དེ་དང་རྫས་གཞན་ཁེགས། །རྟེན་ཕྱིར་འདི་
བསལ་ཀུན་རྟོག་བརྒྱ་སོགས་ལྡོག །འཇུག་པའི་ཤེས་པར་རགས་སྣང་རྟོད་པའི་
གཞི། །རྟོད་ཚུལ་བདེན་མི་བདེན་ནམ་ཡོད་མེད་དམ། །སྨོངས་པས་མ་བསླད་བསླད་
པས་བདེན་རྫུན་རྟོད། །དབུ་སེམས་བདེན་རྫུན་ཡོད་དང་དངོས་སོགས་མིན། །རྣམ་
བདེན་ལ་གསུམ་སྒོ་ང་ཕྱེད་ཚལ་དང་། །གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་སྣ་ཚོགས་གཉིས་
མེད་རིམ། །ཤེས་པའི་གཟུང་འཛིན་ཐ་དད་བྲམ་ཟེ་འདོད། །གཟུང་བའི་གྲངས་སྙེད་
རྣམ་འདོད་ཤཱཀྱ་བློ། །སྣ་ཚོགས་ཤེས་རྣམ་གཅིག་འདོད་ཚོས་གྲགས་ཞབས། །རྣམ་
རྫུན་ལ་གཉིས་རྒྱལ་ལ་གཉིས་སྣང་དྲི། །ཡོད་དང་མེད་པས་དྲི་བཅས་དྲི་མེད་
གྲགས། །རྣམ་རྫུན་ཕྱི་དོན་ཡུལ་བྱས་ཚད་འབྲས་ལོ། །མི་འཐད་ཕྱི་དོན་གྲུབ་ན་
སེམས་ཙམ་ཅི། །རྟོག་ངོར་ཟེར་ན་རྣམ་བདེན་ལ་མཚུངས་འབྲེལ། །ཆོས་ཀུན་སེམས་
ཡིན་ཟེར་བའང་མི་འཐད་རྟེང་། །སྐྱོན་ཡོན་འཁོར་འདས་གཅིག་འགྱུར་སྐྱོན་སོགས་

མང་། །སེམས་ཙམ་དོན་ཅི་རྨི་ལམ་མིར་སྣང་བ། །སེམས་ཡིན་མི་སྨྲ་དེ་མིན་གཞན་མིན་བཞིན། །སྣང་གྲགས་སེམས་མིན་སེམས་ལས་རྫས་གཞན་མིན། །ཀུན་གཞི་མ་བསྒྲིབ་ལུང་མ་བསྟན་པའི་སེམས། །ཕྲ་བ་སྒྲོག་གྱུར་ས་བོན་ཐམས་ཅད་པ། །ཉོན་ཡིད་དེར་དམིགས་ངར་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན། །རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་སྐུ་མཆེད་རྗེས་འབྲང་འདོད། །མ་བཤད་རྟོག་གཉིས་ཅིག་ཅར་མིན་སོགས་ཕྱིར། །བརྒྱད་མིན་ཚོགས་དྲུག་སྡེ་བདུན་རྗེས་འབྲང་ལུགས། །སྒོམ་ཐབས་ཡིད་བྱེད་དམིགས་པར་མཁས་དགོས་ཕྱིར། །ཡིད་བྱེད་དངོས་གཞི་བདུན་དང་གཞན་བཞི་བཅུ། །དམིགས་པ་མཚན་མའི་བཞི་དང་སུམ་ཅུ་གཉིས། །བསྡུས་ན་གཉིས་སམ་སེམས་དགུའང་ལྔ་སྦྱོང་སོགས། །བཅུ་གཉིས་བཞི་སོགས་ས་དང་པར་ཕྱིན་ཁྱད། །བརྒྱ་ཕྲག་བཅུ་གཉིས་མིག་སོགས་གནས་གྱུར་དང་། །སྐུ་བཞི་ལྔ་སོགས་བཅུ་གཉིས་འཕྲིན་ལས་སོགས། །འབྱེད་གཉིས་རྒྱུན་དང་དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ལས་བཤད། །ཕྱི་དོན་སོགས་ཆོས་བདག་རགས་པ་བཀག་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒྲུབ་པའི་རྣམ་རིག་པའི་སྐབས་ཏེ་བཅུ་པའོ།། །།

མཐའ་བྲལ་དབུས་སྨྲ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པས། །དབུ་མ་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། །དབྱེ་བ་ཐལ་རང་གཉིས་དང་གཞན་མིང་ཙམ། །ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཡོད་མིན་མེད་མཐའ་དང་། །བདེན་དངོས་རྟག་མཐའ་བཀག་ནས་རྟེན་འབྱུང་ཆོས། །དབུ་མར་འདོད་མཚུངས་གཉིས་ཀ་དབུ་མ་པ། །ཕྲ་མོའི་མཐའ་ཀུན་བྲལ་དེ་ཐལ་འགྱུར་ལུགས། །བྱུང་རིམ་ཐུབ་རྗེས་བཞི་བརྒྱའི་དུས་ན་ཀླུས། །ཐེག་ཆེན་སྤྱན་དྲངས་དབུ་མར་བཀྲལ་ཕྱེ། །དགུ་བརྒྱར་སེམས་ཙམ་སློབ་ཕྱེ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས། །རྩ་བ་སངས་རྒྱས་

བསྐྱངས་ཀྱིས་ཐལ་འགྱུར་བཀྲལ། །ཟླ་གྲགས་སྐྱོན་བཟུང་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་ཕྱེ། །བློ་བས་ལེགས་བཀག་ཐུན་མོང་མིན་པར་བསྒྲུབས། །དེ་རྗེས་ཞི་འཚོས་རང་རྒྱུད་གཉིས་པ་བྲུས། །ཅི་ཡང་མེད་དང་གཞན་སྟོང་རྟག་བདག་སྨྲ། །བདེན་གཉིས་མི་འདོད་ལུགས་མེད་ཚད་གྲུབ་མེད། །ལ་སོགས་མཐར་ལྷུང་དབུ་མར་རློམ་ཀྱང་མིན། །ཁྱད་པར་ཟླ་བའི་ལུགས་རློམ་ཀུན་མཁྱེན་ལ། །ཀུན་ཏུ་དགྲར་འཛིན་ཁྱོད་ལ་འགལ་འབྲེལ་མང་། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཡང་ཇི་སྙེད་མི་མཁྱེན་འགལ། །དེ་མེད་ཟད་སྦྱོང་ལུགས་ངན་དབུ་མར་འབྲེལ། །དོན་དམ་རྟེན་འབྱུང་ཚུགས་ཐུབ་གྲུབ་ཚེས་འགལ། །ལས་འབྲས་འདོད་དང་རྣམ་སྨིན་གཏན་མེད་འགལ། །མ་ཞིག་ལས་ཀྱིས་འབྲས་བསྐྱེད་དུས་མཉམ་འབྲེལ། །བསྐལ་བར་མི་འཛིག་ལས་དང་དབུ་མ་འགལ། །རང་ལུགས་ཟབ་རྒྱས་མི་འདོད་དབུ་མ་འགལ། །མ་དཔྱད་དབྱེ་གཞིར་དཔྱད་དོན་དབྱེ་བ་འགལ། །སྟོང་མིན་ཐར་ལམ་ཞི་སྒོ་གཉིས་མེད་འགལ། །ཅི་ཡང་མ་བསྒོམ་སྟོང་ཉིད་བསྒོམ་པ་འགལ། །དེ་གཞན་ཙམ་གྱིས་གཞན་སྐྱེ་ཁས་ལེན་དང་། །བདག་འདོད་ཙམ་གྱིས་བདག་སྐྱེ་མི་འདོད་འགལ། །བསྐལ་མང་གནས་ཀུན་བསླབ་ཀྱང་འབྲས་དུས་ན། །ཇི་སྙེད་གཅིག་ཀྱང་མི་ཤེས་ལམ་རིམ་འབྲེལ། །ལྷག་མེད་གཟུགས་རིག་གཏན་མེད་སྐུ་བཞི་འགལ། །མངོན་རྗེས་གཉིས་འདོད་ཚད་མ་མི་འདོད་འགལ། །སྒྲུབ་བྱེད་ཡོད་དང་ཚད་གྲུབ་དངོས་མེད་འགལ། །མ་འདྲེས་སྟོབས་ཐོབ་འཁོར་བའི་རྫོགས་སངས་འགལ། །འཛིག་ལྟའི་ཞེན་ཡུལ་སྒྲུབ་དང་འགོག་པ་འགལ། །བདག་མེད་ཕྲ་རགས་ལྟ་གཉིས་ཡུལ་གཅིག་འགལ། །ཀུན་གཞི་ཡོད་དང་ཕྱི་དོན་འདོད་པ་འགལ། །དོན་དམ་རིགས་གྲུབ་མཉམ་བཞག་ཡུལ་མེད་འགལ། །རྣལ་འབྱོར་མངོན

མིན་བདག་མེད་མངོན་གྱུར་འགལ། །འཁོར་རྩ་གསུམ་དང་ཞི་སྡོ་གཅིག་པ་
འགལ། །དེ་འགོག་བསྟན་བཅོས་གང་དེའི་ལུགས་ཡིན་འགལ། །འཐད་པ་བྲལ་ཡང་
རུང་དང་རིགས་པ་འགལ། །གཞི་ཀུན་མེད་དང་ཁྱད་གཞི་གདགས་གཞི་
འགལ། །རྫོགས་སངས་རྒྱས་དང་ཚོགས་ལམ་སྐྱར་འཇུག་འགལ། །ཤེས་སྒྲིབ་ཀུན་
ཟད་འཕོ་འགྱུར་བག་ཆགས་འགལ། །བརྗོད་བྲལ་ཁ་བྱང་སྒོམ་ངན་ཁྲིད་འཁྲུལ་
རྒྱུ། །རང་རྒྱུད་རྟགས་སམ་རང་དབང་རྟགས་གཅིག་ཕྱིར། །ཚུལ་གསུམ་ཆོས་ཅན་
མཐུན་སྣང་རང་དབང་གིས། །བསྒྲུབ་བྱ་སྒྲུབ་བྱེད་རྟགས་འགོད་རང་རྒྱུད་པ། །མདོ་
སྡེ་རྣལ་འབྱོར་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་གཉིས། །ཕྱི་མས་ཕྱི་རོལ་དོན་སྒྲུབ་ཕྱི་མས་འགོག
།རང་མཚན་གྱིས་གྲུབ་མཚན་ཉིད་གསུམ་བཞེད་ཀྱང་། །བདེན་མེད་ལ་དགོངས་དེ་
དང་དེ་མེད་གསུངས། །སྟོང་གཞི་བདེན་བཏགས་ཆ་དང་དེས་སྟོང་པ། །རིམ་བཞིན་
གཞན་དབང་ཀུན་བཏགས་ཡོངས་གྲུབ་སྟེ། །རང་དབང་མིན་ཕྱིར་བཏགས་ཕྱིར་
གནས་ལུགས་ཕྱིར། །སྟུད་པོ་མི་གཅིག་མི་རྟོགས་ཐེག་ཆེན་དོན། །ཡོད་ཕྱིར་དམན་
མདོར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མིན། །ཐག་འཁྲིལ་སྦྲུལ་འཛིགས་ལྟུགས་འཛིན་བློས་
བསལ་བཞིན། །བདག་མེད་རྟོགས་པས་སྨོངས་འཛོམས་གནས་ལུགས་མིན། །དོན་
དམ་ཕྱི་རོལ་མེད་གསུངས་སེམས་གཅིག་བུ། །གནས་ལུས་སོགས་གསུངས་རྣམ་
པའོ་སེམས་ཙམ་སྒྲས། །བྱེད་པོ་འགོག་ཕྱིར་གཟུང་མེད་མདོ་དོན་མིན། །དབང་
ཤེས་རྣམ་ལྡན་གཟུང་འཛིན་རྒྱུ་འབྲས་རིམ། །དམག་སོག་གཞན་འདུས་བཏགས་
ཡོད་རིགས་མཐུན་རྟུལ། །བསགས་པའང་རྫས་ཡོད་རེ་རེའང་དམིགས་རྐྱེན་
རུང་། །ཟླ་བ་གཅིག་བརྟེན་ཟླ་གཉིས་སྣང་བ་སོགས། །ཕྱི་རོལ་མེད་ན་མི་སྐྱེ་སྐྱུར་

འདེབས་འགྱུར། །ཡུལ་སྣང་མེད་ཕྱིར་ཡུལ་ཅན་རང་རིག་མིན། །བདེན་ན་རིགས་
ངོར་ཡོད་དགོས་བདེན་གྲུབ་ཕྱིར། །དེར་ཡོད་བདེན་གྲུབ་མི་དགོས་ཚོས་ཉིད་
བཞིན། །རིགས་ཤེས་རྗེད་དོན་ཡོད་ཀྱང་དེས་དཔྱད་བཟོད། །བདེན་པར་བཟོད་
དགོས་བདེན་གྲུབ་ལ་དཔྱད་ཕྱིར། །རིགས་ཤེས་དཔྱད་བཟོད་བདེན་གྲུབ་འདིར་
དགག་བྱ། །རྟགས་དང་བསྒྲུབ་བྱའི་ཚོས་མཐུན་དཔེ་སླ་ཕྱིར། །ཕལ་ཆེར་དགག
རྟགས་འགལ་ཟླ་དམིགས་འགོད་དཔེར། །དབང་པོ་ཡིན་ཕྱིར་མིག་ནི་དོན་དམ་
པར། །གཟུགས་ལ་མི་བལྟ་རྣ་དབང་བཞིན་སོགས་འགོད། །ཤེས་བྱར་བདེན་གཉིས་
དམ་པ་ཟག་མེད་བློ། །དོན་ནི་དེས་རྙེད་མི་བསླུའི་ཕྱིར་བདེན་པའོ། །སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀུན་
རྫོབ་དེ་ངོར་བདེན་པས་གཞན། །སྣང་ལྟར་དོན་བྱེད་ནུས་དང་མི་ནུས་ཚོས། །ཐ་སྙད་
བདེན་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཡང་ལོག་དབྱེ། །དང་པོ་དངོས་རྣམས་གཉིས་པ་གཟུགས་
བརྙན་སོགས། །མངོན་རྗེས་གཉིས་དང་མངོན་སུམ་གསུམ་བཞི་རིམ། །རིགས་ངེས་
སྒྲིབ་གཉིས་ཟད་དང་རྗོགས་བྱང་མཉམ། །སྐུ་གསུམ་གསང་གསུམ་མ་འདྲེས་སུམ་
བཅུ་སོགས། །དུག་གསུམ་ཉོན་སྒྲིབ་ཤེས་སྒྲིབ་བདེན་འཛིན་སྐོར། །ཉན་རང་ལམ་
མཐུན་ཁྱད་པར་དུས་འབྲས་ཀྱིས། །རང་རྒྱུད་གཉིས་པར་རྣམ་བདེན་རྣམ་རྫུན་
མཐུན་གཉིས། །དང་པོ་ཞི་འཚོ་ཡབ་སྲས་རྣམ་པ་དངོས། །གཉིས་པ་རྣམ་པ་དངོས་
མེད་སེང་གེ་བཟང་། །རྣམ་རྫུན་དྲི་བཅས་དང་མཐུན་ཇོ་ཝ་རི། །རྣམ་རྫུན་དྲི་མེད་དང་
མཐུན་ཀམླ་ལ། །འབུམ་སོགས་ངེས་དོན་དོན་དམ་མ་སྦྱར་མདོ། །གཉིས་པར་
མཚུངས་ཀྱང་དྲང་དོན་དགོངས་འགྲེལ་ལུགས། །མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ཚུལ་འདྲ་ཕྱི་
དོན་མེད། །རྒྱན་སྟུག་དགོངས་འགྲེལ་ལང་གཤེགས་མདོ་སོགས་དོན། །གཙོ་ཕལ་

ཆ་གཉིས་རིམ་བཞིན་དབུ་སེམས་ལུགས། །གནོད་མེད་བློའི་སྣང་བཞག་མིན་དགག་བྱར་མཐུན། །ལང་གཤེགས་ཡབ་སྲས་མཛལ་བ་ལས་གསུངས་ཕྱིར། །ཐལ་ཆེར་འབྲེལ་བླ་མ་དམིགས་རྟགས་འགོད་དཔེར། །བདེན་པའི་གཅིག་དང་དུ་མ་དང་བྲལ་ཕྱིར། །གཟུགས་སོགས་བདེན་མེད་གཟུགས་བརྙན་བཞིན་བདེན་ན། །གཉིས་པོ་དེར་ངེས་ཁྱབ་གྲུབ་ཕྱོགས་ཆོས་དེའི། །གཅིག་མིན་ཆ་བཅས་དུ་མིན་གཅིག་མེད་ཕྱིར། །རྡོ་རྗེ་གཟེགས་མ་ཡོད་མེད་སྐྱེ་འགོག་དང་། །མུ་བཞི་སྐྱེ་འགོག་རྟེན་འབྲེལ་རྟགས་རྣམས་གཙོ། །གང་ཟག་བདག་མེད་བདེན་གཉིས་རྣམ་བཞག་མཐུན། །ཤེས་སྒྲིབ་ཕྲ་རགས་བདེན་རྫུན་གཟུང་འཛིན་སོགས། །བདེན་རྣམ་བཅུ་དྲུག་གཉིས་སྟོང་བདེན་མེད་རྣམས། །ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་ལམ་གྱི་རྟོགས་རིགས་ཁྱད། །མཐོང་སྒོམ་མཉམ་རྗེས་ཁྱད་པར་གཉིས་ཀ་མཐུན། །ཞེས་དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་མཐའ་རྣམས་བསལ་ནས་དབུ་མར་སྒྲུབ་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་སྐབས་ཏེ་བཅུ་གཅིག་པའོ།། །།

རང་རྒྱུད་མི་བཞེད་ཕྱི་རོལ་ཁས་བླངས་ལ། །འགལ་བརྗོད་ཐལ་འགྱུར་གཙོ་ཕྱིར་ཐལ་འགྱུར་བ། །ཐལ་འགྱུར་སྣང་ཙམ་མི་གནས་དབུ་མར་གྲགས། །དབྱེ་བ་ཕྱི་མོ་ཕྱོགས་འཛིན་མི་འཛིན་གསུམ། །གཞུང་ནི་ཟབ་མདོ་རིགས་ཚོགས་བཞི་བརྒྱ་བ། །སྤྱོད་འཇུག་མདོ་བཏུས་གཉིས་དང་ལམ་སྒྲོན་སོགས། །བདེན་པ་གཉིས་སྟོན་མདོ་རིམ་དྲང་ངེས་ཏེ། །གཞན་དུ་དྲང་དགོས་གནས་ཚུལ་དེར་ངེས་ཕྱིར། །སྒྲས་ཟིན་འདང་མི་རུང་དྲང་དང་སྒྲས་ཟིན་དོན། །གྲུབ་ཀུང་གནས་ལུགས་མིན་པས་དྲང་ཚུལ་གཉིས། །ཐོག་མཐའ་དྲང་དོན་བར་བ་ངེས་དོན་མདོ། །ལང་གཤེགས་དགོངས་འགྲེལ་རྒྱན་སྟུག་མདོ་ཚན་ལྔས། །བྱེད་པོ་གཞན་མེད་སྟོང་ཉིད་ལ་དགོངས་

ནས། །སེམས་ཙམ་ཕྱི་དོན་མེད་དང་སྙིང་པོ་རྟག །ཀུན་གཞི་ཡོད་དང་གཞན་དབང་ཡོངས་གྲུབ་བདེན། །མཐར་ཐུག་ཐེག་གསུམ་སྟོན་ལྔ་དྲང་དོན་བསྒྲུབ། །འཁོར་འདས་སྣང་གྲགས་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀུན། །མ་བརྟགས་ལྷན་སྐྱེས་འཇིག་རྟེན་ཐ་སྙད་དུ། །འཇོག་ཕྱིར་རྟོག་པས་བཏར་མིན་ཡུལ་སྟེང་ནས། །གྲུབ་དང་རྫས་ཡོད་རང་མཚན་རང་ངོས་གྲུབ། །བདེན་གྲུབ་ངོ་བོས་གྲུབ་སོགས་དགག་བྱར་གཅིག །རང་ངོས་མེད་དང་མིང་རྟོག་ཐར་བཏགས་འདིར། །བྱ་བྱེད་ཀུན་འཇོག་མཐའ་བྲལ་དབུ་མ་སྟེ། །འདི་ལས་རགས་ཕྲ་གང་བྱས་རྟག་ཆད་མཐའ། །གང་ཟག་ཆོས་སྟེང་བདག་གཉིས་དེར་མེད་གཉིས། །བདག་མེད་གཉིས་བཞེད་ཆོས་བདག་རྡོ་རྗེ་ཡི། །གཟེགས་མ་ལ་སོགས་བཞིས་འགོག་གང་ཟག་བདག །ལྔ་བདུན་གྱིས་འགོག་གཉིས་ཀའང་རྟེན་འབྲེལ་གྱིས། །བདག་དང་གཞན་དང་གཉིས་དང་རྒྱུ་མེད་ལས། །སྐྱེ་བ་མིན་ཕྱིར་རང་བཞིན་སྐྱེ་བ་མེད། །བདག་ལས་སྐྱེ་ན་དོན་མེད་ཐུག་མེད་འགྱུར། །གང་དེ་དེ་མིན་རྒྱུ་འབྲས་རྟག་མཐོང་འགྱུར། །འཇིག་རྟེན་མཐོང་འགལ་བྱ་བྱེད་ཀུན་གཅིག་འགྱུར། །གཞན་ལས་སྐྱེ་ན་མེ་ལས་མུན་འབྱུང་ཞིང་། །རྒྱུ་དང་རྒྱུ་མིན་ཀུན་ལས་ཀུན་འབྱུང་འགྱུར། །གཞན་ཕྱིར་རྒྱུད་གཅིག་མི་རུང་གྲོ་ནས་བཞིན། །དུས་མཉམ་དེ་མེད་གཞན་ལས་གཞན་སྐྱེ་ཅི། །ས་ཕྱི་གཞན་འགོག་ལྡོག་ཕྱུང་གཅིག་སོགས་འབྲེལ། །མཐའ་བཞི་མི་འདོད་གཞན་སྐྱེ་འཇིག་རྟེན་དུའང་། །མེད་པར་བཤད་ཕྱིར་འདིར་འདོད་སྨྲོན་པའི་གར། །བདག་གཞན་རེ་རེའི་མིན་ཕྱིར་གཉིས་སྐྱེའང་ཁེགས། །རྒྱུ་མེད་སྐྱེ་ན་འབད་པ་དོན་མེད་ཅིང་། །མཐོང་དང་འགལ་ལ་ཀུན་ལས་ཀུན་སྐྱེའང་འགྱུར། །གཞན་ལས་སྐྱེ་ན་ཡོད་མེད་གཉིས་མིན་ཀྱང་། །ཡོད་ལ་ཅི་དགོས་མེད་ལ་བྱ་བྱེད

བྲལ། །གཉིས་ཡིན་དེས་བསལ་གཉིས་བྲལ་ལ་དེས་ཅི། །དངོས་པོ་བདེན་པར་རྒྱུ་ཡིས་བསྐྱེད་མིན་ཏེ། །གཅིག་གིས་གཅིག་མིན་དུ་མས་གཅིག་མི་སྐྱེད། །གཅིག་གིས་དུ་མིན་དུ་མས་དུ་མའང་མིན། །གཅིག་གིས་གཅིག་བསྐྱེད་བསྒྲུབ་ཕྱིར་གཞན་ལྟུང་ཕྱིར། །འདིར་ནི་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་མི་སྦྱོར་འཁྲུལ། །རྟེན་འབྱུང་མིན་པའི་ཆོས་ནི་འདིར་མེད་ལ། །རྟེན་འབྱུང་ཕྱད་ཕྱོགས་བརྟེན་ནས་གྲུབ་ཙམ་ཕྱིར། །ཆོས་ཀུན་ཚུགས་ཐུབ་རང་ངོས་གྲུབ་རྣམས་མིན། །ཟབ་རྒྱས་མཐའ་གཉིས་སེལ་འདི་རིགས་པའི་རྒྱལ། །དེ་ཕྱིར་དོན་དམ་ཚུགས་ཐུབ་ནམ་མཁའ་ཟ། །སུས་ཀྱང་ཚད་གྲུབ་ཚུགས་ཐུབ་དོན་མ་བྱས། །རང་དབང་བདག་མེད་ཕུང་མིན་དེ་གཞན་མིན། །ཕུང་པོའི་རྟེན་མིན་ཕུང་པོར་བརྟེན་པའང་མིན། །ཕུང་དང་མི་ལྡན་དབྱིབས་མིན་ཚོགས་མིན་ཕྱིར། །ཤིང་རྟ་བཞིན་ཏེ་ཆོས་རྣམས་ཀུན་ལ་སྦྱར། །སྐབས་འགར་ཚུལ་གསུམ་མཐུན་སྣང་ཚད་གྲུབ་དང་། །རྟགས་ཙམ་བཞེད་ཀྱང་རང་དབང་ཚད་མིན་ཕྱིར། །རང་རྒྱུད་མི་འདོད་ལུགས་འདིར་རང་རྒྱུད་འཁྲུལ། །དབྱེ་གཞི་ཤེས་བྱར་དབྱེ་ངོ་བདེན་པ་གཉིས། །མང་མིན་ཉུང་ན་མི་འདུ་དེར་གྲངས་ངེས། །གནས་ལུགས་མི་ལྟུང་ཀུན་གྱིས་མངོན་སོགས་ཕྱིར། །བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད་ལྡོག་པས་འབྱེད། །མཚན་ཉིད་རིགས་ཤེས་ཐ་སྙད་བློ་གང་ལ། །དོན་དམ་ཐ་སྙད་དཔྱོད་སོང་དེས་རྙེད་རིམ། །དོན་དང་དམ་པའང་བདེན་ཕྱིར་དོན་དམ་བདེན། །སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་ངོར་བདེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན། །དོན་དམ་དབྱེ་བ་གཉིས་བཞི་བཅུ་དྲུག་སོགས། །སྐྱེ་འཕགས་བློ་གཉིས་ཡུལ་བཅས་རྣམ་གྲངས་གཞན། །དབུ་མ་རང་ལུགས་ཀུན་རྫོབ་ཡང་ལོག་མིན། །འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོར་མི་དང་གཟུགས་བརྙན་སོགས། །བདེན་དང་

མི་བདེན་ཡང་དག་ཡོག་པ་ཙམ། །ཐ་སྙད་རིགས་ཤེས་སྔོན་གྲོགས་ཐབས་ཐབས་བྱུང་། །དགོས་པ་ལྷ་ཀུན་བཟློག་དང་སྤང་བླང་ཕྱིར། །གནས་སྐབས་གསུམ་པར་སྟོང་མིན་སྤྲོས་བྲལ་འཇུལ། །དང་པོར་ལས་འབྲས་སོགས་ཀྱིས་བསོད་མིན་བཟློག །བར་དུ་མི་རྟག་སོགས་ཀྱིས་བདག་གཉིས་བཟློག །ཐ་མར་དེ་ཉིད་མངོན་དུ་གྱུར་རིམ་གྱིས། །ལྷ་ཀུན་དྲི་བཅས་འཇོམས་པར་མདོ་སྡུགས་བཞེད། །སློམ་རིམ་ལྔ་ཡོད་མཁས་པའི་གསུང་ལ་ལྟོས། །སྟོང་ཉིད་ཇི་བཞིན་ཐ་སྙད་འཇོག་མཚམས་དཀའ། །བདེན་གཉིས་གང་ལས་ཉམས་ཕྱུང་མཐར་ལྟུང་ཕྱིར། །འདི་གཉིས་ཉེ་རིང་མི་རིགས་ཟུང་འབྲེལ་གཅེས། །མཚན་ཉིད་གསུམ་མཚུངས་རང་བཞིན་གཞན་དབང་ལ། །ཡིས་པར་ཀུན་བཏགས་རྒྱལ་ལ་ཡོངས་གྲུབ་བཞེད། །རང་མཚན་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མི་བཞེད་ཕྱིར། །ཁྱད་པར་ཐུན་མོང་མིན་པ་བརྒྱད་སོགས་མང་། །ཐ་སྙད་དཔྱོད་བློས་མི་ཁེགས་མི་འགྲུབ་ཕྱིར། །ཕྱི་དོན་ཡོད་དང་ཀུན་གཞི་མེད་པར་བཞེད། །དངོས་འཛིན་ཐར་མིན་དེ་ཉོན་བདག་མེད་མཚུངས། །མ་བསླད་མེད་དང་གསར་རྟོགས་མི་རུང་ཕྱིར། །ཡིས་ཤེས་ཀུན་འཇུལ་བཅད་ཤེས་ཚད་མར་གྲུབ། །ཚོར་བ་ཡིད་མངོན་བཅུ་དྲུག་མངོན་གྱུར་ཀྱང་། །འཕགས་པ་མིན་ཕྱིར་རྟོག་པའི་ཡིད་མངོན་དང་། །བདེན་རྣམ་བཅུ་དྲུག་མངོན་གྱུར་སོ་སྐྱེ་བཞེད། །སྟོང་ལ་ལྷག་མཐོང་སྦྱོར་ལམ་དུས་མཉམ་དང་། །ཞིག་པ་དངོས་ཕྱིར་བཅུ་དྲུག་མངོན་སུམ་གྱིས། །སྦྱོར་ལམའང་མི་སླེབ་དུས་གསུམ་དངོས་པོར་བཞེད། །བསྐྱེད་ཕྱིར་ཞིག་དངོས་ལས་འགག་མང་སོང་ཡང་། །ཐོབ་རྒྱུན་ཆུད་མི་ཟ་མེདའང་འབྲས་བུ་འབྱིན། །ཞིག་དངོས་སྨྲས་ཙམ་དཔྱད་མིན་བུམ་དངོས་བཞིན། །དུས་སོང་དག་རྩུབ་མ་ཞིག་ལྷན་སྐྱེས་ལ། །སྣང་ན་སྔོན་

བྲུས་མཐའ་དག་མི་དྲན་ཅི། །མ་དཔྱད་མིན་ཕྱིར་རང་རྒྱུད་རང་རིག་མིན། །ཕྱོས་ཚེ་མངོན་སུམ་ཡུལ་ཡིན་ཡུལ་ཅན་མིན། །འགོག་བདེན་ཆོས་དབྱིངས་འཕགས་རྣམས་བདེན་མེད་གཟིགས། །ཕུང་ཟད་མི་རུང་ཚོར་འདུ་འཛིག་བཤད་ཕྱིར། །ལྷག་བཅས་ལྷག་མེད་འབྱུལ་སྣང་ཟད་མ་ཟད། །བག་ཆགས་ཤེས་སྒྲིབ་ཉོན་མིན་མ་རིགའང་བཞེད། །ཉོན་མོངས་མ་ཟད་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་མི་ནུས། །སྣང་བས་ཡོད་མཐའ་སྟོང་བས་མེད་མཐའ་སེལ། །དེ་སོགས་ཐུན་མོང་མིན་མང་དབུ་མ་ཕྱོས། །མངོན་རྗེས་ཉེར་འཇལ་ལུང་གི་ཚད་མ་བཞེར། །བཤད་ཀྱང་གཞལ་བྱའི་དབང་གིས་མངོན་རྗེས་གཉིས། །རྟགས་མིན་འཛིན་སྟངས་ཡུལ་གྱུར་མངོན་སུམ་པར། །སླུ་མེད་ཤེས་པ་མངོན་སུམ་ཚད་མར་བཞེད། །དབྱེ་ངོ་དབང་མངོན་ཡིད་མངོན་རྣལ་འབྱོར་མངོན། །རྟགས་བརྟེན་ལྐོག་ཡུལ་སླུ་མེད་རྗེས་དཔག་སྟེ། །ལྐོག་གྱུར་དཔེ་དང་ཤིན་ཏུ་ལྐོག་འཇལ་བའི། །རྗེས་དཔག་ཉེར་འཇལ་ལུང་གི་ཚད་མར་བཞེད། །འཛིན་སྟངས་ཡུལ་ལ་ངེས་འདྲེན་དེར་ཚད་མ། །གཞན་གྱིས་གནོད་བྲལ་དེ་ལ་མི་སླུའི་ཕྱིར། །འབྲུལ་ཡང་ཚད་མར་མི་འགལ་མི་སླུའི་དོན། །སྐབས་སྟོབས་མང་བཤད་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་བཤད། །དེ་ཕྱིར་རྣམ་གྱི་སྒྲ་བཞིན་གཅིག་ལ་མིན། །མངོན་མཐོ་ངེས་ལེགས་སྒྲུབ་བྱེད་དད་ཤེས་གཉིས། །ཤེས་རབ་སྔོན་འགྲོ་དད་པས་སྣོད་རུང་བྱེད། །ཤེས་རབ་གྲོལ་རྒྱུ་མི་རྟོག་དོན་སྒྲུབ་ཕྱིར། །དམན་འབྲིང་མཆོག་གི་སྐྱེས་བུའི་ལམ་རིམ་དུ། །ཆོས་ཚུལ་ཀུན་འདུས་དོན་གཉིས་ལས་བརྩམས་ཕྱིར། །འབྲིང་ལས་ཉན་རང་གཉིས་དང་དེ་དག་ལམ། །ཆེན་པོར་ཐེག་ཆེན་ཐེག་པ་བཞི་མིན་འདིར། །ཉན་རང་རྟོགས་མཐུན་ས་བརྒྱད་དུས་འབྲས་དབྱེ། །ཙ་བརྟན་སེམས་བསྐྱེད་ཕར་ཕྱིན

ཡལ་ག་རྒྱས། །ཚོགས་སྦྱོར་ཡོན་ཏན་རྟགས་སྒོམ་ངོ་བོས་འབྱེད། །ས་བཅུ་མཉམ་བཞག་དབྱེར་མེད་སྦྱོར་རྗེས་ཀྱི། །ཡོན་ཏན་མཛད་སོགས་བཅུ་གཉིས་གོང་ནས་གོང་། །རེ་རེའང་ངེས་ཚིག་དབྱེ་བ་ཡོན་ཏན་ཏེ། །རྣམ་སྨིན་ལྷས་གཉིས་སྤང་གཉེན་བརྒྱད་ཀྱིས་བཤད། །འབྲས་བུ་མཉམ་རྗེས་རེས་མིན་ངོ་བོ་གཅིག །སེམས་ཀྱི་རྒྱུ་བ་རྣམ་རྟོག་ཀུན་ཞི་བས། །གནས་བརྟན་བཞེངས་མིན་རྗེས་ཐོབ་བྱ་བའང་མཛད། །ཆོས་དབྱིངས་གཟིགས་ངོར་སྤྲོས་པ་ཀུན་ལོག་ཀྱང་། །མ་བཏགས་ཧི་སྙེད་སྐྱུ་རུ་ར་བཞིན་མཁྱེན། །སྐུ་གཅིག་སྐུ་གཉིས་གསུམ་བཞི་ལྟར་བཞེད་ཕྱིར། །ཐུབ་ལ་རྒྱ་ཆེ་མི་མངའ་གཞན་ངོར་འཁྲུལ། །གློ་བུར་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ངོ་བོ་ཉིད། །ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་སྡེ་ཚན་ཉེར་གཅིག་སོགས། །ལྷ་ལྡན་སྣང་བ་མི་སྤྱོད་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས། །བཟོ་དང་སྐྱེ་བ་བྱང་ཆུབ་སྤྲུལ་སྐུ་གསུམ། །སྟོན་འཛིན་དྲུག་ཅུའི་དབྱངས་ཀྱིས་མཁའ་ཀུན་འགེངས། །གསང་གསུམ་རོལ་པ་ཀུན་ཁྱབ་སྐལ་བས་མཐོང་། །སྐད་ཅིག་བསྐལ་བར་བཟློག་དང་བ་སྤུ་རེར། །བརྟན་གཡོ་བཀོད་ཀྱང་མཁའ་བཞིན་ཆེ་ཆུང་མེད། །སྟོབས་བཅུ་གཞན་དང་མ་འདྲེས་བཅོ་བརྒྱད་སོགས། །རྨད་བྱུང་ཡོན་ཏན་མ་ལུས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས། །བརྗོད་ལ་ཞུགས་ཀྱང་མི་རྫོགས་མཁའི་མཐའ་བཞིན། །གང་འདུལ་ལྷུན་གྲུབ་འཕྲིན་ལས་རྟག་ཏུ་སྟོན། །ཞེས་མཐའ་ཀུན་བསལ་ཏེ་དབུ་མ་ཆེན་པོར་སྒྲུབ་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་ཏེ་བཅུ་གཉིས་པའོ།། ༎

མདོ་སྔགས་གཉིས་ཀས་ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་ཟད་ནུས། །ཡུལ་མཆོག་བསྟན་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་མཆོག་སྨྲས་བཞིན། །དྲི་གཙོ་བསྟན་ཀྱང་གཉེན་པོ་མཆོག་སྨྲས་ཕྱིར། །ཤེས་སྒྲིབ་ཆུང་ཕྲ་སྔགས་ལས་མདོས་མི་ནུས། །དེ་ཕྱིར་སྤང་གཉེན་སྨྲས་པ་

མགོ་མཚུངས་འབྲེལ། །ཐབས་ཟབ་མང་ཕྱིར་ལམ་ལའང་མྱུར་བྱུལ་ཆེ། །ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་རགས་ཕྲ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ། །སྦྱངས་ཕྱིར་ཐེག་དང་མདོ་རྒྱུད་གོང་ནས་གོང་། །འོག་མར་གཞན་གཉིས་བཤད་ཀྱང་གསུམ་པ་ནི། །དགོངས་གཞིར་ཟུང་ཡང་མདོ་རྒྱུད་འོག་མར་མིན། །བླ་མེད་སྤྱི་དང་རྒྱུད་རྒྱལ་དགོན་གསལ། །སྐལ་ལྡན་གྲུབ་དབང་བྱེ་བས་རྗེར་གཤེགས་ཤུལ། །དུས་གསུམ་རྒྱལ་བའི་གསང་ལམ་མཆོག་ཏུ་གྲུབ། །ཅེས་མདོ་སྔགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ནས་གསང་ཆེན་མཆོག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་ཏེ་བཅུ་གསུམ་པའོ།། །།

འདིར་སྨྲས་པ། འཇམ་མགོན་མཁྱེན་གཟི་ལས་འོངས་འབྲེལ་ཐུན་བྲལ། །དབྱངས་ཅན་ལྷ་མོས་སྨྲས་བཞིན་སྙན་འཛེབ་འགྲིགས། །ཐུབ་དབང་གསུང་བཞིན་ཐོག་མཐའ་བར་དུའང་དགེ །འཛམ་གླིང་རྒྱན་མཆོག་ལུགས་ཀུན་འདུས་བཞིན་བསྒྲིང་། །འགའ་ཞིག་མ་བསླབ་ཡོང་བས་མཐར་བགྲོད་འདོད། །ལ་ལ་བློ་དམན་བྱེ་བས་གླང་ཁུར་ལེན། །ཕལ་ཆེར་སྦྱངས་ཙམ་རི་ཕྲན་བཏགས་པས་སྙེམས། །ཐུབ་བསྟན་ནོར་འཛིན་ཀུན་འདེགས་ཀརྨ་སྲུ། །མཁས་ལས་ཆེས་མཁས་འཕགས་བོད་མང་པོས་ཀྱང་། །ཐུགས་ངོར་ཟབ་རྒྱས་ཐག་མཁན་རྐང་པ་བཞིན། །རེས་ཀྱིས་མ་བདེ་སྣང་སྟོང་ཟུང་འབྲེལ་ལམ། །མ་རྟེད་ལུང་རིགས་འཁར་བས་ཅི་ཡང་བཅལ། །རང་གཞན་མཁས་མང་བློ་དབང་སྟོང་གིས་རོལ། །ཕན་དང་བདེ་བའི་རིན་ཆེན་འཕྱུར་བུས་གང་། །དགག་སྒྲུབ་རླབས་འབྲུག་གྲུབ་མཐའི་མཚོར་བགྲོད་སླད། །དེད་དཔོན་མཁས་རྣམས་གྲུ་རྫིངས་ཅི་ཡང་འཛུག །རིགས་པའི་གྲུ་རྫིངས་དམན་འབྲེལ་དང་པོའི་རྒྱུད། །བརྟུངས་པས་ཚུལ་ཞིག་འགས་ཀྱང་གྲུབ་

མཐའི་མཆོར། །ཕྱིན་སྙེམས་དྲེགས་སྐྱུངས་ལུགས་གཉིས་ཀུན་མཐོང་ཕྱིར། །གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་ཕ་རོལ་ཁོ་བོས་ཕྱིན། །བློ་བཟང་མེས་བྱིན་རང་ལུགས་ལམ་གསུམ་འབབས། །རྣམ་དཔྱོད་ལྷ་ཆེན་རལ་འོངས་རྟོག་གེ་ཡིས། །བཤུང་བརླད་ནོར་ལྷའི་རྐང་དྲི་བཀྲུས་ཆབ་ཀྱིས། །རྨོངས་འབྲུལ་དུག་ཅན་རྒྱུ་ཚོགས་དག་གྱུར་ཅིག །རིན་ཆེན་ཁུར་ལྡི་མཚོ་ཆེན་སྐྲ་རགས་གཡོ། །ཉི་ཟླའི་སྒྲོན་འདེགས་ལྷུན་པོ་གནས་དེ་སྲིད། །འདིས་ཀྱང་གསར་བཤད་ཁུར་ལྡི་གྲགས་སྙན་གཡོ། །ལེགས་བཤད་སྒྲོན་མེས་ས་གསུམ་སྣང་བྱེད་ཤོག །ཆོས་དབྱིངས་གཤིས་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་མཐུས། །འགྲོ་རྣམས་རྫུ་འཕྲུལ་བཞིན་དུ་ས་ལམ་བགྲོད། །ཉ་རྒྱས་ཟླ་ལྟར་ཡོན་ཏན་ཀུན་རྫོགས་ནས། །ཉི་མ་བརྒྱས་གསལ་ཀུན་མཁྱེན་སྨྱུར་ཐོབ་ཤོག། ༎

ཅེས་གྲུབ་པའི་མཐའ་རྣམ་པར་བཞག་པ་འབྲུལ་སྤོང་གདོང་ལྔའི་སྒྲ་དབྱངས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ལམ་བཟང་གསལ་བའི་རིན་ཆེན་སྒྲོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། ཕྱི་མོ་ནས་མང་ཐོས་གསེར་ཁང་ཆོས་རྗེ་གུ་རུ་མ་ཏིས་སྙན་ཚིག་མེ་ཏོག་གསར་བས་བསྐུལ་ཞིང་། དུས་ཕྱིས་ཡོངས་ཀྱི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་མཁས་མཆོག་ལྷུང་རྟ་སློབ་དཔོན་པ་འཕགས་པ་རིན་ཆེན་གྱིས་ཁམས་ཆབ་མདོ་ནས་ཛ་གཡུ་ཁ་བཏགས་ཀྱི་རྟེན་བཅས་ཆབ་ཤོག་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྒོ་ནས། སྟག་ལོའི་དགག་ལན་འབྲུམས་རྒྱས་དགོས་ཞེས་བསྐུལ་བའི་བཀའ་ངོ་དང་། ཁྱད་པར་རང་བློ་གོམས་པའི་སླད་དུ་མཁན་ཆེན་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བདག་པོ་རིན་པོ་ཆེ་ལས་སྡོམ་གསུམ་སོགས་ཆོས་ཀྱི་བཀའ་དྲིན་ཐོབ་ཅིང་། འཇམ་དབྱངས་བླ་མ་ཁྲི་རིན་པོ་ཆེ་ཡབ་སྲས་བཞི་དང་། པཎ་ཆེན་བཀའ་འགྱུར་བ། རྡོ་རྗེ་འཆང་སྨིན་གྲོལ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ། སྲད་རྡོ་རྗེ་འཆང་། སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་ངག་དབང་བློ་གྲོས་སོགས་དམ་པ་དུ་མའི་ཞབས་རྡུལ་སྤྱི་བོས་ལེན་ཅིང་རྗེ་བླ་མའི་མདོ་སྔགས་རྣམས་ལ་ངེས་ཤེས་སྐྱེད་ཅིང་། འཕགས་བོད་ཀྱི་གྲུབ་མཐའི་གཞུང་དང་། ཁྱད་པར་ཤེར་སྒྲོན། ཚད་ཆེན་རྣམ་འགྲེལ། དུས་འཁོར་སོགས་གཞུང་ལུགས་ཆེན་པོ་རྣམས་ལ་བརྟེན་གསུང་རབ་དང་གྲུབ་མཐའ་

རབ་འབྱམས་སྨྲ་བ་༧འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་རྡོ་རྗེས་ཚིག་ཉུང་དོན་གསལ་རྒྱས་འདྲིལ་དུ། དཀར་པོ་ཞེས་པ་ས་མོ་སྦྲུལ་གྱི་ལོ་ཚེ་འཕྲུལ་ཟླ་བའི་དཀར་ཕྱོགས་རྫོགས་པ་གསུམ་པའི་ཉིན། གངས་ཅན་གྱི་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོ་(རི)གཉིས་པ། དཔའ་བོ་མཁའ་འགྲོའི་འདུ་གནས་རི་བོ་དགེ་འཕེལ་གྱི་གར་འདུག་ཐེག་མཆོག་རོལ་མཚོ་གསང་སྔགས་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཕོ་བྲང་ནས་སྦྱར་བ་ལ། སླར་ཡང་ཕྱི་སྨོན་ཆུང་ཟད་བྱས་པ་འདིས་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ཕྱོགས་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་གྱུར་ཅིག །

མངྒ་ལཾ།

༄༅། །སྒྲུབ་མཐའ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་བཀའ་ཁྲིད།

དང་པོ། སྔོན་འགྲོའི་གསུང་ཆོས།

༡ ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ལུགས་སྤྱི་བཤད།

ཀོ་རི་ཡ་ནས་ཕེབས་པའི་ཆོས་གྲོགས་མཁན་པོ་དང་མཁན་མོ། དེ་བཞིན་ཆོས་གྲོགས་རབ་བྱུང་ཕོ་མོ་རྣམ་པ། སེར་སྐྱ་བྱིངས་དང་། གཞན་ཡང་བོད་ནས་གསར་དུ་ཕེབས་པའི་སེར་སྐྱ་ཕོ་མོ་རྣམ་པ། ཕྱི་ཕྱོགས་ནས་ཕེབས་པའི་ཆོས་གྲོགས་རྣམ་པ་ཡོངས་ལ་ངས་ཐོག་མར་འཚམས་འདྲི་དང་བཀྲ་ཤིས་བདེ་ལེགས་ཞུ་རྒྱུ་ཡིན། ད་རེས་ཀོ་རི་ཡ་ནས་ཆེད་མངགས་ཡོང་མཁན་ཚོ་ས་ཐག་རིང་པོ་ནས་ཡོང་བ་ཡིན་དུས་ལམ་བར་དུ་དཀའ་ངལ་འདྲ་བྱུང་མ་སོང་ངམ། ཁྱེད་རང་ཚོ་མང་པོ་ཞིག་ང་ཚོ་དང་ངོ་ཤེས་ནས་ལོ་མང་པོ་ཕྱིན་པ་རེད། དེ་རིང་སྔར་ཡང་ང་ཚོ་ངོ་ཤེས་སྙིང་པ་ཚོ་ཐུག་རྒྱུ་བྱུང་བ་ཞེ་དྲག་དགའ་པོ་བྱུང་ལ། ཁྱེད་རང་ཚོས་དུས་རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དད་པ་གཡོ་བ་མེད་པའི་ཐོག་ནས་དོན་གཉེར་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པར་ངས་ངོ་མཚར་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད།

དེ་རིང་ནས་བཟུང་ཉི་མ་ལྔ་ཙམ་གྱི་རིང་ཆོས་འབྲེལ་བྱ་རྒྱུ་ནི་ལོ་སྔོན་མའི་

འཕྲོས་ཀྱི་སྤྱོད་འཇུག་ཆེན་མོའི་འཕྲོ་བསྐྱང་རྒྱུ་ཡིན། དེ་ལ་ཤེས་རབ་ལེའུའི་དབུ་དེར་ཁ་སྐོང་ངམ་འཕྲོས་བཤད་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གྲུབ་མཐའ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ངོ་སྤྲོད་ཙམ་བྱ་ཐུབ་ན་བསམ་པ་བྱུང་། ཁྱེད་རང་ཚོ་ཀོ་རི་ཡ་ནས་ཐེངས་དང་པོར་ཕེབས་པ་ཚོར་བཀའ་ཆོས་བྱ་རྒྱུའི་གཙོ་བོ་སྤྱོད་འཇུག་ཆེན་མོའི་མགོ་མཇུག་ཆ་ཚང་ཞིག་ཐོབ་ཐུབ་མེད་ཀྱང་། ཆོས་བྱིན་རླབས་ཅན་འདིའི་ཐོག་མཐའ་བར་གསུམ་གང་ནས་ཐོས་བསམ་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། དེས་དགོས་དོན་སེམས་ལ་ཕན་ཐོགས་ནི་ངེས་པར་འབྱུང་བས་གང་ཐོས་པ་དང་ཤེས་པ་དེ་སེམས་རྒྱུད་དུ་འཁྱེར་ཤེ་ཐུབ་ལྟ་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོར་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་རིང་ནས་ངས་སྔ་དྲོ་ཆོས་ཐུན་གཅིག་དང་། ཕྱི་དྲོ་ཆོས་ཐུན་གཅིག་ཚུགས་པའི་རྗེས་ནས་ཁྱེད་རང་ཚོ་དོན་གཉེར་ཡོད་མཁན་ཚོ་བགྲོ་གླེང་ངམ་བསྐྱར་བཤད་ཀྱི་ཆོས་ཐུན་ཞིག་ཚུགས་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་ཡག་པོ་ཡོང་གི་རེད་བསམ་པ་དྲན་བྱུང་།

དེ་ཡིན་དུས་ཀོ་རི་ཡ་ཚོ་ཚན་པ་གཅིག་དང་། ཕྱི་རྒྱལ་པ་ཚོ་ཚན་པ་གཅིག །བོད་ནས་གསར་དུ་འབྱོར་བ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་བོད་པ་རྣམས་ཚན་པ་གཅིག་བྱས་ནས་དགེ་བཤེས་ཚོ་དང་ལྷན་དུ་ངས་ཉིན་རེར་བཤད་ཟིན་པའི་གནད་དོན་སྐོར་ལ་གྲོས་བསྡུར་བྱེད་ཐུབ་ན་ཡག་པོ་ཡོང་གི་རེད། དེར་བརྟེན་དགེ་བཤེས་སྟོབས་ལྡན་དང་དགེ་བཤེས་བློ་བཟང་ཟླ་བ་གཉིས་རེས་མོས་ཀྱིས་ཀོ་རི་ཡ་ཚོར་དང་། སྐད་བསྒྱུར་དགྲ་འདུལ་གྱིས་ཕྱི་རྒྱལ་པ་ཚོར། བྱ་དོ་རིན་པོ་ཆེས་བོད་རིགས་དོན་གཉེར་ཅན་བཅས་ལ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གནད་ཆེ་སར་བསྐྱར་བཤད་དང་དྲི་བ་དྲིས་ལན་བྱ་ཐུབ་ན་ཡག་པོ་ཡོང་གི་རེད་བསམ་གྱི་འདུག །འོན་ཀྱང་ཉན་བཤད་

གནང་མཁན་ཕྱོགས་གཉིས་ཐད་ནས་གསལ་པོ་ཤེས་དགོས་པ་ཞིག་ལ། འདི་ཕན་ཚུན་བགྲོ་གླེང་དང་གྲོས་བསྡུར་བྱས་པ་ཙམ་ལས། བླ་མ་དང་སློབ་མའི་འདུ་ཤེས་ཐོག་ནས་ཉན་བཤད་བྱེད་དགོས་པ་དེ་འདྲ་མིན།

གཞན་ཡང་། བོད་ནས་གསར་དུ་ཡོང་མ་ཐག་པའི་ཨ་མདོ་བ་འགའ་ཤས་ཀྱིས་ངོས་ཀྱི་དབུས་སྐད་མི་གོ་བས། ཨ་མདོའི་སྐད་སྒྱུར་ཞིག་ཟུར་དུ་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་བཤད་བྱུང་། དེ་རིང་ངས་བཤད་པས་རྗེས་ནས་གོ་རི་ཡ་སྐད་ནང་བསྒྱུར་བསྒྲད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་སྟབས། ཨ་མདོའི་ཡུལ་སྐད་ནང་བསྒྱུར་སྟབས་བདེ་བོ་ཡོད་ཀྱང་དེ་རིང་བྲ་སྒྲིག་བྱུང་མེད་པ་འདྲ། འོན་ཀྱང་བོད་རིགས་དབུས་སྐད་མི་གོ་མཁན་ཚོས་རིག་པ་བསྒྲིམས་ནས་ཉན་ན་སྤྱི་དོན་ཞིག་གོ་ཐུབ་པས་རྣམ་པ་ཚོས་ཀྱང་བློ་བསྒྲིམས་ནས་ཉོན། གཞི་རྩ་ཕྱིད་རང་ཚོ་གོ་རི་ཡ་ལུང་པ་ལྷོ་བྱང་གཉིས་སུ་ཁ་བྲེས་ནས་ཡོད་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་གོ་རི་ཡ་བྱང་མ་རང་དབང་དང་བྲལ་ནས་བསྡད་ཡོད་སྟབས་བློ་ཕམ་པོ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་གོ་རི་ཡ་ལྷོ་མ་དཔལ་འབྱོར་དང་སློབ་སྦྱོང་ཡར་རྒྱས་ཡོད་པའི་ཐོག །རང་དབང་ཡོད་པའི་གནས་སྟངས་འོག་ནས་ཕྱིའི་དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོ་འགྲོ་བ་དང་ཆབས་ཅིག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་ལ་དད་མོས་དང་དོ་སྣང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཤིན་ཏུ་ཡག་པོ་རེད།

དེ་རིང་ཕྱིད་རང་ཚོ་གོ་རི་ཡ་ནས་གསར་པ་མང་པོ་འབྱོར་ཡོད་ལ། བོད་ནས་ཀྱང་གསར་འབྱོར་པ་གང་འཚམ་ཞིག་འབྱོར་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཐོག་མར་དངོས་གཞིའི་གསུང་ཆོས་ཀྱི་འགོ་མ་ཚུགས་པའི་གོང་དུ་ཆོས་ལུགས་ལ་སྤྱི་སྒོམ་གྱི་འགྲེལ་བཤད་ཅིག་བརྒྱབས་ན་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྤྱི་ཁོག་ལ་གོ་བ་ཐུན་བུ་ཆགས་ཐུབ་

རྒྱུའི་ཕན་ཐོགས་ཡོང་གི་རེད་བསམ་པ་བྱུང་། དེང་སྐབས་ང་ཚོ་འཚོ་གནས་བྱེད་སའི་འཛམ་བུ་གླིང་འདི་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པའི་ནང་དུ་སླེབས་ཡོད།

དེ་སྔའི་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པ་འདི་འཛམ་བུ་གླིང་གི་མིའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་དུས་རབས་འཁྲུག་ཆ་དོད་ཤོས་ཤིག་ཡིན་པར་མ་ཟད། ཕྱོགས་གཞན་ནས་བཤད་ན་དུས་རབས་འགངས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་ཆགས་ཡོད། དམག་དང་ནང་འཁྲུག་སོགས་ཀྱི་རྐྱེན་པས་མི་ས་ཡ་མང་པོ་ཞིག་རྐྱེན་ལམ་དུ་ཤུར། དཔེར་ན། འཛམ་གླིང་གི་དམག་ཆེན་དང་པོ་དང་གཉིས་པ། རྒྱ་ནག་གི་ནང་འཁྲུག །ཨུ་རུ་སུའི་ནང་འཁྲུག །ཀོ་རི་ཡའི་དམག་འཁྲུག །ཝེ་ཏ་ནམ་དམག་འཁྲུག་བཅས་ལ་རིམ་པར་བསམ་བློ་བཏང་ན་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པ་འདིའི་ནང་བསམ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་མི་གསོད་ཁྲག་སྒྱུར་གྱི་གདུག་རྩུབ་རིམ་པ་བྱུང་ཡོད་པར་མ་ཟད། འཇིག་རྟེན་འདིའི་ཐོག་རྫུལ་ཕྲན་མཚོན་ཆ་ཟེར་བ་ཞིག་དངོས་སུ་རྙེད་ཅིང་། རྙེད་པ་ཙམ་མིན་པར་ཉི་ཧོང་ཐོག་ལ་དངོས་སུ་བེད་སྤྱོད་བྱས་པའི་དུས་ཚོད་ཅིག་ཀྱང་བྱུང་བ་རེད། འགོམ་མདེ་ཙ་གཅིག་གི་འོག་ནས་མི་འབུམ་ཕྲག་འགའ་ཤས་ཤི་བའི་བློ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་གཏོར་བཤིག་ཚབས་ཆེན་ཞིག་འཛམ་བུ་གླིང་འདིའི་སྟེང་དུ་དངོས་སུ་མྱོང་དགོས་བྱུང་ཡོད།

ཡིན་ན་ཡང་དེ་དང་ཆབས་ཅིག་བཟང་ཕྱོགས་ནས་ཚན་རིག་གི་ཐོག་ནས་ཧ་ལས་པའི་ཡར་རྒྱས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། དཔེར་ན། (Einstein 1879 - 1955) ཨེ་ཡིན་སན་ཁྲན་ལྷ་བུས་མཚོན་པའི་ཚན་རིག་པ་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་རྩལ་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མཁས་པ་མང་པོ་བྱོན་ཅིང་། ཁོང་ཚོས་དེ་སྔར་འཛམ་གླིང་གིས་མ་ཤེས་པའི་

གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་གསར་དུ་ཤེས་ཐུབ་ཡོད།

དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་འགོ་སྟོད་དུ་མི་རྣམས་ཡིད་ཆེས་དང་རེ་བ་བྱེད་ས། དཔེར་ན། སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ལམ་དང་ལུགས་སྲོལ་ལྟ་བུའམ། ཡང་ན་ཆབ་སྲིད་དང་དཔལ་འབྱོར་ལམ་ལུགས་ལྟ་བུར་ཆ་བཞག་ན། ཆབ་སྲིད་གཅིག་སྡུད་ལམ་ལུགས་འོག་ནས་སྤྱི་ཚོགས་ལ་འགྱུར་བ་གཏོང་རྒྱུའི་ལམ་སྲོལ་ཞིག (Lenin 1870-1924) ལེ་ཉིན་གྱིས་ཨུ་རུ་སུའི་ནང་གསར་དུ་སྤེལ་ཞིང་། དེ་བཞིན་དཔལ་འབྱོར་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་ཞིག་ཀྱང་བཙུགས། དུས་སྐབས་དེའི་སྤྱི་ཚོགས་དང་ཆབ་སྲིད་དཔལ་འབྱོར་བཅས་ཀྱི་ལམ་སྲོལ་མཐའ་དག་དྲག་ཤུགས་དང་བཙན་ཤེད་ཀྱི་འོག་ནས་སྤེལ་བ་ཡིན་སྟབས། རྩ་ཕྱུང་ལ་མེ་མཆེད་པ་ལྟར་གནས་སྐབས་རིང་ཚ་ཚ་ཙུར་ཙུར་ལྟ་བུར་གྱུར་ཀྱང་། བྱེད་ཐབས་དེའི་སྒྲོང་བ་དངོས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཆབ་སྲིད་གཅིག་སྡུད་དང་། དཔལ་འབྱོར་སྤྱི་ཚོགས་རིང་ལུགས་སྔོན་ཀྱི་ལུགས་སྲོལ་རྒྱང་པ་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དགོས་མཁོ་དང་མི་འཚམ་པར། མིའི་རང་དབང་ནི་འདོར་ཐབས་མེད་པའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་དགོས་གནད་གལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ཡིན་པའི་ངོས་འཛིན་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པ་འདིའི་ནང་གསལ་པོ་བྱུང་བ་རེད།

དེར་བརྟེན་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་ནང་སྔར་བྱུང་མ་མྱོང་བའི་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་། མིས་ཉམས་མྱོང་ཆེན་པོ་ཞིག་བསགས་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད། དམག་འཐབ་དང་ནང་འཁྲུག་སྤྱི་ཕྱིའི་རྐྱེན་པས་དངོས་སུ་སྡུག་བསྔལ་མི་བཟད་པ་སྣ་ཚོགས་བརྒྱུད་པའི་མྱོང་བའི་ཐོག་ནས་དྲག་ཤུགས་དང་མེ་མདས་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ལྷིང་འཛགས་དང་ཞི་བདེ་འདྲེན་མི་ཐུབ་པར་ངེས་ཤེས་ཟབ་མོ་ཐོབ། དེར་བརྟེན་ད་ལྟ་མི་

རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་དམག་ཤུགས་དང་མདའ་མཚོན་དང་བྲལ་བའི་འཚེ་བ་མེད་པ་དང་ཞི་བདེ་ལ་དོ་སྣང་ཤུགས་ཆེར་བྱེད་པའི་བསྐལ་པ་བཟང་པོའི་དུས་སྐབས་ཤིག་བྱུང་ཡོད། དེར་མ་ཟད་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་འགོ་སྟོད་དུ་མིའི་རིགས་ཀྱི་འགྲོ་བས་རང་བྱུང་གི་ཐོན་ཐུས་ལ་འཛད་རྒྱུ་མེད་པའི་བསམ་ཚུལ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་རང་བྱུང་ཁོར་ཡུག་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་ཙམ་ལས་དེ་ལ་ཕར་བདག་སྐྱོང་དང་སེམས་ཁུར་ལེན་དགོས་པའི་བསམ་བློ་ཕལ་ཆེར་བཏང་མྱོང་མེད། ཡིན་ན་ཡང་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་མཇུག་དང་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པའི་འགོ་སྟོད་འདི་ལ་མིའི་རིགས་ཀྱིས་རང་བྱུང་གི་དངོས་པོ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཚུལ་ཤེས་པ་ཙམ་མིན་པར་དེ་དང་ཆབས་ཅིག་རང་ལ་འགན་གསར་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་དོ་སྣང་སླེབས་ནས། དེང་སང་ཁོར་ཡུག་སྲུང་སྐྱོབ་བྱ་དགོས་པའི་སྐོར་ལ་སྐད་ཆ་ཤོད་མཁན་དང་། དངོས་སུ་ལག་ལེན་དུ་བཀལ་ནས་ལས་ཀ་བྱེད་མཁན་ཡང་མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པར་མ་ཟད། དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་ནང་ལ་མིས་རང་གི་ཉམས་མྱོང་གི་ཐོག་ནས་བདེན་པ་ཟེར་བ་གང་འདྲ་ཡིན་པ་དང་། མི་ལ་རན་པ་གང་ཡིན་པའི་ཐོག་ལ་གོ་རྟོགས་གསར་པ་ཞིག་བྱུང་ཡོད།

གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་དུས་རབས་བཅོ་བརྒྱད་པ་དང་། བཅུ་དགུ་པ། ཉི་ཤུ་པའི་འགོ་སྟོད་བཅས་ལ་ཚན་རིག་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་པ་དང་མཉམ་དུ་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་འཕྲུལ་ཆས་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་པས། མི་མང་པོ་ཞིག་གི་བསམ་བློའི་ནང་ལ་དཔལ་འབྱོར་དང་དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་ཕྱིན་ན་དེ་གཅིག་པུས་མིའི་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་སེལ་ཐུབ་སྙམ་པ་དང་། བདེ་སྐྱིད་ཀྱང་དངོས་པོ་དང་དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་ཁོ་ནའི་

ཐོག་ནས་བསྒྲུབ་ཐུབ་བསམ་པའི་རེ་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་དང་། ཡིད་ཆེས་ཀྱང་དེ་འདྲ་ཞིག་གི་སྒང་ནས་ཕྱིན་པ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་མཇུག་ཙམ་ནས་མིའི་ཉམས་མྱོང་གི་ཐོག་ནས་ཕྱིའི་དངོས་པོ་དང་དཔལ་འབྱོར་ཡར་རྒྱས་ཙམ་གྱིས་རང་གི་དཀའ་ངལ་ཆ་ཚང་སེལ་མི་ཐུབ་པ་དང་། ཕྱིའི་དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་གཅིག་པུའི་ཐོག་ནས་མིའི་དགོས་མཁོ་ཆ་ཚང་སྒྲུབ་མི་ཐུབ་པའི་བསམ་བློ་གསར་པ་ཞིག་སྐྱེད་ཐུབ་པ་བྱུང་བ་དང་མཉམ་དུ། གཞི་ནས་མི་ལ་ལྷན་སྐྱེས་སུ་བྱམས་པ་དང་བརྩེ་བ་ཞེས་པའི་ཡོན་ཏན་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། ལྷན་སྐྱེས་སུ་ཡོད་པའི་བྱམས་པ་དང་བརྩེ་བའི་ཡོན་ཏན་དེ་ཉིད་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་འཚོ་བའི་ནང་ལ་མེད་མི་རུང་བའི་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རྩ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ཚོས་ཁས་ལེན་མི་ལེན་ཀུན་ལ་ངེས་ཤེས་གསལ་པོ་སྐྱེད་ཡོད།

ཆོས་ལུགས་ལ་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་ཡོད་པ་བཞིན་སྒྲུབ་བྱེད་ལྟ་བའི་ཆ་ལའང་མ་འདྲ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་ཡང་། གྲུབ་དོན་ནམ་གཞི་རྩའི་བརྗོད་བྱ་སེམས་བྱམས་བརྩེའི་རིན་ཐང་དང་ཕན་ཡོན་བརྗོད་ཀྱི་ཡོད་པ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་ཆོས་ལུགས་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོར་བརྩི་བའི་གནད་འགག་འདི་ལ་ཐུག །གཞན་སྐྱེ་བ་གཅིག་གི་དབང་དུ་བྱས་ཀྱང་འཕྲོད་བསྟེན་སོགས་གང་གི་ཆ་ནས་བྱམས་བརྩེའི་ཚོར་བ་མི་ལ་དགོས་མཁོ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ཡང་གནས་ལུགས་དང་རྒྱུ་མཚན་མང་པོའི་ཐོག་ནས་ར་འཕྲོད་གསལ་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། དཔེར་ན། ཨུ་རུ་སུ་དང་རྒྱ་ནག་གིས་མཚོན་པའི་དམར་ཤོག་གུང་ཁྲན་རིང་ལུགས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་མང་པོའི་སྡོན་ནང་དུ་ཆོས་ལུགས་ནི་དུག་ལྟ་བུ་ཡིན་པ་དང་། དེ་ལ་དད་པ་བྱེད་མི་རིགས་

པ་དང་དེས་དཔལ་འབྱོར་འཕེལ་རྒྱས་ལ་འགོག་རྐྱེན་བྱེད་པར་ངོས་འཛིན་གྱི་ཐོག་ནས་ཆོས་དད་ལ་ཆེད་མངགས་བཀག་འགོག་གིས་དངོས་གཙོ་སྨྲ་བའི་སློབ་སྦྱོང་སྤྲད་ནས་ལོ་ངོ་བཅུ་ཕྲག་ཁ་ཤས་སོང་ན་ཡང་། བཙན་ཤེད་ཀྱི་ཁྲིམས་ལུགས་དེས་མིའི་ཕྱི་ཚུལ་ཙམ་མ་གཏོགས་ནང་སེམས་ལ་དངོས་ཐོག་འགྱུར་བ་ཐེབས་ཐུབ་མེད།

དངོས་གཙོ་སྨྲ་བའི་ལམ་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཕྱི་ལོགས་སུ་ཁྲིམས་བཙན་པོ་བྱས་པས། གནས་སྐབས་ཕྱིའི་སྣང་ཚུལ་ལ་མི་གསོད་ཁྲག་སྦྱོར་དང་རྐུ་ཇག་ཆོམ་རྐུན་སོགས་བྱ་བ་སྡུག་ཅག་བྱེད་མཁན་མེད་པ་ལྟ་བུར་སྣང་ཡང་། དངོས་གཙོ་སྨྲ་བའི་ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་སློབ་སྦྱོང་དེ་དག་གིས་དངོས་སུ་མིའི་སེམས་ལ་འགྱུར་བ་ཐེབས་ནས་དོན་དམ་པའི་མི་བཟང་སྤྱོད་ལྡན་པ་ཞིག་ཡོང་བར་བྱ་ཐུབ་མེད། དཔེར་ན། ཕྱིས་སུ་ཨུ་རུ་སུ་དང་རྒྱ་ནག་ནང་རང་དབང་གི་འགྱུར་བ་ཕྲན་བུ་བྱུང་བ་དང་མཉམ་དུ་ཡུལ་ལུང་དེ་དང་དེའི་ཁྲིམས་ལུགས་དང་མི་མཐུན་པར་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་བདེ་འཇགས་ལ་གནོད་པའི་ལས་རིགས་སྤྱེལ་མཁན་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོང་བསྡད་ཀྱི་ཡོད། འདི་དག་ནི་མིའི་ཕྱི་ཚུལ་ཙམ་མ་གཏོགས་ནང་སེམས་ལ་བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྱུར་བ་མ་ཕྱིན་པའི་རྟགས་མཚན་གསལ་པོ་ཡིན།

ལོ་དུས་དང་རྒྱུ་ཚོགས་ཀྱི་འགྲོ་གྲོན་འབོར་ཆེན་བཏང་ནས་བསྒྱུར་བཅོས་བྱས་པ་དེས་མིའི་སེམས་ལ་བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྱུར་བ་མ་ཐེབས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གཙོ་བོ་ནི་འགྱུར་བ་གཏོང་སྟངས་ཀྱི་ཐབས་ལམ་དེ་དག་མིའི་བསམ་བློ་ལ་རན་གྱི་མེད་པས་ཡིན། དངོས་གཙོ་སྨྲ་བའི་ལྟ་གྲུབ་ཆེད་མངགས་སྤེལ་ནས་ཆོས་ལུགས་སེམས་གཙོ་སྨྲ་བ་དང་མིའི་འཚོ་བ་ལ་གནོད་པའི་དུག་རེད་ཅེས་མཐའ་གཅིག་ཏུ

དགག་པ་བརྒྱབས་ཀྱང་། སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་ནས་དེས་མིའི་བློ་ལ་ཆོས་ལུགས་ནི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་ཞིག་རེད་སྙམ་པའི་ཡིད་ཆེས་བསྐྱུན་ཐུབ་མེད། གང་ལྟར་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་ནང་ལ་འགྱུར་བ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཕྱིན་པ་འདི། དུས་རབས་འདིའི་ནང་སྔོན་མེད་པའི་སྟོན་པ་གསར་པ་ཞིག་བྱོན་པ་དང་། དེས་སློབ་གསོ་བསྐྱོན་ནས་འགྱུར་བ་བྱུང་བ་དེ་འདྲ་གཏན་ནས་མིན། འོན་འགྱུར་བ་དེ་གང་འདྲ་བྱས་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། མི་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཉམས་མྱོང་བསགས། རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས་ཞིབ་འཇུག་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འཛམ་བུ་གླིང་འདིའི་སྟེང་ལ་བཟང་ཕྱོགས་ཀྱི་འགྱུར་བའི་གནས་ཚུལ་འདི་བྱུང་བ་རེད།

རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ངས་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པ་འདི་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མིའི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཆགས་པ་རེད་ཟེར་ནས་བཤད་པ་ཡིན། ད་ལྟ་ང་ཚོ་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་མཇུག་སྐྱེལ་མཁན་ཆགས་ཡོད། དུས་རབས་ཉེར་གཅིག་པ་འདིའི་འགོ་སྟོད་ཙམ་ལ་ (Iraq) ཨི་རག་གི་དམག་འཁྲུག་དང་། (Afganistan) ཨ་ཧྥ་གྷ་ནི་སུ་ཏན་གྱི་དམག་འཁྲུག་སོགས་བློ་ཕམ་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་འགའ་ཞིག་བྱུང་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་ང་ཚོ་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་པའི་མཇུག་མཐུད་མཁན་ཞིག་ཡིན་པའི་གནས་སྟངས་ཀྱི་དབང་གིས་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཡར་རྒྱས་སུ་མཐུད་ནས་འགྲོ་ཐུབ་པ་ཕལ་ཆེར་ཆགས་ཡོད། བྱམས་པ་དང་བརྩེ་བ་ཞེས་པའི་སྐད་ཆ་བཤད་པའི་སྐབས་ནང་དོན་གྱི་ཆ་ནས་ཆོས་ལུགས་དང་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲེལ་བ་ཆགས་ཡོང་གི་ཡོད།

འཛམ་བུ་གླིང་འདིའི་སྟེང་ལ་ལོ་ངོ་སྟོང་ཕྲག་མང་པོའི་གོང་ནས་མིའི་སྤྱི་

ཚོགས་ནང་ལ་ཆོས་ལུགས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་ཞིག་དངོས་སུ་བྱུང་ཡོད། ཆོས་ལུགས་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་དག་གི་ནང་ནས་མེ་ཚུ་རི་བྲག་དང་། ཉི་ཟླ། ལྷ་ཀླུ་སོགས་ལ་གཙོ་བོར་མཆོད་ནས་དད་པ་བྱེད་དགོས་པའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རིགས་ལ་གྲུབ་མཐའ་དང་ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱབ་རྟེན་མེད། ལྟ་གྲུབ་ཡོད་པའི་ཆོས་ལུགས་དཔེར་ན། རྒྱ་གར་ནང་མཆོན་ན་ལོ་སྟོང་ཕྲག་གསུམ་ཙམ་ཡས་མས་ཀྱི་མཚམས་ནས་ལྟ་གྲུབ་བཤད་རྒྱུ་ཡོད་པའི་ཆོས་ལུགས་དར་རྒྱས་བྱུང་ཡོད་ལ། ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་གཞི་རྩའི་ཐོག་ནས་ཆོས་དད་ཅིག་བཤད་ཀྱི་ཡོད། དེ་འདྲའི་ལྟ་གྲུབ་ཡོད་པའི་ཆོས་ལུགས་གཙོ་ཆེ་བ་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་རྒྱ་གར་ནང་གི་ཆོས་ལུགས་ཁག་དང་། དེ་བཞིན་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ལུགས། ཁ་ཆེའི་ཆོས་ལུགས། (Jew) འཇེ་ཝུ་ཆོས་ལུགས་སོགས་ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་རྒྱབ་རྟེན་ཡོད་པའི་ཆོས་ལུགས་ཚང་མས་བསླབ་དོན་སྙིང་པོ་བསམ་པ་བཟང་པོ་བྱ་དགོས་པ་དང་། གཞན་ལ་བྱམས་པ་དང་བརྩེ་བ་བྱ་དགོས་པ། བཟོད་པ་བསྒོམ་དགོས་པ་དང་ཆོག་ཤེས་བསྟེན་དགོས་པ་སོགས། མདོར་ན་རང་རང་གི་ཆོས་ལུགས་ནས་བཤད་པའི་བསླབ་པ་སྲུང་དགོས་པ་བཅས་ནི་མཚུངས་པར་མ་ཟད། ཆོས་ལུགས་ཁག་དེ་དག་ཚང་མས་བཤད་དོན་སྙིང་པོ་མི་ལ་ལྷན་སྐྱེས་སུ་ཡོད་པའི་བྱམས་པ་དང་བརྩེ་བ་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་བདེ་སྐྱིད་ཡོང་བ་ལ་ཤིན་ཏུ་དགོས་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དང་། དགོས་གལ་ཆེ་བའི་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་དེ་ཇི་ལྟར་ཉམས་ལེན་དུ་འཁྱེར་བའི་ཚུལ་རྒྱལ་དུ་བཏོན་ནས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད་པ་མཚུངས་པ་ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་བྱམས་པ་དང་བརྩེ་བ་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཤེས་ལ་གསུང་ལུགས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད།

རིགས་གཅིག་གིས་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་ནས་དེ་ལྷ་བུའི་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་དེ་མཁྱེན་པ་དང་བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཞིག་ཡིན་པར་ཡིད་ཆེས་བྱེད། རྒྱུ་མཚན་དེའི་དབང་གིས་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་ལ་དད་པ་དང་བརྩེ་བ་བྱེད་དགོས་པ་དང་། ཅི་ཙམ་གྱིས་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་ལ་དད་གུས་དང་བརྩེ་བ་ཞུས་པ་དེའི་ཚོད་ཀྱིས་རང་གི་ཉིན་རེའི་འཚོ་བའི་ནང་དད་པ་དང་བརྩེ་བ་ཉམས་སུ་བླངས་ནས། འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོས་བཀོད་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་བྱམས་པ་དང་བརྩེ་བ་བྱེད་དགོས་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད། དཔེར་ན། (Muslim) མུ་སི་ལིམ་གྱི་ (Koran) ཀོ་རན་དུ་ཡང་དེ་ལྟར་གསུངས་ཡོད་འདུག །ང་དང་ཁ་ཆེ་བླ་མ་ངོ་ཤེས་པ་ཞིག་བར་སྐད་ཆ་བྱུང་བའི་སྐབས། ཁོང་གིས་ཀོ་རན་ནང་དུ། འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོས་བཀོད་པའི་སེམས་ཅན་ཚང་མ་ལ་བྱམས་བརྩེ་བྱ་དགོས་པའི་སྐོར་བཤད་ཡོད་པ་རེད་ཟེར། འཇིག་རྟེན་སྟོད་བཅུད་གཉིས་ཀ་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོས་བཀོད་པ་སྤྲུལ་བྱེད་དུ་བཀོད་པ་དང་། དེ་སྤྲུལ་བྱེད་དུ་བཀོད་པའི་གྲུབ་དོན་སྙིང་པོ་དེས་བཀོད་པའི་སྐྱེ་འགྲོ་ཀུན་ལ་བྱམས་པ་དང་བརྩེ་བ་བྱ་དགོས་པ་རེད། འོན་ཀྱང་རང་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་པ་ལ་བྱམས་པ་དང་བརྩེ་བ་གཅིག་པུས་རང་གཞན་གྱི་དོན་བྱེད་ཐབས་རྫོགས་ཀྱི་མེད་པར། ཕྱོགས་གཞན་ནས་མི་མཐུན་པའི་རྐྱེན་འབྲུག་པ་རྒྱག་པ་དང་། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ལ་སྲེད་པའི་ཧམས་པ་སོགས་སྐྱེས་པའི་སྐབས་དེའི་གཉེན་པོར་བཟོད་པ་དང་ཆོག་ཤེས་བསྟེན་དགོས་པའི་ཚུལ་ཡང་གསལ་ཞིང་རྒྱས་པར་བསྟན་ཡོད།

གང་ལྟར་གཞིའི་རྩའི་ཆ་ནས་ཆོས་ལུགས་ཚང་མས་བྱམས་པ་དང་བརྩེ་བའི་

ཉམས་ལེན་སྐོར་རྗོད་ཀྱི་ཡོད་པ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། དེང་སང་དུས་རབས་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པ། སྤྱིའི་ཆ་ནས་ཚན་རིག་དང་ཕྱིའི་དངོས་པོ་གཉིས་ཀ་ཧ་ཅང་གི་ཡར་རྒྱས་ཚད་མཐོན་པོར་སླེབས་པའི་སྐབས་འདིར་འཛམ་གླིང་ཤར་ནུབ་ཀྱི་རྒྱལ་ཁབ་གང་ས་གང་དུ་ཆོས་ལུགས་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་མཁན་མང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད། གཞི་རྩ་ཆོས་ལུགས་ཁས་མི་ལེན་མཁན་མང་ཡང་། སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཆོས་ལུགས་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་མཁན་སྔ་མ་དང་བསྡུར་ན་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་པ་དང་། འཛམ་གླིང་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཆོས་ལུགས་ལ་དོ་སྣང་བྱེད་མཁན་སྔར་དང་མ་འདྲ་བར་ཇེ་མང་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་འདི། ཁྲལ་དང་ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཙོས་པ་ཞིག་མིན་པར་ཆོས་ལུགས་མིའི་དགོས་མཁོ་ལ་རན་ཞིང་ཕན་གྱི་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རིགས་གཅིག་གིས་ཆོས་ལུགས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་དོ་སྣང་བྱས་ཡོང་གི་ཡོད།

མདོ་དོན་དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་ཀྱིས་མིའི་ལུས་ཕུང་གི་དགོས་མཁོ་བསྒྲུབས་ནས་ལུས་ཕུང་ལ་ཚོར་བ་བདེ་སྐྱིད་བསྐྲུན་པའི་ཆ་རྐྱེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་སྐབས། ང་ཚོའི་ལུས་ཕུང་གི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་ཆེད་དུ་དངོས་པོ་ཡར་རྒྱས་ངེས་པར་དུ་གཏོང་དགོས། ཡིན་ན་ཡང་ལུས་ཕུང་གི་བདེ་ཐང་གཅིག་པུས་ང་ཚོར་བདེ་སྐྱིད་ཆ་ཚང་བ་ཞིག་ཡོང་ཐུབ་ཀྱི་མེད།

ནང་རྣམ་པར་རྟོག་པའི་རྐྱེན་པས་དགའ་སྡུག་མང་པོ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་སླར་ཡང་ནང་རྣམ་པར་རྟོག་པ་ཉིད་ཀྱི་ཐོག་ནས་དགའ་སྡུག་གི་རྒྱུ་རྐྱེན་བཅལ་ནས་འདོར་ལེན་བྱ་རྒྱུ་མ་གཏོགས། ནང་སེམས་སྟེང་གི་དགའ་སྡུག་གི་ཚོར་བ་ལ་ཁབ་བརྒྱབ་པ་དང་གཤག་བཅོས་བྱས་པས་ཕན་ཐབས་མེད། དཔལ་འབྱོར་ཆེན་པོ་ཡོད་

པས་ཀྱང་གཟུགས་མེད་སེམས་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་ཐབས་ལ་ཕན་པ་མེད། ཚ་གྲང་
བཀྲེས་སྐོམ་སོགས་ལུས་ཕུང་གི་སྡུག་བསྔལ་ཡིན་ན། དཔལ་འབྱོར་གྱིས་མཚོན་
ཕྱིའི་དངོས་པོའི་མཐུན་རྐྱེན་འཛོམས་ཆེ་བཟའ་བཏུང་ལོངས་སྤྱོད་ཕུན་སུམ་ཚོགས་
པ་དང་། ཁང་ཁྱིམ་གནས་མལ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། མཛེས་ལྗོངས་ཀྱི་ཁོར་ཡུག
ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་བཅས་བཟོ་བསྐྲུན་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལུས་པོའི་སྡུག་བསྔལ་
སེལ་ཞིང་བདེ་བ་སྒྲུབ་ཐུབ། དེ་ལྟར་ཕྱིའི་དངོས་པོའི་མཐུན་རྐྱེན་ཡོངས་སུ་ཚང་བ་
ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་སེམས་འཁྲུགས་ནས་མ་སྐྱིད་པ་བྱས་ཏེ་སྡོད་མཁན་མང་། དེ་དག་
ཕྱིའི་དངོས་པོའི་མཐུན་རྐྱེན་གྱིས་མ་འདངས་པས་སེམས་འཁྲུགས་ནས་མ་སྐྱིད་པ་
བྱུང་བ་མིན་པར། བསམ་བློ་གཏོང་སྟངས་ཤིག་མ་འགྲིགས་ནས་སེམས་འཁྲུགས་
བསྡད་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་ཆེད་དུ་གཉེར་ནས་བསྒྲུབ་རྒྱུའི་བདེ་བ་དང་།
བསལ་རྒྱུའི་སྡུག་བསྔལ་ལ་གཙོ་བོར་ལུས་ཚོར་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་གཅིག
དང་། གཙོ་བོར་ཡིད་བློ་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་གཅིག་སྟེ་གཉིས་ཡོད་པ་ཤིན་ཏུ་
གསལ་པོ་ཡིན། དེ་གཉིས་ལས་གང་འགངས་ཆེ་ཞེ་ན། ནང་སེམས་ཡིད་བློ་ལ་བརྟེན་
པའི་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་འགངས་ཆེ། དེ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན། སེམས་སམ་ཡིད་བློ་
ཚིམ་པའི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱིས་ལུས་ཕུང་ལ་བརྟེན་པའི་སྡུག་བསྔལ་མང་པོ་ཞིག་ཟིལ་
གྱིས་གནོན་ཐུབ། དཔེར་ན། ཆབ་སྲིད་ཀྱི་གནས་རིམ་མཐོར་འཛེགས་ལྟ་བུའི་
དམིགས་ཡུལ་དང་། རྩེད་རིགས་འགྲན་བསྡུར་ལས་རང་ཉིད་ཀུན་ལས་རྒྱལ་བར་
བྱས་ནས་སྔན་གྲགས་ལེན་འདོད་པའི་དམིགས་ཡུལ་ཡོད་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། མདོར་ན་
བསམ་བློའི་ཐོག་ནས་དང་དུ་བླང་བའི་ལས་དོན་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་ལུས་ཕུང་གི་དཀའ་

ངལ་མང་པོ་བཟོད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད།

ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བསམ་བློ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་རང་གི་ཉམས་ལེན་གྱི་ཐོག་ནས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཚོན་རང་གཞན་གྱི་རེ་འདོད་ཅིག་བསྒྲུབ་པའི་དམིགས་ཡུལ་གྱི་ཆེད་ལུས་པོའི་སྡུག་བསྔལ་མང་པོ་ཞིག་དང་དུ་བླངས་ནས་ཁྱད་དུ་གསོད་ཐུབ་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་དག་བསམ་བློས་དང་དུ་བླངས་ནས་དཀའ་ངལ་སྤྱོད་གི་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྤྱོད་དགོས་བྱུང་བ་དེ་འདྲ་མིན། དེར་བརྟེན་ནང་སེམས་སམ་ཡིད་བློ་ཚིམ་པའི་བདེ་སྐྱིད་ཀྱིས་ལུས་ཕུང་གི་སྡུག་བསྔལ་དང་དུ་བླངས་ནས་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། དེས་སེམས་ལ་མ་སྐྱིད་པ་ཡོང་རྒྱུའི་ཚབ་ལ་ལྷག་པར་ཡིད་ཚིམ་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་ནང་བསམ་བློ་འཁྲུགས་ནས་མ་སྐྱིད་པར་ཡོད་ན། ཕྱིའི་དངོས་པོའི་མཐུན་རྐྱེན་ཅི་ཙམ་བཟང་པོ་ཡོད་ཀྱང་དེས་སེམས་ཀྱི་མ་སྐྱིད་པའི་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་ཟིལ་གྱིས་གནོན་ཐུབ་ཀྱི་མེད། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་གཙོ་བོར་ཡིད་བློ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་འགངས་ཆེ་བ་དང་ཕན་གནོད་ཆེ་བ་ཡིན། ལུས་ཚོར་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་བ་བསྒྲུབ་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བ་ཙམ་དུད་འགྲོ་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན། ཡིད་བློ་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་སྡུག་དུད་འགྲོ་རྣམས་ལ་ཕྲན་བུ་ཡོང་གི་ཡོད་ཚོད་འདུག་ཀྱང་། ཡིད་བློ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་གཙོ་བོ་མི་ས་ཉམས་སུ་སྤྱོད་གི་ཡོད་པ་ལས་དུད་འགྲོ་ལ་དེ་ཙམ་ཤུགས་ཆེན་པོ་མེད། མི་ལ་ཡིད་བློའི་བདེ་སྡུག་གཙོ་བོ་ཡོང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་འདི་དུད་འགྲོ་སོགས་སྲོག་ཆགས་གཞན་དག་ལས་བསམ་བློ་གཏོང་བའི་ནུས་པ་ཤུགས་ཆེ་བར་ཡོད་པས་

ཡིན།

འདིའི་གནད་འགག་གཙོ་བོ་མིའི་ཀླད་པའི་འགྲོ་སྟངས་སྒྲིག་ཆགས་གཞན་དག་དང་མ་འདྲ་བར་དེ་ལས་ནུས་ཤུགས་ཆེ་བ་དང་། གནས་སྟངས་ཁྱད་པར་བ་ཞིག་ཡིན་པའི་ཐོག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། བསམ་བློ་གཏོང་བའི་ཀླད་པའི་ནུས་པ་སེམས་ཅན་གཞན་དག་ལས་མི་ཤུགས་ཆེ་བར་ཡོད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོ་ཡིན། མི་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་རྒྱུའི་ནུས་པ་ཤུགས་ཆེ་བ་ཡོད་པ་དེའི་རྐྱེན་པས་རྣམ་རྟོག་འདྲ་མིན་མང་པོ་འབྱུང་ཞིང་། དེའི་རྐྱེན་པས་ཡིད་བློ་ལ་བརྟེན་པའི་དགའ་སྡུག་གི་ཚོར་བ་མང་པོ་ཞིག་རྒྱུན་མི་ཆད་པར་ཡོང་གི་ཡོད། མི་ལ་རེ་དོགས་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་སྣ་ཚོགས་པ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེའི་དབང་གིས་དུད་འགྲོ་ལས་མི་ལ་བདེ་སྡུག་གི་ཚོར་བ་ཤིན་ཏུ་མང་། འདི་ལྟར་བྱས་ནས་བཤད་ན་ལུས་སེམས་ཀྱི་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་གི་གནས་སྟངས་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོ་ཆགས་ཡོང་གི་ཡོད།

ལུས་ཕུང་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་ཕྱིའི་དངོས་པོ་དང་ཐད་ཀར་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་དུས། ལུས་པོའི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་ཞིང་བདེ་བ་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཕྱིའི་དངོས་པོའི་མཐུན་རྐྱེན་ཏན་ཏན་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་ནང་ཡིད་བློ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་སྣོན་བཙོས་བྱེད་པ་དང་། ཕྱིའི་དངོས་པོའི་མཐུན་རྐྱེན་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་འཛོམས་པ་ཙམ་གྱིས་ཡོང་མི་ཐུབ་པར་གཙོ་བོ་ནང་བསམ་བློའི་སྦྱོང་བརྡར་ལ་བརྟེན་ནས་སྡུག་བསྔལ་ཉུང་དུ་གཏོང་བ་དང་བདེ་སྐྱིད་བསྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཤེས་ཤིག་བྱ་དགོས། དེར་བརྟེན་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་ཡོད་པའི་ཆོས་ལུགས་ཀུན་གྱིས་སྐྱེ་འགྲོ་ཡོངས་ལ་བླ་ན་མེད་པའི་ཕན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་

བྱམས་པ་དང་བརྩེ་བ་བྱ་དགོས་པའི་བསླབ་བྱ་གནང་གི་ཡོད་པར་བརྗེད། ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་དེ་དག་ད་ལྟ་ཡང་འཛམ་བུ་གླིང་སྟེང་ལ་གནས་ཡོད་པར་མ་ཟད། ཆོས་ལུགས་དེ་དག་གིས་རང་རང་གི་རྗེས་འབྲང་སློབ་མ་ས་ཡ་མང་པོར་ནང་སེམས་ཁམས་ཀྱི་བདེ་སྐྱིད་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སྟོན་བཞིན་དུ་མི་མང་པོའི་གུས་མཆོད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་ཡོད།

ཆོས་བརྒྱུད་དེ་དག་ལ་སོ་སོ་རང་རང་གི་གཞུང་ལུགས་ནས་བསྟན་པའི་བསླབ་བྱའི་སྙིང་དོན་ཞིག་དང་། ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་དུས་རབས་རིམ་པའི་ནང་ལམ་དང་ལུགས་སྲོལ་གྱི་ཚུལ་དུ་ཆགས་པའི་ཆ་གཉིས་རེ་ཡོད། ང་ཚོས་ཆོས་ལུགས་དེ་དང་དེའི་བསླབ་བྱའི་སྙིང་པོ་དང་། ལུགས་སྲོལ་དུ་ཆགས་པའི་བྱེད་སྒོ་གཉིས་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་འབྱེད་ཤེས་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་སྙིང་དོན་ལ་བྱམས་བརྩེ་དང་། བྱམས་བརྩེ་དང་འབྲེལ་བའི་བཟོད་པ། ཚོག་ཤེས་སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཉམས་ལེན་རྣམས་གསུངས་ཤིང་། དེའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་འདོད་པ་དང་མི་འདོད་པའི་ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་གསུངས་ཡོད།

ཆོས་ལུགས་དེ་དག་གི་སྲོལ་བྱུང་ནས་ལོ་སྟོང་ཕྲག་ལྔག་སོང་བ་ཤ་སྟག་ཡིན་པར་བརྗེད། ཆོས་ལུགས་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་ཆོས་ལུགས་དེ་དར་སའི་ལུང་པའི་གོམས་སྲོལ་དང་རང་བཞིན་གྱིས་འབྲེལ་བ་ཟབ་པོར་གྱུར་ཡོད། དེའི་དབང་གིས་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ཆོས་ལུགས་དེ་དག་གི་ནང་དུ་རང་ག་བའི་ལུགས་སྲོལ་ཕལ་པ་དག་ཀྱང་རང་བཞིན་གྱིས་འདྲེས་ཡོད་སྟབས། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བསླབ་བྱའི་སྙིང་

དོན་དང་། མ་དག་རྒྱུན་འབྱམས་སུ་སོང་བའི་ལུགས་སྲོལ་གཉིས་ལས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བསླབ་བྱའི་སྙིང་དོན་གང་ཡིན་མིན་ལ་བསམ་བློ་གཙོ་བོར་གཏོང་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། བཤད་སྟངས་གཞན་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། ཆོས་ལུགས་སོ་སོ་ལ་བསྒྲུབ་བྱའི་ཉམས་ལེན་གྱི་ཆ་ཞིག་དང་ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་ཆ་གཉིས་རེ་ཡོད་པར་མ་ཟད། ལྟ་གྲུབ་ལ་ཡང་ནང་གསེས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་ལྟ་གྲུབ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་བསྒྲུབ་དོན་གྱི་སྙིང་པོ། བྱམས་བརྩེ་དང་སྙིང་རྗེའི་བསླབ་བྱ་རྒྱལ་དུ་བཏོན་ནས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་གཅིག་པ་ཡིན།

ཆོས་ལུགས་ཕལ་ཆེར་བྱམས་པ་དང་བརྩེ་བ་བསྒྲུབ་དོན་གྱི་སྙིང་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་འདི་ཆོས་ལུགས་དང་ཆོས་བརྒྱུད་མི་འདྲ་བ་རྣམས་མཐུན་པོ་བྱེད་ཐུབ་པའི་གཞི་རྩ་ཞིག་དང་། གཞི་རྩ་དེའི་ཐོག་ནས་ཆོས་ལུགས་ཐམས་ཅད་མཐུན་པོ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་པར་ཆགས་ཡོད། གཅིག་གིས་འདོད་པ་གཅིག་གིས་མི་འདོད་པའི་ཧེ་བག་ཆེན་པོ་ཡོད་པའི་ལྟ་གྲུབ་འདྲ་མི་འདྲ་སྣ་ཚོགས་ཡོད། དུས་རབས་མི་འདྲ་བ་དང་མིའི་ཁམས་དང་མོས་པ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་ལྟར་ལྟ་གྲུབ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་དང་དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། དཔེར་ན། སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་པ་རང་གི་ནང་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཡང་ཁམས་དང་མོས་པ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་གྲུབ་མཐའ་དང་ཐེག་པ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་སྣ་ཚོགས་སུ་དབྱེ་བ་ཕྱེས་ཡོད། ཆོས་ལུགས་ནང་ཁུལ་དུ་ལྟ་གྲུབ་མ་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཅི་ཙམ་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་གནད་འགག་གང་ཡང་མེད། གནད་འགག་ཏུ་འཛིན་དགོས་པ་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ལྟ་གྲུབ་དེ་དག་གིས་

གཏན་ལ་ཕབ་པའི་གྲུབ་དོན་བྱམས་པ་དང་བརྩེ་བས་མཚོན་པའི་གཞན་ཕན་གྱི་བསམ་བློ་ཡིན་པས། ཆོས་ལུགས་དེ་དག་ཀུན་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཕན་པ་དང་། ཆོས་ལུགས་ནང་ཕན་ཚུན་མཐུན་པོ་བྱེད་ཐུབ་པའི་གཞི་རྩ་ཞིག་ཡོད།

དེར་བརྟེན་ཆོས་ལུགས་དེ་དག་ལྟ་བ་དང་གྲུབ་མཐའ་མི་འདྲ་བ་དང་། ཆོས་ལུགས་སོ་སོའི་ནང་མ་དག་རྒྱུན་འབྱམས་སུ་སོང་བའི་ཡུལ་ལུང་གི་གོམས་སྲོལ་གཙོ་གནད་དུ་མི་འཛིན་པར་ཆོས་ལུགས་དེའི་བསླབ་བྱའི་སྙིང་དོན་ལ་གཙོ་བོར་བྱ་དགོས་པ་གལ་ཆེ། ནང་པ་དང་། ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ལུགས་པ། ཧིན་རྡུ་པ་སོགས་མདོར་ན་ཆོས་པ་ཚོའི་ནང་དངོས་ཐོག་ལག་ལེན་སྐབས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བསླབ་བྱའི་སྙིང་པོ་བརླགས་ནས་ལམ་དང་ལུགས་སྲོལ་གྱི་རྒྱུན་གཙོ་བོར་འཛུགས་ནས་འགྲོ་བསྐྱོད་མཁན་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ལུགས་པ་མང་པོ་འདུག །ངས་ནམ་རྒྱུན་རྒྱ་གར་པ་ངོ་ཤེས་པས་མཚོན་ཆོས་པ་ཚང་མ་ལ་འདིའི་སྐོར་བཤད་བསྟད་ཀྱི་ཡོད།

སྤྱི་རང་ང་ཚོས་ཆོས་ཁས་ལེན་དང་མི་ལེན་རང་དབང་ཡིན་པས་ཆོས་ཁས་མ་བླངས་ཀྱང་མ་འགྲིག་པ་གང་ཡང་མེད། ཆོས་མེད་ན་སྐྱིད་པར་ཡོད་ན་དེས་ཆོས་མ་བྱས་ཀྱང་འགྲིགས། ཡིན་ན་ཡང་ང་ཚོས་ཆོས་ཤིག་ཁས་བླངས་ཕྱིན་ཆད་བསམ་པ་རྣམ་དག་གིས་དོ་གལ་དུ་བརྩིས་ནས་ཡིད་གཟབ་བྱ་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ང་ཆོས་ལུགས་དེ་དང་དེའི་རྗེས་འབྲང་ཡིན་ཟེར་བའི་མིང་ཙམ་ལས། དངོས་ཐོག་ཆོས་ལུགས་ཀྱིབསླབ་བྱའི་སྙིང་དོན་ལ་སློབ་སྦྱོང་དང་དོ་སྣང་ཡེ་ནས་མ་བྱས་པས། ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བསླབ་དོན་དོ་མ་རང་གི་ཉིན་རེ་ཉིན་རེའི་མི་ཚེའི་འཚོ་བའི་ནང་ཉམས་ལེན་དང་ལག་ལེན་དུ་འཕྱེར་མི་ཤེས་ཤིང་འཕྱེར་བ་ལ་དོ་སྣང་ཡང་མེད་པར། ཆོས་

ཟེར་དུས་ལམ་དང་ལུགས་སྲོལ་ཙམ་དང་། ཆོས་བྱེད་ལུགས་ཀྱང་ལམ་དང་ལུགས་སྲོལ་ལྟ་བུ་ཆགས་ནས། དཔེར་ན། ཡེ་ཤུའི་ཆོས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་དུས་དུས་སུ་གཟའ་ཉི་མར་ལྷ་ཁང་ནང་དུ་སྨོན་ལམ་རྒྱག་པ་དང་། ནང་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་སྐབས་སྐབས་སུ་ལྷ་ཁང་ནང་དུ་འདོན་པ་འདོན་པ་དང་སྨོན་ལམ་འདྲ་བརྒྱབས་ནས་འཕྲུག་ཙམ་མིག་ཟུམ་ཟུམ་བྱས་པ་ལས། ཕྱི་ལོགས་སུ་རྐྱེན་དང་འཕྲད་པའི་སྐབས་སེམས་ལ་ཆོས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་མེད་མཁན། ཉོན་མོངས་རགས་པ་མངོན་དུ་བྱེད་ཆོག་ཆོག་ཏུ་ཡོད་པ་དེ་འདྲ་ཆོས་ལུགས་པ་མང་པོའི་ནང་ལ་འདུག །ཆོས་ལ་དད་པ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཙམ་ལས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་བསླབ་བྱའི་སྙིང་དོན་ངོ་མ་ལ་དོ་སྣང་དང་། དེ་ཉམས་ལེན་དུ་འཁྱེར་ཨེ་ཐུབ་ལ་ཏྭ་བ་ནས་དོ་སྣང་བྱེད་ཀྱི་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་ནོར་འཁྲུལ་རེད།

རང་ཉིད་ཆོས་ལུགས་གང་ཡིན་པ་དེའི་བསླབ་བྱའི་སྙིང་དོན་ཉམས་ལེན་དང་ལག་ལེན་དུ་འགེལ་ཨེ་ཐུབ་ལྟ་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་མ་ཟད། མི་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་ཆོས་ལུགས་ཁག་ཚང་མ་ལ་ང་ཚོས་གུས་ཞབས་ཞུ་དགོས་པ་ཡང་གལ་ཆེན་པོར་ཆགས་ཀྱི་འདུག་པ་འདི་ངེས་པར་ཤེས་དགོས། འོ་ན་ཆོས་ལུགས་ཁག་ཚང་མ་ལ་དད་པ་བྱེད་དགོས་པ་རེད་དམ་ཟེར་ན། གུས་ཞབས་དང་དད་པ་གཉིས་མི་འདྲ་བ་ཡིན། སོ་སོའི་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པ་བྱས་ནས། གཞན་གྱི་ཆོས་ལུགས་ཁག་ཚང་མ་ལ་དད་པ་ཡོད་མེད་གང་ལྟར་ཡང་གུས་ཞབས་ཞུ་དགོས་པ་རྒྱུ་མཚན་ལྡན་ཞིང་མིའི་བཟང་སྤྱོད་ཀྱི་ཆ་ཞིག་ཀྱང་ཡིན། ཆོས་ལུགས་ཁག་ཚང་མས་མི་ལ་ཕན་གྱི་ཡོད་དུས་འདི་ཆོས་ལུགས་ཁག་ལ་གུས་ཞབས་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་

མཚན་གཙོ་བོ་ཡིན།

འཛམ་བུ་གླིང་ནང་རྙོག་དྲ་ཡོང་ས་གཅིག་ཆོས་ལུགས་གཅིག་དང་། དད་པ་གཅིག །བདེན་པ་གཅིག་ཟེར་བའི་ནོར་འཁྲུལ་གྱི་བསམ་བློ་འདི་ཡིན། མི་སྒེར་པ་གཅིག་གི་ངོས་ནས་ཆོས་ལུགས་གཅིག །དད་པ་གཅིག །མཐར་ཐུག་ཅིག །བདེན་པ་གཅིག་ཟེར་ནས་བཤད་ན་ཕན་ཐོགས་ཡོང་གི་རེད་ལ། དེ་ལྟར་བྱེད་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོར་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། རང་རང་གི་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པ་རྩེ་གཅིག་པ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་སྐྱབས་འགྲོའི་བསླབ་བྱའི་ནང་གཞན་དུ་མི་སླུ་བའི་སྒོ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་གསུངས་ཡོད། ཆོས་ལུགས་རང་རང་ལ་རྩེ་གཅིག་པའི་དད་པ་དགོས་པར་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཡོད། རང་སྒེར་པའི་རྩེ་གཅིག་པའི་དད་པ་དེ་ཁྱེར་ནས་ཆོས་ལུགས་གཞན་དག་ལ་སྐྱོན་འདོགས་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཕན་ལས་གནོད་ཆེ་བའི་གནས་ཚུལ་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་ཡེ་ཤུའི་དང་ཁ་ཆེའི་ཆོས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་སྒེར་པའི་ཐོག་ནས་རང་རང་གི་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པ་རྩེ་གཅིག་པ་ཞིག་དགོས། འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་ལ་དད་པ་རྩེ་གཅིག་པ་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་རང་ཉིད་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་ལ་དད་པ་ཡོད་པ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་གཞན་དག་གིས་ཀྱང་རང་དང་འདྲ་བར་དེ་ལ་དད་པ་བྱེད་དགོས་ཟེར་བ་དང་། དེ་དང་མི་མཐུན་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ནོར་འཁྲུལ་རེད་ཟེར་ནས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་དགག་རྒྱག་དང་དམའ་འབེབ་བྱེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་མི་འོས། ཉམས་ལེན་པ་རང་རང་སོ་སོའི་ངོས་ནས་རང་གི་ཆོས་ལུགས་ལ་རྩེ་གཅིག་པའི་དད་པ་བྱས་ན་མ་འགྲིག་པ་མེད་ཀྱང་། སྤྱི་ཚོགས་ཡོངས་ལ་ཆོས་ལུགས་མི་འདྲ་བ་སྣ་

ཚོགས་པ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། འགྲོ་བ་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ནང་བདེ་སྐྱིད་ཡོང་བ་ལ་ཆོས་ལུགས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་དགོས་མཁོ་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་བྱ་དགོས། ཆོས་ལུགས་མི་འདྲ་བ་དེ་དག་མིའི་སྤྱི་ཚོགས་ལ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ཆོས་ལུགས་ཚང་མ་ལ་གུས་ཞབས་བྱེད་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཡོད།

དེར་བརྟེན་མི་སྒེར་པ་གཅིག་ལ་ཆོས་ལུགས་གཅིག་དང་དད་པ་གཅིག་བྱས་པས་མི་འཆམ་པ་མེད་ཀྱང་། མི་སྡེའི་སྤྱི་ཚོགས་སྤྱི་ལ་མཚོན་ན་ཆོས་ལུགས་སྣ་ཚོགས་པ་དང་དད་པའི་སྣ་གྲངས་མང་པོ་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ཡིན། སངས་རྒྱས་པ་ཞིག་གི་ངོས་ནས་བཤད་ན་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཁས་ལེན་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། དེ་ཡིན་དུས་དད་པ་དང་གུས་པ་གཉིས་མ་འདྲེས་པར་སོ་སོར་ཕྱེས་ནས་རང་གི་ཆོས་ལུགས་ལ་དད་པ་བྱས་པ་དང་མཉམ་དུ་ཆོས་ལུགས་གཞན་དག་ལ་རྒྱུ་མཚན་གྱི་ཐོག་ནས་དག་སྣང་སྦྱངས་ཏེ་གུས་ཞབས་ཞུས་པ་ཡིན་ན་ཁེ་ཕན་ཆེ་བ་ལས་གྱོང་གང་ཡང་མེད།

གཞན་དུ། ཆོས་ལུགས་གཅིག་དང་བདེན་པ་གཅིག་ཡིན་ཟེར་ནས། མི་ཚང་མ་ཆོས་ལུགས་གཅིག་གི་འོག་ཏུ་འགྲོ་ཐུབ་རྒྱུའི་བསམ་བློ་བཏང་ནས་ལག་ལེན་ཐོག་ཆོས་ལུགས་སྤེལ་རྒྱུའི་བསམ་བློ་ཞིག་ཡོང་གི་འདུག་པ་འདི་ཚ་བ་ནས་ཡག་པོ་མིན་པར་མ་ཟད། དེ་དུས་ཆོད་ཡོལ་བའི་བྱེད་སྟངས་རེད། སྔ་མོ་འཛམ་བུ་གླིང་འདི་སོ་སོ་སོ་སོའི་ལུང་པའི་ནང་ཆོས་ལུགས་གཅིག་གི་དད་པའི་འོག་ཏུ་བསྡད་པའི་སྐབས་ལ་ཆོས་ལུགས་སྤེལ་ཡང་མ་འགྲིག་པའི་སྐྱོན་ཆ་མེད། དཔེར་ན། བོད་པ་ལྟ་བུར་ཆ་

བཞག་ན་གནའ་སྔ་མོ་ནས་ནང་པའི་རྒྱལ་ཁབ་དང་ལུང་པ་ཞིག་ཡིན་སྐབས། ལུང་པ་འདིའི་ནང་ལ་ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་སྤེལ་བ་ཡིན་ན་ཡང་མ་འགྲིགས་པ་ཕལ་ཆེར་མེད་བསམ། ཡིན་ན་ཡང་དེ་སྔར་ནང་ཆོས་དང་འབྲེལ་བ་རྩ་བ་ནས་མེད་པའི་འཛམ་བུ་གླིང་གི་ཕྱིའི་མི་ལ་ནང་ཆོས་ཤུ་ཚུགས་ཀྱིས་བཤད་ནས་སྤེལ་བ་ཡིན་ན་གཏན་ནས་མི་འགྲིགས།

སྔ་མོ་ང་སོག་པོར་འགྲོ་བའི་སྐབས་ཤིག་ལ་ཁྲིད་ཚོ་ཀོ་རི་ཡ་ནས་ཡིན་པའི་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ལུགས་སྤེལ་མཁན་གྱི་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་པ་འགའ་འདུག །ཁོང་ཚོས་སོག་པོའི་ནང་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ལུགས་སྤེལ་གྱི་ཡོད་པ་རེད་ཟེར་བ་གོ་སྐྱོང་། ཉིན་གཅིག་ཁོང་ཚོ་ང་ཐུག་པར་སླེབས་བྱུང་། སྐབས་དེར་ངས་ཁོང་ཚོར་སོག་པོའི་ལུང་པ་འདི་སྔ་མོ་ནས་ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་དར་སའི་ལུང་པ་ཞིག་ཡིན་སྐབས་ཁྱེད་ཚོས་ཤུ་ཚུགས་ཀྱིས་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ལུགས་སྤེལ་ན་ཡག་པོ་ཡོད་པ་མ་རེད་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན། ཡང་ཉེ་ཆར་ངས་ཨེ་ཏ་ལིའི་གསར་འགོད་པ་ཞིག་གི་དྲིས་ལན་དུ། ཆོས་ལུགས་ཆ་ཚང་མཐུན་པོ་བྱེད་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད།

ངས་རྒྱུན་དུ་གང་སར་སྐད་ཆ་དེ་ལྟར་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པར་མ་ཟད་ངོས་ཀྱིས་ཉམས་ལེན་ཡང་དེ་ག་རང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་ཀུན་སློང་འདྲ་མིན་གྱི་ཐོག་ནས་ཆོས་ལུགས་སྤེལ་ན་ཡག་པོ་མ་རེད་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན། ཡེ་ཤུ་པ་ཚོས་རང་གི་ཆོས་ལུགས་སྤེལ་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོར་བརྩི་གི་ཡོད་པ་ཡིན་དུས་ཕྱིས་སུ་ཡེ་ཤུའི་གསར་ཤོག་ཅིག་གི་ནང་དུ་ལའི་བླ་མས་ཆོས་ལུགས་སྤེལ་རྒྱུར་མོས་མཐུན་བྱེད་ཀྱི་མི་འདུག་ཟེར་ནས་ང་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་བྱས་འདུག་ཟེར། ངས་བཤད་པ་དེ་བདེན་པ་ཡིན་མ་གཏོགས་ང་ལ་ཁྱད་པར་གང་ཡང་མེད། བཙན་ཤེད་དང་བསླུ་བྲིད་ཀྱི་འོག

ནས་ཆོས་ལུགས་སྤེལ་ན་རྟོག་དྲ་ལས་ཕན་ཐོགས་གང་ཡང་མེད་པ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་རེད། དེར་བརྟེན་རང་རང་གི་ཕ་མེས་སྐབས་ནས་ཆོས་ལུགས་གང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་བྱེད་ན་ལེགས་པར་སྣམ།

ཁྱེད་རང་ཚོ་ཀོ་རི་ཡ་ཕ་མེས་སྐབས་ནས་ནང་པ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་དཱ་ཡེ་ཤུ་མང་པོ་ཡོད་པ་ཡིན་དུས་ཆོས་ལུགས་ཁག་ཕན་ཚུན་མཐུན་པོ་བྱ་རྒྱུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། ཆོས་ལུགས་ཚང་མ་ལ་གུས་པ་བྱེད་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན་པ་ཁྱེད་རང་ཚོ་ཚང་མའི་བློ་ལ་ངེས་པར་བྱོས། འོན་ཀྱང་གཤམ་ནས་སྤྱོད་འཇུག་ཤེས་རབ་ལེའུའི་སྐབས་ཕྱི་རོལ་པས་མཚོན་པའི་ཆོས་ལུགས་གཞན་དག་དང་། ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་ཚོའི་ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་འདོད་ཚུལ་ལ་སྐྱོན་དངོས་སུ་བརྗོད་ནས་དགག་པ་ཤུགས་ཆེན་པོ་བརྒྱབ་ཡོང་གི་རེད། དེ་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་རེད། གཤམ་ནས་གྲུབ་མཐའི་སྐབས་སུ་ཡོང་འགྱུར་ལྟར་ལྟ་གྲུབ་ཡོད་པའི་ཆོས་ལུགས་ཆེ་གྲས་ཁག་དེ་དག་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་ཁས་ལེན་པའི་སྡེ་ཚན་གཅིག་དང་། འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་ཁས་མི་ལེན་པའི་སྡེ་ཚན་གཉིས་སུ་ཕྱེ་དགོས། དེ་ལྟར་སྡེ་ཚན་གཉིས་ཡོད་པའི་ནང་ནས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་མི་འདོད་པའི་ཆོས་ལུགས་ཡིན།

༢ ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་ངོ་སྤྲོད།

བྱེ་བྲག་ཏུ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལུགས་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཟེར་ན། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་དེ་ཆོས་ལུགས་གཞན་དག་དང་སངས་རྒྱས་པ་གཉིས་ཀས་གསུང་གི་ཡོད་ཀྱང་། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པའི་བྱམས་པ

དང་སྙིང་རྗེ་ནི་ཆོས་ལུགས་གཞན་དག་ཚོའི་གཞུང་ནས་བཤད་པ་ལས་རྒྱ་ཆེ། འོན་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ཚུལ་ཅི་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་བསྒྲུབ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཐོག་ནས་ཡོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ཆོས་ལུགས་གཞན་སུ་གང་ལ་ཡང་མེད་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན། ནང་པས་རྟེན་འབྱུང་ངམ་རྟེན་འབྲེལ་ལྟོས་གྲུབ་ཀྱི་ལྟ་གྲུབ་འདིའི་ཐོག་ནས་བྱམས་སྙིང་རྗེ་ལ་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་པའི་སྐབས་ནང་པས་གསུངས་པའི་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ཆོས་ལུགས་གཞན་དག་ཚོས་བཤད་པ་ལས་རྒྱ་ཆེ་རུ་དང་གཏིང་ཟབ་ཏུ་འགྲོ་གི་ཡོད།

རྟེན་འབྲེལ་ལམ་རྟེན་འབྱུང་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་རྩ་བ་ཡིན་པས། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ཆོས་འཁོར་དང་པོ་སྐོར་བའི་སྐབས་བདེན་བཞི་རྩ་བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་གསུངས་པ་ཡིན། ཆོས་འཁོར་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་སྐབས། ང་རང་ཚོས་རྒྱུན་དུ་དོ་སྣང་བྱེད་བཞིན་པའི་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་སྟབས། མི་འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་དེའི་རྒྱུ་ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ། འདོད་པའི་གནས་ཀྱི་བདེ་བ་ཐར་པ་འགོག་བདེན་དང་དེ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་སམ་རྒྱུ་ལམ་བདེན་བཅས་བདེན་པ་བཞི་གསུངས་པ་རེད།

དེ་ཡིན་དུས་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་སངས་རྒྱས་པའི་ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་རྩ་བ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་རྣམ་གཞག་འདི་ལ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། འདིར་བཤད་པ་ནི་ནང་པ་ཀུན་

གྱིས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡིན། རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཡོད་པའི་གཞི་རྩ་དེ་ལས་ཐྲ་རུ་ཕྱིན་ནས་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ཞེས་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་དང་། ལྟོས་ནས་གྲུབ་པའི་རྟེན་འབྱུང་སངས་རྒྱས་པའི་ནང་ནས་གཙོ་བོར་དབུ་མ་པས་གསུང་གི་ཡོད། མདོར་ན་འདུས་བྱས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་ནང་པ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་གསུང་གི་ཡོད་པ་དང་། བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་རྟེན་འབྱུང་ངམ་རྟེན་འབྲེལ་ཕྲ་མོ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ནང་ནས་དབུ་མ་པས་གཙོ་འདོན་གྱིས་གསུང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྲེལ་ཕྲ་མོ་གསུང་བའི་རྨང་གཞི་བཏགས་ཡོད་ཙེས་པ་ཞིག་གྲུབ་མཐའ་འོག་མ་མདོ་སྡེ་པ་དང་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའི་སྐབས་ནས་བཟུང་རིམ་པས་ཐོན་ཡོང་གི་ཡོད།

དངོས་སྨྲ་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་འདོད་པའི་བཏགས་ཡོད་ཙེས་པ་དེ་གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་གོང་མའི་སྐབས་རིམ་གྱིས་ཟབ་ཏུ་ཟབ་ཏུ་ཕྱིན་ནས་བོད་ནང་གི་ཆོས་བརྒྱུད་ཀུན་གྱིས་ཁས་ལེན་ཞིང་ཡིད་ཆེས་བྱེད་པའི་རྩ་བ་རྟེན་འབྲེལ་ལྟོས་གྲུབ་བམ་རྟེན་འབྱུང་ཕྲ་མོའི་རྣམ་གཞག་འདི་ཐོན་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་གྲུབ་ཁྱད་འཕགས་དང་ལྡན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་ལུང་གི་བསྟན་པ་དང་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་གཉིས་ཡོད་པ། མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་གྱི་མངོན་པ་མཛོད་རྩ་བ་ལས། སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །ཞེས་སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་སམ་བསྟན་པ་ལ་ལུང་གི་བསྟན་པ་དང་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཚུལ་ཅི་ལྟ་བུའི་སྒོ་ནས་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་བ་ལ། ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེ་འཛིན་བྱེད་པ་སྨྲ་བྱེད་པ། །སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་

ཡིན། །ཞེས་ལུང་གི་བསྟན་པ་གཙོ་བོ་འཆད་ཉན་གྱིས་འཛིན་དགོས་པ་དང་། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་གཙོ་བོ་ཉམས་ལེན་གྱིས་འཛིན་དགོས་པ་ཡིན་པར་གསུངས་ཤིང་། སྒྲུབ་པ་པོ་ན་ཡིན་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་ནུས་པས་ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཛིན་ཅིང་སྤེལ་བར་བྱེད་པ་ལ་ཐབས་ཤེས་བཤད་པ་དང་སྒྲུབ་པའི་བྱ་བ་རྒྱུད་པ་ཡིན་ཞེས་བསྟན་པས། པོ་ན་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་འཕྲད་དེ་མི་ལྡན་རྣམ་གཅོད་མ་ཡིན་པར་དེ་འཛིན་པ་ལ་བཤད་པ་དང་སྒྲུབ་པ་ལས་གཞན་དུ་འགྲོ་ས་ཡོད་པ་མ་རེད་ཅེས་པའི་གཞན་ལྡན་རྣམ་གཅོད་ཡིན། མདོར་ན་དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དེ་འཛིན་སྐྱོང་སྤེལ་གསུམ་བཤད་པ་དང་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ཀྱིས་བྱེད་དགོས་པ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན།

ང་ཚོས་གཙོ་བོར་རང་གཞན་གྱི་བདེ་བ་སྒྲུབ་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བའི་དམིགས་ཡུལ་བཅངས་ནས་འདོད་དོན་དེ་འགྲུབ་པའི་ཐབས་སུ་ཆོས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན། བདེ་བ་སྒྲུབ་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བ་ལ་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་ཆོས་ཤིག་ང་ཚོ་ལ་དགོས་དོན་མེད། ཆོས་ཀྱི་སྐད་དོད་ལེགས་སྦྱར་གྱི་དྷརྨ་ཞེས་པའི་ཚིག་དེ་འཛིན་པའི་དོན་རེད། གང་འཛིན་པ་ཡིན་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་ལས་འཛིན་པ་ཡིན། དེས་སྡུག་བསྔལ་ལས་འཛིན་སྟངས་གང་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་འབྱུང་གི་འབྲེལ་བ་དེ་དངོས་པོའི་རང་བཞིན་དང་གཤིས་ལུགས་ཡིན་ཞིང་། མི་འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་ཆེ་ཕྲ་མཐའ་དག་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། སྡུག་བསྔལ་དེ་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་ན་དང་པོར་སྡུག་བསྔལ་དེ་གང་ལས་འབྱུང་བའི་རྒྱུ་སྤང་བར་བྱ་དགོས།

རྒྱུ་ལས་ཉོན་ལས་མ་སྐྱོབ་པར་དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཐབས་མེད། དེར་བརྟེན་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དྷརྨ་ཞེས་པ་འཛིན་པའི་དོན་ཡིན་པ་དང་། དེས་འཛིན་ཚུལ་ལམ་སྐྱོབ་ཚུལ་ནི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་བཀག་པའི་ཐོག་ནས་སྡུག་བསྔལ་ལས་འཛིན་ཚུལ་ལམ་སྐྱོབ་ཚུལ་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ལྟར་བོད་སྐད་ཀྱི་ཆོས་ཞེས་པའི་ཚིག་འདི་ལ་ཡང་བཅོས་པའི་དོན་ཡོད་པ་རེད། བཅོས་ཞེས་པའི་དོན་སྡུག་བསྔལ་དང་གོད་ཆག་ཐམས་ཅད་སེམས་མ་དུལ་བའི་དབང་གིས་ཡོང་གི་ཡོད་པས། སེམས་མ་དུལ་བ་དེ་ཞི་བ་དང་ལས་རུང་དུ་བཅོས་ནས་སྡུག་བསྔལ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སེལ་བར་བྱ་དགོས། དེར་བརྟེན་ལེགས་སྦྱར་གྱི་དྷརྨ་ཞེས་པའི་དོན་མཚོན་པ་ལ་བོད་སྐད་དུ་ཆོས་ཞེས་བྲིས་པ་ཡིན། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཆོས་ཞེས་པ་ནི་སེམས་སྟེང་གི་སྡུག་བསྔལ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་གཏན་དུ་སེལ་བ་དང་ཞུང་དུ་འགྲོ་བའི་བྱེད་ལས་ཅན་ཡིན་པར་བརྟེན། ལུང་རྟོགས་ཀྱི་བསྟན་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་གཙོ་བོ་རེད།

དེ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་ཞེས་པ་ལུང་གི་དོན་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་བྱས་ནས་རང་རྒྱུད་ལ་སྦྱོང་བ་བསྐྱེད་པའི་ཡོན་ཏན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ཡོན་ཏན་དེས་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་སྡུག་བསྔལ་ལས་བསྐྱབས་ནས་དེ་སེལ་བའམ་དེ་ལས་གྲོལ་བར་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། མ་འོངས་པའི་སྡུགབསྔལ་མ་ཟད་ད་ལྟ་མི་ཚེ་འདིའི་ཐོག་གི་རྒ་བའི་སྡུག་བསྔལ་དང་། ན་བའི་སྡུག་བསྔལ། འཆི་བའི་སྡུག་བསྔལ་མདོར་ན་བཀྲ་མ་ཤིས་པའི་རྐྱེན་ངན་གང་དང་འཕྲད་ཀྱང་རྐྱེན་ངན་བྱང་ཆུབ་ལམ་དུ་འཁྱེར་ཤེས་པ་དང་རྐྱེན་ངན་དང་དུ་ལེན་པའི་ཐོག་ནས། བཀྲ་མ་ཤིས་པའི་རྐྱེན་ངན་

དང་འཕྲད་པ་དེས་སེམས་ལ་མ་སྐྱིད་པ་མི་ཡོང་བའི་ཐབས་ཤེས་ཤིག་གསུང་ཡོང་གི་ཡོད།

ནང་བསམ་བློའི་འགྱུར་བ་དང་སེམས་ཀྱི་ཉམས་མྱོང་གི་ཐོག་ནས་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་དགོས་པ་རེད་མ་གཏོགས། ཉམས་མྱོང་མེད་པར་ཚིག་སྐམ་པོ་ཞིག་གིས་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་ཐུབ་ཀྱི་མེད། དེར་བརྟེན་ལུང་གི་དོན་ལ་སྒྲུབ་པ་ཉམས་ལེན་བྱས་ནས་བསྐྱེད་པའི་རྟོགས་པའི་བསྟན་པས་རང་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ལུང་གི་བསྟན་པ་ལས་རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་གལ་ཆེ་བར་གྱུར་ཡོད་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན།

གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དེ་རྒྱུ་མཚན་ཤེས་ཏེ་རྒྱུད་ལ་མྱོང་བ་སྐྱེས་པའི་ཐོག་ནས་ཡོང་རྒྱུ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་གཏོགས། དད་པ་ཙམ་བྱས་ནས་ཡོང་རྒྱུའི་ཆོས་ལུགས་ཤིག་མ་ཡིན། དེ་ཡིན་དུས་ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་ལ་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཡོད། དཔེར་ན། དད་པ་གཅིག་པུས་འགྲིག་གི་ཡོད་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་འཁོར་དང་པོ་བསྐོར་བའི་སྐབས་ཁྱེད་ཚོས་ང་ལ་དད་པ་བྱོས། ང་ལ་དད་པ་བྱས་ན་དད་པ་བྱེད་པ་པོ་ཁྱེད་རང་ཚོར་བདེ་སྐྱིད་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་གསུངས་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མ་གསུངས་པར་མ་ཟད། སྐབས་དེ་དང་དུས་དེར་རྒྱ་གར་གྱི་ཡུལ་གྲུ་དེ་དག་ན་རང་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་དཀོན་མཆོག་ལ་དད་པ་བྱས་ན་སྡུག་བསྔལ་ལས་ཐར་གྱི་རེད་ཟེར་བ་དང་། རྒྱུ་མཚན་ལས་དད་པ་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཆོས་ལུགས་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་མི་འཐད་པ་དང་རྒྱུ་མཚན་མེད་པར། སངས་རྒྱས་ཐུགས་རྗེ་ཅན་གྱིས་ཁོང་གི་ཉམས་མྱོང་

ངམ་ཀུན་མཁྱེན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྟོབས་ལས་སྡུག་བསྔལ་རྒྱུ་ལས་བྱུང་བ་ཞིག་ཏུ་གཟིགས་ཤིང་གསུངས་པས། ང་ཚོས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་འགོག་ཐབས་མ་བྱས་པར་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་ཟེར་བ་ཙམ་གྱིས་སྡུག་བསྔལ་ལས་གྲོལ་ཐུབ་ཀྱི་མེད། སུས་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོདཔ་དེ་ཡིས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་འགོག་ཐབས་བྱ་དགོས་པ་ལས་གཞན་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བའི་ཐབས་གཉིས་པ་མེད། ཇི་ལྟར་བྱས་ནས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་འགོག་ཐབས་བྱ་དགོས་ཤེ་ན། དཔེར་ན། གཞན་གྱི་སྲོག་བཅད་ན་མི་དགེ་བའི་ལས་ཡིན་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ། རྒྱུ་མཚན་གང་གིས་ཡིན་ཞེས་དྲིས་ན། དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པ་རེད་ཅེས། སྲོག་གཅོད་པ་ཉེས་པ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པ་ཙམ་བཀོད་ནས་བཤད་ན་ནང་པའི་ཆོས་ལུགས་ཤིན་ཏུ་སླ་པོར་གྱུར་པ་ཡིན། ངེས་པར་རྒྱུ་མཚན་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་ཚུལ་དང་། གཞན་སྲོག་གཅོད་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན་ཡང་རང་དང་རང་འདྲ་བར་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པར་མ་ཟད། རང་གཞན་གཉིས་སྡུག་བསྔལ་སེལ་ཞིང་བདེ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཐོབ་ཐང་གཅིག་པ་དང་། གཉིས་ཀ་སྡུག་བསྔལ་དང་འཆི་བ་ལ་མི་འདོད་པ་མཚུངས་པ་ཡིན་པས་གཞན་གྱི་སྲོག་བཅད་ན་མི་འགྲིག་བསམ་པ་སོགས་རྒྱུ་མཚན་གྱི་ཐོག་ནས་བསམ་བློ་འཁོར་ཐུབ་པ་ཞིག་དགོས། རྒྱུ་མཚན་བཤད་དུ་མེད་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་རེད་ཟེར་ནས་བཀའ་ལྷིད་པོ་ཞིག་ཏུ་བརྩིས་ནའང་དེ་ཙམ་གྱིས་ནུས་པ་ཐོན་མི་ཐུབ། གཞན་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་དད་པ་ཁོ་ནས་འགྲིག་གི་ཡོད་ན་ང་རང་ཚོའི་བོད་སྐད་ནང་བསྒྱུར་པའི་བཀའ་འགྱུར་པོད་བརྒྱ་

ལྷག་དེ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་ལ། གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་འཁོར་དང་པོ་བསྐོར་བའི་སྐབས་བདེན་པ་བཞི་གསུང་དགོས་དོན་མེད། བདེན་པ་བཞི་གསུངས་པའི་རྗེས་སུ་རྟེན་འབྲེལ་ལུགས་འབྱུང་དང་ལུགས་ལྡོག་གི་རྣམ་གཞག་གསུང་དགོས་དོན་མེད། ཐེག་ཆེན་ལ་མཚོན་ན་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོ་སྡེ་དེ་དག་གི་ནང་ཕུང་ཁམས་སྐྱེ་མཆེད་དང་འཕྲེས་ཀཱང་བརྒྱ་རྩ་ལ་སོགས་པ་དེ་དག་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོང་དགོས་དོན་མེད། དེ་ལྟ་བུའི་ས་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མང་པོ་ཡོང་དགོས་པ་དང་། གཞིའི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་རྣམ་གྲངས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་ཤིང་མང་པོ་གསུངས་ཡོད་པ་དེ་རྒྱུ་མཚན་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་པ་དང་། རྒྱུ་མཚན་མཐོང་ནས་སེམས་ལ་འགྱུར་བ་འགྲོ་དགོས་པའི་གནད་འགག་གིས་ཡིན་པ་མ་གཏོགས། རྒྱུ་མཚན་མ་མཐོང་བར་སྐྱབས་སུ་མཆི་ཟེར་བ་ཙམ་གྱིས་སེམས་ལ་འགྱུར་བ་ཐེབས་པ་དཀའ། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལུགས་ལ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་དང་འགངས་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་རེད། སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་གཞུང་ནས་དད་པ་ཡང་བཤད་ཡོད་པ་རེད་དེ། སངས་རྒྱས་པས་བཤད་པའི་དད་པ་ནི་ཤེས་རབ་ཀྱི་གྲོགས་དང་བཅས་པའི་དད་པ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་གཏོགས། ཤེས་རབ་ཀྱི་གྲོགས་མེད་པར་སྐྱབས་སུ་མཆི་ཟེར་བ་ཙམ་གྱི་དད་པ་རྐྱང་པ་ནི་དངོས་གནས་བླུན་དད་དང་། རྨོངས་དད་ལྟ་བུར་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། རྒྱུ་མཚན་ལ་བསམ་བློ་བཏང་ནས་སེམས་ལ་འགྱུར་བ་གཏོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་སྟབས། སྔོན་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་སའི་གཞི་དེ་དག་ཤེས་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཡོད། དེར་བརྟེན་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་གཞུང་ནས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ

གྱི་གནས་ཚུལ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་གཞིའི་རྣམ་བཞག་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་ཤིང་གསལ་བར་གསུང་དགོས་པ་ནི་གཞིའི་རྣམ་བཞག་ཞིབ་ཕྲ་མ་ཤེས་ན། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་བཞག་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་ཤེས་ཐབས་མེད་པའི་གནད་འགག་ལ་ཐུག་པ་ཡིན། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། སྤྱོད་འཇུག་ཆེན་མོའི་ཤེས་རབ་ལེའུ་ལས། ཡན་ལག་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ནི། །ཐུབ་པས་ཤེས་རབ་དོན་དུ་གསུངས། །ཞེས་དང་། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །ཞེས་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་གང་བསྟན་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་བདེན་པ་གཉིས་ལ་བརྟེན་ནས་གསུངས་པའི་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་བསྟན། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་ག་རེ་ཡོད་པ་རྣམས་ཐོག་མར་ཤེས་དགོས་པ་ནང་པའི་ངོས་ནས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོར་བརྩིས་ཡོད། དབྱིན་ཇིའི་སྐད་ནང་ངས་ (Common sense) སྤྱིར་བཏང་བསམ་ཤེས། ཀོ་མན་སན་སི་ཞེས་པའི་ཚིག་བེད་སྤྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀོ་མན་སན་སི་བྱས་ནས་བྱ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་གཏོགས། ཀོ་མན་སན་སི་དང་མ་འབྲེལ་བར་སྐྱབས་སུ་མཆི་ཟེར་བའི་དད་པ་ཙམ་གྱི་ཐོག་ནས་འགྲོ་ཐུབ་པ་དེ་འདྲ་རྩ་བ་ནས་མིན། ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་ཕབ་སྟེ་དེའི་རྣམ་གཞག་ག་འདྲ་ཡིན་པ་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས། གཙོ་བོར་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ལ་རྒྱུ་དང་ངོ་བོ་མི་འདྲ་བ་གང་དང་གང་ཡོད་པ་དང་། ངས་གོང་དུ་དེ་མ་ཐག་བཤད་པ་བཞིན་གཙོ་བོ་ལུས་ཚོར་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་སྡུག་དང་། ཡིད་བློ་ལ་བརྟེན་པའི་བདེ་སྡུག་གཉིས་ཡོད་པ་དེ་དག་ལ་དངོས་སུ་རྒྱུ་གང་དང་གང་གིས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། བརྒྱུད་ནས་སམ་ཕྱུགས་ནས་རྒྱུ་

གང་དང་གང་གིས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་རྩད་གཅོད་བྱ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཡོད། སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་གཞུང་ནང་ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མང་པོ་གསུངས་ཤིང་། ཉོན་མོངས་པའི་ཀུན་འབྱུང་གལ་ཆེ་ཤོས་ལྟ་བུར་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པས། ཉོན་མོངས་པ་དང་དེ་ཡི་གཉེན་པོ་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཆེད་ཤེས་པའི་རྣམ་གཞག་མང་པོ་གསུངས་ཡོད། དེར་བརྟེན་བདེན་པ་གཉིས་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་ཕྱོགས་དང་རྣམ་བྱང་ཕྱོགས་ཀྱི་བདེན་པ་བཞི་གསུངས། དེ་ལས་ཞིབ་ཏུ་བཏང་ན་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་ལུགས་འབྱུང་ལྡོག་གི་སྒོ་ནས་བདེན་བཞིའི་རྣམ་གཞག་ལ་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་གི་ཡོད། དེའི་གཞི་རྩ་མཐར་གཏུགས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྣང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པའི་རྟེན་འབྲེལ་ལྟོས་གྲུབ་ཙམ་ཞེས་པའི་ནང་པ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྟ་གྲུབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསུངས་ཡོད་པ་ཡིན། རྩ་བ་དེའི་ཐོག་ལ་ཀླུ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པ་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པས་འགྲེལ་བཤད་མཛད་པའི་བསྟན་འགྱུར་བོད་དུ་བསྒྱུར་པ་གླེགས་བམ་ཉིས་བརྒྱ་ཉེ་ཤུ་རྩ་གྲངས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་དག་གིས་མ་གཞི་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་མང་པོ་གསུང་གི་ཡོད་པ་རེད་དེ། འབྲས་བུ་དེ་དག་གང་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བའི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གཙོ་བོ་བྱས་ནས་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་གསུངས་ཡོད་པར་མ་ཟད། ལམ་དེ་དག་ཡོང་སའི་གཞི་རྩའི་རྒྱུ་གཞིའི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པར་གསུངས་ཡོད། གཞི་ལ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་འོད་གསལ་བ་དང་། ཁམས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་སྙིང་པོ། རྟེན་འབྲེལ་རྟོག་བཏགས་ཙམ་གྱི་གནས་ཚུལ་ཞིག་མེད་ན། འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་མི་འཐད་ལ། འགྱུར་བ་འགྲོ་རྒྱུ་མེད་ན་འགྱུར་བ་གཏོང་བའི་ལམ་དང་འགྱུར་བ་

བཏང་ནས་འགྱུར་བ་ཐེབས་པའི་སྐབས་ཀྱི་རྣམ་འགྱུར་མི་འདྲ་བ་བསྟན་དུ་མེད། དེ་མེད་ན་འགྱུར་བ་མཐར་ཐུག་པ་འབྲས་བུའི་སྐབས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོང་མི་ཐུབ། གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་ཞེས་མིང་འདོགས་ལུགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཀུང་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ལ་འགྲེལ་བཤད་གསལ་པོ་སློབས་ཡོད་པར་མ་ཟད། རྒྱུ་འབྲས་རྟེན་འབྲེལ་འཐད་པའི་རིགས་པ་གཙོ་བོ་རྟེན་འབྲེལ་ལྟོས་གྲུབ་ཀྱི་ལྟ་བའི་ཐོག་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། རྟོགས་པའི་བསྟན་པ་སེམས་ལ་བསྒྱུར་བཅོས་ཐེབས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་འདྲ་ཞིག་ཡོང་བ་ལ་བསྒྱུར་བཅོས་གཏོང་ཐབས་ཤེས་དགོས། དེ་ཡོང་བ་ལ་བསྒྱུར་བཅོས་གཏོང་ཐབས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ལུང་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱས་ནས་དེ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་སྒོ་ནས་སེམས་ཀྱི་མི་ཤེས་པ་བསལ་ཞིང་། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་ག་རེ་ཡོད་པ་དེ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཤེས་པའི་བློ་ཞིག་སྐྱེ་དགོས། བློ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་གྲོགས་དང་བཅས་པའི་དད་པ་དང་སྙིང་རྗེ་མ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་ཅིང་སྐྱེས་ཟིན་གོང་ནས་གོང་དུ་སྤེལ་དགོས་པ་གསུང་གི་ཡོད། མཛོད་ལས། སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །ལུང་དང་རྟོགས་པའིབདག་ཉིད་དོ། །དེ་འཛིན་བྱེད་པ་སྨྲ་བྱེད་པ། །སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་དེ་ཡིན་པ་རེད། དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ལ་བྱུང་རབས་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་ན་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ལྷག་སོང་ཞིང་། དེ་ཡང་གཙོ་བོ་པ་ལིའི་གཞུང་གི་སྡེ་ཚན་གཅིག་དང་། ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྡེ་ཚན་གཅིག་སྟེ་གཉིས་བྱུང་བ་རེད། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་སོགས་ཀྱིས་རྒྱལ་བའི་བཀའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཆ་ཚང་ལེགས་སྦྱར་གྱི་ཐོག་ནས་མཛད་པ་ཞ་སྟག་ཡིན་པ་དང་། དེ་

མཚུངས་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སྡེ་མང་པོ་ཞིག་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ལ་བརྟེན་ཡོད་པ་ཡིན། སུ་མོ་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་འཛིག་རྟེན་དུ་མ་བྱོན་གོང་དུ་ཐེག་ཆེན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་རེད་ཅེས་ཐེག་ཆེན་ལ་དགག་པ་རྒྱག་མཁན་བྱུང་བར་བརྟེན། ཀླུ་སྒྲུབ་སོགས་སྔོན་གྱི་རྒྱ་གར་བའི་མཁས་གྲུབ་དམ་པ་མང་པོས་དམིགས་བསལ་གྱིས་ཐེག་ཆེན་བཀར་སྒྲུབ་མཛད་དགོས་བྱུང་ཡོད། ངས་གསལ་པོ་ཐག་ཆོད་པོ་ཤེས་ཀྱི་མེད་ཀྱང་། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལུགས་མང་ཆེ་བ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ཐོག་ནས་ཡོད་པ་བཞིན། མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་མངོན་པ་མཛོད་དང་། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་སོགས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ཐོག་ཡོད་ཚོད་འདུག །མངོན་པ་ཀུན་བཏུས་ཐེག་པ་ཐུན་མོང་བའི་སྐོར་དང་། མངོན་པ་མཛོད་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱི་འདོད་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པའི་གཞུང་ལུགས་ཤིག་ཡིན། པཱ་ལིའི་སྐད་ནང་ཡོད་པའི་གཞུང་མང་ཆེ་བ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ཡིག་ནང་དུ་ཡང་ཡོད་ཚོད་འདུག །གང་ལྟར་རྒྱ་གར་ན་ཡོད་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་མཐའ་དག་པཱ་ལིའི་དང་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་གཉིས་སུ་ཡོད་པས། པཱ་ལིའི་སྲོལ་རྒྱུན་དང་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྲོལ་རྒྱུན་ཞེས་བཤད་ཆོག་པ་ཡིན། རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་གྲུབ་དེ་དག་ཕེབས་སའི་ཁུངས་གཙོ་བོ་ནཱ་ལེནྡྲ་ལ་ཐུག་ཡོད། ནཱ་ལེནྡྲའི་ཞེས་པའི་སྙན་གྲགས་ཆེ་བའི་བཤད་གྲྭ་ཆེན་པོ་དེ་ནས་གསན་བསམ་མཛད་དེ་ཐོན་པའི་མཁས་པ་ཚོས་དང་པོར་སློབ་སྦྱོང་མཛད་པའི་སྐབས། པཱ་ལིའི་སྐད་ཐོག་ནས་སློབ་སྦྱོང་མཛད་པ་ཡོད་སྲིད་ཀྱང་གཙོ་བོ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ནས་སློབ་སྦྱོང་

གནང་ཡོད། རྒྱུ་མཚན་ནི། དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ན་རྒྱ་གར་ཡུལ་དུ་སྐད་ཡིག་ནང་ནས་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ཡིག་མཁས་པ་ཚོའི་སྐད་ཡིག་ལ་བགྲང་གི་ཡོད། བོད་ཆོས་གསན་བསམ་གཙོ་བོར་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ནས་མཛད་ཡོད་པས། ཕྱིས་སུ་བོད་ཆོས་རྒྱལ་བའི་བཀའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་གཞུང་ལུགས་མང་ཆེ་བ་ཡང་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ནས་མཛད་ཡོད། རྒྱ་གར་ན་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ཏུ་བརྩམས་པའི་ནང་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ཞིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད། དུས་ཕྱིས་ཕྱི་ལོའི་དུས་རབས་བརྒྱ་ཕྲག་དྲུག་པ་བདུན་པའི་ནང་རྒྱ་གར་ནས་རྒྱ་ནག་ཏུ་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ཡིག་ཐོག་ལ་བརྟེན་པའི་ནང་ཆོས་གཙོ་བོ་དར་བ་ཡིན་ལ། རིམ་པས་ཀོ་རི་ཡ་དང་། ཉི་ཧོང་། ཝེ་ཐེ་ནམ་སོགས་ཀྱི་ནང་དུ་ནང་ཆོས་རྒྱ་ནག་བརྒྱུད་ནས་དར་སྤེལ་བྱུང་བ་ཡིན། བོད་ནང་དུ་ནང་ཆོས་རྒྱ་ནག་སོགས་ཡུལ་གྲུ་གཞན་བརྒྱུད་མ་དགོས་པར་རྒྱ་གར་ནས་ཐད་ཀར་དར་སྤེལ་བྱུང་ཐུབ་ཡོད་པར་མ་ཟད། བོད་ནས་རིམ་པས་ད་ལྟ་ཨུ་རུ་སུའི་མངའ་ཁོངས་ན་ཡོད་པའི་སོག་པོས་མཚོན་ཕྱི་ནང་གི་སོག་སྡེ་དང་། ཧི་མ་ལ་ཡའི་རི་རྒྱུད་ལ་ནང་ཆོས་ཁྱབ་ཆེར་དར་སྤེལ་བྱུང་ཡོད། འདི་ལྟར་ཨེ་ཤེ་ཡའི་ནང་དུ་དར་སྤེལ་སོང་བའི་ནང་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་མང་ཆེ་བ་དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲའི་བརྒྱུད་པ་ནས་བྱུང་བ་ཞིག་སྟག་ཡིན། ནཱ་ལེནྡྲའི་མཁས་པ་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་གཙོ་བོ་དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་དྲུག་ཡོད་པ་ལས་ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་གི་ནང་དུ། ཕྱི་རོལ་སྨྲ་སྨྲེགས་པའི་གཞུང་གི་རྟོག་གེ་ཚིག་དོན་བཅུ་དྲུག་ཞིབ་པར་འཐག་ནས་བརྟགས་པར་བྱས་པ་དང་། བོད་གི་སློབ་མ་སློབ་དཔོན་ཨཙ་དེ་བས་མཛད་

པའི་དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པའི་ནང་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཞལ་སྐོང་གི་ཚུལ་དུ་མི་རྟག་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐོར་སོགས་དང་། སྨྲ་སྟེགས་པའི་འདོད་པ་གང་འཚམ་བཀོད་ནས་བཀག་ཡོད། དེ་བཞིན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་དབུ་མ་སྙིང་པོ་དང་དེའི་རང་འགྲེལ་རྟོག་གེ་འབར་བའི་ནང་མུ་སྟེགས་པའི་ལུགས་ཞིབ་ཕྲར་བཀོད་ནས་དེ་ལ་དགག་པ་གནང་ཡོད། འདིའི་ནང་ཕལ་ཆེར་ཕྱི་རོལ་རྟོག་གེ་སྨྲ་ལྡ་པོའི་འདོད་པ་ཆ་ཚང་ཡོད་ཚོད། གཞུང་འདི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པོ་ཡོད། རྒྱལ་སྲས་ཆེན་པོ་ཞི་བ་ལྷས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བ་གཙོ་བོའི་ཁྲས་བསླབ་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་དང་སྤྱོད་འཇུག་ཆེན་མོ་གཉིས་ཡིན་ཞིང་། འདི་གཉིས་ཀྱི་ནང་དུ་ཡང་ཕྱི་རོལ་པའི་འདོད་པ་གང་འཚམ་བཀག་པ་གནང་ཡོད། མདོར་ན་དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲའི་ཞེས་པའི་བཤད་གྲྭ་འདི་ནས་ཐོན་པའི་ལོ་པཎ་བཅུ་བདུན་ཀུན་གྱི་གཞུང་ནང་མུ་སྟེགས་པའི་འདོད་པ་དུམ་བུ་དུམ་བུར་བྱས་ནས་བཀོད་དེ་བཀག་པ་གནང་ཡོད། བོད་ཁ་བ་གངས་ཅན་པའི་ནང་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཚོས་རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པའི་གཞུང་ནང་དུ་མུ་སྟེགས་པའི་འདོད་པ་བཀོད་ནས་དེ་ལ་དགག་པ་མཛད་པའི་སྐོར་ཁ་འཐོར་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་སྡོམ་བརྒྱབས་ནས་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་མཛད་པ་རེད། ངས་དེ་སྔར་མཐོང་བ་ལ་ཆ་བཞག་ན་བོད་སྔ་རབས་པའི་ཁོངས་ནས་དབུས་པ་བློ་གསལ་གྱིས་མཛད་པའི་གྲུབ་མཐའ་རྩ་བ་དང་དེའི་རང་འགྲེལ། ཀུན་མཁྱེན་ཀློང་ཆེན་རབ་འབྱམས་པའི་གྲུབ་མཐའ་མཛོད། དགེ་ལུགས་པ་ལ་མཆོན་ན་རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོས་མཛད་པའི་གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོར་འཇུག་པའི་གྲུ་གཟིངས་སོགས་གྲུབ་མཐའ་བསྡུས་བསྡུས་འགའ་

ཞིག་དང་། རྒྱས་པ་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པ་སྐུ་ཕྲེང་དང་པོ་ངག་དབང་བརྩོན་འགྲུས་ཀྱིས་མཛད་པའི་གྲུབ་མཐའ་རྩ་བ་དང་དེའི་རང་འགྲེལ། ལྕང་སྐྱ་རིན་པོ་ཆེས་མཛད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལྷུན་པོའི་མཛེས་རྒྱན། གཞན་ད་ལྟ་ང་ཚོས་གཞུང་དུ་འཆད་པར་འགྱུར་བ་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་སྐུ་ཕྲེང་གཉིས་པ་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་མཛད་པའི་གྲུབ་མཐའ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ཞེས་པ་འདི་གྲུབ་མཐའི་གཞུང་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་པ་ལས་བསྡུས་ཤོས་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན།

གཉིས་པ། གཞུང་དངོས་ཀྱི་བཀའ་ཁྲིད།

༡ མཆོད་བརྗོད་དང་བརྩམ་པར་དམ་བཅའ་བའི་བཀའ་ཁྲིད།

རྨད་བྱུང་ཚོགས་གཉིས་གངས་ཀྱི་རི་བོ་སྙིང་རྗེའི་ཐོད་ཀྱིས་བཞུས་པའི་རྒྱུན། །
ལྷུན་གྲུབ་ཆོས་སྐུའི་འཛིན་མར་ཡོངས་འཁྱིལ་གྲུབ་མཐའ་རྣམ་བཞིའི་ཆུ་ཀླུང་འགྱེད། །
འཕྲིན་ལས་རླབས་ཕྲེང་གནམ་དུ་རྫོང་བས་སྨུ་སྟེགས་བྱིས་པ་སྐྲག་བྱེད་པ། །
རྒྱལ་སྲས་གདེངས་ཅན་བྱེ་བའི་འདུག་ངོགས་ཐུབ་དབང་མ་དྲོས་མཚོ་ཆེན་རྒྱལ། །
རྒྱལ་བའི་རྒྱལ་ཚབ་མི་ཕམ་མགོན་པོ་དང་། །
རྒྱལ་བའི་མཁྱེན་རབ་གཅིག་བསྡུས་འཇམ་པའི་དབྱངས། །
རྒྱལ་བས་ལུང་བསྟན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཐོགས་མེད་ཞབས། །
རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཡབ་སྲས་བཅས་ལ་འདུད། །
གང་ཞིག་རྟོགས་ན་ཕྱི་དང་ནང་གི་བསྟན་པའི་ཁྱད་པར་ཀུན་མཐོང་ཞིང་། །

རབ་འབྱམས་མཁས་པའི་མདུན་ས་དག་ཏུ་སྨྲ་བ་མཆོག་གི་བརྟུལ་ཞུགས་འཛིན། །
ངོ་མཚར་གྲགས་པའི་བ་དན་དཀར་པོ་གཟུར་གནས་སྐྱེ་བོས་སྒྲེང་བྱེད་པ། །
རང་གཞན་གྲུབ་མཐའི་དེ་ཉིད་འབྱེད་ལ་མཁས་པ་སུ་ཞིག་བརྩོན་པ་འདོར། །
དེ་ཕྱིར་དམ་པའི་ལེགས་བཤད་ཀུན་བསྡུས་ནས། །
རང་དང་སྐལ་བ་མཉམ་རྣམས་རྗེས་གཟུང་ཕྱིར། །
གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྡུས་བརྗོད་པར་བྱ། །
བློ་གསལ་དོན་གཉེར་ཅན་རྣམས་གུས་པས་ཉོན། །

༡ བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་ལ་སྦྱོང་བའི་དགོས་དོན་བཤད་པ།

དེ་ལྟར་མཆོད་བརྗོད་དང་རྩོམ་པར་དམ་བཅའ་བའི་གཞུང་སྔོན་དུ་སོང་བའི་ཐོག་ནས་གྲུབ་མཐའི་གཞུང་དངོས་ལ་འཇུག་པར་བྱ། དེ་ཡང་ཚེ་འདིའི་རྙེད་པ་དང་། བཀུར་སྟི་དང་། ཚིགས་སུ་བཅད་པ་ལ་མི་བལྟ་ཞིང་སྙིང་ནས་གྲོལ་བ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་གིས། བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་ཏེ། ཞེས་པ་ང་རང་ཚོ་རང་གཞན་ཀུན་ཚེ་འདིའི་ལྟོ་གོས་གཏམ་གསུམ་ཙམ་གྱིས་ཡིད་ཆིམ་པའམ་ཆོག་ཤེས་ནས་དེ་ཙམ་ལྷུར་ལེན་པ་མིན་པར། སྤྱིར་འཛིག་རྟེན་ཕྱི་མ་ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་དེ་ལ་འབྲས་བུ་བདེ་སྡུག་ཇི་འདྲ་སྤྱོང་དགོས་ཀྱི་ཡོད་མེད། ལར་ནས་ང་རང་ཚོས་སྤྱོད་བཞིན་པའི་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་དག་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་གང་དང་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་མེད་དང་། རྒྱུ་རྐྱེན་དེ་དག་ངོས་བཟུང་བའི་ཐོག་ནས་དེ་དག་སེལ་བ་དང་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཡོད་མེད་བཅས་ལ་བསམ་བློ་བཏང་བ་ཡིན་ན་དེ་འདྲ་དེ་མཁས་པ་ཡིན། འཕྲལ་སེལ་གྱི་ལྟོ་གོས་གཏམ་

གསུམ་ཙམ་ལ་བསམ་བློ་བཏང་ནས་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན་དེ་དུད་འགྲོ་དང་ཁྱད་མེད་པ་ཡིན། སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུ་མཚན་འགོད་མི་དགོས་པར་སྲོག་ཆགས་གྲོག་སྦུར་ཙུན་ཆད་ཀུན་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པ་ང་རང་ཚོས་རང་གི་ཉམས་མྱོང་གི་ཐོག་ནས་ཐག་གཅོད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད།

བདེ་བ་ཞེས་པ་ནི་ཡིད་ཚིམ་པའི་དོན་ཡིན་པས། ང་ཚོས་འདོད་པའི་བདེ་སྐྱིད་ལ་གཙོ་བོ་སྒོ་ལྔའི་དབང་ཤེས་སོགས་ཤེས་པ་རགས་པ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚིམ་པ་ཞིག །དཔེར་ན། མིག་གིས་གཟུགས་སམ་ཁ་དོག་མཛེས་པ་ཞིག་མཐོང་བ་ལས་ཡིད་ཚིམ་པ་དང་། རྣ་ཡིས་སྒྲ་སྙན་པོ་ཞིག་ཐོས་པ་ལས་ཡིད་ཚིམ་པ། སྣ་བས་དྲི་ཞིམ་པོ་ཞིག་མྱོང་བ་ལས་ཡིད་ཚིམ་པ། ལྕེ་ཡིས་རོ་བཟང་པོ་ཞིག་མྱོང་བ་ལས་ཡིད་ཚིམ་པ། ལུས་ཀྱིས་རེག་བྱ་འཇམ་པོ་ཞིག་མྱོང་བ་ལས་ཡིད་ཚིམ་པ་སོགས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་འདི་དུད་འགྲོ་དང་ཁྱད་མེད་པ་ཡིན་པ་ལས་མིའི་ཁྱད་མེད་མིན་པ་དང་སྙིར་ཚོས་དེ་འདྲ་གང་ཡང་མ་ཡིན། དུད་འགྲོས་སྒོ་ལྔའི་དབང་ཤེས་ལ་བརྟེན་པའི་ཚོར་བ་བདེ་སྡུག་མྱོང་གི་ཡོད། བདེ་བའམ་ཡིད་ཚིམ་པ་ཡོང་ལུགས་གཞན་ཞིག་ནི་ཡིད་བློའི་ཐོག་ནས་བསམ་དཔྱོད་ཀྱིས་རྙེད་པའི་ཡིད་ཚིམ་ལུགས་འདི་ཡིན། ཡིད་ཚིམ་ལུགས་འདི་དུད་འགྲོའི་རིགས་ལ་ཕྲན་བུ་ཡོང་གི་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་གཙོ་བོར་མིའི་ཁྱད་མེད་མ་ཡིན་པའི་སྙིར་ཚོས་ལྷ་བུར་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེའི་ཕན་ཡོན་མཐོང་བ་དང་། དེའི་ལྡོག་ཕྱོགས་ཁོང་ཁྲོ་དང་། ཞེ་སྡང་། བརྙབ་སེམས་གནོད་སེམས་སོགས་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་བས་རྒྱུན་བྱས་ཏེ་བསམ་བློའི་ནང་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ལ་གོམས་འདྲིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ན་གཞན་གྱིས་ཚིག་རྩུབ་

བརྗོད་པ་སོགས་ལ་སླར་ཁོང་ཁྲོ་བ་དང་ཞེ་སྡང་སོགས་མི་སྐྱེ་བར་སྔོན་འགོག་བྱེད་ཐུབ་པ་ཡིན། འདི་ལྟར་རིམ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་ལ་གཞན་དང་མ་འདྲ་བའི་རྣམ་དཔྱོད་ཅིག་ཡོད་པར་བརྟེན། རྣམ་དཔྱོད་དེ་དང་འབྲེལ་ནས་བདེ་སྐྱིད་སྒྲུབ་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བ་དུད་འགྲོ་དང་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་སྒོ་ལྔའི་དབང་ཤེས་ཙམ་ལ་བརྟེན་པའི་ཚད་དམའ་བའི་བདེ་སྡུག་ཙམ་མིན་པར། རིམ་པ་མཐོ་བའི་སྙིང་ནས་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོར་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་འཕྲུལ་སེལ་གྱི་ལྟོ་གོས་གཏམ་གསུམ་ལ་གཙིགས་ཆེ་བར་མི་བྱེད་པར་ནམ་ཞག་གཏན་གྱི་འདུན་མ་བསྒྲུབ་པ་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན། བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། གྲོལ་བའམ་ཐར་པ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་གིས་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་རྣམ་པར་དག་པ་ཁོང་དུ་ཆུད་པའི་ཐབས་ལ་འབད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། ཟབ་མོའི་ལྟ་བ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ན་བདེ་བ་དང་ལྡན་འདོད་ཀྱི་བྱམས་པ་ཡི་བློ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་འབྲལ་འདོད་ཀྱི་སྙིང་རྗེ་ཡི་བློ་དང་། དེ་བཞིན་གཞན་དོན་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པས་དྲངས། བྱང་ཆུབ་དོན་གཉེར་གྱི་འདུན་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་དུ་གྱུར་པའི་འདུན་པ་གཉིས་ལྡན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སོགས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ལ་ཇི་ཙམ་གོམས་པར་བྱས་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྩ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་ལྟ་བ་དྲུངས་ནས་འབྱིན་པར་མི་ནུས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་རྗེ་བཙུན་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས།

གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མི་ལྡན་ན། །
ངེས་འབྱུང་བྱང་ཆུབ་སེམས་ལ་གོམས་བྱས་ཀྱང་། །

སྲིད་པའི་རྩ་བ་གཅོད་པར་མི་ནུས་པས། །

དེ་ཕྱིར་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་འབད། །ཅེས་སོ། །

རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ངེས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་པ་ལ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཕར་ཟད་ཐར་པ་ཙམ་ཡང་ཐོབ་མི་ནུས་པས་གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མེད་ཐབས་མེད་པར་བསྟན་པ་དང་། བདག་མེད་པ་ཆོས་རྣམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པའི་གནས་ལུགས་ཡིན་པར་བརྟེན་རང་སྡེ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་གས་གཅིག་གྱུར་གྱིས་གསུང་གི་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་སྐབས་འདིར་བཤད་པའི་གནས་ལུགས་ཀྱི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་པ་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཅེ་ན། རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན། རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཅེས་པའི་རྟེན་འབྱུང་། མིང་རྐྱང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་མམ་གདགས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོག་པས་བཏགས་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་པའི་རྟེན་འབྱུང་ཕྲ་མོ་ལ་དགོངས་པ་བཞེས་ནས། རྟེན་འབྱུང་ཕྲ་མོ་དེ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བཀོད་དེ་བསྒྲུབ་རྒྱུའི་གནས་ལུགས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་རྟེན་འབྱུང་ཕྲ་བའི་མཐར་ཐུག་དེ་ཡིན་པ་དང་། རྟེན་འབྱུང་དེ་ངེས་པར་ཤེས་དགོས་གསུངས། དེ་ལྟ་བུའི་རྟེན་འབྱུང་ཕྲ་མོ་དེ་ངེས་པ་ལ་ཐོག་མར་ལྟོས་ནས་བཏགས་པའི་རྟེན་འབྱུང་ངེས་དགོས། ལྟོས་ནས་བཏགས་པའི་རྟེན་འབྱུང་ངེས་པ་ལ་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྱུང་ངེས་དགོས་པ་སོགས། མདོར་ན་རྟེན་འབྱུང་ཕྲ་མོ་ཕྲ་མོ་དེ་ཤེས་པ་ལ་རགས་པ་རགས་པ་དེ་ཐོག་མར་ཤེས་དགོས་པས། ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་གས་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་འབྲེལ་ཤེས་པ་ལ་སྙིང་བཏང་ང་ཆོས་མཐོང་ཆོས་ཀྱི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་རགས་པ་ཤེས་དགོས། དེང་སང་གི་བཤད་ལུགས་

ཚིག་གསར་པས་བཤད་ན་དངོས་ཁམས་རིག་པ་དང་། སེམས་ཁམས་རིག་པ།
རྫས་འགྱུར་རིག་པ་སོགས་ཀྱང་ང་ཚོས་མཐོང་ཚོས་ཀྱི་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་
ཀྱི་ཁོངས་སུ་བསྡུ་དགོས་པས་འདི་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་པོར་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། རྟེན་འབྲེལ་
ཞེས་པའི་བརྗོད་གཞི་འདིའི་ཐོག་ནས་གླེང་ན་འཛམ་བུ་གླིང་གི་བྱ་དངོས་ཐམས་ཅད་
མིང་ཚིག་འདིའི་ཁོངས་སུ་བསྡུས་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་འདི་ཐམས་ཅད་
ཤེས་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོར་ཆགས་ཀྱི་འདུག །རྒྱུ་མཚན་གཞན་ཡང་ཁ་
སང་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན། སྤྱིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཟེར་བ་ནི་ཆོས་རབ་ཏུ་
རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཆ་ཐམས་ཅད་ནས་བེད་སྤྱོད་བྱས་ཏེ་སེམས་འདུལ་
ཐབས་བྱེད་པ་ཞིག་ཡིན། རྒྱུ་མཚན་དེའི་དབང་གིས་རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་
མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། རིག་པའི་གནས་ལྔ་དག་ལ་མཁས་པར་མ་སྦྱངས་ན། །འཕགས་
མཆོག་གིས་ཀྱང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་ཉིད་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་རིག་པའི་གནས་ལྔ་
མཐའ་དག་ཤེས་དགོས་གསུངས་ཡོད། འདིར་བཤད་པའི་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ཞེས་
པ་ནི་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ཀྱི་རྒྱ་གར་ལ་ཡོད་པའི་རིག་པའི་གནས་ལྔ་ལ་བཤད་ཀྱི་ཡོད་
ཀྱང་། རིག་པའི་གནས་ལྔའི་ནང་གི་བཟོ་རིག་པ་རྒྱ་བསྐྱེད་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་ན་
དེང་སང་གི་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་འདིའི་ཁོངས་སུ་ཕལ་ཆེར་སླེབས་ཐུབ་ཀྱི་
ཡོད། རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དབྱིས་ཕྱིན་
པར་ཤེས་པ་ལ་ཆོས་རབ་ཏུ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དཔྱད་ནས་ཕྱི་དང་
ནང་གི་གནས་ཚུལ་མཐའ་དག་པ་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ལ། གཞི་རྩ་འདིའི་ཐོག་ནས་
རིམ་པས་རིམ་པས་གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་གོང་མའི་ལྟ་བ་ཟབ་ཏུ་ཟབ་ཏུ་འགྲོ་བསྟུད་པ་

ཞིག་ཡིན། དེ་ནས་དེས་ན་ལྟ་བའི་གོ་ལ་ས་སྦྱངས་པ་དང་། བདག་མེད་སྨྲ་རིགས་ཀྱི་རིམ་པ་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་གསུངས་ནས། ལྟ་བའི་གོ་ལ་ས་སྦྱོང་བ་ལ་རང་སྡེ་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་སྔོན་དུས་དང་ད་ལྟའི་གཞན་སྡེ་ཆ་ཚང་གི་འདོད་པ་ཤེས་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་བཞིན་ནང་པ་རང་གི་ནང་ཁུལ་གྱི་འདོད་ལུགས་མི་འདྲ་བའི་བདག་མེད་སྨྲ་རིགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཤེས་ཐུབ་པ་ཡིན་ན། བདག་མེད་སྨྲ་མོའི་སྨྲ་མོའི་ཟབ་གནད་དང་ཁྱད་ཆོས་ཤེས་ཐུབ་ཅིང་། བདག་མེད་འདོད་པ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་ནའང་། དེ་ལ་ཟབ་ལོད་དང་རྣམ་དབྱོད་བཏྱིང་པོའི་ཐོག་ནས་གནས་ཚུལ་སྨྲ་ཞིང་སྨྲ་བའི་སྟེང་དུ་བསམ་བློ་གཏོང་སྟངས་ཀྱི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཤེས་པ་བྱུང་ན་ཡག་པོ་ཡོད། གཞན་དུ་བདག་མེད་སྨྲ་མོ་རེད་ཟེར་ན། འོ་ཡིན་པ་རེད་བསམ་རྒྱུ་མ་གཏོགས་རང་གི་སེམས་ནང་ལ་སྦྱོང་བ་དང་གོ་བ་གང་ཡང་ཡོང་ཐུབ་ཀྱི་མ་རེད། དེར་བརྟེན་བདག་མེད་འདོད་པའི་རང་སྡེ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་པོའི་འདོད་ཚུལ་གྱི་ཁྱད་པར་ཇི་བཞིན་པ་ཤེས་པ་ཡིན་ན། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རང་སྡེ་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་པོས་བདག་མེད་པ་འདོད་པ་གཅིག་གྱུར་ཡིན་ནའང་། གྲུབ་མཐའ་སོ་སོས་དགོངས་པ་བཞེས་ཕྱོགས་ཀྱི་དབང་གིས་གནས་ཚུལ་སྨྲ་མོའི་ཐོག་ནས་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་པ་རྣམས་ཤེས་པར་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་ཡོད།

གསུམ་པ། གྲུབ་མཐའི་སྨྲ་བཤད་དང་ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་བཤད་པ།

རྒྱུ་མཚན་དེའི་དབང་གིས་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་ཀྱི་རིམ་པ་ངེས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། རང་གཞན་གྱི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་ཤེས་དགོས། དགོས་པ་དེའི་སླད་དུ་འཕགས་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་དང་བླ་མ་མང་པོས་ལྟ་བ་དང་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་མཛད་ནས་ལུགས་འདྲ་མི་འདྲ་མང་པོ་བསྡུས་ཏེ་བཀོད་པ་དེ་དག་གི་དོན་ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་དཀོན་མཆོག་འཇིགས་མེད་དབང་པོ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སླར་ཡང་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བརྗོད་ཀྱི་ཡིན་གསུངས་པ་ཡིན།

དེ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས་ཏེ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི། གྲུབ་མཐའ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་རང་བཟོ་མ་ཡིན་ཏེ། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལུང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཇི་སྐད་དུ། ལངྐར་གཤེགས་པ་ལས།

ང་ཡི་ཆོས་ཚུལ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །
བསྟན་པ་དང་ནི་གྲུབ་མཐའ་འོ། །
བྱིས་པ་རྣམས་ལ་བསྟན་པ་བཤད། །
རྣལ་འབྱོར་པ་ལ་གྲུབ་མཐའོ། །
ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །

འདིའི་དོན། སྤྱིར་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་པ་ནི་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པར་ཉིན་རེའི་འཚོ་བ་འབྱོལ་ཙམ་གྱིས་འདོད་པ་མི་ཚིམ་པར་ཕྱི་ནང་གི་གནས་ཚུལ་ཀུན་གྱི་ཐོག་བསམ་བློ་བཏང་ནས་ཐག་བཅད་པའི་གྲུབ་དོན་ཞིག་ཡིན་དགོས། ངོ་བོ་དང་རྒྱུ་ལ་བརྟག་དཔྱད་ཡེ་ནས་མི་བྱེད་པར་རང་བཞིན་གྱིས་ཚ་ན་གྲང་བ་བསྟེན་པ་དང་། གྲང་ན་ཚ་བ་བསྟེན་པའི་སྤྱོད་ཚུལ་ཙམ་དུད་འགྲོ་ལ་ཡང་ཡོད། དེ་ཡིན་དུས་ཚ་བའི་

རྒྱུ་བྱེད་པའི་ཉི་མ་དང་ཉི་མའི་འོད་སྣང་། དེ་བཞིན་གྲང་བ་དང་གྲང་བའི་རྒྱུ། ཟླ་བས་མཚོན་པའི་སྐར་ཁྱིམ་དང་འཛམ་གླིང་སོགས་ཐོག་མར་ཅི་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། བྱུང་ནས་འཕེལ་རྒྱས་དང་ཉམས་རྒུད་འགྲོ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་རིམ་པ་སོགས་ལ་རང་གི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་བློ་རྩལ་སྤྲུགས་ནས་བསམ་བློ་བཏང་ནས་རྙེད་པའི་ཐག་ཆོད་པའི་གྲུབ་དོན་ཞིག་ཡིན་དགོས། དེ་ཡང་ང་ཚོའི་གཞུང་རྣམས་སུ་རྗེས་དཔག་གིས་དཔྱད་པའི་མཐའ་མངོན་སུམ་ལ་གཏུགས་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལྟར། བརྟག་དཔྱད་བྱེད་པའི་གཞི་རྩ་ང་ཚོས་དངོས་སྤྱོད་ཚད་གྲུབ་ཏུ་ཡོད་པའི་ཚ་གྲང་དང་ཕྲ་རགས་སོགས་ཐ་སྙད་པའི་ཆོས་ལ་བརྟེན་དགོས། དེ་དབྱིན་ཇིའི་སྐད་ནང་ (Common Sense) ཀོན་མེན་སན་སི་ཞེས་པའི་ནང་དོན་དང་གཅིག་པ་ཡིན། དེ་ལྟར་བརྟག་དཔྱད་བྱས་པའི་མཐའ་མ། མཐར་ཐུག་པའི་བདེན་པ་ཡིན་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གི་བློ་ངོར་ཆོས་དེ་དང་དེའི་གྲུབ་ཚུལ་ལམ་གནས་ལུགས་འདི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་དགོས་སྙམ་པའི་གྲུབ་ཚད་ཅིག་ཐོབ་པ་དེ་ལ་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་ཟེར་གྱི་ཡོད། གཞན་རྒྱབ་ལྗོངས་ཀྱི་ལུང་རིགས་གང་ཡང་མེད་པར་ངས་བསམ་བྱུང་ཞེས་པའི་སྣང་བ་སྐྱིད་པའི་སྐད་ཆ་ཙམ་གྱིས་ཡོང་གི་མེད། མདོར་ན་གྲུབ་པ་ཞེས་པ་ནི་ཡོད་པ་དང་། མཐའ་ཞེས་པ་ནི་བསམ་བློ་བཏང་བརྟག་དཔྱད་བྱས་ནས་ཆོས་དེ་དང་དེའི་གནས་ལུགས་སམ་གྲུབ་ཚུལ་ལ་འདི་ཡིན་ཆད་དང་འདི་མིན་ཆད་ཅེས་པའི་ཚད་གཞི་ཞིག་བཞག་པའི་དོན་ཡིན།

དེ་ཡང་སྤྱིར་གང་ཟག་ལ་དབྱེ་ན། གང་ཟག་ཅེས་པ་ནི་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེ་རྒྱུ་ཡོད་པའི་སྲོག་ཆགས་འབུ་སྲིན་ཚུན་ཆད་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་འབུ་སྲིན་

སོགས་སྲོག་ཆགས་ཆེ་ཕྲ་ཀུན་ལ་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་དང་མཉམ་དུ་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་དང་། རང་གཅེས་པར་འཛིན་པའི་གཅེས་འཛིན་གྱི་བསམ་བློ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད། འབུ་སྲིན་ཆུང་ངུ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་གཅེས་འཛིན་གྱི་བསམ་བློ་དེའི་ཐོག་ནས་རང་གི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་ཞིང་བདེ་བ་སྒྲུབ་པའི་ཐབས་ཤིག་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། ཁོ་རང་གིས་ཚད་འཛིན་བྱས་པའི་བདེ་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་ནི་འཕྲལ་སེལ་ཙམ་མ་གཏོགས་དེ་ལས་ལྷག་པའི་བསམ་བློ་གཏོང་རྒྱུ་གང་ཡང་མེད། གཞི་རྩ་དེའི་ཐོག་ནས་བཤད་ན། གང་ཟག་ལ་རྟོག་དཔྱོད་ཡོད་མཁན་གྱི་རིགས་གཅིག་དང་། རྟོག་དཔྱོད་མེད་མཁན་གྱི་རིགས་གཉིས་ཡོད། ང་ཚོས་མཐོང་ཚོས་བཞིན་བྱས་ན་འགྲོ་བ་མིའི་རིགས་འདི་རྟོག་དཔྱོད་ཡོད་མཁན་གྱི་རིགས་སུ་གཏོགས་ཀྱང་། མི་ལ་ཡང་ནང་གསེས་ཀྱིས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་གཞག་དགོས། དཔེར་ན། བོད་པ་ལྷ་བུར་མཆོན་ན་ཞིང་པ་དང་འབྲོག་པ་དང་། དེ་བཞིན་གོ་རི་ཡ་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཞིང་པ་དང་ཉ་པ་ལྟ་བུས་མཆོན་པའི་ལུས་ཤུགས་ངལ་རྩོལ་བ་འདི་དག་མང་ཆེ་བས་རང་གི་ཁ་ཐུག་གི་འཚོ་བ་མ་གཏོགས་དེ་ལས་ལྷག་པའི་བསམ་བློ་གཏོང་གི་མེད།

དེར་བརྟེན་འདི་དག་གྲུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྱུར་པ་དང་། གྲུབ་མཐས་བློ་བསྒྱུར་པའོ། །ཞེས་པ་ནི་སྐྱེ་ཁུངས་འབྲོག་པ་ལས་སྐྱེས་ཀྱང་སྔ་མ་ལས་སྤྱང་པོ་ཡོད་པའི་རིགས་ཏེ། སྔོན་གྱི་མཁས་པ་ཚོས་གདན་ལ་ཕབ་པའི་གྲུབ་དོན་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པར་མ་ཟད། རང་གིས་ཀྱང་གཞི་རྩ་དེའི་ཐོག་རྣམ་དཔྱོད་གསར་པ་བཏོན་ནས་གྲུབ་མཐའི་ཚད་ཅིག་འཛུག་པའམ། ཡང་ན་རང་གིས་བསམ་བློ་བཏང་བརྟག་

དཔྱད་བྱས་ནས་གྲུབ་དོན་ཞིག་རང་གི་བློ་ངོར་ཐོབ་པ་དེ་འདྲ་དགོས་པ་རེད། ཚན་རིག་པ་ལྟ་བུ་འཕྲུལ་ཆས་ལ་བརྟེན་ནས་རྩིས་བརྒྱབས་ཏེ་ཚད་བཤད་ནས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་འབེབ་མཁན་ཞིག་ཀྱང་ཡོང་གི་ཡོད། འདི་རིགས་ཀྱང་ཕལ་ཆེར་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་ཁོངས་སུ་འདུ་དགོས་པ་ཡིན།

དང་པོ་གྲུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྱུར་པའི་གང་ཟག་ནི། གཞུང་ལུགས་ལ་མ་སྦྱངས་པར་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་བློ་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱིས་ཚེ་འདིའི་བདེ་བ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་བཤད་ཀྱང་། འདི་གྲུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་བཞག་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་འདི་ལ་ཁྱབ་པ་བཅད་མི་ནུས་ཏེ། གཞུང་ལུགས་ལ་ཐོས་པ་དང་རྟོག་དཔྱོད་ཀྱི་བློ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བར་དད་པ་ཙམ་གྱི་ཐོག་ནས་ཚེ་ཕྱི་མ་དོན་དུ་གཉེར་བའི་གང་ཟག་གི་རིགས་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་མེད་ལ། ཚེ་ཕྱི་མ་ཁས་མི་ལེན་པར་ཚེ་འདིའི་བདེ་བ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བ་ལ་གྲུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྱུར་བའམ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཡང་མེད། སྔ་མོའི་རྒྱང་འཕེན་པ་དང་དེང་སང་གི་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཁས་མི་ལེན་མཁན་ཚོས་རྣམ་ཤེས་ལ་རིགས་མཐུན་གྱི་རྒྱུ་སྔ་མ་མི་དགོས་པར་ལུས་ཀྱི་འབྱུང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པའི་ཚུལ་བཤད་ནས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པ་རང་གི་བློ་ངོ་ལ་སྒྲུབ་བྱེད་ཅིག་བཀོད་ནས་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་གྱི་ཡོད་པ་དང་། ཡེ་ཤུའི་ཆོས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཚེ་འདི་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོས་ཐད་ཀར་བཀོད་པས་སྐྱེ་བ་འདིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་ཡོང་སའི་ཚེ་སྔ་མ་ཞིག་ཁས་ལེན་གྱི་མེད་ཀྱང་། ཁོ་རང་གིས་འདོད་པའི་རྣམ་གཞག་དེ་གྲུབ་མཐའ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་ཐག་བཅད་ནས་བཤད་ཀྱི་ཡོད་པར་

བརྟེན་ཚེ་འདི་པ་ཙམ་ལྷུར་ལེན་པ་ལ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་མ་ཡིན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད། དེར་བརྟེན་ངའི་བསམ་ཚོད་ལ་ཚེ་འདི་པ་ཙམ་ལྷུར་ལེན་པ་དང་གཞུང་ལུགས་ལ་ཐོས་སྦྱོང་དང་རྟོག་དཔྱོད་མ་བྱས་པའི་གང་ཟག་ལ་གྲུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྱུར་པའམ་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་མ་ཡིན་པའི་ངེས་པ་ཡོད་པ་མ་རེད་བསམས་ཀྱི་འདུག །འདིའི་ཐྙས་དྲངས་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའམ་གྲུབ་མཐས་བློ་བསྒྱུར་པའི་གང་ཟག་ནི།

གཉིས་པ་ནི། གཞུང་ལུགས་ལ་སྦྱངས་ཏེ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་རང་གི་བློ་ངོར་གྲུབ་པའི་ཚུལ་ལུང་དང་རིགས་པའི་ལམ་ནས་སྨྲ་བར་བྱེད་པ་སྟེ། གྲུབ་མཐའ་སྤྱིར་བཤད་པའི་སྐབས་འདིར་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཅེས་བཤད་ན་ཙུང་མ་བདེ་བའི་རྟོག་དྲ་ཞིག་ཡོད། ལྕང་སྐྱའི་གྲུབ་མཐའི་ནང་འདིའི་སྐབས་སུ། གྲུབ་མཐའ་ལ་མ་ཞུགས་པ་དང་། གྲུབ་མཐའ་ལ་ཞུགས་པའོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་པས་སྒྲུབ་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་རང་གར་ཚེ་འདིའི་བདེ་བ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བའོ། །ཕྱི་མ་ནི། དེ་ཙམ་གྱིས་ཚོག་པར་མི་འཛིན་པར་རང་གི་བློ་ངོར་འཐད་པས་སྒྲུབ་པའི་གཞུང་ལུགས་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་དཔྱད་ནས་ཁྲང་དོར་བྱེད་པ་རྣམས་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱི་ཐ་ཤལ་པ་མུ་སྟེགས་རྒྱང་འཕེན་པས་ཀྱང་ཕྱི་ནང་གི་རྒྱུ་འབྲས་རྣམས་ཡོད་མེད་དཔྱོད་པ་ལ་ཞུགས་ནས་རིགས་པ་ལྟར་སྣང་ལ་ཡང་དག་པའི་རིགས་པར་རློམས་ནས་རང་གི་གཞུང་འཛུགས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ཞེས་གསུངས་མི་འདུག །ཕྱི་རོལ་རྒྱང་འཕེན་པ་ལ་རྒྱང་འཕེན་ལྷར་བཅས་པ་དང་། ལྷ་མེད་པའམ་མིང་གཞན་བསམ་གཏན་པ་དང་རྟོག་གེ་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། རྒྱང་

འཛིན་ལྟ་མེད་པས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་དང་ལས་རྒྱུ་འབྲས་གང་ཡང་ཁས་ལེན་གྱི་མེད་སྐབས། ཚེ་འདི་ཙམ་གྱི་བདེ་སྐྱིད་འབྲས་བུ་དང་། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ལམ་ལ་བཞག །དེ་གང་ལ་བརྟེན་པ་དེ་གཞི་ལ་བཞག་ནས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཅིག་བཤད་ན་མ་གཏོགས། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཁས་མི་ལེན་པར་མ་ཟད། ཚེ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་kyang་གང་མཐོང་བཞིན་པ་དང་། གང་བློ་ལྡན་སྐྱེས་ཀྱི་མཐོང་ཆོས་སུ་ཡོད་པའི་ཆོས་ཤིག་མ་གཏོགས་དེ་ལས་ལྷག་པའི་བློ་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་ཞུགས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉམས་མྱོང་མི་འདྲ་བ་ཡོང་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་གྱི་མེད། འདིར་གསུངས་པ་བཞིན་བྱས་ན། གཞུང་ལུགས་ལ་མ་སྦྱངས་པར་མ་བརྟགས་མ་དཔྱད་པའི་བློ་ལྡན་སྐྱེས་ཀྱིས་ཚེ་འདིའི་བདེ་བ་ཙམ་དོན་དུ་གཉེར་བར་བྱེད་པ་དེ་གྲུབ་མཐས་བློ་མ་བསྒྱུར་བའི་གང་ཟག་དང་། གྲུབ་མཐས་བློ་བསྒྱུར་བའི་གང་ཟག་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་དེ་ཡི་ལྡོག་ཕྱོགས་ཡིན།

གྲུབ་མཐའི་སྒྲ་བཤད་ཀྱང་། འགྲེལ་བཤད་ཚིག་གསལ་ལས། གྲུབ་པའི་མཐའ་སྟེ། རིགས་པ་དང་ལུང་གིས་རབ་ཏུ་བསྟན་པར་རང་གི་འདོད་པ་གྲུབ་པ་ནི། དེ་ལས་ཕར་ཡང་འགྲོ་བ་མེད་པས་ན་མཐའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ལུང་རིགས་གང་རུང་ལ་བརྟེན་ནས་ཐག་བཅད་ཅིང་གྲུབ་པའི་དམ་བཅས་པའི་དོན་དེ་ཉིད་རང་གི་བློ་ངོར་ཚུལ་དེ་ལས་གཞན་དུ་འདར་མེད་པས་ན། གྲུབ་པའི་མཐའ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་ལ་དབྱེ་ན་གཉིས། ཕྱི་རོལ་པ་དང་ནང་པའོ། །ཕྱི་པ་དང་ནང་པ་ཙམ་གྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྐྱིང་ཐག་པ་ནས་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས

སུ་འགྲོ་བའི་གང་ཟག་དེ་ནང་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བློ་མི་གཏོད་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་གང་ཟག་དེ་ཕྱི་རོལ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུང་ལུགས་འདི་ཕལ་ཆེ་བ་ལ་དགོངས་ན་མ་གཏོགས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་རྒྱང་འཕེན་ལྷ་མེད་པ་དང་འདྲ་བར། སྔོན་དང་ད་ལྟའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཀུན་གྱི་ནང་ན་མཐོང་བ་མངོན་འགྱུར་ཙམ་མ་གཏོགས་དེ་ལས་གཞན་ལས་རྒྱུ་འབྲས་དང་། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི། ལྷའི་རིགས་སོགས་ལྐོག་གྱུར་གྱི་དོན་རྩ་བ་ནས་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་བས། ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ལ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ངེས་པ་མེད། དེར་མ་ཟད་སྤྱིར་ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་སྐྱབས་འགྲོ་ཁས་ལེན་མིན་ཙམ་གྱི་ཐོག་ནས་འཇོག་ཐུབ་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ། སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཡུལ་ལ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་། ཆོས་དཀོན་མཆོག །དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་བཅས་གསུམ་བཞག །སྐྱབས་གསུམ་དེ་དག་གི་ངོ་བོ་དང་མཚན་ཉིད་ཞིབ་ཏུ་མ་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཡང་། སངས་རྒྱས་སྐྱབས་སྟོན་པ་པོ་དང་། ཆོས་སྐྱབས་དངོས། དགེ་འདུན་སྐྱབས་སྒྲུབ་པའི་ཟླ་གྲོགས་སུ་ཤེས་ནས་དེ་དག་ལ་སྙིང་ཁོང་རུས་པའི་གཏིང་ནས་ཁྲིད་མཁྱེན་སྙམ་པའི་དད་པ་བཅོས་མ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་གང་ཟག་དེ་ལ་ནང་པ་ཞེས་ཟེར་གྱི་ཡོད་པ་དང་། དེ་འདྲ་དེ་མེད་མཁན་དེ་ཆོས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན་ཞེས་བཤད་ན་མ་གནོགས། ཕྱི་རོལ་པ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་དུ་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་འདོད་མཁན་ཆོས་རང་གི་མི་ཚེ་ཕྱིལ་པོའི་བདེ་སྡུག་ཡོངས་རྫོགས་

དཀོན་མཆོག་ལ་བརྟེན་ཞིང་རག་ལས་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་ཐོག་ནས་དཀོན་མཆོག་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱིས་དད་པ་དང་སྐྱབས་འགྲོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་དེ་འདྲ་དེ་ནང་པ་མིན། གཞན་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་རྒྱང་འཕེན་ལྷ་མེད་པ་ལྟ་བུས་མངོན་གྱུར་གྱི་ཆོས་ཙམ་མ་གཏོགས་དེ་ལས་འདས་པའི་ལྐོག་གྱུར་གྱི་གནས་རྩ་བ་ནས་ཁས་མི་ལེན་པས་དེ་འདྲ་དེ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་ཁས་ལེན་པའི་གཞི་རྩ་མེད། གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་བློ་མི་གཏོད་པར་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ལ་སྙིང་ཐག་པ་ནས་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བའི་གང་ཟག་དེ་ཕྱི་རོལ་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་བཞག་པ་ནི། སྔར་རྒྱ་གར་ནས་བོད་སྐད་དུ་བསྒྱུར་བའི་གཞུང་ལུགས་ཁག་གི་ནང་ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་བཤད་པའི་སྐབས། ཕྱི་པ་རྒྱ་གར་ན་ཡོད་པའི་ཧིན་དྷུ་དང་གཅེར་བུ་པ་སོགས་ལ་གོ་དགོས་ཤིང་། དེ་དག་གི་སྟོན་པ་དབང་ཕྱུག་དང་། ཚངས་པ། ཁྱབ་འཇུག་སོགས་ནང་པའི་གཞུང་མང་པོ་ན་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ཡིན་པ་ཐག་བཅད་ནས་གསུངས་པས་དེ་ལ་རྟོག་དྲ་མེད་ཀྱང་། ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ལུགས་གསུངས་པའི་སྟོན་པའམ། ཡེ་ཤུ་པའི་གྲུབ་མཐའི་ནང་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་སུ་བཤད་པ་དེ་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་ཡིན་པ་ཐག་བཅད་ནས་ངས་བཤད་ཤེས་ཀྱི་མེད། གང་ལྟར་ཆོས་ལུགས་འདི་རིགས་ཀྱིས་འདས་པའི་ནང་མི་མང་པོ་ལ་ཕན་ཞིང་། ད་ལྟ་ཡང་ཕན་བཞིན་པ། མ་འོངས་པར་ཕན་པར་ངེས་པ་ཡིན་པས་གྲུབ་མཐའ་འདི་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྲུལ་པ་ཡོང་མི་སྲིད་པ་མིན་ནོ། །

ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡང་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་བསྟན་པ་ལྟ་བ་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་ཆོས་དགེ་འདུན་གསུམ་ལ་དད་པ

ཡོད་པའི་གཞི་རྒྱའི་ཐོག་ནས་གཙོ་བོ་ཚོས་འགོག་བདེན་དང་། དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་བདེན། གཞིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའི་སྐབས་ལྟ་བ་བཀར་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའམ་ཆོས་ཀྱི་སྡོམ་བཞི་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཡོད་དམ་མེད། གྲུབ་དང་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཚད་གཏན་འཁེལ་བ་ཞིག་བསམ་བློས་ཕྱེ་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དེ་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཡིན།

དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ཕྱི་ནང་གི་ཁྱད་པར་ལྟ་བའི་སྒོ་ནས་ཕྱེ་ན། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་བཅས་ལྟ་བ་བཀར་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཁས་ལེན་པ་ལ་ནང་པའམ་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དང་། དེ་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་ཕྱི་རོལ་པའམ་ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་བཀར་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་ཁོང་གིས། དང་པོ་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ་ཞེས་གསུངས་པས་གཞིའི་དངོས་པོའི་ཆོས་རྣམས་འཇིག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་བསྟན། འཇིག་པའི་ཆོས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་དེ་ལ་ནང་གསེས་ཟག་པ་དང་བཅས་པ་དང་ཟག་མེད་གཉིས་བཞག་ནས། ཟག་པ་ཉོན་མོངས་པའི་གཞན་དབང་དུ་ཡོད་པ་རྣམས་སྡུག་བསྔལ་བ་དང་། འོ་ན་ཉོན་མོངས་པའི་ཟག་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་དག་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤོང་ནུས་སམ་ཞེ་ན། སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྒྱུ་ཆགས་སོགས་ཉོན་མོངས་པས་བྱེད་ཅིང་། དེའི་རྩ་བ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་མ་རིག་པས་བྱེད། གལ་སྲིད་ཆགས་སྡང་གི་རྩ་བ་བྱེད་པའི་བདག་འཛིན་མ་རིག་པ་འདི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་བློ་ཞིག་མིན་ན། བློ་དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་འགལ་བའི་བློ་ཞིག

ཡོད་སྲིད་ཀྱང་། བློ་དེ་རྩ་བ་ནས་སྲུན་འབྱིན་ནུས་ཀྱི་གཉེན་པོ་མཐུ་ཅན་ཡོང་རྒྱུ་མེད། ཡིན་ན་ཡང་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་འདི་དོན་ལ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡིན་པར་འཛིན་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་བློ་ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་དོན་ལ་གང་ཡིན་པའི་བདེན་པ་དེ་རྟག་ཏུ་བདེན་པར་གནས་པ་དང་། བདེན་པ་དེ་ནམ་ཡང་ཡང་དག་པའི་བློས་རིག་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡིན། དེའི་ཕྱིར་བདེན་པའམ་གནས་ལུགས་རིག་པའི་བློ་དེ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་ལ་རྟག་ཏུ་གནོད་བྱེད་དུ་སོང་བར་མ་ཟད། བློ་དེ་ལ་རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་ཡོད་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་བློའི་གཉེན་པོ་མཐུ་ཅན་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན། གནས་སྐབས་འདི་དག་གི་ཐོག་ནས་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ་ཡིན་པ་དང་། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་དེ་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་རིམ་པས་ཤུགས་ཆུང་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ང་ཚོས་སྔོན་བའི་ཐོག་ནས་གསལ་པོར་ཤེས་ཐུབ། ཡིན་ན་ཡང་བདག་འཛིན་གྱིས་རྩ་བ་བྱས་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་བློ་དེ་དག་གཏན་ཟད་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡོད་དམ་མེད་ཟེར་བ་འདི་ཞིབ་ཏུ་བསམ་བློ་བཏང་། བརྟག་དཔྱད་བྱས་ནས་ཤེས་དགོས་པ་ཞིག་མ་གཏོགས་ལས་སླ་པོ་ཞིག་གཏན་ནས་མིན། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བློ་དེ་གཉེན་པོ་བསྐྱེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མེད་པར་གྱུར་པ་ཡིན་ན་སྡུག་བསྔལ་བར་བྱེད་པའི་མྱ་ངན་ཞི་བའམ་དེ་ལས་ཡོངས་སུ་འདས་པ་ཡིན་པས། ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་ནང་གི་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། འདི་འདྲའི་རྣམ་པར་གཞག་པའི་གཞི་རྩའི་ཐོག་ནས་ཐར་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་ཀྱི་ཡོད། འདི་ལྟར་བཤད་པའི་ཐར་པ་དེ་ཕྱིའི་གྲོང་ཁྱེར་དང་དག་ཞིང་ལྟ་བུ་ཞིག་མིན་པར་ནང་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་སྡུག་བསྔལ་བར་བྱེད་པའི་ཟག་པ་ཉོན་མོངས་པའི་སྐྱོན་དེ་དག་རིམ་

གྱིས་ཞི་ནས་མེད་པར་གྱུར་པའམ། ཡང་ན་སྡུག་བསྔལ་གྱི་རྩ་བ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ཡིན་སྟབས། བདག་འཛིན་དེ་ཁོ་རང་དང་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་འཛིན་སྟངས་དངོས་འགལ་དུ་སོང་བའི་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤངས་པ་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་ཟད་ནས་ཐར་པ་ཐོབ་ཀྱི་ཡོད། འདི་ལྟ་བུའི་ཆོས་ཚུལ་སྟོན་པའི་སྟོན་པ་ཁོང་སྟོན་པ་འདྲ་འདྲའི་ནང་ན་མི་འདྲ་བ། འཛམ་བུ་གླིང་ན་སྟོན་པ་བརྒྱ་ཕྲག་སྟོང་ཕྲག་ཡོད་པའི་ནང་གི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན། རྒྱུ་མཚན་ནི་འཛམ་གླིང་ན་སྟོན་པ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་དག་ལས་བདག་མེད་པ་གསུངས་པའི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་འདི་ཉིད་ལས་མ་བྱུང་བས་ཡིན།

དེར་བརྟེན་རང་སྡེ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པ་རྣམས་ནི་སྟོན་པ་སྐྱོན་ཀུན་ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་ཀུན་རྫོགས་པ་དང་། བསྟན་པ་སེམས་ཅན་ལ་འཚེ་བ་མེད་པ་དང་། ལྟ་བ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་པར་འདོད་པའི་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་ཞིང་། ཞེས་པ་སྤྱིར་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཀུན་གྱིས་རང་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་གི་སྟོན་པ་སྐྱོན་ཀུན་ཟད་ཅིང་ཡོན་ཏན་ཀུན་རྫོགས་པ་ཡིན་པ་ཁས་ལེན་ཞིང་དམ་བཅའ་ཡང་། ཕྱི་རོལ་པས་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་གནས་སུ་བཤད་པ་དག་རྒྱུ་མེད་རང་བྱུང་གི་ཐོག་ནས་བྱུང་བར་ཁས་བླངས་པས་སྔ་བསམ་བརྗོད་མེད་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཞག་ན་མ་གཏོགས་བསམ་བློ་གཏོང་ས་མེད། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་མཐར་ཐུག་གི་སྐྱབས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་སློབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སྔོན་དུ་སོང་བའི་ཐོག་ནས་མཐར་ཐུག་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་པས་རང་སྡེའི་སྟོན་པ་སྐྱོན་མེད་དུ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་

ཤིན་ཏུ་མང་། སེམས་ཅན་ལ་འཚེ་བ་མི་བྱེད་པ་ཙམ་རང་སྡེ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་སུ་བགྲང་ཐབས་མེད། སྤྱོད་པའི་ཆ་ནས་གཅེར་བུ་པ་དང་། སྟོན་པ་རྒྱལ་བ་དམ་པ་ཡིན་པའི་ཆ་ནས་རྒྱལ་བ་པ་ཞེས་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྗེས་འབྲངས་པ་ཚོ་སྤྱོད་པ་ཙམ་གྱི་ཐོག་ནས་ང་ཚོ་ནང་པ་ལས་ལྷག་པ་ལྟ་བུ་ཡོད། ཁོང་ཚོའི་སྤྱོད་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཡོད་པ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཡིན་པས་ང་ཚོས་ཁས་ལེན་དགོས། ཡིན་ན་ཡང་གཞན་ལ་འཚེ་བ་མི་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ལ་གཏུགས་པ་ཡིན་ན། སངས་རྒྱས་པས་རྩ་བ་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ལ་གཏུགས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད། མ་གཞི་མི་དགེ་བཅུ་སྤོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་བཤད་པའི་སྐབས་གཞན་ལ་མི་དགེ་བའི་ལས་བྱས་པ་ཡིན་ན་རང་ལ་རྣམ་སྨིན་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་ཡོང་གི་རེད་ཅེས་འབྲས་བུ་སྡུག་བསྔལ་ལ་འཇིགས་པའི་སྒོ་ནས་འཚེ་བའི་ལས་སྤོམ་དགོས་པའི་རྣམ་གཞག་དང་ཐབས་ཤེས་ཤིག་གསུངས་ཀྱང་། སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་སྙིང་རྗེ་ལ་གཏུགས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན་དུས། སྙིང་རྗེས་སེམས་ཅན་གཞན་དག་ཀྱང་རང་དང་རང་འདྲ་བར་གཅེས་ཤིང་ཡིད་དུ་འོང་བ་ཞིག་ལ་བལྟས་ནས་གཞན་ལ་འཚེ་བའི་བསམ་སྤྱོད་སྤོང་གི་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་བཞིན། ལས་དང་པོ་པ་ཚོར་འབྲས་བུའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱུ་མི་དགེ་བ་ལས་སྤོམ་པའི་ཐབས་ཤེས་ཤིག་ཀྱང་གནང་གི་ཡོད། འདི་མོས་པའི་ཁྱད་པར་ཞིག་ལ་གསུངས་པ་ལས་རྩ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྙིང་རྗེའི་རྩ་བ་ཅན་ཡིན་པ་དང་། དེའི་རྩ་བ་གོང་དུ་བཤད་པའི་ལྟ་བ་བཀར་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ལ་གཏུགས་ནས་གསུང་གི་ཡོད། འཁོར་བ་དང་ངན་སོང་གི་གནས་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་ཞིག་མེད་ན། ཟག་པ་

ཉོན་མོངས་པའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་སེམས་ཅན་འདི་དག་ཅི་བྱེད་སྙམ་སྟེ་ཞུ་ཐུག་ནས་སྤྱོད་རྒྱུ་ཙམ་ལས་ཤེས་རབ་ཀྱི་གྲོགས་དང་བཅས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཡོང་ཐབས་མེད། ཙོ་ནེ་བླ་མ་རིན་པོ་ཆེའི་སློབ་མར་བསྐྱོད་པ་ལས། ཟག་པའི་རྒྱུ་བྱུང་སྡུག་བསྔལ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན། མི་འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་འབྲལ་རུང་ཡིན་པ་མཐོང་བ་ཡིན་ན། སྡུག་བསྔལ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་ཡོད་བཞིན་དུ་དེ་ལ་མི་བརྩོན་པར་མི་འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དང་དུ་བླངས་ནས་དེའི་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་ཏེ་ཡོད་པ་འདི་ཅི་དྲག་སྙམ་པའི་སྙིང་རྗེ་ཞིག་སྐྱེ་ཡོང་གི་ཡོད། ཤེས་རབ་ཀྱི་གྲོགས་དང་བཅས་པའི་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས། སྡུག་བསྔལ་དེ་ལ་མི་བཟོད་པར་མ་ཟད། མི་བཟོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་དེ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་ཤིག་མཐོང་གི་ཡོད་པ་ཡིན་དུས་སྙིང་རྗེ་དེ་རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་པའི་སྙིང་རྗེ་ཞིག་ཡིན། སྡུག་བསྔལ་དེ་ལ་མི་བཟོད་པ་ཡོད་ཀྱང་། སྡུག་བསྔལ་དེ་ལས་གྲོལ་བའི་ཐབས་མ་ཤེས་ན་དབུགས་རིང་བཏང་ནས་སྡོད་རྒྱུ་ཙམ་ལས་མེད་པས་དེ་ནི་ལྷུག་པའི་སྙིང་རྗེ་ཡིན། རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་པའམ་རླབས་ཆེན་པོའི་སྙིང་རྗེ་དེས་གཞན་དག་སྡུག་བསྔལ་དེ་ལས་བསྒྲལ་འདོད་ཙམ་མིན་པར་ཇི་ལྟར་སྒྲོལ་བའི་ཐབས་མཁྱེན་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་སངས་རྒྱས་པའི་སྙིང་རྗེ་དེ། ལྟ་བ་བཀར་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་བཤད་པའི་སྐབས་སུ་གསུངས་པའི་ཐར་པ་དེ་བསྒྲུབ་རུང་ཡིན་པ་ཤེས་པ་ན། ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པས་མནར་ཞིང་། དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་བའི་གང་ཟག་ལ་སྙིང་རྗེ་སྐྱེས་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་འཚེ་བ་མེད་པ་ཙམ་ཕྱི་ནང་གཉིས་གཅིག་པ་ལྟ་བུ་

ཡིན་ཡང་། སངས་རྒྱས་པའི་འཚེ་བ་མེད་པའི་སྤྱོད་པ་འདྲེན་བྱེད་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་ཕྱི་རོལ་པ་དང་མ་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད། མདོར་ན། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པས་གཞན་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་འཚེ་བ་འགོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་ཀུན་མཁྱེན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོའི་རྩ་བ་ལས། བདག་ལྟའི་ཞེན་ཡུལ་སྒྲུབ་འགོག་ཕྱི་ནང་གཉིས། །ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་སྟོམ་ཆེན་པོ་རེད། སྤྱིའི་ཆ་ནས་བདག་ཏུ་ལྟ་བའི་ཞེན་ཡུལ་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པ་ཡོད་པར་སྒྲུབ་མཁན་ཕྱི་པ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་ཞེན་ཡུལ་འགོག་ཐུབ་མིན་གང་ལྟར་ཡང་དེ་འགོག་པ་ལ་བརྩོན་པ་བྱེད་མཁན་རྣམས་རང་སྡེ་ནང་པ་ཡིན་གསུངས་པ་ཡིན། གོང་དུ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་གི་དབང་གིས་གཞན་སྡེ་རྣམས་ནི། དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་སྟོན་པ་སྐྱོན་དང་བཅས་ཤིང་ཡོན་ཏན་མ་རྫོགས་པ་དང་། བསྟན་པ་སེམས་ཅན་ལ་གནོད་ཅིང་འཚེ་བ་དང་། ལྟ་བ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཁྱད་པར་གསུམ་དང་ལྡན་པའི་ཕྱིར། རྟག་གཅིག་རང་དབང་བའི་བདག་ཅེས་པ་ནི། དེ་སྔར་རྒྱ་གར་དང་བོད་ནང་དུ་མ་དར་བའི་ཡེ་ཤུ་དང་ཁ་ཆེ། (Judaism) འཇུ་ཌ་ཡི་སམ་སོགས་ཀྱིས་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་གམ་སོལ་ཞེས་པ་ཞིག་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད་པ་དེ་དང་འདྲ་པོ་རེད། ཁོང་ཚོས་ཁས་ལེན་པའི་འཇིག་རྟེན་འདི་ནས་ཚེ་འཕོས་ཏེ་ཕྱི་མ་དག་ཞིང་དང་ལྷ་ཡུལ་དུ་འགྲོ་མཁན་སོལ་ཞེས་པ་དེ་ཕུང་པོ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པར་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ན། རྣམ་ཤེས་འགག་དུས་ (Soul) རང་དབང་བའི་བདག སོལ་ཞེས་པ་དེ་ཡང་འགག་དགོས་པར་འགྱུར་བས་སོལ་ཕུང་པོ་དང་རྒྱུད་གཅིག་པ་ཡིན་པ་མི་འཐད། དེ་སྔའི་ནུ་སྟེགས་པ་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཁས་ལེན་མཁན་ཚོས

ཚེ་སྔ་མ་ནས་འདིར་འོངས་པ་དང་། འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་བ་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་གམ་ང་ཞིག་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན། ལུས་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་ནས་བདག་གམ་ང་དེ་བཞག་པ་ཡིན་ན། ལུས་འདི་ཚེ་སྔ་མ་ནས་འདིར་འོངས་པ་མིན་པ་དང་། འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་བ་པོ་ཡང་ལུས་འདི་ཉིད་མིན་པས་ལུས་ཕུང་འདི་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་གམ་ང་ཞིག་བཞག་དགོས་བྱུང་བ་ཡིན། དེ་འདྲའི་བདག་དེ་འགྱུར་བ་མེད་པའི་རྟག་པ་དང་། ཆ་ཤས་མེད་པའི་གཅིག་པུ། གཞན་ནམ་ཕུང་པོ་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་རང་དབང་བ་བཅས་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་བདག་ཏུ་བཤད་ཀྱི་ཡོད། མདོར་ན་ཆོས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པ་གྲུབ་མཐའ་ཡོད་མཁན་གྱི་ཆོས་ལུགས་ཕལ་མོ་ཆེས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་འདོད་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན། བདག་ལྟའི་ཞེན་ཡུལ་སྒྲུབ་འགོག་ཕྱི་ནང་གཉིས། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱའི་གོང་དུ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་བྱུང་བ་ནས་ད་ལྟ་ལ་ཐུག་གི་བར་འགྱུར་མེད་རྡོ་རྗེའི་བཀའ་ཚིག་ཏུ་གནས་པ་རེད།

བཞི་པ། ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཤད་པ།

༡ ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིར་བཤད་པ།

གཉིས་པ། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་མདོར་

བསྟུས་ཏེ་བཤད་པ་དང་། རང་སྡེའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་ཙུང་ཟད་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་མཚན་ཉིད་ནི། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་ནང་ཚན་གང་ཞིག །དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་འགྲོ་ཞིང་དེ་ལས་གཞན་པའི་སྟོན་པ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་དེ། ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་མཚན་ཉིད། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་སྔགས་རིམ་ཆེན་མོའི་དབུར། ཨུ་སྟེགས་བྱེད་ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་བླ་ཡི། རང་རང་སོ་སོའི་རྒྱུད་ལ་སྔོན་གྱི་ལྟ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་ཡིན་དུས། ལྟ་བ་འདྲ་མི་འདྲ་ཡོད་པ་དེ་དག་ཤེས་པར་བྱས་ནས་འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་དཔྱད་པ་བྱེད་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོར་གསུངས་ཡོད། རྗེ་རིན་པོ་ཆེ་བོད་དུ་བཞུགས་སྐབས་བོད་ནང་ཨུ་སྟེགས་པ་ཡོད་པ་མ་རེད་ལ། ཨུ་སྟེགས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཡང་ཐལ་ཆེར་མེད། དེར་བརྟེན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་འདི་གསུངས་པ་ཡིན། དེངསང་ང་ཚོ་ལྟ་གྲུབ་འདྲ་མི་འདྲ་སྣ་ཚོགས་པའི་དཀྱིལ་ལ་སྡོད་ཀྱི་ཡོད་པར་མ་ཟད། ང་ཚོ་བོད་པའི་ངོས་ནས་བཤད་ན་མ་འོངས་པར་བོད་རང་དབང་ཐོབ་ནས་གཞིས་བྱེས་མཉམ་འཛོམས་བྱུང་བའི་སྐབས་ལ་ཡིན་ན་ཡང་། འཛམ་བུ་གླིང་འདི་དང་ཕན་ཚུན་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཡིན་དུས། ང་ཚོ་ལྟ་བ་དང་གྲུབ་མཐའ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་པའི་དཀྱིལ་ལ་ཨུ་མཐུད་བསྡད་དགོས། འཛམ་གླིང་གི་མི་རིགས་དང་རྒྱལ་ཁབ་མི་འདྲ་བ་ཡོངས་རྫོགས་གླིང་གཅིག་གི་ངོ་བོར་གྱུར་སྐབས། འཛམ་བུ་གླིང་འདིའི་རིག་གཞུང་སྣ་ཚོགས་ཅན་དང་། ཆོས་ལུགས་སྣ་ཚོགས་ཅན། གྲུབ་མཐའ་སྣ་ཚོགས་ཅན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་ཡོད། དེར་བརྟེན་དེ་སྔར་བོད་ནང་ཆོས་བྱེད་མཁན་ཞིག་ཡིན་ན་ལམ་རིམ་དང་། བློ་སྦྱོང་རྣམ་བཞི་ལྟ་བུའི་ཐོག་ནས་སྐབས་

བདེ་པོ་བྱས་ཏེ་ཁྲིད་རྒྱུའི་སྲོལ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་དེ་ད་ལྟ་དུས་ཚོད་ཡོལ་བ་རེད།

ཁྱེད་རང་ཚོ་ཀོ་རི་ཡ་ལྟ་བུར་མཆོན་ན་ཡང་དེ་སྔར་བརྟག་དཔྱད་རྩ་བ་ནས་མི་བྱེད་པར་ཡིན་ཤག་བྱས་ནས་ཆོས་བྱེད་ཚུལ་དེ་ཡང་དུས་ཚོད་ཡོལ་བ་ཡིན། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་དེ་དག་ཤེས་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་རེད། ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་སྣ་ཚོགས་པ་ཞེས་པ་དེ་སྔར་རྒྱ་གར་ན་ཡོད་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཁག་གཅིག་བུ་ལ་གོ་རྒྱུ་མིན། ཡེ་ཤུ། ཁ་ཆེ། འཇུ་ཧྥ་ཨི་སམ། འཇོ་ར་སི་ཊེ་རི་ཡན་ཆོས་ལུགས་སོགས་དེ་དང་དེ་འདྲ་བའི་ཆོས་ལུགས་ཁག་ཆ་ཚང་གི་ལྟ་བ་དང་གྲུབ་མཐའི་འགྲོ་སྟངས་ལ་དོ་སྣང་བྱས་ནས་ཤེས་པར་བྱ་དགོས་ཀྱི་འདུག །དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཉུབ་ཕྱོགས་པའི་ལྟ་བ་དང་ (Modern Science) དེང་རབས་ཚན་རིག་སོགས་ཀྱང་ཤེས་དགོས་ཀྱི་འདུག དེ་དག་དཔྱིས་ཕྱིན་པར་ཤེས་ཐུབ་པ་དཀའ་ཡང་གནད་འགག་གནད་འགག་རྣམས་ཤེས་ཐུབ་པ་བྱུང་ན་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་རེད་ལ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡང་ཡིན། བསྟན་པ་སྤྱི་མཚན་དང་གང་ཟག་སྒྲོས་མཚན་ཟེར་ནས་འགྲོ་སྟངས་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོང་གི་ཡོད། མགོ་ལོག་སྟན་དགོན་གསུང་རབ་པས། བསྟན་པ་སྤྱི་མཚན་ཕྱི་དང་གང་ཟག་སྒྲོས་བཙན་ཟེར་ནས་གསུངས་ཡོད་པ་འདི་གནད་འགག་ཆེ། ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་མི་འདྲ་བ་དེ་དག་ཆ་ཚང་ཤེས་དགོས་ཀྱི་འདུག་ཅེས་བཤད་པ་བསྟན་པ་སྤྱི་མཚན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཤད་པ་ཡིན། གང་ཟག་བྱེ་བྲག་པ་གཅིག་གིས་རྣམ་གྲངས་སྣ་ཚོགས་ཤེས་མི་དགོས་པར། རྣམ་གྲངས་གཅིག་གི་ཐོག་ལ་སྦྱོང་བ་ཐོན་དུ་བཙུག་ནས་ཉམས་ལེན་བྱེད་མཁན་ཡང་ཡོང་གི་ཡོད། དེའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་རྣམ་གཞག་གཏན་

ལ་ཕབ་པའི་ཉམས་ལེན་བྱེད་ལུགས་ཀྱི་ཁྲིད་ལུགས་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་གང་ཟག་སྔོས་མཚན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན། འཛམ་བུ་གླིང་འདིའི་སྟེང་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་སྤྱིའི་ཆ་ནས་གཏན་ལ་ཕབ་ཡོད་དུས་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་མཆིས་སོ་ཅོག་ཞེས་པར་བྱས་ནས་དེ་དག་ཀུན་དང་འབྲེལ་ཞེས་པའི་ཐོག་ནས་གསུང་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། དེ་ལྟ་བུའི་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཞེས་པའི་ཐོག་ནས་ཁྲིད་ལུགས་ཤིག་ཡོད་པ་དེ་བསྟན་པ་སྤྱི་མཚན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན། དཔལ་ན་ལེནྡྲའི་མཁས་པ་ཚོས་བསྟན་པ་འཛིན་སྐྱོང་གནང་ལུགས་བསྟན་པ་སྤྱི་མཚན་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་འདི་ཡིན།

ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་དེ་ལ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་བསྡུ་ན། འདིའི་ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གོ་རིམ་འགོད་ལུགས། ཁྱབ་འཇུག་པ། དབང་ཕྱུག་པ། རྒྱལ་བ་པ། སེར་སྐྱ་པ། ཕུར་བུ་པ་དང་ལྷ་ལ་རྟོག་གེ་སྟེ་ལྔར་གྲགས་ཤིང་། ཡང་ན་རྩ་བའི་སྟེ་དྲུག་ཏུ་ཡང་བཤད་དེ། བྱེ་བྲག་པ་དང་། རིག་པ་ཅན་པ་དང་། གྲངས་ཅན་པ་དང་། དཔྱོད་པ་པ་དང་། གཅེར་བུ་པ་དང་། རྒྱང་འཕེན་པ་རྣམས་སོ། དེ་རྣམས་ཀྱི་དང་པོ་ལྔ་ནི་རྟག་པར་ལྟ་བ་དང་། ཕྱི་མ་ནི་ཆད་པར་ལྟ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ཕུར་བུ་པའམ་རྒྱང་འཕེན་པ་ནི་རྟོག་གེ་སྟེ་ལྔ་ལས་མུ་སྟེགས་ཆད་པར་སྨྲ་བ་ཡིན་པ་དང་། གཞན་དག་རྣམས་རྟག་པར་སྨྲ་བ་ཡིན་དུས་ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་མཐའ་དག་བསྡུ་ན་རྟག་ཆད་གཉིས་སུ་འདུ་བ་ཡིན། ཀུན་མཁྱེན་འཇིགས་མེད་དབང་པོའི་གྲུབ་མཐའ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་ནང་མུ་སྟེགས་རྟག་པར་སྨྲ་བ་རྣམས་སྔོན་ལ་གསུངས་ནས་རྒྱང་འཕེན་པ་རྗེས་སུ་གསུངས་འདུག་ཀྱང་། དེང་སྐབས་ང་ཚོས་རྒྱང་

འཕེན་པ་སྔོན་ལ་བཤད་ན་ཡག་པོ་ཡོང་གི་རེད་བསམ་པ་བྱུང་། རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། དང་པོ་ལས་འབྲས་དང་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱིའི་རྣམ་གཞག་སོགས་ཁས་མི་ལེན་པའི་རིགས་དང་། དེ་ནས་ལས་འབྲས་དང་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱིའི་རྣམ་གཞག་ཁས་བླངས་པའི་ཐོག་ནས་ཐར་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་འདོད་ལུགས་སོགས་རིམ་གྱིས་བཤད་པ་ཡིན་ན་བསམ་བློ་གཏོང་བདེ་པོ་དང་གཞི་འདིང་ལུགས་གོ་རིམ་ལྡན་པར་ཡོང་གི་ཡོད། ལར་ནས་དེང་སང་གི་གནས་སྟངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན་མང་ཚེ་བ་རྒྱང་འཕེན་པར་གྱུར་ཟིན་པ་ལྟ་བུ་རེད།

༢ མུ་སྟེགས་རྒྱང་འཕེན་པའི་སྐོར་བཤད་པ།

རྒྱང་འཕེན་པ་ནི། སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་མེད་དེ། སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ཞེས་པ་ནི་ལུས་ཀྱང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ལུས་གློ་བུར་བ་ལས་སེམས་གློ་བུར་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། མར་མེ་གློ་བུར་དུ་གྲུབ་པ་ལས་འོད་གློ་བུར་དུ་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་མེད་པ་བསྒྲུབས། སྐྱེ་བ་སྔ་མ་མེད་པར་ཐག་ཆོད་ན་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ནས་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་ནི། སྐྱེ་བ་འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་བ་ཡང་མེད་དེ། ལུས་སེམས་རྫས་གཅིག་པས་ལུས་འཇིག་པ་ན། བློ་ཡང་འཇིག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྩིག་པ་ན་རྩིའི་རི་མོ་འཇིག་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། ཀུན་མཁྱེན་བླ་མའི་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོའི་ནང་གསལ་བ་བཞིན་རྒྱང་འཕེན་པ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་དུ་མ་ཡོད། སྔོན་གྱི་རྒྱང་འཕེན་པ་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་ཐག་བཅད་ནས་བཤད་པའི་རིགས་གཅིག་དང་། དེང་སང་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་མེད་གང་དུ་ཡང་ཐག་མ་བཅད་པར་ཐེ་ཚོམ་གྱི་གནས་ལ་བཞག་ནས་བཤད་

མཁན་གཉིས་ཡོང་གི་ཡོད། ད་ལྟའི་ཚན་རིག་པ་མང་ཆེ་བ་ཕྱི་མའི་ཕྱོགས་སུ་བསྡུ་དགོས་པ་ཡིན། ང་རང་ལ་རྒྱུས་ཡོད་པ་དེ་ཚོ་གཞི་ལ་བཞག་ནས་ངས་མཐོང་ཚུལ་དང་ཤེས་ཚོད་ལྟར་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཚན་རིག་པ་མང་ཆེ་བ་ཧ་ཅང་གི་དྲང་པོ་རེད། ཚན་རིག་པས་གཙོ་བོ་སྒྲུབ་ཕྱོགས་ནས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་ཚོས་མིག་གིས་མཐོང་སྟེ་ཚད་བརྒྱབས་ནས་མངོན་སུམ་གྱི་བདེན་པའི་དཔང་པོའི་ཐོག་ནས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་གང་ཞིག་ཡིན་པ་དང་ཡོད་པར་ཐག་བཅད་པའི་དངོས་པོ་དེ་མི་གཅིག་གིས་བརྟག་དཔྱད་བྱས་ནས་མཐོང་བ་ཙམ་ལ་ཆ་བཞག་མེད། བརྟག་དཔྱད་བྱེད་ལུགས་གཅིག་དེའི་ཐོག་ནས་མི་སུས་བལྟས་པ་ཡིན་ན་ཡང་མཐོང་ཚུལ་གཅིག་པ་ཡོང་གི་ཡོད་པའི་གནས་སྟངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཁོང་ཚོའི་བརྟག་དཔྱད་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མ་གྱུར་པའི་གནད་དོན་རྣམས་ཁོང་ཚོས་ཡོད་པའམ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་གྱི་མེད། གནད་དོན་སྤྱི་བྱེ་བྲག་ཕྲ་རགས་གང་ཡིན་ཡང་ཚན་རིག་པས་མ་མཐོང་བ་ཙམ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་མེད་པར་ཡང་ཁས་མི་ལེན་པར། ཚན་རིག་པས་གང་ཡང་ཡོང་ཆོག་པ་དང་ཅི་ཡང་ཡིན་ཆོག་པའི་ཁས་ལེན་གྱི་ཐོག་ནས་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་གྱི་ཡོད། འདི་ཚན་རིག་པའི་ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཤིག་ཡིན། ཚན་རིག་པ་དངོས་གནས་པ་དེ་ཚོ་གཟུ་བོར་གནས་པ་ཤ་སྟག་རེད། གནས་སྟངས་འདིའི་ཐོག་ནས་བསམས་པ་ཡིན་ན་ཚན་རིག་པས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་མེད་ཐག་བཅད་ནས་ཚད་བཟུང་བྱེད་ཀྱི་མེད།

གང་ལྟར་ཡང་དེང་སང་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་མེད་ཐེ་ཚོམ་གྱི་ཐོག་ནས་འདུག་མཁན་མང་ཤོས་ཆགས་ཡོད། དཔེར་ན། གུང་ཁྲན་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་ཆོས་དུག་ཏུ་བརྩིས་

ནས་བསམ་བཞིན་དུ་དགག་པ་རྒྱག་གི་ཡོད་པར་བརྟེན། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་མེད་གང་གི་ཕྱོགས་སུ་ཡང་སྒྲོ་འདོགས་ཆོད་པའི་ངེས་ཤེས་མེད་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཆོས་ནས་བཤད་པའི་གནད་དོན་ཞིག་ཡིན་པ་ཙམ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་ཁས་མི་ལེན་མཁན་ཡང་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་རེད། ཚན་རིག་པ་རང་གི་ཐོག་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་མེད་དེ་ད་ལྟ་ཐེ་ཚོམ་གྱི་གནས་ལ་བཞག་གི་ཡོད།

ངས་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་བཞིན། ཚན་རིག་པས་བརྟག་དཔྱད་བྱས་ནས་ར་འཕྲོད་པའི་དོན་དེ་གང་ཟག་གཅིག་གིས་རྙེད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། གང་ཟག་གཅིག་གིས་རྙེད་པའི་དོན་དེ་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་ལུགས་དེ་དང་མཐུན་པ་སུས་བྱས་པ་ཡིན་ན་ཡང་གྲུབ་དོན་གཅིག་པ་འབབ་ཀྱི་ཡོད་ན། དོན་དེ་ཡོད་པར་ཐག་བཅད་ཀྱི་ཡོད། གལ་ཏེ་ཚན་རིག་པས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་མེད་བརྟག་དཔྱད་བྱས་ནས་མེད་པར་ཚད་མས་ངེས་པ་རྙེད་པ་བྱུང་བ་ཡིན་ན་ནང་པས་དེ་ཁས་ལེན་གྱི་རེད། རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པས་ཚད་མས་དམིགས་པ་ཡོད་པའི་མཚན་ཉིད་ལ་བཞག་ནས་ཚད་མས་དམིགས་མ་དམིགས་ཀྱི་སྟེང་ནས་ཡོད་མེད་ཐག་བཅད་པ་མ་གཏོགས་ལུང་གིས་ཡོད་མེད་ཐག་གཅོད་བྱེད་ཀྱི་མེད། གལ་སྲིད་ལུང་གིས་ཐག་གཅོད་དགོས་པ་ཡིན་ན་ལུང་ལ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཡོང་གི་ཡོད། དཔེར་ན། ལུང་འགའ་ཞིག་ན། ཕུང་པོ་ལྔ་ནི་ཁུར་རོ། །ཁུར་འཁུར་བ་པོ་ནི་གང་ཟག་གོ །ཞེས་ཁུར་ཕུང་པོ་ལ་བཞག་ནས་ཕུང་པོའི་ཁུར་འཁུར་བ་པོ་ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པ་ཞིག་བཞག་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་སངས་རྒྱས་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པར་གསུང་བཞིན་དུ་ཕྱོགས་གཞན་ནས་ཕུང་པོ་ལས་ཐ་དད་པའི་བདག་ཅིག

ཡོད་པ་ཡང་གསུང་གི་ཡོད། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ལུང་གིས་ཡོད་ཐག་མེད་ཐག་གཅོད་མི་ནུས་པས་རིགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐག་གཅད་དགོས།

དེ་ཡིན་དུས་ར་འཕྲོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡང་དག་ཅིག་བཀོད་ནས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་ཐག་བཅད་པ་ཡིན་ན་ནང་པས་དེ་ཁས་ལེན་གྱི་རེད་ཅེས་ངས་ཚན་རིག་པ་དང་ལྷན་དུ་འཛོམས་པའི་ཚོགས་འདུ་སོགས་ཀྱི་སྐབས་མང་པོར་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཐེངས་ཤིག་འཛར་མན་གྱི་གསར་འགོད་པ་ཞིག་གིས། ཚན་རིག་པས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་མེད་བརྟག་དཔྱད་བྱས་ནས་མེད་པར་ཐག་བཅད་ཚར་བ་རེད་ཟེར། ཁོ་རང་གིས་ཚན་རིག་པས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་ཐག་བཅད་ན་བསམ་གྱི་ཡོད་ཚོད། ངས་ཁོང་ལ་ཚན་རིག་པས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་པར་མཐོང་གི་མེད་པ་དེ་བཞིན་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་ཡང་མཐོང་གི་མེད། ཚན་རིག་པས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་མེད་གང་དུ་སྒྲུབ་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་རེད། དེར་བརྟེན་ཚན་རིག་པས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་རྙེད་ཀྱི་མེད་པ་བདེན་པ་རེད། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མ་རྙེད་པ་དང་མེད་པར་རྙེད་པ་གཉིས་ཁག་ཁག་རེད་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན། ཚན་རིག་པ་བློ་གཟུ་བོར་གནས་པ་དང་ཚད་ལྡོན་པ་ཞིག་ཡིན་ན། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱིའི་སྐད་ཆ་བཤད་ཡོང་བའི་སྐབས་ལ་དེ་ང་ཚོའི་བརྟག་དཔྱད་ཀྱི་ཡུལ་མ་རེད། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་མེད་ང་ཚོས་ཤེས་ཀྱི་མེད་ཟེར་ནས་སྐད་ཆ་བྱང་པོ་ཤོད་ཀྱི་འདུག

གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་གལ་ཏེ་ཚན་རིག་པས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་མཐོང་ནས་ར་འཕྲོད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་བཀོད་པ་ཡིན་ན་ང་ཚོས་ཏན་ཏན་ཁས་ལེན་གྱི་རེད་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན། གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ནང་པས་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་

བརྟག་དཔྱད་བྱས་ནས་ཐག་བཅད་པའི་དོན་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་རྒྱ་བ། ནང་པས་ལོག་ལྟ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ལོག་ལྟ་དང་སྐུར་འདེབས་ལོག་ལྟ་གཉིས་གསུང་གི་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ཡིན། ལོག་ལྟ་ལ་སྒྲོ་འདོགས་ལོག་ལྟ་དང་སྐུར་འདེབས་ལོག་ལྟ་གཉིས་བཤད་པ་འདིས་ཅི་ཞིག་བསྟན་གྱི་ཡོད་ཅེ་ན། གང་ཡོད་པ་དེ་ལས་བརྒལ་ནས་རྣམ་རྟོག་གིས་ལྷག་པར་སྒྲོ་བཏགས་ན་སྒྲོ་འདོགས་ལོག་ལྟ་དང་། གང་ཡོད་པ་དེ་ལས་བཅད་ནས་ཡོད་པ་ཞིག་ཡོད་པ་མ་རེད་ཅེས་སྐུར་བ་བཏབ་པ་ཡིན་ན་སྐུར་འདེབས་ལོག་ལྟ་ཡིན་དུས་སྒྲོ་འདོགས་ལོག་ལྟ་དང་སྐུར་འདེབས་ལོག་ལྟ་གཉིས་ཀ་སེལ་དགོས་ཀྱི་ཡོད།

འདིའི་ཐོག་ནས་ནང་པས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་གང་ཡོད་པ་དེ་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད་པའི་རྟགས་མཚན་གསལ་པོ་བསྟན་གྱི་ཡོད། རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་དཔྱད་པ་བྱས་པའམ། ཡང་ན་འཕྲུལ་རིག་དང་རྫས་སྦྱོར་སོགས་ཀྱི་དཔྱད་ཐབས་ལ་བརྟེན་ནས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གང་ཡིན་པ་དེ་ཡང་དག་པར་རྙེད་པ་ཡིན་ན་དེ་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པས་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། རྒྱང་འཕེན་པས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་དུ། སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ཞེས་པ་ནི་སུས་ཀྱང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་པ་སོགས་ཀྱི་རིགས་པ་འགོད། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མི་འདོད་མཁན་མང་ཆེ་བར་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་དང་། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མ་མཐོང་བའི་སྒྲུབ་བྱེད་མཐར་གཏུགས་ན་ངས་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་ཙམ་ལས་འགོད་རྒྱུ་མེད།

ཡིན་ན་ཡང་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་མཐོང་བའི་མི་གཅིག་ཀྱང་མེད་པ་ཐག་གཅོད་ཐུབ་ཀྱི་

མེད། རང་ཉིད་མི་གཅིག་གིས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མ་མཐོང་བ་དེ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བཀོད་ནས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པ་བསྒྲུབ་པ་ལ། ཕར་སྐད་ཆ་ལྡོག་ནས་ཁྱེད་རང་གིས་མ་མཐོང་ན་མེད་དགོས་པར་ཐལ་ཟེར་ནས་ཐལ་བ་འཕངས་ན་ལན་འདེབས་ཐུབ་ཀྱི་མེད། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་འདི་ལ་དེ་ཙམ་གནད་འགག་མི་འདུག །དེ་ལས་ཅུང་ལྷིད་ཁོག་ཆེ་བ་གཟུགས་ཀྱི། ལུས་བློ་བུར་བ་ལས་སེམས་བློ་བུར་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། མར་མེ་བློ་བུར་དུ་གྲུབ་པ་ལས་འོད་བློ་བུར་དུ་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་བཀོད་པ་འདི་ཡིན། མེའི་འོད་ལ་སྦྱར་ན་ཡང་མ་འཁྲིག་པ་མེད་ཀྱང་མེ་ཁོ་རང་ལ་སྦྱར་ན་དེ་ལས་ཀྱང་འགྲེལ་བདེ་བར་ཡོད། མེ་ལ་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་སྔ་མ་མི་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡོད། རྐྱེན་གཞན་པ་ཞིག་དང་འཕྲད་ཡོང་དུས་མེ་ཤིང་སྐད་ནས་མེ་འབར་ཡོང་བ་མ་གཏོགས། མེ་ཤིང་སྟེང་དུ་ཚ་རེག་གི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་སྔ་མ་མེད། ཡིན་ན་ཡང་རྐྱེན་གཞན་པ་ཞིག་དང་འཕྲད་ཡོང་དུས་མེ་ཤིང་སྟེང་ནས་སྲེག་པའི་བྱ་བྱེད་ངེས་ཀྱི་ནུས་པ་གསར་པ་ཞིག་སླེབས་ཡོང་གི་ཡོད། སྐྱེ་བ་སྔ་མ་སྒྲུབ་པའི་རིགས་པ་བསམ་བློ་གཏོང་སའི་གནད་འགག་གཙོ་བོ། ཤ་ཁྲག་གི་ལུས་ཕུང་འདི་ཕ་མའི་ཁུ་ཁྲག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་ལས་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་ལུས་ཕུང་ལས་འདི་བྱུང་བ་མིན་པ་ཀུན་གྱིས་ཤེས་གསལ་རེད།

དེར་བརྟེན་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་གཙོ་བོ་ནང་ཤེས་པའི་སྐད་ནས་བསམ་བློ་གཏོང་གི་ཡོད། ཚན་རིག་པས་ཐག་ཆོད་ནས་ངེས་ཤེས་རྙེད་པའི་སྟེང་ནས་བཤད་ཀྱི་མེད་ཀྱང་། ནང་གི་སྒོ་ལྔའི་ཤེས་པ་དང་ཡིད་བློ་རྟོག་པའི་རྟེན་གླད་པའི་ནང་གི་རྩ་རྡུལ་རྣམས་བཞག་ནས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། གླད་རྩའི་སྟེང་ནས་རྣམ་རྟོག་འདྲ་མིན་དང་

ཤེས་པའི་སྨྱུ་རིས་འབྲེད་ཀྱི་ཡོད་པར་མ་ཟད། གང་འཚམ་ར་འཕྲོད་པ་ཡོང་གི་འདུག །དེ་ཆར་འཛར་མན་ནས་ཕེབས་པའི་(Neuro logist) ཀླད་རྩའི་ཚན་རིག་པ་མཁས་པ་ཞིག་གིས་མ་གཞི་གཟུགས་མཐོང་བ་དང་། སྒྲ་ཐོས་པ། དྲི་ཚོར་མཁན། རོ་མྱོང་མཁན། བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་ལ་སོགས་པ་དང་། འདོད་ཆགས་ཞེ་སྡང་སོགས་སེམས་བྱུང་མི་འདྲ་བ་སོ་སོ་ཡོང་སའི་ཀླད་རྩ་མི་འདྲ་བར་ཡོད། ཀླད་རྩ་གཅིག་ལ་སྐྱོན་ཤོར་བ་ཡིན་ན་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཤེས་པ་འདོད་ཆགས་སོགས་ཐད་ཀར་ཡོང་ཐུབ་ཀྱི་མེད། དཔེར་ན། གྲོད་ཁོག་ལྟོག་པའི་ཚོར་སྣང་ཀླད་རྩ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་སྟབས། དེའི་ཀླད་རྩ་ལ་སྐྱོན་ཤོར་བ་ཡིན་ན་གྲོད་ཁོག་ལྟོགས་པ་ཚོར་ཐུབ་ཀྱི་མེད། ཡང་ཀླད་རྩ་ཞིག་ལ་འགུལ་བསྐྱོད་བྱུང་བ་ཡིན་ན་གྲོད་ཁོག་རྒྱགས་ཀྱང་ལྟོགས་སྣང་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོ་ཡིན།

དེ་ལྟར་ལུས་ཚོར་རྒྱང་པའི་ཐོག་ནས་ཡོང་བསྟུད་པའི་རིམ་པ་གཅིག་དང་། ལུས་ཚོར་རགས་པ་རྒྱང་པའི་སྟེང་ནས་མིན་པར་བྱམས་པ་དང་སྙིང་རྗེ་སོགས་ལ་ཡང་ཀླད་རྩའི་ཐོག་ནས་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། ཀླད་རྩ་འཚོ་བར་ཁྲག་རྒྱུན་གྱིས་འཚོ་དགོས་པས་ཁྲག་རྒྱུན་སྲུ་མ་ཐུབ་གནས་ཤིང་ཀླད་རྩའི་ལས་ཀ་བྱེད་པ་དེ་སྲིད་དུ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གནས་ཀྱི་ཡོད་པའི་འགྲེལ་བཤད་ཟབ་པོ་དང་ཅུང་ཞིབ་ཆགས་པོའི་ཐོག་ནས་རྒྱག་གི་ཡོད། སྤྱ་མོའི་རྒྱང་འཕེན་པས་མར་མེ་གློ་བུར་དུ་གྲུབ་པ་ལས་འོད་གློ་བུར་དུ་གྲུབ་པ་དང་། རྡོའི་རི་མོ་རྡོ་ལ་བརྟེན་པ་བཞིན་ཤེས་པ་ལུས་ཉིད་ལས་བྱུང་ཞིང་དེ་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་པའི་ཚུལ་ཞིག་བཤད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། དེང་སང་གི་ཚན་རིག་པ་སོགས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཁས་མི་ལེན་མཁན་ཚོས་ཤེས་

པ་ལུས་སྤྱི་སྤྱམ་པ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་གཞག་ལས་ཞིབ་ཕྲ་རུ་བཏང་ནས་གཙོ་བོར་ཤེས་པའི་རྟེན་བྱེད་པའི་ཀླད་རྡུལ་གྱི་ཐོག་ནས་འགྲེལ་བཤད་ཞིབ་ཆགས་པོ་རྒྱག་གི་ཡོད་པར་མ་ཟད། ནམ་ཁྲག་གི་རྒྱུ་བ་འགག་པ་ན་ཀླད་པ་ཤི་འགྲོ་བ་དང་། ཀླད་པའི་ནུས་པ་འགག་པ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་ཡང་འགག་འགྲོ་གི་ཡོད་པའི་རྣམ་གཞག་ཅིག་བཤད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡིན་དུས་དེང་སང་གི་རྒྱང་འཕེན་པ་གནའ་སྔ་མོའི་རྒྱང་འཕེན་པ་དང་གཏན་ནས་མི་འདྲ།

ཡིན་ན་ཡང་ང་ཚོའི་ཤེས་པའི་ཐོག་ནས་རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་དམ་དབང་པོའི་ཤེས་པ་དང་ཡིད་བློ་རྟོག་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ང་རང་ཚོས་སྦྱོང་བས་ཁ་ཚོན་གཅོད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། འདི་ལ་ཀླད་པའི་ཐོག་ནས་འགྲེལ་བཤད་གཙང་མ་ཞིག་རྒྱག་ཐུབ་ཀྱི་མེད། གལ་ཆེ་ཤོས་ཤིག་ལ་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་ཤེས་པ་སྟེ། སྒྲུབ་བྱེད་ལྡན་པའི་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་བློ་ཞིག་དང་། འཁྲུལ་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་བློ་གཉིས་ཡོད། དེ་གཉིས་ལ་ཀླད་པའི་ཐོག་ནས་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་ཐུབ་ཀྱི་མེད། སྐབས་འདིར་བཤད་པའི་འཁྲུལ་ཤེས་ཞེས་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་སྐབས་ནས་བཤད་པའི་འཁྲུལ་བ་དེ་མིན། གྲུབ་མཐའ་འོག་མའི་སྐབས་ནས་བཤད་པའི་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་བློ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། དེ་སྟར་ཚན་རིག་པའི་ནང་ན་ཀླད་རྩ་རྐྱང་པའི་ཐོག་ནས་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་འགྲེལ་བཤད་གཙང་མ་ཞིག་རྒྱག་ཐུབ་མཁན་མི་འདུག

ངས་དེང་སང་ཀླད་པའི་ཚན་རིག་པ་ཚོར་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་ཕྱེ་ལུགས་དང་། རྟོག་པ་དང་རྟོག་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཕྱེ་ལུགས་ལ་ཞིབ་འཇུག་བྱེད་དགོས་

ཀྱི་འདུག་ཟེར་ནས་འབོད་སྐྱེལ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཡུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་དང་། ནང་གི་སྦྱོང་བའི་གནས་ཚུལ་ལ་སོགས་པ་གཏན་ལ་འབེབ་པ་ལ་རྟོག་པ་རྟོག་མེད་དང་། ཚད་མ་ཚད་མིན་གཉིས་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོར་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལ་འདི་གཉིས་ཀྱིས་ཕན་གནོད་འབྲེལ་བའི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། རྟོག་པ་རྟོག་མེད་དང་ཚད་མ་ཚད་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་ཕྱེ་ལུགས་ལ་གླད་པ་རྒྱུད་པའི་ཐོག་ནས་ད་བར་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་ཐུབ་ཀྱི་མེད། བློ་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་བློ་ཞིག །སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་བློའི་ངོ་བོར་འགྱུར་བ་ཡོང་གི་ཡོད། དཔེར་ན་དབང་པོའི་ཤེས་པས་ཡུལ་དམར་ལམ་པ་ཞིག་མཐོང་བའི་སྐབས། དོན་ལ་མེ་མིན་པ་ལ་དབང་ཤེས་དེས་བྲངས་པའི་ཡིད་བློ་རྟོག་པས་ཕ་གི་ལ་མེ་འདུག་སྙམ་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དམར་ལམ་པ་མེར་སྣང་བའི་རྟོག་མེད་ལོག་ཤེས་ཀྱི་གླད་རྩ་དེ་ཡོད་སྐུར་མི་ཡིད་ཆེས་འཕེར་ངེས་བློ་འཁེལ་བ་ཞིག་གིས། དེ་མེ་མ་རེད་ཤེལ་གྱི་འོད་རེད་ཅེས་བཤད་པའི་ངག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་མེ་མིན་པར་རྟོགས་ནས་ཤེས་པ་ཞིག་ཡོང་ཐུབ། དེ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་བློ་ཡིན་པ་ལ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་ཡང་དག་པའི་བློར་གྱུར་པ་ཡིན། འདིའི་ཚུལ་གླད་རྩ་རྒྱུད་པའི་ཐོག་ནས་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་ཐུབ་རྒྱུ་ཁག་པོ་རེད། དེར་བརྟེན་གླད་རྩ་རྒྱུད་པའི་ཐོག་ནས་བློའི་རྣམ་གཞག་ཆ་ཚང་བ་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་མི་ཐུབ་པའི་གནས་ཚུལ་གཅིག་དང་། གཉིས་པ་དེ། ལུས་པོའི་སྦྱོང་བརྡར་དང་འགྲུལ་སྐྱོད་མིན་པར་སྒོམ་རྒྱག་པ་ལྟ་བུ་ཤེས་པ་ཁོ་ནར་ལས་སུ་བསྐྱེལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གླད་པ་ལ་འགྱུར་བ་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་འགྱུར་བ་གཏོང་མཁན་གྱི་ཤེས་པ་དང་འགྱུར་བ་གཏོང་སའི་གླད་པ་གཉིས་ཐ་དད་དུ་

ཡོད་པ་ལྟ་བུར་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། མ་གཞི་ཤེས་པ་ཀླད་རྒྱ་ལ་བརྟེན་གྱི་ཡོད་སྲིད་ཀྱང་། ཤེས་པ་ལ་འགྱུལ་བསྐྱོད་བཏང་བ་ལས་ཀླད་པར་འགྱུར་བ་ཐེབས་ཀྱི་འདུག །དེ་ཡིན་དུས་ཤེས་པ་དང་ཀླད་པ་གཉིས་ལ་རྟེན་དང་བརྟེན་པའི་འབྲེལ་བ་ཡོད་པ་ལས། བརྟེན་པ་ཤེས་པ་དེ་རྟེན་ཀླད་པ་ཡིན་པ་ཁས་ལེན་ཐུབ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་དཀའ། གོང་དུ་བཤད་པའི་འཕྲོས་འཛར་མན་གྱི་ཀླད་པའི་ཚན་རིག་མཁས་པ་ཁོང་གིས། ཡུལ་བྱེ་བྲག་པ་སོ་སོར་འབྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཀླད་པའི་རྟུལ་ཕྲ་རབ་གནས་ཐ་དད་པ་ལ་སོ་སོར་ཡོད་ཀྱང་། ཀླད་པའི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་སྐྱོན་ཤོར་བ་ཡིན་ན་རིམ་པས་ཕྱོགས་གཞན་ནས་གསབ་ཡོང་གི་ཡོད་པའི་ཚུལ་ཞིག་ཤོད་ཀྱི་འདུག །དེར་བརྟེན་ཡུལ་བྱེ་བྲག་པ་སོ་སོ་མཐོང་ཐུབ་པའི་ནུས་པ་ཀླད་པའི་རྒྱ་གནས་གཅིག་ལ་ངེས་པ་མི་འདུག །མཁས་པ་ཁོང་གིས་ཀླད་པ་ཆ་ཚང་གིས་ཕན་ཚུན་ལྷན་ནས་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་ཀླད་པ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་བཀའ་གཏོང་མཁན་གྱི་བདག་ལྟ་བུའི་གཙོ་བོ་ཞིག་མི་འདུག་ཅེས་བཤད་འདུག །བཤད་ཚུལ་འདིའི་ཐོག་ནས་བདག་མེད་པའི་དོན་དང་ཉེ་བའི་གོ་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡོང་གི་ཡོད། སྤྱི་སྒྲམ་རགས་པ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་བལྟས་ཏེ་བཤད་ན་ཤེས་པ་དེ་ཀླད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཞེས་བཤད་དགོས་པ་ལྟ་བུར་ཡོད་ཀྱང་། ཕྱོགས་ཡོངས་ལ་ཞིབ་ཏུ་བསམ་བློ་བཏང་བ་ཡིན་ན་ཀླད་པ་རྐྱང་པའི་ཐོག་ནས་ཤེས་པ་ཡོངས་རྫོགས་ལ་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་ཐུབ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་དཀའ། ནང་པའི་གཞུང་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་སྔགས་དང་འབྲེལ་ནས་བཤད་པ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་ལ་ནང་གསེས་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད། བདག་རྐྱེན་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་རགས་པའི་ཤེས་པ་རྣམས་དབང་པོ་འགག་པ་དང་མཉམ་དུ་འགག་འགྲོ་གི་ཡོད། ཡིད་བློ་

ཡིད་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཞིང་འདི་ལ་ནང་གསེས་ཕྲ་རགས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཤེས་པ་ཇི་ཙམ་རགས་པའི་ཚོད་ཀྱིས་ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ལ་བརྟེན་ཤུགས་ཆེ་བ་དང་། ཇི་ཙམ་ཕྲ་རུ་ཕྲ་རུ་ཕྱིན་པའི་ཚོད་ཀྱིས་རང་སྐྱོང་གི་རྣམ་པ་ལྟ་བུ་དང་། མཐར་གཏུགས་ན་ཕལ་ཆེར་རང་མཚན་པར་གྱུར་ཡོད།

རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པར་འདོད་མཁན་ཚོས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་མཐར་ཐུག་ཤེས་པ་ཀླད་རྒྱ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད་ཅེས་ད་ལྟ་ཐག་ཆོད་པ་ཞིག་བཤད་ཐུབ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་ཁག་པོ་ཡིན། ཡང་ཕྱོགས་གཞན་ནས་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོ་དྲན་མཁན་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད། ཡོད་དམ་མེད་པའི་ཐག་གཅོད་བྱ་དགོས་བྱུང་ན་མང་དང་ཉུང་གི་སྐད་ཆ་མིན། ཉུང་ཤས་ཤིག་ཡོད་པས་ཡོད་གོ་ཆོད། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱིའི་སྐོར་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་མཁན་དེ་ཚོས་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་དྲན་མཁན་གྱི་ཐོག་ནས་ར་འཕྲོད་པའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་བཤད་ཡོང་གི་ཡོད། ང་ཡང་སྔ་མོ་ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གྱི་གོང་དུ་རྒྱ་གར་པའི་བུ་མོ་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོ་དྲན་མཁན་དེ་འདྲ་དང་ཐུག་སྤྲོད། བུ་མོ་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ཡིན་ཡང་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་སྐོར་དྲན་ནས་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོ་ཤོད་ཀྱི་འདུག །འདི་རིགས་ལ་ཚན་རིག་གི་ཐོག་ནས་འགྲེལ་བཤད་ཅིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད། ལར་ནས་སྟེས་དབང་གིས་རེ་ཟུང་རེ་ཟུང་ར་འཕྲོད་པ་ཡོང་སྲིད། སྔ་མོ་ལྷ་པ་ཞིག་གྲོངས་ཁར་བུས་ཕ་ལ་ལྷ་ཕེབས་སྟངས་སྐོར་སྐད་ཆ་དྲིས་པར། རྐང་པའི་རྟེ་ས་ལ་བཙུགས་ན་གང་འཚམས་ནས་འདར་གསིག་བརྒྱབ་ཡོང་། སྦྲོས་དཀར་མང་པོ་བདུག་ན་ཨ་སྟོང་རྒྱུག །དེ་ནས་ཕུ་མདང་པོ་བརྒྱབས་ནས་གང་བྱུང་མང་བྱུང་བཤད་པ་ཡིན་ན་ཁ་ཤས་ཁ་ཤས་དོན་ལ་ཐིག་ཡོང་ཞེས་བཤད་

པའི་ལོ་རྒྱུས་ཡོད། དེ་དང་འདྲ་བར་རེ་ཟུང་ཡིན་ན་སྙེས་དབང་གིས་དོན་ལ་འཁེལ་
འགྲོ་བ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད་ནའང་། སྐྱེ་བ་སྔ་མ་དྲན་མཁན་གང་འཚམ་ཡོད་པ་དེ་
ཚོས་ར་འཕྲོད་པའི་གནས་ཚུལ་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོ་བཤད་ཡོང་གི་ཡོད། དགེ་བཤེས་
ཐུབ་བསྟན་ཚེ་རིང་གི་ཡང་སྲིད་ཡིན་ཟེར་མཁན་བོད་པའི་ཕྲུག་གུ་དེས་སྐྱེ་བ་སྔ་མའི་
སྐོར་དྲན་ནས་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོ་བཤད་ཡོང་གི་འདུག །ཉེ་ཆར་བལ་ཡུལ་དུ་ཕྲུ་གུ་
ཞིག་གིས་ཟླ་བ་གསུམ་ཙམ་གྱི་རིང་ལྗོ་ཆས་རྩ་བ་ནས་མ་བཟས་པར་བསྡད་འདུག
།འདི་རིགས་ལ་ཚན་རིག་རྐྱང་པའི་ཐོག་ནས་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་རྒྱུ་ཧ་ཅང་དཀའ།
སྔོན་གོམས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐུ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ནམ། ཡང་ན་སངས་རྒྱས་
པའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཞིག་ཐོབ་ནས་སམ། ཡང་ན་སྔ་མོའི་བག་
ཆགས་སད་ནས་ཕྱི་ནང་ཐུན་མོང་བའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་མཐུ་ལས་ཟས་རགས་པ་ལ་
བརྟེན་མི་དགོས་པར་འཚོ་བ་ཡིན་ནམ་གང་ལྟར་ཟླ་བ་གསུམ་ལྷག་རིང་ཟས་རགས་
པ་བསྟེན་མི་འདུག་ཀྱང་གཟུགས་ཕུང་རྒྱུན་ལྡན་ལྟར་སྐྱོན་མེད་དུ་ཡོད་ཚོད་འདུག
།གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ཚན་རིག་རྐྱང་པའི་ཐོག་ནས་དེ་ལ་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་ཐུབ་
ཀྱི་མ་རེད། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་དེ་འདྲ་ཞིག་བྱུང་ཡང་དེ་ལ་འགྲེལ་བཤད་
རྒྱག་ཐུབ་ཀྱི་མི་འདུག་པས་དེ་དམིགས་བསལ་ཡིན་ཞེས་གཞག་ཐབས་མེད།
མདོར་ན། ནང་པ་སོགས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་འདོད་མཁན་ཚོས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་པའི་རྒྱུ་
མཚན་གཙོ་བོ་ནང་ཤེས་པའི་རྒྱུན་གྱི་ཐོག་ནས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། ལོ་སྟོང་ཕྲག་གོང་
གི་རྒྱང་འཕེན་པས་རྣམ་ཤེས་ལུས་ལ་བརྟེན་ཡོད་སྐབས་ལུས་འགག་པ་དང་ཤེས་
པའི་རྒྱུན་ཡང་འགག་འགྲོ་བས་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་མེད་ཅེས་བཤད་ཡོད་

ལ། དེང་སང་གི་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མི་འདོད་མཁན་ཚོས་ཀྱང་དེ་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པ་གླང་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་དེ་ལ་ངོ་བོ་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྟེན་པས་གླང་པའི་བྱ་བ་འགག་པ་དང་ཤེས་པ་ཡང་འགག་འགྲོ་བས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་མེད་ཅེས་སྨྲ་ཀྱི་ཡོད།

ཁ་སང་ཞུས་པ་བཞིན་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་ནས་ཚན་རིག་པ་རྣམས་རྣམ་དཔྱོད་དང་བསམ་བློའི་གནས་སྟངས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གཟུ་བོར་གནས་པ་དང་དྲང་པོ་དྲང་བཞག་ཡོད། སྔ་མོ་ཕྱི་ལོ་ ༡༩༧༩ ལོར་ང་ཨུ་རུ་སུའི་ནང་ཚན་རིག་པ་འགའ་ཤས་དང་ཐུག་པ་ཡིན། ང་ཚོ་ཤེས་པའི་སྐོར་སྐད་ཆ་བྱུང་ནས་ངས་སྔོ་ལྡུའི་ཤེས་པ་དང་ཡིད་བློའི་སྐོར་ཤོད་སྐབས་ཚན་རིག་པ་ཞིག་གིས་ཡིད་བློ་ཞེས་པ་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་པ་ཚོས་བཤད་པའི་དབྱིན་ཇིའི་སྐད་ནང་ (Soul) སོལ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ལ་གོ་ནས་དེ་ཚོས་པའི་སྐད་ཆ་རེད་ཟེར་ནས་མ་འཐད་པ་བྱེད་ཀྱི་འདུག

གུང་ཁྲན་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཚན་རིག་པས་མཚོན་ཚན་རིག་པ་འདི་རིགས་ཀྱིས་དང་པོ་ཆོས་ཕྱོགས་ནས་བཤད་པའི་གནད་དོན་མཐའ་དག་རྫུན་པ་ཡིན་པར་ཐག་བཅད་ནས་དེ་རྫུན་པ་ཡིན་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་ཚན་རིག་ནས་འཚོལ་གྱི་འདུག་པ་དེ་བློ་གཟུ་བོར་གནས་པར་ཆགས་ཀྱི་མེད། དེ་འདྲ་དེ་གནས་ཚུལ་ཐ་དད་ཅིག་དང་། དེ་བཞིན་ནང་པ་ཞིག་གི་ངོས་ནས་བཤད་ན། གནད་དོན་ཞིག་ཡང་དག་པ་དང་ཡང་མ་དག་པའི་ཁྱད་པར་ལ་དཔྱོད་པའི་སྐབས། ནང་པའི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་དོན་དེ་བདེན་པའི་ཚད་ཐིག་ལྟ་བུ་ལ་བཞག་སྟེ་གཞི་ནས་དེ་ཡང་དག་པ་དང་མ་དག་པའི་གནས་ལུགས་འཚོལ་བ་ནི་བློ་གཟུ་བོར་གནས་པ་ཆགས་ཀྱི་མེད། གཟུར་གནས་བློ་ལྡན་དོན་གཉེར་བ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་གནད་དོན་ཐ་རགས་གང་འདྲ་ཞིག་ལ

དཔྱད་པ་ཡིན་ན་ཡང་བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཐམ་པ་བློ་གཟུ་བོར་གནས་པ་ཞིག་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོར་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།

དང་པོ་ཉིད་ནས་འདི་ལྟར་བྱ་རེད། འདི་དོར་བྱ་རེད་ཅེས་དམིགས་ཡུལ་གཏན་འཁེལ་ཏེ་གཞི་ནས་ཐག་གཅོད་ཀྱི་རྩ་དོན་དེ་སྒྲུབ་པའི་སྒྲུབ་བྱེད་རིགས་པ་འགོད་པ་ནི་རིགས་པ་སྨྲ་བའི་དཔྱོད་ཐབས་སམ་ཡང་དག་པའི་དཔྱད་པ་བྱེད་ཚུལ་མིན། དེར་བརྟེན་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་བར་བློ་གཟུ་བོར་གནས་པའི་སྒོ་ནས་གང་ཡང་ཡིན་སྲིད་པའི་བསམ་ཚུལ་གྱི་ཐོག་ནས་བཙལ་བྱའི་དོན་དེའི་གནས་ལུགས་བཙལ་ནས་བདེན་དོན་ངོ་མ་རྙེད་པ་ན། བློ་གཞན་ཞིག་གིས་དེའི་ཕན་གནོད་ཀྱི་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་དགོས་ཀྱི་ཡོད། བདེན་དོན་འཚོལ་བྱེད་ཀྱི་བློ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཡག་གམ་ཉེས་སམ། བཟང་ངམ་ངན་གང་རུང་ཞིག་ཏུ་བསྒྲུབ་འདོད་ཀྱིས་དཔྱད་པ་བྱེད་མི་རུང་། དེ་ལྟ་བུའི་དཔྱོད་ལུགས་ཀྱིས་བདེན་དོན་ངོ་མ་རྙེད་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པར་མ་ཟད། དཔྱད་པ་བྱེད་ཚུལ་དེ་བློ་གཟུ་བོར་གནས་པ་ཆགས་མེད། དེར་བརྟེན་ནང་པའི་གཞུང་མང་པོ་ན། གཟུར་གནས་བློ་ལྡན་དོན་གཉེར་བ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་མཛད་ཀྱི་ཡོད། རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། གང་དག་ཕྱོགས་འཛིན་སྨུན་པས་མ་བསྒྲིབས་ཤིང་། །ལེགས་ཉེས་འབྱེད་པའི་བློ་ཡི་མཐུ་ལྡན་པ། །ཞེས་ཕྱོགས་སུ་མ་ལྷུང་བ་གལ་ཆེན་པོར་གསུངས་ཡོད། ཚན་རིག་པ་དང་ང་ཚོ་ལྷན་དུ་འཛོམས་པའི་སྐབས་མང་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། ཚན་རིག་པ་ཚོས་ང་ལ་ཚུར་ནང་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྐོར་སྐད་ཆ་དྲིས་ཡོང་བའི་སྐབས་ལ་ངས་དགོས་ངེས་ཀྱི་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་གི་ཡོད་མ་གཏོགས། ངས་ཚན་རིག་པའི་འདུ་འཛོམས་ཐོག་ནང་པའི་ལྟ

བ་ཆེད་མངགས་ཡང་དག་པར་གཏན་ནས་སྨྲུབ་ཀྱི་མེད། དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ངས་ནོར་འཁྲུལ་ལ་ངོས་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། སྐབས་རེར་ཚན་རིག་པ་ཚོས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱིའི་སྐོར་སྐད་ཆ་བཤད་སྐབས་དེ་ནང་པ་དང་ཆོས་ལུགས་གཞན་དག་ཚོས་བཤད་གླེང་བྱེད་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་ཁྱེད་ཚོ་ལ་འགན་འཁྲི་གི་མ་རེད་ཅེས་ཞོད་ཀྱི་ཡོད། གཞན་ལ་བློ་གཟུ་བོར་གནས་པའི་ཐོག་ནས་བརྟག་དཔྱད་བྱེད་དགོས་ཟེར་ནས་བཤད་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར། ང་རང་ཚོའི་ངོས་ནས་ནང་པའི་ལྟ་གྲུབ་ཆེད་མངགས་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབ་འདོད་ནས་དེ་དང་མཐུན་པའི་ཚན་རིག་གི་སྒྲུབ་བྱེད་ཅིག་ཨེ་རག་མི་རག་བྱས་པ་ཡིན་ན་དེ་ནོར་འཁྲུལ་རེད། མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མཐོང་བ་ཙམ་དང་། མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་མ་མཐོང་བ་ཙམ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བཀོད་ནས་བསྒྲུབས་ན་དེ་ཡང་དག་པའི་དཔྱད་པ་བྱེད་ཚུལ་མིན། ཞོར་འཕྲོས་ལ་ནང་པའི་ངོས་ནས་ཚན་རིག་པ་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཟེར་ན། ང་ཚོས་ཚན་རིག་པ་དང་འབྲེལ་བ་བྱས་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ཟིན་ཙམ་སོང་ཞིང་། ཐོག་མར་ཚན་རིག་པ་ལ་འབྲེལ་བ་བྱེད་དགོས་པའི་བསམ་བློ་འཁོར་བའི་སྐབས་ངའི་ངོ་ཤེས་པ་ཨ་མེ་རི་ཀའི་ནང་པ་ཞིག་གིས། ངས་ཚན་རིག་པ་དང་འབྲེལ་བ་བྱེད་པ་ཏ་ཙང་ཉེན་ཁ་ཆེན་པོ་རེད། རྒྱུ་མཚན་ལ་ཚན་རིག་ཅེས་པ་དབྱིན་ཇིའི་སྐད་ནང་ (killer of religion) ཚན་རིག་ཆོས་ལུགས་རྩ་མེད་གཏོང་མཁན་རེད་ཅེས་ཞོད་ཀྱི་འདུག །ངས་བསམ་བློ་གཏོང་བའི་སྐབས་ལ་ཚན་རིག་པས་བཙལ་བྱ་ཡུལ་མངོན་གྱུར་གཟུགས་ཅན་རགས་པའི་ཆོས་ཙམ་གྱི་སྟེང་དུ་འཚོལ་གྱི་ཡོད་སྟབས་བཙལ་བྱ་ཚད་ངེས་ཅན་ཞིག་ཡིན་མོད་གང་ལྟར་གཞི་དེའི་ནང་ལ་བདེན་པ་འཚོལ་གྱི་ཡོད། སངས་རྒྱས་

པས་ཀྱང་བདེན་པ་འཚོལ་བའི་ཐབས་བཤད་ཀྱི་ཡོད།

དེར་བརྟེན་བདེན་པ་འཚོལ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པའི་སྒོ་ལ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ། འཐད་སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་པ། ལྟོས་པའི་རིགས་པ་བཅས་བཞི་གསུངས། དཔེར་ན། ང་ཚོ་ལ་ལྷན་སྐྱེས་སུ་ངའོ་སྙམ་པའི་བློ་ཞིག་དང་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་བདེ་སྡུག་གི་ཚོར་བ་ཡོད་པ། དེ་བཞིན་ཕྱི་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོས་ཤིག་ཡོད་པ་དང་། ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་འབྲས་བུ་རྒྱུ་ལ་རག་ལས་པ་ཆོས་ཉིད་དང་། མེ་ཚ་བ་དང་། ཆུ་རླན་པ་སོགས་ཀྱང་དངོས་པོ་དེ་དང་དེའི་ཆོས་ཉིད་ཡིན། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་འདི་དག་གི་སྟེང་ནས་དངོས་པོ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་གནས་སྟངས་གང་ཡིན་པ་དེ་བཤད་ཀྱི་ཡོད། དངོས་པོ་དང་རྫས་སོ་སོ་ལ་བྱེད་ལས་དང་ནུས་པ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཡོད་པ་འདི་ལ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་ཟེར་གྱི་ཡོད། རྫས་མི་འདྲ་བ་དེ་དག་ཕན་ཚུན་བསྡེབས་པའི་སྐབས་ལ་ནུས་པའི་ངོ་བོ་ཡང་མི་འདྲ་བ་དུ་མར་འགྱུར་བ་དང་། རྫས་གསར་པ་མི་འདྲ་བ་བསྡེབས་པ་ལས་སྔར་མེད་ཀྱི་དངོས་པོ་གསར་པ་ཞིག་བསྐྱེད་པ། འདི་ལྟར་གཞི་རྩ་དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཕན་ཚུན་ལྟོས་ནས་ཡོད་པ་ཡིན་དུས་ལྟོས་པའི་སྒོ་ནས་སམ་འགལ་བ་གཞི་གཅིག་ཏུ་འཕྲད་པ་ལས་དངོས་པོ་ལ་འགྱུར་བ་འགྲོ་གི་ཡོད། དཔེར་ན། མེ་དང་ཆུ་འཐབ་པ་ལས་དངོས་པོའི་རྣམ་པ་གསར་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་བཞིན་རྫས་མི་འདྲ་བ་དུ་མ་འདུས་ནས་སམ་དངོས་པོ་ཁེར་རྐྱང་གིས་རང་གི་འབྲས་བུ་གསར་པ་ཞིག་བསྐྱེད་ཀྱི་ཡོད་པ་དེ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་པ་ཞེས་པ་ཡིན། ཆོས་ཉིད་ཀྱི་ཁྲིམས་ལུགས་སམ་དངོས་པོའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་གྲུབ་ཚུལ་དེ་དག་ཁས་བླངས་པའི་གཞི་རྩའི་

ཐོག་ནས་འདི་ཡིན་ན་འདི་ཡིན་དགོས་ཞེས་བསྒྲུབ་པ་ལ་འཐད་སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་པ་ཞེས་པ་ཡིན། ང་ཚོ་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པ་རང་བཞིན་ལྷན་སྐྱེས་ཡིན། དེར་བརྟེན་འདོད་པའི་བདེ་བ་རྒྱུ་རྐྱེན་གང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དང་། མི་འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་མི་ཡོང་བའི་ཐབས་སུ་དེ་བསྐྱེད་པའི་རྒྱུ་རྐྱེན་གང་དང་གང་དགག་དགོས་པ་སྟེ། མདོར་ན་དངོས་པོའི་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་གྲུབ་ཚུལ་ལམ་ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་ཕན་ཚུན་ལྟོས་པའི་ལྟོས་གྲུབ་ཀྱི་རིགས་པ། དངོས་པོ་སོ་སོའི་བྱེད་ལས་སམ་བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འདོད་པའི་དངོས་པོ་དང་དུ་ལེན་པ་དང་མི་འདོད་པའི་དངོས་པོ་ཕྱི་ནས་མཐའ་མ་གཏན་དུ་སྤང་དགོས་པ་གསུང་གི་ཡོད། སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་གཞི་རྩ་འདིའི་ཐོག་ནས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁོང་ཉིད་ཀྱང་རིགས་པ་བཞིའི་འགྲོ་ཚུལ་གྱི་ཐོག་ནས་ཐུགས་ལ་འགྱུར་བ་བཏང་ནས་མཐའ་མ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་མཛད་པ་བསྟན་པ་ཡིན། དེ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཁོང་ཉིད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་འགྱུར་བ་གཏོང་ཐུབ་པའི་གསལ་རིག་གི་ཤེས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། གསལ་རིག་གི་ཤེས་པ་དེ་ལ་མི་མཐུན་པ་མང་པོ་ཡོད་པར་མ་ཟད། མི་མཐུན་པའི་ཤེས་པའི་ནང་ཁུལ་ལ་ཕན་ཚུན་འགལ་ཟླ་མང་པོ་ཡོད། ཕྱིའི་དངོས་པོ་ལ་ནང་ཁུལ་མི་མཐུན་པའི་འགལ་ཟླ་མང་པོ་ཡོད་པ་ལས་དངོས་པོ་ལ་སྐྱེ་འཕེལ་སོགས་ཀྱི་འགྱུར་བ་ཐེབས་པ་ལྟར། ནང་ཤེས་པ་ལ་ཡང་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པའི་འགལ་ཟླ་མང་པོ་ཡོད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྱུར་བ་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་ཤེས་པའི་ནང་ཁུལ་ལ་འགལ་བ་མེད་ན་འགྱུར་བ་འགྲོ་ཐུབ་ཀྱི་མེད། འགལ་ཟླ་གང་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། ཕྱིའི་དངོས་

པོའི་སྙིང་གི་འགལ་ཟླ་དཔེར་ན། ཚ་གྲང་གཉིས་ལྟ་བུ་རྒྱུན་གཅིག་ཏུ་གནས་མི་ཐུབ་པའི་འགལ་བ་དང་། སྣང་བ་དང་མུན་པ་གཉིས་དུས་གཅིག་ཏུ་གནས་མི་ཐུབ་པའི་འགལ་བ་ཡིན། ནང་ཤེས་པ་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོས་བཞིན་འགལ་བ་བརྗེ་མི་ནུས་ཀྱང་། ཤེས་པ་ནང་ཁུལ་ལ་འཛིན་སྟངས་འགལ་བར་ཡོད་གི་ཡོད། གཞི་གཅིག་ཡག་པོར་འཛིན་པའི་བློ་དང་སྡུག་པོར་འཛིན་པའི་བློ་གཉིས་འཛིན་སྟངས་འགལ་བ་ཡིན། དུས་གཅིག་ཏུ་ཡུལ་དམིགས་པ་གཅིག་ལ་དམིགས་ནས་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་བཟང་པོར་མཐོང་བ་དང་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་ངན་པར་མཐོང་བ་གཉིས་འཛིན་སྟངས་འགལ་བ་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན། ཉམ་ཐག་པའི་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་ནས་སྙིང་རྗེ་བསམ་པའི་བརྩེ་བའི་བློ་དང་། སེམས་ཅན་དེ་ལ་དམིགས་ནས་འདི་ལ་སྡུག་པ་ཞིག་བྱུང་ན་སྙམ་པའི་སྡང་བའི་སེམས་གཉིས་འཛིན་སྟངས་འགལ་བ་ཡིན། དེར་བརྟེན་གཞི་དངོས་པོའི་གནས་ཚུལ་ལ་ཤེས་པ་ནང་པན་ཚུན་འགལ་ཟླ་མང་པོ་ཡོད། ཕྱིར་དངོས་པོ་ལ་ནང་ཁུལ་མི་མཐུན་པའི་འགལ་ཟླ་ཡོད་པའི་གཞི་རྒྱ་དེའི་ཐོག་ནས་ཕྱིའི་འགལ་ཟླ་ཚ་བའི་རིག་པའི་སྟོབས་ཤུགས་ཆེ་རུ་ཕྱིན་པའི་ཚོད་ཀྱིས་གྲང་བའི་སྟོབས་རང་ཤུགས་ཀྱིས་ཆུང་དུ་འགྲོ་བ་དང་། སྣང་བ་ཤུགས་ཆེ་རུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན་དེའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཀྱི་མུན་པ་ཤུགས་ཆུང་དུ་འགྲོ། དེ་བཞིན་ནང་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་སེམས་ཅན་ལ་དམིགས་པའི་སྡང་བའི་སེམས་ཤུགས་ཆེ་རུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་དམིགས་པའི་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱི་ཤུགས་ཡོང་མི་ཐུབ་ཅིང་། བྱམས་པའི་སེམས་ཤུགས་ཆེ་རུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཁོང་ཁྲོ་ཡོང་མི་ཐུབ། དེར་བརྟེན་སྐྱེ་འགྲོ་ཀུན་ལ་རང་གི་ངང་གིས་ཡོད་པའི་བདེ་བ་འདོད་པ་དང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་

པའི་བསམ་བློ་གཞི་ལ་བཞག་ཐོག །ཆོས་ཉིད་ཀྱི་རིགས་པ་དང་། ལྟོས་པའི་རིགས་པ། བྱ་བ་བྱེད་པའི་རིགས་པ་གསུམ་གྱི་ཐོག་ནས་འཐད་སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་ཡོང་གི་ཡོད། རིགས་ལམ་འདི་དག་གི་ཐོག་ནས་རང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་བདེ་བ་དང་དུ་བླངས་ནས་བསྒྲུབ་པ་དང་། མི་འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་སྤོང་བའི་ཐབས་དང་བྱ་བ་བྱེད་དགོས་པ་ཀུན་ལ་འགན་དང་ཐོབ་ཐང་འདྲ་མཉམ་ཡོད།

གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་བཅོམ་ལྡན་འདས་རང་ཉིད་ཀྱང་རིགས་པ་བཞི་འདིའི་ཐོག་ནས་དགོངས་པ་བཞེས་ཏེ་རིམ་གྱིས་བསམ་བློར་འགྱུར་བ་ཕྱིན་ནས་མཐའ་མ་སྐྱོན་ཀུན་ཟད་ཡོན་ཏན་ཀུན་ལྡན་ཞིག་ཏུ་གྱུར། ཆགས་སྡང་ཤུགས་ཆུང་དུ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡོད་པ་ཐ་མལ་པ་ང་ཚོས་སྦྱོང་བས་ཤེས་ནུས་ཀྱང་། ཆགས་སྡང་གི་དྲི་མ་གཏན་དུ་ཟད་ཐུབ་རྒྱུ་ཡོད་མེད་བསམ་བློ་ཤིན་ཏུ་གཏིང་རིང་པོ་དང་ཞིབ་མོ་བཏང་ན་མ་གཏོགས་ལས་སླ་པོར་ཤེས་ཐུབ་རྒྱུ་ཏ་ཙང་གི་ཁག་པོ་ཡིན། གང་ལྟར་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་རིགས་པ་བཞིའི་ཐོག་ནས་ཚོགས་བསགས་དཀའ་སྤྱད་ཀྱིས་རིམ་པས་སྤངས་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་པར་མཛད་པ་མ་གཏོགས་འབད་པ་གང་ཡང་མ་བྱས་པར་དང་པོ་ཉིད་ནས་ཡོན་ཏན་ལྡན་སྐྱེས་སུ་གྲུབ་པ་དེ་འདྲ་གཏན་ནས་མིན། འདི་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་བཞེད་ཚུལ་ཡིན། གལ་སྲིད་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་དཀོན་མཆོག་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ན་དེའི་འདོད་ཚུལ་འདི་ལས་ཐ་དད་ཡིན། ཁོང་ཚོས་གདོད་མ་ཉིད་ནས་གྲུབ་པའི་དཀོན་མཆོག་ཅིག་ཁས་བླངས་ནས་དེས་འཇིག་རྟེན་བསྐྲུན་པ་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད།

རྒྱུ་མཚན་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ནི་ཧི་ལྡུ་ཧི་སྡེད་ཀྱི་

གནས་ལུགས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཤིག་ཡིན་པ་དང་། ཚན་རིག་པས་ཀྱང་ཡིན་ལུགས་གཏན་ལ་འབེབས་ཀྱི་ཡོད་སྐབས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་དང་ཚན་རིག་གཉིས་ལ་འགལ་བ་མེད། གཞི་རྩ་འདིའི་ཐོག་ནས་ཚན་རིག་པ་དང་འབྲེལ་བ་བྱས་ཀྱང་འགལ་བ་གང་ཡང་མི་འདུག་བསམས་ནས་ཚན་རིག་པ་ཚོ་དང་འབྲེལ་བ་སྔ་ཕྱི་རིམ་པ་མང་པོ་བྱས་པ་ཡིན། འགའ་ཤས་ཀྱིས་མཚར་སྣང་དང་བཅས་སངས་རྒྱས་པས་ཚན་རིག་པར་འབྲེལ་བ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡིན་ཞེས་དོ་སྣང་ཆེན་པོས་འདྲི་གི་འདུག །ངས་ཁོང་ཚོ་ལ་ནང་པས་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་འཚོལ་གྱི་ཡོད་ལ། ཚན་རིག་པས་ཀྱང་དེ་ལྟར་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་འཚོལ་གྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ནང་པ་དང་ཚན་རིག་པ་གཉིས་ཆ་ (Reality) རི་ཡ་ལི་ཊི་སྟེ་བདེན་པ་འཚོལ་མཁན་གཅིག་པ་ཡིན་སྐབས་འདི་གཉིས་ལ་འགལ་བ་མི་འདུག་པས་ང་ཚོས་ཚན་རིག་ལ་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ཟེར་ནས་ལན་རྒྱག་གི་ཡོད། སངས་རྒྱས་པས་ཚན་རིག་པ་དང་འབྲེལ་བ་བྱས་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་གྲངས་ཕྱིན་པའི་ད་ལྟ་རིམ་པ་གང་འདྲ་ཞིག་ཏུ་སླེབས་ཡོད་ཅེ་ན། དངོས་ཁམས་རིག་པ་དང་། ཀླད་པའི་རྣམ་གཞག་ནང་པའི་གཞུང་ནས་བཤད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་ཚན་རིག་པས་བཤད་པ་དང་བསྡུར་ན་ནང་པའི་བཤད་པ་དེ་ཧ་ཅང་གི་རགས་པ་ཡིན། ཚན་རིག་པས་བཤད་པ་དེ་ཡང་འོལ་ཚོད་ཀྱིས་བཤད་པ་མིན་པར་བརྟལ་ནས་མིག་གིས་མཐོང་སྟེ་བཤད་ཀྱི་ཡོད། ཀླད་པའི་རྣམ་གཞག་དང་། ལྷག་པར་རྫས་རྡུལ་ཕྲ་མོའི་ཐོག་ནས་ཚན་རིག་པའི་འགྲེལ་བཤད་དེ་རྣམས་ཧ་ཅང་ཞིབ་ཚགས་པོ་དང་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་ངོ་མཚར་སྐྱེ་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། དེར་བརྟེན་ནང་པའི་ཆོས་པ་ཞིག་གིས་འདི་དག་ཤེས་

དགོས་པ་ཏ་ཙང་གི་གལ་ཆེ། དེ་བཞིན་སེམས་ཁམས་རིག་པ་སྤྱི་དང་ལྷག་པར (Emotion) ཨེ་མོ་ཤོན་ཟེར་བའི་ཚོར་བ་དྲག་པོ་ཡོད་པའི་རྣམ་པར་རྟོག་པ། དཔེར་ན། ཆགས་སྡང་སོགས་ཀྱི་སྐོར་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་ཤེས་ཚད་དང་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་སྟངས་ཏ་ཙང་གི་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་དང་ཕྱུག་པོ་ཡིན་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། དེ་དག་གཉེན་པོ་བསྟེན་ནས་ཇི་ལྟར་སྤྱོང་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་ལ་གནའ་བོའི་རྒྱ་གར་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་གཞུང་ཤིན་ཏུ་ཟབ་པོ་དང་སྤུས་དག་པོ་ཡོད། སྔེ་ཚན་འདིའི་ནང་དུ་ཡོད་པའི་གཟུགས་མེད་སེམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྐོར་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་པར་བྱུང་བའི་ཉམས་མྱོང་དང་། སངས་རྒྱས་པས་འགྲེལ་བཤད་ཇི་ལྟར་རྒྱག་གི་ཡོད་མེད་ལ་ཚན་རིག་པས་ཚུར་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག །དེང་སྐབས་གཟུར་གནས་གྲགས་པ་ཅན་གྱི་ཚན་རིག་མཁས་ཆེན་མང་པོས་ནང་པའི་ཆོས་གཞུང་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་བོད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ལ་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་འདི་ལ་ཐུག་ཡོད། ཁོང་ཚོ་ནང་ཆོས་ལ་དད་པ་སྐྱེས་པ་དང་། ནང་ཆོས་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་ཟེར་གྱི་མེད་ལ། སྐྱེ་བ་ཕྱི་མའི་དོན་དུ་ཆོས་བྱེད་འདོད་ཡོད་པ་དེ་བས་ཀྱང་མིན། མིའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱིས་དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་བཙལ་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱིས་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པ་མཐོང་ནས་དེ་ལ་རང་འགུལ་གྱིས་དོ་སྣང་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་ཡོད།

ཚན་རིག་པས་སྟོང་གསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་ཁམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་ཡོང་བའི་སྐབས་ལ་གཞི་རྫ་རྡུལ་ཕྲ་མོའི་རྫོམ་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ཆགས་ཡོང་བ་ཡིན་པ་ནང་པ་དང་ཚན་རིག་པའི་གསུང་ལུགས་

གཉིས་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་གྱི་མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་གནས་གསུམ་པ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་བཤད་པའི་སྐབས་སུ། སྣོད་བཅུད་གཉིས་ལས་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ནམ་སྣོད་ཀྱི་སྡུག་བདེན་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་གླིང་བཞི་གླིང་ཕྲན་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའི་སྐབས། གླིང་བཞི་དང་གླིང་ཕྲན་བརྒྱད། དེ་དག་གི་དབུས་སུ་རི་རྒྱལ་ལྷུན་པོ། དེ་ལ་ཉི་མ་དང་ཟླ་བས་བསྐོར་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཚུལ་གསུངས་པ་དེ་ད་ལྟ་ཚན་རིག་པས་དངོས་སུ་མཐོང་བ་དང་འགལ། ཚན་རིག་པས་ད་ལྟ་དངོས་སུ་མིག་གིས་མཐོང་སྟེ་ཚད་བརྒྱབས་ནས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། འཁོར་སྐར་འཕུར་གྲུའི་ནང་སོང་ནས་སུས་བལྟས་ཀྱང་དེ་ལྟར་མཐོང་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན། གལ་སྲིད་ཚན་རིག་པས་མིག་གིས་མཐོང་ནས་བཤད་པའི་འཛམ་གླིང་གི་གནས་སྟངས་ངོ་མ་དེ་ཁས་མི་ལེན་པར་ཨུ་ཚུགས་ཀྱིས་མངོན་པ་ནས་བཤད་པ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་ལ་བསྙོན་དགོས་པ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལྟར་བྱས་པ་ཡིན་ན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས་ལེགས་བཤད་སྙིང་པོའི་དབུར། རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་ན་སྨྲ་བ་པོ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་མི་རུང་། ཞེས་གསུངས་པས་ཆ་འཇོག་འཕེར་བའི་མི་ཞིག་བྱ་དགོས་ན་བདེན་དོན་ཤེས་ནས་ཁས་ལེན་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས།

གང་ཞིག་ལ་རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་ཡོད་ན་དོན་དེ་བདེན་པ་དང་། རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་མེད་ན་དོན་དེ་བརྫུན་པར་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་གང་ལ་རྒྱབ་རྟེན་ཚད་མ་མེད་ན་དེ་ལ་རིགས་པས་གནོད་བྱེད་འབབ་ཀྱི་ཡོད་སྟབས། རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཁས་ལེན་ན་ཞེས་པ་ཚད་མས་གནོད་པ་ཡོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཞིག་ཁས་

བླངས་ན་སྨྲ་བ་པོ་ཚད་མའི་སྐྱེས་བུར་མི་རུང་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན། རང་གི་དམ་བཅའ་འགའ་ཞིག་མངོན་སུམ་ལ་བསྟོན་དགོས་བྱུང་བ་ཡིན་ན་དེ་ཤིན་ཏུ་གླེན་རྟགས་ཆེན་པོ་ཡིན། འགའ་ཤས་ཀྱིས་ཧྲ་ལའི་བླ་མ་ཤེས་རབ་འཚལ་འདུག་དགོངས་སྲིད་ཀྱང་ངས་མངོན་པ་མཛོད་ནས་བཤད་པའི་འཇིག་རྟེན་ཆགས་ཚུལ་གྱི་བཤད་པ་དེ་སྨྲ་ཇི་བཞིན་པར་ཁས་ལེན་གྱི་མེད། མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་གྱི་མངོན་པ་མཛོད་ནས་གསུངས་པ་དེ་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་རྒྱ་གར་པའི་གྲགས་ཚོད་དང་བསྟུན་ནས་གསུངས་པ་རེད་ཅེས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་དེ། རྗེ་རེད་མདའ་པ་གཞོན་ནུ་བློ་གྲོས་ཀྱིས། དགུ་བཅུ་གོ་དགུ་འབུམ་སྡེའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱིས། །གང་གི་བློ་གྲོས་མགུལ་བ་རབ་བརྒྱན་ཅིང་། །འཛམ་གླིང་འདི་ན་ཀུན་མཁྱེན་གཉིས་པར་གྲགས། །མཁས་མཆོག་དབྱིག་གཉེན་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱ་བོད་ཀུན་གྱིས་ཤིན་ཏུ་ཟ་ཆེན་པོར་བརྩི་བའི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་མངོན་སུམ་ལ་བསྟོན་དགོས་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ལ་ཐུག་སྐབས་དོན་དེ་གཞག་རྒྱུ་མ་གཏོགས་ཁས་ལེན་ཐུབ་ཀྱི་མེད།

བཅོམ་ལྡན་འདས་རང་གི་བཀའ་ལ་ཡང་དེ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་ཟེར་ནས་དོན་གཞན་དུ་དྲང་ནས་བཀྲལ་དགོས་པ་འགའ་ཤས་ཡོང་གི་ཡོད། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ཟ་ཆེན་པོར་བརྩི་བ་ཡོད་ཀྱང་། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས། རྣམ་པ་དེ་ལྟའི་མདོ་སྡེ་གཞན་ཡང་ནི། །དྲང་དོན་ཉིད་དུ་ལུང་འདིས་གསལ་བར་བྱེད། །ཅེས་འཇུག་པ་རང་འགྲེལ་ན་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལ་སོགས་

པ་ཞེས་དངོས་སུ་གསུངས་ཡོད། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་ཡང་དེ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཁས་ལེན་མི་རུང་གསུངས་ནས་ཟུར་དུ་བཞག་པ་རེད། ང་ཚོས་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དང་རྒྱབ་འགལ་དུ་འགྲོ་གི་ཡོད་ན་དེ་ལས་ཁ་བསྒྱུར་ན་མ་གཏོགས་དེ་ཨུ་ཚུགས་ཀྱིས་ཁས་ལེན་ཐབས་མེད། གནད་དོན་འདི་ཚན་རིག་ནས་བཤད་ཡོད་པ་ཙམ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བདེན་པར་ཁས་བླངས་པ་གཏན་ནས་མིན། མངོན་པ་མཛོད་ནས་བཤད་པ་དང་ཚན་རིག་པས་བཤད་པ་གཉིས་བསྡུར་ནས་བསམ་བློ་ཞིབ་མོ་བཏང་ན། ང་ཚོའི་ཚད་མའི་གཞུང་ནས་དགག་རྟགས་སམ་མ་དམིགས་པའི་རྟགས་ལ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་དང་། མི་སྣང་བ་མ་དམིགས་པ་གཉིས་གསུངས་པ་ལས། སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་ལ་དགག་བྱ་དེ་ཉིད་གལ་སྲིད་ཡོད་ན། སྣང་དུ་རུང་བ་ཞིག་ལ་སྣང་དུ་མི་རུང་ན་མེད་པར་ཐག་གཅད་དགོས། དགག་བྱ་དེ་ཉིད་བཙལ་ན་ངེས་པར་རྙེད་ཐུབ་མཁན་གྱིས་བཙལ་ནས་མ་རྙེད་ན་དགག་བྱ་དེ་མེད་པ་ལ་ཐག་གཅད་དགོས་པ་ལས་གཞན་ཕྱུང་གསུམ་པའི་གདམ་ག་མེད། དཔེར་ན། རི་རབ་ལ་ཆ་བཞག་ན་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པ་ཕལ་ཆེར་རེད། རི་རབ་ཀྱི་གྲིབ་ནག་ང་ཚོས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད་པའི་སྐད་ཆ་རེད། གྲིབ་ནག་ང་ཚོ་ལ་མངོན་སྒྱུར་ཏུ་མཐོང་དུ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ལ། གྲིབ་ནག་གང་ལས་འབྱུང་བའི་རི་རབ་མཐོང་ཡུལ་ལས་འདས་པ་ཞིག་ཡིན་པ་བཤད་དགོས་ན་ཧ་ཅང་དཀའ། རི་རབ་ཡོད་ན་སྣང་དུ་ཡོད་དགོས་པ་རེད་དེ། དེ་ཕྱོགས་བཞི་མཚམས་བརྒྱད་གང་དུ་སོང་ནས་བཙལ་ཀྱང་རྙེད་དུ་མེད་པ་སྣང་རུང་མ་དམིགས་པར་གྱུར། དེ་བཞིན་མངོན་པ་མཛོད་ནས་བཤད་པའི་ཉི་ཟླའི་

འགྲོ་སྟངས་དང་ད་ལྟ་ང་ཚོས་དངོས་སུ་མཐོང་བ་གཉིས་ལ་དངོས་སུ་འགལ་བ་ཡོད་པར་མ་ཟད། མངོན་པ་མཛོད་ནས། ཉི་ཟླ་ལྷུན་པོའི་ཕྱེད་ནངོ། །དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ་གཅིག་དང་བཅས། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་དངོས་སུ་འཛམ་བུ་གླིང་ནས་ཟླ་བ་བར་དུ་ཐག་རིང་ཐུང་ག་ཚད་ཡོད། ཉི་མ་བར་དུ་རིང་ཐུང་ག་ཚད་ཡོད་བསམ་བློ་བཏང་ན་གསལ་པོ་ཤེས་ཐུབ། འཛམ་བུ་གླིང་ནས་ཟླ་བ་བར་དུ་མེ་ལི་འབུམ་གཅིག་ལྷག་དང་། དེ་ནས་ཉི་མ་བར་དུ་མེ་ལི་ས་ཡ་དགུ་བཅུ་གོ་གསུམ་ཡོད།

ང་ཚོས་ས་སྣང་སྟེང་ནས་ཡར་བལྟས་ན་ཉི་མ་དང་ཟླ་བ་གཉིས་ཆེ་ཆུང་འདྲ་པོ་ལྟར་མཐོང་ཡང་། དེ་ཉི་མ་འཛམ་བུ་གླིང་དང་ཧ་ཅང་གི་ཐག་རིང་བའི་སྟབས་ཀྱིས་ཡིན་པ་ལས། དོན་དངོས་མར་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཉི་ཟླ་གཉིས་ལ་ཆེ་ཆུང་གི་ཁྱད་པར་ཧ་ཅང་ཆེན་པོ་ཡོད། དེ་ཡིན་དུས་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་ཟླ་བའི་ཆེ་ཆུང་ལ་དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ་ཐམ་པ་དང་། ཉི་མའི་ཆེ་ཆུང་ལ་དཔག་ཚད་ལྔ་བཅུ་ང་གཅིག་ཅེས་གསུངས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་འཐད་ཁག་པོ་རེད། དེར་བརྟེན་མངོན་པ་མཛོད་ནས་བཤད་པ་དང་ད་ལྟ་ཚན་རིག་པས་དངོས་སུ་མཐོང་ནས་ཆེ་ཆུང་ཚད་ཐིག་གིས་ཐག་བཅད་བཞག་པ་གཉིས་བསྡུར་ནས་བལྟས་ན་འགལ་ཟླ་དམིགས་པར་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོའི་ཚད་མའི་གཞུང་ནས་གསུངས་པའི་དངོས་འགྲས་འགལ་དམིགས་དང་། རྒྱུ་འགལ་དམིགས། རང་བཞིན་འགལ་དམིགས་སོགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བསམ་བློ་བཏང་ན་ཡང་། མངོན་པ་མཛོད་ནས་བཤད་པའི་གནས་སྟངས་འདི་དང་ཆེ་ཆུང་སོགས་འགལ་བ་ཞིག་ང་ཚོས་དངོས་སུ་མཐོང་ཐུབ་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་མངོན་པ་མཛོད་ནས་བཤད་པའི་རི་རྒྱལ་ལྷུན་པོ་ཞིག་ང་ཚོས་ཁས་ལེན་ཐུབ་ཀྱི་མེད།

ངས་མངོན་པ་མཛོད་ནས་བཤད་པའི་རི་རྒྱལ་ལྷུན་པོ་ཁས་ལེན་གྱི་མིན་ཟེར་ནས་གསལ་པོར་བཤད་ཀྱི་ཡོད། འོན་ཀྱང་གནས་སྐབས་འདིའི་ཐོག་ནས་མཇལ་མང་པོ་བསགས་སྐྱོང་བའི་ཆོས་པ་འགའ་ཞིག་ལ་སེམས་ཁྲལ་ལངས་སྲིད་ཀྱང་། བདག་པོས་བཟུང་དང་མ་བཟུང་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་མཇལ་འབུལ་བའི་སྐབས་རང་གིས་ཚོགས་བསགས་པའི་ཆེད་དུ་བདག་གིར་བཟུང་མ་བཟུང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་བློ་ཡིས་བླངས་ནས་འབུལ་གྱི་ཡོད་པས་རི་རབ་དངོས་སུ་ཡོད་དང་མེད་ལ་ཁྱད་པར་མེད། དེ་ཡིན་དུས་སྔ་མ་མཇལ་མང་པོ་བསགས་སྐྱོང་མཁན་ཆོས་བློ་འགྱོད་བྱ་དགོས་པ་དེ་འདྲ་གཏན་ནས་མེད། ཡང་འགའ་ཤས་ཀྱིས་ནང་པའི་ཆོས་པ་ཆོས་ཐོག་མ་ནས། ས་གཞི་སྤོས་ཀྱིས་བྱུགས་ཤིང་མེ་ཏོག་བཀྲམ། །རི་རབ་གླིང་བཞི་ཉི་ཟླས་བརྒྱན་པ་འདི། །ཞེས་བརྗོད་ནས་མཇལ་འབུལ་གྱི་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ལ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་དུ་རི་རྒྱལ་ལྷུན་པོ་དང་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་གླིང་བཞི་གླིང་ཕྲན་སོགས་མེད་པས་ནང་པའི་ཆོས་ལ་རྒྱབ་ལྗོངས་བརྟན་པོ་མི་འདུག་བསམ་མཁན་ཡོད་སྲིད་ཀྱང་། དེ་ནི་བསམ་རྒྱ་ཆུང་དྭགས་པ་དང་ནང་པའི་ཆོས་ལ་གོ་རྟོགས་གཏན་ནས་མ་རྟེད་པའི་རྟགས་རེད།

ནང་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཞི་མ་བདེན་པ་བཞི་དང་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལས་བརྩམས་ཏེ་འཁོར་འདས་ཀྱི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་རིགས་ལམ་གྱི་དོན་སྙིང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ལས། སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་རིའི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་དང་གླིང་བཞི་གླིང་ཕྲན་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཆེད་དུ་བརྩམས་པའི་གཞུང་ལུགས་ཡན་གར་བ་ཞིག་གཏན་ནས་མ་ཡིན། ངས་ཚན་རིག

པ་དང་ནང་པ་སུ་འདྲ་ཞིག་དང་འཕྲད་ཀྱང་ང་རི་རབ་ལ་ཡིད་ཆེས་མེད་ཅེས་གསལ་པོ་བྱས་ནས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། ནང་པ་ཚོར་རང་གི་ཞེ་འདོད་དང་མཐུན་མིན་ལ་མ་ལྟོས་པར་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བཤད་ཐུབ་པའི་སྤོབས་པ་ངེས་པར་དགོས་ཀྱི་འདུག སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་ཡོད་མེད་སྐོར་ལ། སྤྱིར་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཐ་མལ་པ་ཞིག་གི་བསམ་བློའི་གནས་ཚད་གཞི་ལ་བཞག་ནས་གཞལ་བྱའི་གནས་ལ་མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་གྱི་རིགས་དང་། ཅུང་ཟད་ལྐོག་གྱུར་གྱི་རིགས། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་རིགས་བཅས་གསུམ་ཡོད། ཡོད་ཚད་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱིས་དངོས་སུ་མཐོང་མི་དགོས་པར་མ་ཟད། གཞལ་བྱའི་གནས་ལ་གསུམ་ཡོད་པ་རང་གི་སྤྱོད་བས་ཐག་གཅོད་ཐུབ། དཔེར་ན། མི་རྟག་པ་ཕྲ་མོ་ང་ཚོས་བསམ་བློ་བཏང་ནས་ཚོད་དཔག་བྱ་རྒྱུ་ཙམ་ལས་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་ཐུབ་ཀྱི་མེད། དེང་སྐབས་ཚན་རིག་པས་ཆེ་ཤེལ་དང་རྫས་ཀྱི་རིགས་ལམ་ཐོག་ནས་རྡུལ་ཕྲན་ཕྲ་མོའི་སྙིང་དུ་དངོས་པོ་རྣམས་སྐད་ཅིག་སྐད་ཅིག་གིས་མི་བརྟན་པར་འཇིག་འགྲོ་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཤེས་ཡོང་གི་ཡོད། དེ་སྟར་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་ཆ་ནས་དེ་འདྲའི་གནས་ཚུལ་ཞིབ་ཅིང་ཕྲ་བ་ཤེས་མཁན་མེད། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ལ་མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ལྐོག་གྱུར་གྱི་གནས་ཤིག་ཡོད་པ་སུས་བལྟས་ཀྱང་ཤེས་ཐུབ། ལོ་བརྒྱ་ཕྲག་མང་པོའི་གོང་ལ་མི་སུ་གཅིག་གི་བློ་ཡུལ་ལ་མེད་པའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་ད་ལྟ་དངོས་སུ་བྱུང་ནས་དེ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད། ཆེ་ཤེལ་ཇི་ཙམ་ཞུགས་ཆེ་བའི་ཚོད་ཀྱིས་འཇིག་རྟེན་མཐའ་མེད་པ་ཞིག་མཐོང་གི་ཡོད། སྔ་མོ་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་ཁས་ལེན་པའི་ཆོས་ལུགས་མང་པོ་ཞིག་གིས་ང་ཚོའི་མཐོང་ཡུལ་གྱི་

འཇིག་རྟེན་འདི་མ་གཏོགས་དེ་ལས་གཞན་པའི་འཇིག་རྟེན་སྐོར་གསུངས་མེད།

འདི་དག་གིས་མཚོན་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ཀྱི་མི་ས་མ་མཐོང་བའི་གནས་ཚུལ་མང་པོ་ཞིག་ད་ལྟ་ང་ཚོས་དངོས་སུ་མཐོང་ནས་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། དངོས་པོ་འདི་དག་ཐམས་ཅད་ད་ལྟ་གསར་དུ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་སུ་སྐོག་གྲུར་གྱི་ཚུལ་དུ་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་དགོས། རིགས་གཅིག་ཡུལ་དུས་གནས་སྐབས་ཀྱི་དབང་གིས་སྐབས་དེར་ཤིན་ཏུ་སྐོག་གྲུར་ཀྱང་ཡིན་སྲིད། དེར་བརྟེན་ཤེས་པ་ལ་ཐ་རགས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་མང་པོ་ཡོད་པ་ལས་ཤེས་པ་རགས་པ་རྣམས་ང་ཚོར་མངོན་གྱུར་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་ཤེས་པ་ཤིན་ཏུ་ཕྲ་མོའི་རིགས་ཕལ་ཆེར་ང་ཚོར་ཤིན་ཏུ་སྐོག་གྱུར་ཡིན། དེར་བརྟེན་མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་ཙམ་མ་གཏོགས་ཁས་མི་ལེན་མཁན་ཞིག་གིས་མངོན་སུམ་གྱི་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་ཤིན་ཏུ་སྐོག་གྱུར་གྱི་གནས་གཏན་ལ་འབེབས་ཐུབ་ཐབས་གཏན་ནས་མེད། དེ་འདྲ་དེ་ལ་སྐོག་གྱུར་གྱི་གནད་དོན་མ་རྟོགས་པ་མ་གཏོགས་དེ་མེད་པར་རྟོགས་པ་རྩ་བ་ནས་མིན། དེ་གནད་འགག་གཅིག་ཡིན།

གཞན་ཡང་། ང་ཚོའི་ནང་པའི་གཞུང་མང་པོ་ན་དངོས་པོ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་དགོས་པ་དང་། རྒྱུ་ལ་ལྷན་ཅིག་བྱེད་རྐྱེན་དང་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ཕྱིའི་གཟུགས་ཅན་གྱི་དངོས་པོ་ཀུན་ལ་འབྲས་བུ་རང་གི་ངོ་བོར་འགྱུར་ངེས་ཀྱི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་མེད་ན་མི་འབྱུང་བ་བཞིན། ནང་གི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡང་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ངེས་པར་དགོས་པ་གསུངས་ཡོད། གཞི་རྩ་ཤེས་པའི་རང་བཞིན་གསལ་རིག་དང་སྟོང་བའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཞིག་ཡིན་པ་དང་།

གཟུགས་ཅན་གྱི་ཆོས་རྣམས་གོ་གནན་པའི་དངོས་པོ་ཡིན་དུས་འདི་གཉིས་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད། འདི་ལྟར་དངོས་པོའི་གཤིས་ཀ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ལ་རང་རང་གི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱུ་ཡང་མི་འདྲ་བ་ཡོད་དགོས། དེ་ཡིན་དུས་ད་ལྟའི་ཤེས་པའི་རྒྱུན་ཡར་དེད་ན་སྐྱེ་ཁ་མའི་ཤེས་པའི་རྒྱུན་དང་། དེ་ཡར་དེད་ན་ཉིང་མཚམས་སྦྱོར་བའི་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་ཐུག་གི་ཡོད། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུན་གྱི་གནས་སྟངས་ཞིབ་ཕྲར་ཤེས་པ་ལ་གསལ་རིག་གི་ངོ་བོ་ངོས་ཟིན་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་། མི་མང་བྱིངས་ལྟ་ཞོག་ཐ་ན་རྒྱུན་དུ་ནང་ཆོས་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་མཁན་ཚོས་ཀྱང་དམིགས་བསལ་དོ་སྣང་མ་བྱས་ན་ཤེས་པ་ལ་མྱོང་བ་ཐོན་པའི་རྒྱུས་ལོན་ཐུབ་རྒྱུ་ཏ་ཅང་དཀའ། སེམས་ལ་དམིགས་པའི་ཞི་གནས་སྒོམ་མཁན་ཚོས་གསལ་རིག་ལ་མྱོང་བའི་ཐོག་ནས་སེམས་ངོ་འཕྲོད་པ་ཡོད། ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སྐོར་མ་བཤད་པར། དངོས་པོའི་གནས་ལུགས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་ཡང་བེམ་ཤེས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་དང་གནས་ལུགས་ཇི་བཞིན་པ་ཤེས་དགོས། དེ་ལ་ཅིས་ཀྱང་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་མ་ནོར་བར་ངོས་ཟིན་པ་དགོས། ནང་ཤེས་པའི་གནས་ཚུལ་ཇི་བཞིན་ངོས་འཛིན་པ་ལ་གསལ་རིག་གི་སྦྱོང་བ་བརྟོན། རྣམ་རྟོག་གི་འགྲོ་འདུ་བཀག །དེའི་སྟེང་ནས་ཤེས་པ་སོ་མ་མ་བཅོས་པ་ངོས་ཟིན་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཡོད། ཤེས་པའི་རང་བཞིན་ནམ་ངོ་བོ་མ་ནོར་བར་ཤེས་པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་རིགས་འདྲའི་རྒྱུ་ཞིག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་མེད་ཀྱི་གཞི་རྩའི་བསམ་བློ་སྟེང་ཐུབ།

ངས་ཁ་སང་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་གླད་པ་ལས་ཤེས་པ་སྐྱེ་བ་རེད་ལ་གླད་

པས་ཤེས་པའི་རྟེན་ཡང་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་ཤེས་པ་ལ་བལྟོས་ན་ཀླད་པ་རྫས་རགས་པ་ཡིན། དཔེར་ན། ཚན་རིག་པ་ཞིག་གིས། གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་བའི་སེམས་ཚོར་དང་། རང་གི་སྡུག་བསྔལ་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་བའི་སེམས་ཚོར་གཉིས་ཡོང་སའི་ཀླད་པ་གཅིག་པ་རེད་ཟེར། སྐད་ཆ་དེ་ལ་ང་ཡ་མཚན་ཆེན་པོ་བྱུང་། ངས་རྩེད་མོ་དང་སྦྲགས་ནས་ཚན་རིག་པ་པོ་རང་ལ་དེ་ལྟར་ན་ཀླད་པ་དེ་ཧ་ཅང་གི་ལྐུགས་པ་རེད་ཅེས་བཤད་སྙོང་། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་སེམས་ཚོར་འདི་གཉིས་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད། གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བསམས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ཚོར་བ་སྡུག་བསྔལ་བ་དེ་གཞན་ལ་བརྩེ་བའི་བསམ་པས་དང་དུ་བླངས་པ་ཡིན་པས་དེ་ལ་གཞི་རྩ་སྙིང་སྟོབས་ཤིག་ཀྱང་ཡོད། དང་དུ་བླངས་པ་མིན་པར་རང་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བའི་གནས་སྐབས་ལ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་སྡུག་བསྔལ་ཐོག་ཏུ་བབས་ནས་མནར་བ་ཡིན་པས་འདི་གཉིས་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་ཀྱང་། ཀླད་པས་འདི་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་འབྱེད་མ་ཤེས་པའི་བཟོ་ལྟ་བུ་བཤད་ཀྱི་འདུག །འདི་ལ་ཚན་རིག་པ་ཚོས་ད་དུང་ཞིབ་འཇུག་གཟབ་ནན་བྱོས་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན།

གལ་སྲིད་ཚན་རིག་པའི་བཤད་ཚུལ་དེ་བདེན་པ་ཡིན་ན། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་དེ་ཙམ་མ་གཏོགས་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཚོར་བ་ཡོང་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡོང་གི་ཡོད་མེད་ཀླད་པའི་ནུས་པའི་ཐོག་ནས་ཤེས་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་ཚོད་མི་འདུག །ཤེས་པའི་སྟེང་ནས་འདི་གཉིས་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད། ང་རང་ཚོའི་ཉིན་རེའི་བདེ་སྡུག་གི་ཚོར་བའིནང་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཡང་ཇི་ཙམ་གྱིས་གཞན་བདེ་བསམ་པའི་བློ་

ཤུགས་ཆེ་བར་ཡོད་པའི་ཚོད་ཀྱིས་སྙིང་སྟོབས་ཆེ་བ་ཡོད་ལ། དེའི་ཚོད་ཀྱིས་སེམས་ཁྲལ་དང་སེམས་མ་སྐྱིད་པ་ཤུང་བ་ཡོད་པ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཡིན།

གཞན་གྱི་སྡུག་བསྔལ་བསམས་པ་འདི་ང་ཚོའི་ཉིན་རེའི་འཚོ་བའི་ནང་བདེ་སྐྱིད་ཡོང་བ་ལ་དགོས་གལ་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མཐའ་མེད་དུ་སྤེལ་དགོས་པ་དང་། རང་དོན་བསམ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྡུག་བསྔལ་གྱིས་མནར་བ་དེ་མི་འདོད་པར་མ་ཟད། དུས་ནམ་ཡང་མི་དགོས་པ་ཡིན་དུས་འབད་བརྩོན་བྱས་ནས་སྤོང་ཐབས་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། ང་ཚོས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་བསྒྲུབ་བྱར་བཞག་ནས་དེ་ལ་འབད་བརྩོན་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་སྔར་བླང་གི་གནད་འདི་ལ་ཐུག་པ་ཡིན། འདི་ལྟ་བུའི་བླང་བྱ་དང་དོར་བྱ་གཉིས་ཀར་ཕྱད་པ་གཅིག་གིས་རྟེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོད་ན་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་ཡིན། གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ཤེས་པའི་རྣམ་གཞག་ཤིན་ཏུ་རགས་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཤེས་པ་ཕྲ་རགས་ཆ་ཚང་བ་ཕྱད་པའི་སྟེང་ནས་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་ཐུབ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་དཀའ། འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་མི་ཐུབ་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི། ཤེས་པའི་གཙོ་འཁོར་ཆ་ཚང་བ་ཕྱད་པའི་སྟེང་ན་བཞག་ཐུབ་ཐབས་མེད། འདིའི་སྐོར་མ་འོངས་པར་རིམ་པས་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་གི་རེད་ལ། བསམ་བློ་ཞིབ་མོ་གཏོང་དགོས་པ་ཞིག་འདུག །གཞན་རྟོག་དྲ་ཆེ་བ་གཅིག་འཛམ་བུ་གླིང་ཅིའི་ཕྱིར་ཆགས་པ་ཡིན་ནམ་ཞེས་པའི་དྲི་བ་འདི་ཡིན། འཛམ་བུ་གླིང་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན་འགྲེལ་བཤད་ཕྲན་བུ་རྒྱག་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་ལ། འཛམ་བུ་གླིང་ག་དུས་ཆགས་པ་རེད་ཟེར་ན་ཡང་གང་འཚམ་བཤད་ཐུབ། འོན་འཛམ་གླིང་ཅིའི་ཕྱིར་ཆགས་པ་རེད་ཅེས་པའི་དྲི་བ་ལ་ལན་གྱིས་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་དཀའ། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེས་པ་

རེད་ཟེར་ན་དོན་ལ་ཤེས་ཀྱི་མི་འདུག་ཅེས་བཤད་པ་དང་གཅིག་པ་ཡིན་པས་གཏི་ཐུག་ཡིན།

གཞན་ཡང་། རྒྱུ་མེད་ལས་སྐྱེ་བར་བཤད་པ་ཡིན་ན་ཏ་ཅང་ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ། ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་རྒྱུ་དང་རྐྱེན་ལ་ལྟོས་ཤིང་རག་ལུས་པའི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཐོག་མའི་གནས་སྐབས་རྒྱུ་རྐྱེན་གང་ལ་ཡང་ལྟོས་པ་མེད་པར་གློ་བུར་དུ་བྱུང་བ་རེད་ཅེ་ན་རིགས་པའི་ལམ་ལས་འདས་པར་གྱུར། ཡང་རྒྱུ་ལས་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་ན་རྒྱུ་གང་ལས་སྐྱེ་ཞེས་པའི་དྲི་བའི་ལན་ལ་འུ་ཐུག་ནས་གྲངས་ཅན་པས་རྟག་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་ཞེས་བཤད་ཀྱང་འདི་ཁས་ལེན་ཐུབ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་དཀའ། འབྲས་བུ་ལ་འགྱུར་བ་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་རྒྱུ་འགྱུར་བའི་རྐྱེན་གྱིས་བྱུང་བ་ལས་རྒྱུ་ལ་འགྱུར་བ་མེད་ན། རྒྱུས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་དང་མ་བསྐྱེད་པའི་གནས་སྐབས་གཉིས་འཇོག་རྒྱུ་མེད་པར་འགྱུར། དེ་མེད་ན་རྒྱུས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པའི་བྱ་བ་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། ཡང་མཁྱེན་བརྩེ་ནུས་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་མཐར་ཐུག་པ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་དང་། རྟག་ཏུ་གནས་ཤིང་རྒྱུ་མེད་རང་བྱུང་གི་སྐྱེས་བུ་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་རྟག་པ་ཡིན་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། མདོར་ན་ཕྱེད་རྟག་པ་དང་ཕྱེད་དངོས་པོ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའི་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་དཀོན་མཆོག་ཁས་བླངས་ན་ཡང་ཤིན་ཏུ་རྙོག་དྲ་ཆེ། འོན་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་ཞེས་པ་དེ་གང་འདྲ་ཡིན། ཅིའི་ཕྱིར་བྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། ལན་ཐེབས་རྒྱུ་ཏ་ཅང་དཀའ། གལ་སྲིད་དེ་ལྟ་བུའི་དཀོན་མཆོག་གིས་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྣོད་བཅུད་བཀོད་པ་ཡིན་ན། མཁྱེན་པའི་བདག་ཉིད། བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད། ནུས་པའི་བདག་ཉིད་དེ་འདྲ

ཞིག་གིས་ང་ཚོ་རྟོག་དྲའི་དཀྱིལ་དུ་བཙུད་མི་འདུག་གམ། དེ་ལྟར་ན་དགོན་མཆོག་གིས་ངས་བཟོ་མི་དགོས་པ་ཞིག་བཟོས་སོང་དགོངས་ཏེ་ཐུགས་ཁྲལ་མཛད་ནས་བཞུགས་ཡོད་ལས་ཆེ། འདི་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ནང་པའི་ལྟ་གྲུབ་ཐོག་གི་ལྟ་སྟངས་ཤིག་ཡིན་པ་མ་གཏོགས་ངས་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་ཁས་ལེན་པའི་ཆོས་ལུགས་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་བྱས་པ་གཏན་ནས་མིན། དེར་བརྟེན་རྒྱུ་མེད་རྐྱེན་མེད་ལས་བྱུང་བར་ཁས་བླངས་པ་དེ་རིགས་པ་དང་འགལ་བར་མ་ཟད། རྟག་པའི་རྒྱུ་ལས་སྐྱེས་པ་ཡང་རིགས་པ་དང་འགལ། རྟག་པ་རང་བྱུང་གི་སྐྱེས་བུས་བསྐྲུན་པ་དེ་ཡང་རིགས་པ་དང་འགལ་གྱི་འདུག །འོན་འཛམ་གླིང་འདི་ཅི་ལྟར་བྱུང་ནས་ཆགས་སམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་བུའི་སྣོད་ཀྱི་འཇིག་རྟེན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་པོ་བཙུད་ཀྱི་སེམས་ཅན་ཞིག་ཡོད་པའི་དབང་གིས་སྣོད་ཀྱི་འཛམ་གླིང་འདི་ཆགས་པ་ཡིན། འདི་ལྟར་བཤད་ན་གཞི་ནས་ལས་འབྲས་ཀྱི་སྟེང་དུ་འབབ་ཀྱི་ཡོད། འོན་འཇིག་རྟེན་ལ་ཐོག་མ་ཡོད་དམ་ཞེས་དྲི་བ་ཡོང་སྐབས། ཕྱི་རོལ་པས་རྟག་པའི་རྒྱུ་དང་། རྒྱུ་མེད་རང་བྱུང་། འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་སོགས་བཤད་དགོས་པའི་གནད་འདི་འཇིག་རྟེན་ལ་ཐོག་མ་བཞག་དགོས་པ་འདི་ལ་ཐུག་པ་ཡིན། སངས་རྒྱས་པས་ཐོག་མའི་རྒྱུ་མེད་གསུངས་དགོས་པ་ཡང་ཐོག་མའི་རྒྱུ་བཞག་ན་མ་བདེ་བའི་དབང་གིས་ཡིན། འགལ་འདུ་མང་པོའི་དཀྱིལ་ནས་གནོད་བྱེད་ལས་སྒྲུབ་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པ་མང་བ་འཇིག་རྟེན་ལ་ཐོག་མ་མེད་པའི་རྣམ་གཞག་འདི་ཡིན་ཡང་། འཇིག་རྟེན་ལ་ཐོག་མ་མེད་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའི་སྐབས་ལ་མང་པོ་ཞིག་གི་བློ་ངོར་མ་བདེ་བ་ཡོང་གི་ཡོད། སྐྱེ་བོ་ཀུན་གྱི་འདོད་པ་ཁེངས་པ་ཡོང་མིན་གང་ལྟར་ཡང་འཇིག་རྟེན་ལ་ཐོག་མ་མེད་པའི་

འདོད་ཚུལ་དེ་གནོད་པ་ཉུང་བ་དང་སྒྲུབ་བྱེད་མང་བ་ཡིན། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱིའི་གནས་ཚུལ་རང་གི་མྱོང་བའི་ཐོག་ནས་ར་འཕྲོད་པ་ཞིག་ཀྱང་ཡོང་གི་ཡོད། དཔེར་ན། སྐྱེ་བ་སྔ་མ་དྲན་མཁན་ཚོ་ལ་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་མངོན་གྱུར་ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་ཁོ་རང་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་དོན་དེ་གཞན་ལ་ར་འཕྲོད་པ་བྱ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བ་ཡིན། དཔེར་ན་རྨི་ལམ་བཏང་མ་མྱོང་མཁན་གྱི་མི་ལ་རྨི་ལམ་གྱི་མྱོང་བ་ངོ་མ་རང་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ཇི་བཞིན་ངོ་སྤྲོད་བྱ་མི་ཐུབ། དཔེར་ན། ངས་བཟི་སྨན་ (Drug) རྩ་བ་ནས་ཟ་མ་མྱོང་བས་དེ་ཟས་ན་ཚོར་བ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་མེད་རྩ་བ་ནས་བརྗོད་མི་ཐུབ། བཟི་སྨན་ (Drug) ཟ་མྱོང་མཁན་གྱི་མི་ཞིག་གིས་ང་ལ་འགྲེལ་བཤད་ག་ཚད་ཞིབ་པར་བརྒྱབས་ཀྱང་ཁོ་རང་གིས་ཉམས་སུ་མྱོང་བ་ནང་བཞིན་ངས་ཉམས་སུ་མྱོང་ཐུབ་ཐབས་མེད། དེར་བརྟེན་ཤེས་པའི་མྱོང་བའི་རིགས་མང་ཆེ་བ་རང་གིས་ཉམས་སུ་མྱོང་ན་མ་གཏོགས། ཉམས་སུ་མྱོང་མཁན་གཞན་ཞིག་གིས་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབས་པ་ཁོ་ནས་ར་འཕྲོད་ཐབས་མེད། རིག་པའི་རིགས་འདྲའི་རྒྱུན་གྱི་ཡ་མཐའ་ཐུག་མེད་དུ་བསྒྲུབས་ནས་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ཡོད་པར་བསྒྲུབས་པ་མ་གཏོགས། ཐད་ཀར་མཐུན་དཔེ་འགོད་རྒྱུ་མེད་སྐབས་སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ཡོད་དེ་ཟེར་ནས་སྒྲུབ་བྱེད་འགོད་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་ཁག་པོ་ཡིན། རྒྱང་འཕེན་པ་ཁ་བདེ་པོ་ཞིག་ང་ཚོའི་ཉེ་འཁོར་དུ་མེད་སྐབས་འདི་ལྟར་བཤད་པ་མ་གཏོགས་དེ་འདྲ་ཞིག་ང་ཚོའི་འཁྲིས་སུ་ཡོད་ཆེ་སྐད་ཆ་མང་པོ་བཤད་དགོས་ཉེན་ཡོད།

སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་པ་ཚོས་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་སའི་གནད་གཞན་ཞིག་ནི། མངོན་པ་མཛོད་ནས་ཡ་ཐོག་རིང་མོ་དང་། མ་ཐོག་རིང་མོར་བཅས་པའི་

ཁུག་པ་བཅོ་བརྒྱད་བཤད་ཅིང་། དེ་གཞི་ལ་བཞག་པའི་ཐོག་ནས་བསྐལ་པ་མར་འགྲིབ་པའི་དུས་ཚེ་ལོ་བརྒྱད་ཁྲི་ནས་བརྒྱ་པའི་བར་ལ་སངས་རྒྱས་བྱོན་པར་གསུངས་ཡོད། བསྐལ་པ་འདིའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཚེ་ལོ་བརྒྱ་པར་བྱོན་པའི་རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་ཐུབ་པ་རྣམ་འདྲེན་སྟོང་གི་སངས་རྒྱས་བཞི་པ་ཡིན་ཞིང་། འཁོར་བ་འཇིག་དང་གསེར་ཐུབ་འོད་སྲུངས་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་འདས་པའི་སངས་རྒྱས་འཁོར་བ་འཇིག་དང་། གསེར་ཐུབ། འོད་སྲུངས་གསུམ་རིམ་པར་ཚེ་ལོ་བཞི་ཁྲིའི་སྐབས་དང་། ཚེ་ལོ་སུམ་ཁྲིའི་སྐབས། ཚེ་ལོ་ཉིས་ཁྲིའི་སྐབས་བཅས་སུ་བྱོན་པར་གསུངས་ཡོད་ཀྱང་། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་འདི་ཁས་ལེན་ཐུབ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་མོ་རེད་སྙམ། སྟོངགསུམ་གྱི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ལས་ཀྱང་ལྷག་པའི་ཁོར་ཡུག་ཡོངས་རྫོགས་དང་། གཞི་རྩའི་ (Big bang) སྟེ་འཇིག་རྟེན་གས་ཐོར་ཆེན་པོ་བྱུང་ནས་ལོ་ཐེར་འབུམ་ཆུང་བ་བཅོ་ལྔ་དང་ཉེ་ཤུའི་བར་འགྲོ་གི་ཡོད། ཐེར་འབུམ་བཅུ་གཉིས་ཟེར་མཁན་ཞིག་ཀྱང་འདུག་པས་ཚན་རིག་པ་ཁོ་རང་ཚོར་ཡང་གཏན་འཁེལ་བའི་འདོད་པ་གཅིག་གྱུར་ཅིག་ཡོད་ཚོད་མི་འདུག །ཉི་ཟླ་དང་འཛམ་བུ་གླིང་འདི་བྱུང་ནས་ལོ་ཐེར་འབུམ་ལྔ་ལྷག་དང་། སྲོག་ཆགས་བྱུང་ནས་ལོ་ཐེར་འབུམ་བཞི་ལྷག །མིའི་འགྲོ་བ་བྱུང་ནས་ལོ་འབུམ་གཅིག་ལྷག་བཅས་འགྲོ་གི་ཡོད་པ་རེད། འདི་དག་ལུང་བསྟན་ལྟ་བུ་མིན་པར་ས་འོག་ལས་ཐོན་པའི་དངོས་རྫས་ཀྱི་ཐོག་ནས་འགྲེལ་བཤད་བརྒྱབ་ཀྱི་ཡོད། བརྒྱ་ཆ་བརྒྱ་ཐམ་པ་ཐག་ཆོད་དཀའ་ཡང་ལོ་བརྒྱ་སྟོང་ཡས་མས་ལས་བྲྱད་པར་མ་ཤོར་བར་ཏ་ཅང་གི་ཚོད་ཐིག་པོ་བཤད་ཀྱི་ཡོད་དུས་ཡ་ཐོག་རིང་མོས་མཚོན་པའི་ཁུག་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་

སྐོར་འདི་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་ཀྱི་འདུག གང་ལྟར་གནས་གཙང་མའི་ལྷ་ཡུལ་ནས་མི་ཡུལ་དུ་འགྲོ་བ་ཆགས་པའི་ཚུལ་དང་། ཐོག་མར་ཉིད་དེ་འཛིན་གྱི་ཟས་ཀྱིས་འཚོ་བ་དང་། དེ་ནས་འཚོ་བ་ས་ཞག་ལ་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་འདི་ཙུང་ཁས་ལེན་དཀའ་ཞིང་རྙོག་དྲ་ཡང་ཆེན་པོ་ཡིན། ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱའི་གོང་དུ་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ཆོས་ལུགས་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་ཚད་མ་རིག་པའི་གཞུང་ལུགས་སུ་སྙེགས་པའི་གཞུང་ལུགས་དང་མཉམ་པོར་བདར་ཤ་བཅད་ནས་ཡར་རྒྱས་སོང་བ་ཡིན། སངས་རྒྱས་པ་དང་ལྟ་སྤྱོད་མི་མཐུན་ཞིང་། འགལ་ཟླའི་ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཞིག་ཡོད་པ་དེས་ནང་པའི་གཞུང་ལུགས་ཚད་སྨྱུར་པོས་ཡར་རྒྱས་འགྲོ་བ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་བྱུང་ཡོད། དུས་རབས་ཉི་ཤུ་རྩ་གཅིག་པ་འདིའི་ནང་ཚན་རིག་གི་ཐོག་ནས་དངོས་སུ་སྦྱོང་ནས་ཚད་མས་གྲུབ་པའི་གནད་དོན་རྣམས་ང་ཚོས་ངེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད་ལ་ཁས་མ་བླངས་ཐབས་མེད་ཆགས་ཡོད། འདི་དག་ཁས་བླངས་ཀྱང་དེའི་ཤུགས་ཀྱིས་ནང་པའི་བདེན་པ་བཞི་དང་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གཡོ་འགྱུལ་ཙམ་ཡང་ཐེབས་ཐུབ་ཀྱི་མེད། ཇི་སྐྲེད་པའི་གནས་ལུགས་རགས་པའི་སྐོར་ལ་ང་ཚོས་ཏན་ཏན་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་པ་ཞིག་འདུག །རྩ་བ་མདོ་རང་ནས་གླིང་བཞི་གླིང་ཕྲན་གསུངས་པའི་སྐབས་ལ་ལར་ཟླུམ་པོ་དང་། ལ་ལར་གྲུ་བཞི་སོགས་མི་འདྲ་བ་གསུང་གི་ཡོད།

གལ་སྲིད་གླིང་བཞི་གླིང་ཕྲན་གྱི་རྣམ་གཞག་སྟོན་པའི་མདོ་དོན་ཤེན་ལྐོག་ཏུ་བརྩིས་པ་ཡིན་ན། ཤིན་ལྐོག་སྟོན་པའི་མདོ་ལ་དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་

ཡིན་དགོས་ཤིང་། དཔྱད་པ་གསུམ་གྱིས་དག་པའི་ལུང་ལ་སྔ་ཕྱི་དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་མེད་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱང་། གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་གཞུང་རང་ལ་སྔ་ཕྱི་དང་དངོས་ཤུགས་འགལ་བ་ཡོད་པ་ཡིན་དུས་ང་ཚོས་ལུང་དེ་ངེས་པར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད། ཚན་རིག་པ་ཚད་པར་སྨྲ་བ་ཕལ་ཆེར་མ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་། དེས་ན་འདིས་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་དང་། ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གཅིག་པུས་ཁྱབ་པར་འདོད་དེ། སྤྱི་མཚན་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་བཤད་པ་དང་ཕྱོགས་མཐུན་པར་ཚན་རིག་པས་ཀྱང་དཔྱད་པའི་ཡུལ་ལ་མངོན་གྱུར་གྱི་ཆོས་མ་གཏོགས་ཁས་ལེན་གྱི་མེད་པ་དང་། རྟོག་པས་བཏགས་པའི་སྤྱི་མཚན་དང་ལྡོག་པ་ཞེས་པ་ཁས་ལེན་གྱི་མེད་སྟབས་ཚན་རིག་པ་ཡང་རྒྱང་འཕེན་པ་དང་ཕྱོགས་མཐུན་པ་ཞིག་ལ་འཛོག་དགོས་སྙམ།

རྒྱང་འཕེན་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མེད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བར་འདོད་དེ། ཉི་ཤར་ཆུ་བོ་ཐུར་དུ་འབབ་པ་དང་། །སྲན་ཟླུམ་ཆེར་མ་གཟེངས་རིང་རྣོ་བ་དང་། །རྨ་བྱའི་མདོངས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །སུས་ཀྱང་མ་བྱས་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དངོས་པོ་འདི་དག་འཕྲུལ་གྱི་རྫས་དང་། ནུས་པ། རླུང་སོགས་ཕྱིའི་རྐྱེན་སྣ་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རྒྱང་འཕེན་པའི་མཐོང་ཆོས་ལ་གྲུབ་པས་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད་ཀྱང་། མཐར་གཏུགས་ན་ལས་འབྲས་དང་ཚེ་སྔ་མའི་འཕེན་ཤུགས་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རྒྱང་འཕེན་པས་ཁས་ལེན་གྱི་མེད་པས་རྒྱུ་མེད་ལས་བྱུང་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན།

༣ མུ་སྟེགས་བྱེ་བྲག་པ་དང་རིག་པ་ཅན་པའི་སྐོར་བཤད་པ།

འདི་ནས་མུ་སྟེགས་རྟག་པར་སྨྲ་བའི་སྐོར་ཡིན། དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་པ་དང་རིག་པ་ཅན་པ་གཉིས་ནི་རིམ་བཞིན་དྲང་སྲོང་གཟེགས་ཟན་དང་། བྲམ་ཟེ་རྐང་མིག་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་སྟེ། འདི་གཉིས་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་འདོད་པའི་ཁྱད་པར་མི་མཐུན་པ་ཅུང་ཟད་ཡོད་ཀྱང་གྲུབ་པའི་མཐའ་སྤྱི་ལ་མི་འདྲ་བ་མེད་དོ། །དེ་ཡང་བྱེ་རིག་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་རྫས་དང་། ཡོན་ཏན། ལས། སྤྱི། བྱེ་བྲག །འདུ་བ་བཅས་ཚིག་གི་དོན་དྲུག་གམ་རྫས་དགུར་འདུས་པར་འདོད་ལ། ཁྲུས་ནི་དེང་སང་ཡང་རྒྱ་གར་བ་ལ་ཡོད་པ་བཞིན་ཆུ་བོ་གང་གཱས་མཚོན་པའི་ཆུ་ཆེན་པོ་ལ་ཁྲུས་བྱེད་པ་དང་། དབང་བསྐུར་བ་དང་། སྨྱུང་གནས་དང་། མཆོད་སྦྱིན་དང་ཕྱི་རོལ་པའི་མཆོད་སྦྱིན་ལ་མི་དང་རྟ་ཡི་མཆོད་སྦྱིན་སོགས་བྱེ་བྲག་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་ཡོད། སྦྱིན་སྲེག་ལ་སོགས་པ་ཐར་ལམ་དུ་ཁས་ལེན་ཞིང་། ནམ་ཞིག་བླ་མའི་མན་ངག་ལས་རྣལ་འབྱོར་བསྒོམས་ཏེ་ཕྱི་རོལ་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཁས་ལེན་པའི་བདག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་ཕྱུང་སོགས་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་རང་དབང་བ་འདི་དབང་སོགས་རྣམས་ལས་དོན་གཞན་དུ་ཤེས་ནས་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མཐོང་ཞིང་ཞེས་མཐོང་ཚད་བདག་གཅིག་པོའི་སྣང་ལ་བློ་གནས་པ་ལྷ་ཕྱི་བུ་ཞིག་ཡིན་ཚོད་འདུག་སྟེ། ངའི་ངོ་ཤེས་པའི་ཕྱི་རོལ་པ་ཆོས་སློབ་མཚམས་ལ་བདག་གསལ་བཏབ་ནས་སྒོམ་པའི་སྐབས་གནས་དེ་ལ་བརྗོད་སློབས་ཡོང་གི་འདུག་ཟེར་ནས་བཤད་བྱུང་། དམིགས་པ་བྱེ་བྲག་པ་ལ་བློ་གཏད་པའི་སྐབས་བློ་ཚུར་འདུས་ཡོང་གི་རེད། དེའི་མཐུས་སྦྱོང་བ་མི་འདྲ་བ་ཞིག་ཀྱང་ཡོང་གི་ཡོད་ཚོད་འདུག །གོང་དུ་བཤད་པའི་ཚིག་གི་དོན་དྲུག་གི་རང་བཞིན་ཁོང་དུ་ཚུད་པ་ན། བདག་ནི་ཁྱབ་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཡང་བྱེད་པ་མེད་པར་ཤེས་ཏེ།

ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ལས་གང་ཡང་གསོག་པར་མི་བྱེད། ལས་གསར་པ་མ་བསགས་ཤིང་རྙིང་པ་ཟད་པས་སྡུར་བླངས་པའི་ལུས་དང་། དབང་པོ་དང་། བློ་དང་། བདེ་སྡུག འདོད་སྡང་སོགས་བདག་དང་བྲལ་ཞིང་གསར་པའི་ལུས་དང་དབང་པོ་མ་བླངས་པས། བུད་ཤིང་ཟད་པའི་མེ་བཞིན་དུ་སྐྱེ་བའི་རྒྱུན་ཆད་དེ་བདག་འབའ་ཞིག་ཏུ་གྱུར་པ་ན་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ།

༩ ཟླ་སྐྱེགས་གྲངས་ཅན་པའི་སྐོར་བཤད་པ།

གྲངས་ཅན་པ་ནི། དྲང་སྲོང་སེར་སྐྱའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔར་གྲངས་ངེས་པར་འདོད་ལ། དེ་ཡང་བདག་དང་། གཙོ་བོ་དང་། ཆེན་པོ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། དེ་ཙམ་ལྔ་དང་། དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་དང་། འབྱུང་བ་ལྔ་སྟེ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔའོ། །དེ་ཙམ་ལྔ་ནི། གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་ལྔའོ། །དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་ནི་བློའི་དབང་པོ་ལྔ་དང་། ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ་དང་། ཡིད་ཀྱི་དབང་པོའོ། །བློའི་དབང་པོ་ལྔ་ནི། མིག་དང་། རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་། ལྕེ་དང་། པགས་པའི་དབང་པོ་རྣམས་སོ། །ལུས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ་ནི། ངག་དང་། ལག་པ་དང་། རྐང་པ་དང་། རྐུབ་དང་། འདོམས་རྣམས་སོ། །འབྱུང་བ་ལྔ་ནི། ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའ་རྣམས་སོ། །འདིར་བཤད་པའི་ནམ་མཁའ་ནི་ཕལ་ཆེར་བུ་གའི་ནམ་མཁའམ་ཡང་ན་གོ་འབྱེད་པའི་སྟོང་ཆ་ཙམ་ལ་བསམ་བློ་གཏོང་གི་ཡོད། ཤེས་བྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་དེ་དག་ལས་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་ནི་ཤེས་པ་དང་། ལྷག་མ་ཉེར་བཞི་འདུས་བསགས་ཡིན་པས་བེམ་པོར་འདོད་ལ། གཙོ་བོ་དང་། སྐྱེས་བུ་ནི་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། གཞན་རྣམས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པར་འདོད་དོ། །བཤད་པ་འདིའི་ཐོག་ནས་ཟླ་སྐྱེགས་གྲངས་ཅན་པས་

ཀྱང་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་ཡོད་ལ། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྐབས་དེ་དུས་ཀྱི་རྒྱ་གར་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཚོ་ལ་ཡོངས་གྲགས་ཡིན། དེ་ལ་ཞེས་བྱ་ཉི་ཤུ་ཙ་ལྔའི་ནང་ལ་ཡང་རྒྱུ་ཡིན་ལ་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པ། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ། འབྲས་བུ་ཡིན་ལ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ། རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་མུ་དང་བཞི་ཡོད་དེ། དང་པོ་ནི། སྤྱི་གཙོ་བོ་སྟེ་འགྱུར་མེད་རང་བྱུང་གི་རྟག་པའི་རྒྱུ་དང་། རྣམ་འགྱུར་ཀུན་སྤྲུལ་པ་པོ་གཙོ་བོ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པ་ལས་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་དཀོན་མཆོག་ལྟ་བུའི་བློ་ཅན་ཞིག་མིན་པར་རང་བཞིན་མཐར་ཐུག་ཅིག་ལ་འཇོག །འདི་རྒྱུ་ཡིན་ལ་འབྲས་བུ་མ་ཡིན་པའི་མུ་དང་། གཉིས་པ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་ཡིན་པའི་མུ་ནི། བློ་དང་། ང་རྒྱལ་དང་། དེ་ཙམ་ལྔ་སྟེ་བདུན་དང་། གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་མུ་ནི། མིག་དང་། རྣ་བ་དང་། སྣ་དང་། ལྕེ་དང་། པགས་པའི་དབང་པོ་སྟེ་བློའི་དབང་པོ་ལྔ་དང་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་བཅས་དྲུག་དང་། ངག་དང་། ལག་པ་དང་། རྐང་པ་དང་། རྐུབ་དང་། འདོམས་བཅས་ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྔ་དང་། ས་ཆུ་མེ་རླུང་ནམ་མཁའ་སྟེ་ལྔག་མ་བཅུ་དྲུག་དང་། བཞི་པ་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པའི་མུ་ནི། སྐྱེས་བུའོ། །རྣམ་འགྱུར་རྣམས་གཙོ་བོའི་སྤྲུལ་པ་ཡིན་པ་ལས། སྐྱེས་བུ་གཙོ་བོས་སྤྲུལ་པ་མིན་པར་དང་པོ་ནས་ཡོད་པ་ལ་འཇོག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཚོད། གང་ལྟར་གཙོ་བོའི་རང་བཞིན་མཐོང་བའི་ཚེ་རྣམ་འགྱུར་གྱི་སྒྲོས་པ་རྣམས་རིམ་གྱིས་ཐུབ་འགྲོ་བའི་རྣམ་གཞག་ཅིག་བཤད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ཡང་དབང་ཕྱུག་ནག་པོའི་རྒྱུད་ལས། རྩ་བའི་རང་བཞིན་རྣམ་པར་འགྱུར་མིན་ལ། །ཆེན་པོ་སོགས་བདུན་རང་བཞིན་རྣམ་འགྱུར་ཞིང་། །བཅུ་དྲུག་པོ་ནི་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་སྟེ། །སྐྱེས་བུ

རང་བཞིན་མ་ཡིན་རྣམ་འགྱུར་མིན། །ཞེས་བཤད་པ་ལྟར་རོ། །འདི་ལྟར་ཤེས་བྱ་ཉི་ཤུ་རྩ་ལྔ་པོ་རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ན་སྔ་བཞིར་འགྱུར་ཏེ། ཆེན་པོ་དང་། ང་རྒྱལ། གཟུགས། སྒྲ། དྲི། རོ། རེག་བྱ་སྟེ་དེ་ཙམ་ལྔ་དང་བདུན་རང་བཞིན་ཡིན་ལ་རྣམ་འགྱུར་ཡང་ཡིན། དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་སོགས་ལྷག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་རྣམ་འགྱུར་ཡིན་ལ་རང་བཞིན་མ་ཡིན། སྐྱེས་བུ་རང་བཞིན་དང་རྣམ་འགྱུར་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན། གཞན་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་བྱ་ཉི་ཤུ་ལྔ་པོ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་བསྡུ་བའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད། དེ་ཡང་རྩ་བའི་རང་བཞིན་དང་། སྤྱི་དང་། གཙོ་བོ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཡིན་ཞིང་དེ་ནི་ལས་བྱེད་པ་པོ། མ་སྐྱེས་པས་རྟག་པ། ཆ་མེད་པས་གཅིག་པུ། སེམས་དང་རྟོག་པ་མེད་པས་ཡུལ་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ལས་ཡུལ་ཁོ་ན། སྣོད་བཅུད་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པ། ཡོན་ཏན་ཆ་མཉམ་པའི་ཤེས་བྱ་སྟེ་ཁྱད་ཆོས་དྲུག་དང་ལྡན་པའི་ཤེས་བྱ་ཞིག་ལ་འདོད་དོ། །སྐྱེས་བུ་དང་། བདག་དང་། ཤེས་པ་དང་། རིག་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །ལྷག་མ་ཉེར་གསུམ་གྱི་སྐྱེ་ཚུལ་ནི། གང་གི་ཚེ་སྐྱེས་བུ་དེས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པའི་འདོད་པ་སྐྱེས་པ་ན། རྩ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྒྲ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་སྤྲུལ་པར་བྱེད་དོ། །གཙོ་བོ་ལ་སྤྲུལ་འདོད་ཡོང་གི་ཡོད་མེད་གསལ་པོ་མི་ཤེས་ཀྱང་། གཙོ་བོའི་ངང་ལས་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ཤར་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཚོད་འདུག

དེ་ཡང་གཙོ་བོ་ལས་ཆེན་པོ་འབྱུང་ལ། བློ་དང་ཆེན་པོ་ནི་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཞིང་། དེ་ནི་ཕྱི་ནས་ཡུལ་དང་། ནང་ནས་སྐྱེས་བུའི་གཟུགས་བརྙན་འཆར་བའི་མེ་ལོང་ངོས་གཉིས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་འདོད་དེ། དེ་ལས་ང་རྒྱལ་སྐྱེ་ཞིང་། ང་རྒྱལ་ལ་

དབྱེ་ན་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་དང་། སྙིང་སྟོབས་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་དང་། མུན་པ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ཏེ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ལས་དེ་ཙམ་ལྔ་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ལས་འབྱུང་བ་ལྔ་སྐྱེའོ། །གཉིས་པ་སྙིང་སྟོབས་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ལས་དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་སྐྱེའོ། །གསུམ་པ་མུན་པ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་ནི། ང་རྒྱལ་གཞན་ཏེ་རྣམ་པར་འགྱུར་བ་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་དང་། སྙིང་སྟོབས་ཅན་གྱི་ང་རྒྱལ་གཉིས་ཀ་འཇུག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་ཡང་སྤྲུལ་པའི་ནུས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཡུལ་རིག་པའི་ནུས་པ་མེད་པའི་ལོང་བ་རྐང་ཅན་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་དང་། དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་ཡུལ་རིག་པའི་ནུས་པ་ཡོད་ཀྱང་སྤྲུལ་པའི་ནུས་པ་མེད་པ་བདག་ཤེས་རིག་གི་སྐྱེས་བུ་སྟེ་ཞ་བོ་མིག་ཅན་ལྟ་བུའི་སྐྱེས་བུ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་ཏེ། རྣམ་འགྱུར་རྣམས་རྩ་བའི་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲུལ་པའི་ཚུལ་མ་ཤེས་པའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་བར་འདོད་དོ། །རྣམ་འགྱུར་རྣམས་སྤྲུལ་པ་པོ་རྩ་བའི་རང་བཞིན་དང་སྤྲུལ་པའི་ཆོས་རྣམས་རིག་པའི་སྐྱེས་བུ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འབྲེལ་བའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་འཁོར་བ་འདོད་ཀྱི་ཡོད་ཚོད་འདུག །ནམ་ཞིག་བླ་མས་མཐར་ཐུག་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་རྩ་བའི་རང་བཞིན་གྱི་གནས་ལུགས་ཉེ་བར་བསྟན་པའི་མན་ངག་ཐོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རྣམ་འགྱུར་འདི་དག་རང་བཞིན་གྱི་སྤྲུལ་པ་ཙམ་དུ་ཟད་དོ་ཞེས་ངེས་ཤེས་ལྷག་པར་སྐྱེས་པ་ན། རིམ་གྱིས་ཡུལ་ལ་ཆགས་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་པ་དེའི་ཚེ་བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷའི་མིག་གི་མངོན་ཤེས་བསྐྱེད་དེ། འདི་དག་གིས་ཞི་གནས་སྒྲུབ་པ་དང་། བསམ་གཏན་ལ་བརྟེན་ནས་མངོན་ཤེས་བསྒྲུབ་པའི་ཚུལ་ཕལ་ཆེར་ནང་པ་དང་གཅིག་པ་

ཡིན། མངོན་ཤེས་ཀྱིས་གཙོ་བོ་ལ་བལྟས་པ་ན་གཙོ་བོ་དེ་གཞན་གྱི་བྱུད་མེད་ལྟར་ངོ་ཚ་བས་སྐྱེངས་ཏེ་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་ཉེ་བར་བསྡུས་ཏེ། རང་བཞིན་ཡན་གར་བར་གནས་ཤིང་། དེའི་ཚེ་རྣལ་འབྱོར་པའི་བློ་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྣང་བ་ཐམས་ཅད་ལོག་སྟེ། སྐྱེས་བུས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་མེད་ཅིང་བྱེད་པ་མེད་པར་གནས་པ་དེའི་ཚེ་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འདོད་དོ། །

གོང་གི་བྱེ་བྲག་པ་དང་རིག་པ་ཅན་པ་དང་འདི་གཉིས་ཀས་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་དང་ལས་རྒྱུ་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཁས་བླངས་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ཐར་པ་ཁས་བླངས་པའི་གཞི་རྩའི་སྟེང་ནས་ཐར་པ་སྒྲུབ་པའི་གཞི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ཅིག་ཀྱང་བཤད་ཀྱི་ཡོད། གྲངས་ཅན་པ་ལ་གྲངས་ཅན་ལྷ་མེད་པ་དང་། ལྷར་བཅས་པ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས་རྣམ་འགྱུར་རྣམས་སྤྲུལ་པ་པོ་སྤྱི་གཙོ་བོ་ནས་བཟུང་གྲངས་ཅན་པའི་གྲུབ་མཐའ་རང་རྐང་ཚུགས་ནས་སླ་ཐུབ་པའི་གྲངས་ཅན་ལྷ་མེད་པ་ཞིག་དེང་སྐབས་ཡོད་མེད་གསལ་པོ་མི་ཤེས་ཀྱང་། མ་འོངས་པར་ང་ཚོས་འདི་རིགས་ལ་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་མཁན་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ཀྱི་འདུག །སྐབས་སྐབས་ལ་ མུ་སྟེགས་པའི་མཁས་པ་གདན་འདྲེན་ཞུས་ནས་ང་ཚོས་མཉམ་དུ་ཁོང་ཚོའི་གྲུབ་མཐའི་སྐོར་བགྲོ་གླེང་བྱེད་བཞིན་ཡོད། དེ་ཧ་ཅང་གི་གལ་ཆེན་པོར་ཆགས་ཀྱི་འདུག །དེ་སྔའི་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཚོས་མཛད་པའི་གྲུབ་མཐའ་མང་ཆེ་བ་བོད་རང་དུ་མཛད་པ་ཞ་སྟག་ཡིན་པར་མ་ཟད། ཕྱི་རོལ་པ་གསོན་པོ་དང་གདོང་འཕྲད་ནས་བཤད་གླེང་བྱས་པ་མེད། ཕལ་ཆེ་བ་སྔ་མོའི་རྒྱ་གར་གྱི་ནང་པའི་མཁས་པས་མཛད་པའི་དཔེ་ཆ་རྐྱང་པ་བསྒོགས་ནས་དཔེ་ཆའི་ནང་ཡོད་པ་རྣམས་བསྡུ་རུབ་བྱས་ནས་བསྒྲིགས་གནང་བ་ཞ་སྟག་རེད།

ནང་པའི་གཞུང་ནང་མུ་སྟེགས་པའི་འདོད་པ་བཀོད་ཡོང་བའི་སྐབས་དགག་པ་རྒྱག་རྒྱུ་གཙོ་བོ་བྱས་པ་མ་གཏོགས་ཕྱི་རོལ་པ་དེ་དང་དེའི་འདོད་པ་ཆ་ཚང་བ་བཀོད་པ་ཕལ་ཆེར་མེད། མུ་སྟེགས་པའི་རང་ལུགས་འཛིན་མཁན་གྱི་མཁས་པས་མཛད་པའི་གཞུང་ལ་གཏུགས་ནས་ཕྱི་རོལ་པའི་ལྟ་གྲུབ་སྐོར་འབྲི་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་འདུག །ཧྲོག་གེ་སྟེ་ལྡུས་མཆོད་པའི་དེ་སྡེའི་ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་འགའ་ཤས་ད་སྐབས་ཉམས་ནས་སྲོལ་རྒྱུན་འཛིན་མཁན་ཕལ་ཆེར་ཡོད་རྒྱུ་མ་རེད་ལ། འགའ་ཤས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་ལ་འགྱུར་བ་ཡང་སོང་ཡོད་སྲིད། ད་སྐབས་ང་ཚོས་མཐོང་ཚོད་ལ་ཧྲོག་གེ་སྟེ་ལྡུ་སོགས་ཕྱི་རོལ་པའི་གྲུབ་མཐའ་མང་ཆེ་བ་ཚངས་པ་དང་དབང་ཕྱུག་ལ་གསོལ་མཆོད་བྱེད་མཁན་ལྷ་བུ་ཕལ་ཆེར་རེད། གྲུབ་མཐའ་རང་རང་གི་ལུགས་མ་འདྲེས་པར་ཞིབ་ཚགས་པོ་བྱས་ནས་འཛིན་མཁན་ཡོད་མེད་གསལ་པོ་མི་ཤེས། ཏ་ཅང་དཀོན་པོ་ཡིན་ཚོད་འདུག

༥ མུ་སྟེགས་དཔྱོད་པ་བའི་སྐོར་བཤད་པ།

དཔྱོད་པ་བ་ནི། རྒྱལ་དཔོག་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་སྟེ། རིག་བྱེད་ལ་གང་སྣང་བ་ནི་རང་བྱུང་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཡིན་ནོ་ཞེས་སྒྲོ་བཏགས་ནས་མཆོད་སྦྱིན་ལ་སོགས་པ་འབའ་ཞིག་གིས་མཐོ་རིས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་འདོད་ལ། དེ་ནི་ངན་སོང་ལས་གྲོལ་བའི་ཐར་པ་ཙམ་དུ་ཁས་ལེན་ནོ། །འདིར་བཤད་པའི་ཐར་པ་ནི་ལྷ་ཡི་ཕུན་ཚོགས་ཙམ་ལ་བཞག་གི་ཡོད་ཚོད་འདུག གང་ལྟར་མུ་སྟེགས་དཔྱོད་པ་བས་དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པས་སེམས་མ་ཟད་བར་དུ་ཉོན་མོངས་

པའི་དྲི་མར་ཟད་རྒྱུ་མེད་པར་ཁས་ལེན། རྒྱུ་མཚན་དེའི་དབང་གིས། འོན་ཀྱང་སྡུག་བསྔལ་ཉེ་བར་ཞི་བའི་ཐར་པ་ནི་མེད་དེ། དྲི་མ་སེམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ལ་ཞུགས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཡང་མེད་དེ། ཤེས་བྱ་མཐའ་ཡས་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་བས་ན་བདེན་པའི་ངག་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་སྨྲའོ། །ཞེས་བཤད།

༨ མུ་སྟེགས་གཅེར་བུ་བའི་སྐོར་བཤད་པ།

གཅེར་བུ་པས་རྒྱ་གར་ནང་དུ་ལྔ་ཡང་རང་གི་གྲུབ་མཐའི་རང་རྐང་བཟུང་ནས་བསྟད་ཐུབ་ཡོད། གཅེར་བུ་པ་ནི། རྒྱལ་བ་དམ་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་དོན་དགུར་འདུས་པར་འདོད་དེ། སྲོག་གམ་བདག་དང་། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ཟག་པ་དང་། སྒོ་གསུམ་གྱིས་ལས་གསར་པ་མི་གསོག་པའི་སྡོམ་པ་དང་། ཟས་མི་ཟ་བ་དང་བཏུང་བ་མི་བཏུང་བའི་སྒོ་ནས་ལུས་ངག་གིས་དཀའ་བ་སྤྱད་པས་ལུས་གྲུད་པའམ་ངེས་པར་རྒ་བ་དང་། ལོག་པར་ལྟ་བའི་འཆིང་བ་དང་། ལས་ལ་ཕྱིས་སྨྱོང་འགྱུར་གྱི་ལས་དང་། མིང་གི་ལས་དང་། རུས་ཀྱི་ལས། ཚེ་བཅད་པའི་ལས་སོགས་བཞི་དང་། ཚུལ་མིན་གྱི་སྡིག་པ་དང་། ཆོས་སམ་བསོད་ནམས་དང་། ཐར་པ་རྣམས་སོ། །དེ་ལ་སྲོག་ནི་བདག་ཡིན་ལ། སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱི་ལུས་ཀྱི་ཚད་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་དུ་ཡོད་པ་སྟེ་སྐྱེས་བུའམ་གང་ཟག་གི་ལུས་ཕུང་ཆེ་ཆུང་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་ཀུན་ལ་ཁྱབ་པའི་སྲོག་གི་ངོ་བོ་ནི་རྟག་ལ་གནས་སྐབས་མི་རྟག་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཡིན་ནོ། །ཟག་པ་ནི། དགེ་བ་དང་མི་དགེ་བའི་ལས་རྣམས་ཡིན་ཏེ། དེའི་དབང་གིས་འཁོར་བར་ཟག་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། སྡོམ་པ་ནི། ཟག་པ་འགོག་པར་བྱེད་པ་སྟེ། ལས་གསར་དུ་མི་གསོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་དངོས་ཡོད་གནས་

ཚུལ་ལ་གཅེར་བུ་པའི་རབ་བྱུང་ཕོ་མོ་རྣམས་བསླབ་ཁྲིམས་དམ་ཞིང་། གཅེར་བུ་པའི་ཆོས་ལུགས་སྤྱིའི་ཆ་ནས་འཚེ་བ་མེད་པ་སོགས་སྤྱོད་ལམ་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ནང་པ་ལས་ཀྱང་ལྷག་པ་ལྟ་བུ་ཡོད། ངེས་པར་རྒྱ་བ་ནི། སྐྱོམ་མི་འཁྲུང་བ་དང་། ལུས་གདུང་བ་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་སྒོ་ནས་སྡོན་བསགས་པའི་ལས་ཟད་པར་བྱེད་པའོ། །སྐྱོམ་མི་འཁྲུང་བ་ཞེས་པ་དམིགས་བསལ་སྨྱུང་གནས་ཀྱི་སྐབས་ཡིན་ནམ་སྙམ། སྐྲ་འབལ་བ་སོགས་ལུས་ཀྱི་དཀའ་ཐུབ་ཏ་ཙང་གི་ཤུགས་ཆེན་པོ་བསྟེན་གྱི་འདུག་པར་མ་ཟད། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་སྣང་ཚོད་ལ་ཕྱི་རོལ་པ་འདི་རིགས་ཀྱིས་ཚངས་སྤྱོད་ཀྱང་ཏ་ཙང་གི་ཡག་པོ་བསྟེན་གྱི་འདུག །སྐྱོག་ནས་དངུལ་ཁང་ནང་དངུལ་བཅོལ་ཡོད་ན་མི་ཤེས་མ་གཏོགས། གཞན་མཐོང་ཚུལ་ལ་ཉིན་རེ་ཉིན་རེའི་འཚོ་བ་སྐྱོད་སྟངས་ཀྱི་ཐད་ནས་འདོད་ཆུང་ཆོག་ཤེས་སློམས་ཆུང་ཚུལ་མཐུན་ཏ་ལས་པ་ཞིག་འདུག །འཆིང་བ་ནི། ལོག་པར་ལྟ་བའོ། །ལས་ནི་རྣམ་པ་བཞི་སྟེ། ཕྱིས་སྲོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། མིང་དང་། རུས་དང་། ཚེའོ། །སྡིག་པ་ནི། ཆོས་མིན་པའོ། །བསོད་ནམས་ནི་ཆོས་སོ། །ཐར་པ་ནི། ལུས་གཅེར་བུ་དང་། ངག་མི་སྨྲ་བ་དང་། མེ་ལྔ་ལ་བསྟེན་པ་དེ་སྔར་མ་མཐོང་ཡང་། ཁོང་ཚོས་ལྗོན་ཤིང་སེམས་ལྡན་དུ་བསྒྲུབ་པའི་སྐབས། འདུ་ཤེས་མི་འདྲ་བ་བཅོ་བརྒྱད་བཤད་ནས། ལྗོན་ཤིང་ལ་དེ་དག་ལས་འདུ་ཤེས་གཅིག་ཡོད་པར་བཤད་ནས་སྒྲུབ་ཀྱི་འདུག་མ་གཏོགས། མཚན་མོ་ལོ་མ་འཁུམས་ནས་ཉལ་བའི་ཕྱིར་ཞེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་འཕུ་ཐུག་དེ་འདྲ་བཀོད་ཀྱི་མི་འདུག ལོ་འགའ་ཤས་གོང་དུ་གཅེར་བུ་པ་དང་ང་ཚོ་འཛོམས་ནས་རྒྱུ་ཚོད་འགའ་ཤས་རིང་མཉམ་པོར་སྐད་ཆ་བཤད་པའི་སྐབས་ཁོང་ཚོས་གཞན་དང་མ་འདྲ་བར་ཁོ་

རང་ཚོའི་གྲུབ་མཐའི་འདོད་ལུགས་སྐོར་རྒྱུ་མཚན་ཅན་གྱི་སྐད་ཆ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བཤད་ཀྱི་འདུག །དེར་བརྟེན་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ང་ཚོས་ཕྱི་རོལ་པའི་ལྟ་གྲུབ་འདི་རིགས་ལ་ངོ་སྤྲོད་དང་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོར་ཆགས་ཀྱི་འདུག །མི་ལྷ་བསྟེན་པ་ལ་སོགས་པའི་དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྔར་བྱས་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཟད་ཅིང་། ལས་གསར་དུ་མ་བསགས་པས་འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྟེང་ན་འདུག་པའི་གནས། འདིའི་སྐོར་གཅེར་བུ་པ་ཚོ་དང་སྐད་ཆ་ཞིབ་ཕྲ་མ་བྱུང་ཡང་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྣོད་བཅུད་གཉིས་ཀ་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་བྱུང་བ་མ་གཏོགས་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་དཀོན་མཆོག་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད་ཚོད་མི་འདུག །ཡིན་ན་ཡང་ཕྱི་རོལ་པའི་ནང་ཚངས་པ་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོར་ཁས་བླངས་ནས། གཞི་རྩ་འཇིག་རྟེན་གྱི་སྣོད་བཅུད་ཚངས་པས་བཀོད་པ་གང་ཞིག་ལ། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་དང་འཁོར་བར་ལས་ཀྱི་དབང་གིས་འཁོར་བ་དང་། ལམ་གྱི་ཉམས་ལེན་ལ་བརྟེན་ནས་ཐར་པའི་གོ་འཕང་འཐོབ་པར་འདོད་པ་སྟེ། འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་ཁས་བླངས། སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་དང་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱི་རོལ་པའི་སྡེ་ཁག་ཅིག་དང་། ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ལུགས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། ཚེ་འདི་དང་ཕྱི་མ་ཁས་བླངས་པའི་ཐོག་ཚེ་འདི་དཀོན་མཆོག་ཉིད་ཀྱིས་ཐད་ཀར་བསྐོས་པར་མ་ཟད། ཚེ་ཕྱི་མ་ཡང་གང་དུ་སྐྱེ་བ་ལེན་པ་རང་དབང་གིས་མིན་པར་དཀོན་མཆོག་ལ་རག་ལས་པར་བཤད། འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་ཁས་ལེན་མཁན་ཞིག་གི་ངོས་ནས་བཤད་ཚུལ་འདི་ཤིན་ཏུ་ཡག་པོ་རེད། འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་ཁས་ལེན་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་ཅིག་ཡིན་ཕྱིན་ཚེ་འདི་ག་དཀོན་མཆོག་གིས་ཐད་ཀར་བཀོད་བཞག་པར་ཁས་བླངས་པ་ཡིན་ན། ཚེ་

འདིའི་རང་གི་ཕ་མ་ལ་སྙིང་ཉེ་པོ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་བཞིན། ཆེ་འདི་དཀོན་མཆོག་གིས་བཀོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དཀོན་མཆོག་ལ་སྙིང་ཉེ་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། དཀོན་མཆོག་ལ་ཇི་ཙམ་སྙིང་ཉེ་པོ་ཡོད་པ་དེའི་ཚོད་ཀྱིས་དཀོན་མཆོག་གི་རྗེས་སུ་བསླབས་ནས་བརྩེ་བ་སྒོམ་པ་དང་། བཟོད་བསྲན་བྱེད་པ། འདོད་ཆུང་ཚོག་ཤེས་བྱེད་པ་སོགས་དཀོན་མཆོག་གི་བསླབ་དོན་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ཕན་ཐོགས་ཆེན་པོ་ཡོང་ངེས་ཡིན། དེར་བརྟེན་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་ཁས་ལེན་པའི་ནང་ལ་ལས་རྒྱུ་འབྲས་དང་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་འདོད་མཁན་གྱི་རིགས་ཤིག་དང་། ཡང་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་འདོད་པ་ལ་ཆེ་སྔ་མ་མི་འདོད་པར་ཆེ་འདི་ཉིད་དཀོན་མཆོག་གིས་ཐད་ཀར་བཀོད་པ། ལུས་འདི་ཞིག་པའི་རྗེས་ལ་བདག་ཅེས་པ་ཕུང་པོ་ལས་ཟུར་དུ་ལྷག་ནས། གནས་སྐབས་རོ་ཁང་ནང་ངལ་གསོ་བརྒྱབས་ནས་ཕྱིས་སུ་སླར་ཡང་འཇིག་རྟེན་བཀོད་པ་པོ་དཀོན་མཆོག་གམ་དེའི་སྲས་ཀྱིས་ཉམས་ཞིབ་བྱས་ནས་ངན་སོང་དང་། ཐར་པ་གང་རུང་ལ་བཀོད་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཚུལ་ཞིག་བཤད་ཀྱི་ཡོད། འདིའི་སྐོར་ལ་རྣམ་གཞག་མི་འདྲ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡིན། ཡེ་ཤུའི་ཆོས་ལུགས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཤི་བའི་རྗེས་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བ་ཕྱི་མར་འགྲོ་མཁན་དེ་དཀོན་མཆོག་གི་དྲུང་དུ་སྐྱེ་བ་ཁས་ལེན་པ་ལས་ཐར་པ་རང་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་ཀྱི་ཡོད་ཚོད་མི་འདུག །གཅེར་བུ་པས་གནས་འཇིག་རྟེན་འདུས་པ་ཞེས་བྱ་བ་དང་། དབྱིབས་གདུགས་དཀར་པོ་གྱེན་ལ་བསླངས་པ་ལྟ་བུ། མདངས་ཞོའམ་ཀུ་མུ་ཏ་ལྟར་དཀར་བ། ཚད་དཔག་ཚད་འབུམ་ཕྲག་ཞེ་ལྔ་ཡོད་པ། སྒྲོག་ཡོད་པས་དངོས་པོ་ཡིན་ཅིང་། འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་བས་དངོས་པོ་མེད་པ་ཡང་ཡིན་པ་དེར་འགྲོ་སྟེ། གནས་དེ་ལ་ནི་ཐར་པ་

ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་པ་བཞིན་ཐར་པ་ཞིང་ཁམས་ལྟ་བུ་ཞིག་ལ་བཞུག་གི་ཡོད། དེ་སྐད་དུ་གཅེར་བུ་པའི་སྟོན་པ་རྒྱལ་བ་དམ་པས་སམ་མ་ཧཱ་ཝཱིར་གྱིས། ཁ་བ་རྒྱ་སྤོས་མེ་ཏོག་དང་། །བ་ཞོ་བ་མོ་ལུ་ཏིག་མདོག །གདུགས་དཀར་བཟུང་བའི་དབྱིབས་འདྲ་བ། །ཐར་པ་ཡིན་པར་རྒྱལ་བས་བཤད། །ཅེས་འབྱུང་ངོ་། །

རྒྱང་འཕེན་པ་ནི། སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ནས་འདིར་འོང་བ་མེད་དེ། སྐྱེ་བ་སྔ་མ་ཞེས་པ་ནི་སུས་ཀྱང་མ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། ལུས་གློ་བུར་བ་ལས་སེམས་གློ་བུར་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཏེ། མར་མེ་གློ་བུར་དུ་གྲུབ་པ་ལས་འོད་གློ་བུར་དུ་གྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །སྐྱེ་བ་འདི་ནས་ཕྱི་མར་འགྲོ་བ་ཡང་མེད་དེ། ལུས་སེམས་རྫས་གཅིག་པས་ལུས་འཇིག་པ་ན། བློ་ཡང་འཇིག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན་རྡོ་འཇིག་པ་ན་རྡོའི་རི་མོ་འཇིག་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་འདིས་གཞལ་བྱ་ལ་རང་མཚན་དང་། ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་གཅིག་པུས་ཁྱབ་པར་འདོད་དེ། སྤྱི་མཚན་དང་། རྗེས་དཔག་ཚད་མ་ཁས་མི་ལེན་པའི་ཕྱིར། རྒྱང་འཕེན་གྱི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག །དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུ་མེད་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་བར་འདོད་དེ། ཉི་ཤར་ཆུ་བོ་ཐུར་དུ་འབབ་པ་དང་། །སྲན་ཟླུམ་ཚེར་མ་གཟེངས་རིང་རྣོ་བ་དང་། །རྨ་བྱའི་མདོངས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀུན། །སུས་ཀྱང་མ་བྱས་ངོ་བོ་ཉིད་ལས་བྱུང་། །ཞེས་ཟེར་རོ། །དེ་ལྟར་ཆོས་འདི་ལས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་གྱུར་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ཁག་གི་ལྟ་བ་དང་སྤྱོད་པ་ཅི་འདྲ་ཞིག་ཡིན་པ་ཤེས་པར་བྱས་ནས། སྤྱོད་པའི་ཆ་ནས་བཤད་མ་ཐག་པའི་གཅེར་བུ་པའི་སྤྱོད་པ་ལྟ་བུས་མཆོན་སྒྲུ་སྟེགས་པ་གཞན་དང་གཞན་དག་ཚོའི་ནང་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་འདོད་ཚུང་ཚོག་ཤེས་དང་། དཀའ་ཐུབ་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཏ་ལས་པ་བསྟེན་མཁན་དེ་འདྲ

ཡོང་གི་ཡོད། དེ་བཞིན་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་པའི་ནང་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཡང་གཞན་དོན་དུ་དགའ་བ་དང་དུ་ལེན་མཁན་དེ་འདྲ་མང་པོ་ཡོད་པ་ང་ཚོས་དངོས་སུ་མཐོང་ཐུབ། དཔེར་ན། (Calcutta) ཀ་ལི་ཀ་ཏྟའི་ (Mother Teresa) ཏེ་རེ་ས་ལྷ་མུར་ཆ་བཞག་ན་ཁོང་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ཁོང་གི་རྗེས་འབྲང་ས་ནང་གཞན་དོན་ལ་དགའ་བ་དང་བླང་བྱེད་མཁན་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད། སྤྱོད་པའི་ཆ་ནས་ཕལ་ཆེར་ང་ཚོ་ལས་ལྷག་པ་ལྷ་མུས་དམན་ལ་ལྷག་པར་བརྩེ་བ་ཞེས་པ་དངོས་སུ་ལག་ལེན་དུ་བཀལ་ནས་དགའ་བ་དང་དུ་ལེན་གྱི་ཡོད། དེ་ལྷ་མུ་ང་ཚོས་བྱ་དགོས་ན་ཧ་ལས་པའི་ཁག་པོ་ཡིན་དུས་གཞན་གྱི་རླབས་ཆེ་བའི་སྤྱོད་པ་ལ་ངོ་མཚར་དང་བཅས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱ་དགོས་པ་གལ་ཆེ། ལོ་གཅིག་ཐེན་ (Spain) སི་པན་ལ་འགྲོ་བའི་སྐབས་ཡེ་ཤུའི་དགོན་པ་ཞིག་གི་ནང་གནས་སྐོར་ལ་བསྐྱོད་སྐབས་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་པ་ཞིག་ངའི་སར་ཐུག་པར་སླེབས་བྱུང་། ཞབས་ཕྱི་པ་ཆོས་འགྲེལ་བཤད་བྱས་གསལ་ལ་ཁོང་ལོ་ལྔའི་རིང་དགོན་པའི་རྒྱབ་ཀྱི་རི་གསེབ་ཏུ་བག་ལེབ་དང་ཆུ་གྲང་མོ་སོགས་གྲང་ཟས་རྐྱང་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྡད་པ་རེད་ཟེར། ཁོང་ངའི་སར་མཇལ་ཁར་སླེབས་བྱུང་བར། ཉིན་གཅིག་ངས་ཁོང་ལ་ངས་ཤེས་གསལ་ལ་ཁྱེད་རང་ལོ་ལྔའི་རིང་དབེན་པར་བཞུགས་པ་རེད་ཟེར་གྱི་འདུག །ལོ་དེའི་རིང་ཁྱེད་རང་གིས་དབེན་པར་ག་རེ་བྱས་བསྡད་པ་ཡིན་ཟེར་ཞེས་དྲིས་པར། ཁོང་གིས་བྱམས་བརྩེ་བསྒོམས་ནས་བསྡད་པ་ཡིན་ཟེར་གྱི་འདུག །ང་དངོས་གནས་ངོ་མཚར་དང་རྗེས་སུ་ཡི་རང་ཆེན་པོ་སྐྱེས་བྱུང་། འདི་རིགས་ལྷ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་རེད་ཟེར་ནས་མཐའ་གཅིག་ཏུ་ཆར་གཙོད་ཀྱི་གནས་ལྟ་བུར་བལྟས་པ་ཡིན་ན་ཧ་ལས་པའི་ནོར་འཁྲུལ་རེད། དེར་བརྟེན་འདི་ཚོའི་

རྨད་དུ་བྱུང་བའི་སྤྱོད་པའི་ཡོན་ཏན་མཐོང་ནས་གུས་པ་བྱ་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན།

སྨྲས་པ།

ལྟ་བ་ངན་པའི་སྨུ་ལ་སྟེགས་འཆའ་བའི། །
ཕྱི་རོལ་གྲུབ་མཐའི་རང་བཞིན་མ་ལུས་པ། །
ལེགས་པར་ཤེས་ཏེ་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ནི། །
ཐར་པའི་གྲོང་དུ་འཇུག་པའི་ཐེམ་སྐས་སོ། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།། །།

ལྔ་པ། རང་སྡེ་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

༡ ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྤྱིར་བཤད་པ།

གཉིས་པ་རང་སྡེའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་ཕྱེ་སྟེ་བཤད་པ་ལ་གཉིས། སྤྱིར་བསྟན་པ་དང༌། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་སྤྱིར་བསྟན་པ་ནི། སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་དང་པོར་སྙིང་རྗེ་ཆེན་པོས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་གཞན་དོན་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཚང་རྒྱ་བར་འདོད་པའི་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་པས་རང་ཅག་གིས་ཀྱང་དེ་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པར་ནམ་མཁའི་མཐས་གཏུགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་བྱ་བ་བཟང་པོ་ཞིག་བྱེད་ཀྱི་ཡིན་སྙམ་པའི་སེམས་ཡང་དང་ཡང་དུ་བསྐྱེད་དགོས། ཐུགས་བསྐྱེད་པའི་

དགོས་དོན་སྙིང་པོ་སེམས་རྒྱུད་ཀྱི་དྲི་མ་མཐའ་དག་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་སྤངས་ནས་སངས་རྒྱས་དགོས་ཤིང་། དེ་ཡང་དུས་ཡུན་རིང་པོར་ཚོགས་བསགས་སྒྲིབ་སྦྱོང་ལ་མ་བརྟེན་པར་ཡོང་ཐབས་མེད་པས། བར་དུ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས། མཐར་རྡོ་རྗེ་གདན་གྱི་སྦྱོ་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ་ཡུལ་ལྷཱ་ར་ཎ་སཱི་ར་ལྔ་སྡེ་བཟང་པོ་ལ་བདེན་པ་བཞིའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐོར། བཅོམ་ལྡན་འདས་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་འདི་ལྟར་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་ཚུལ་པཱ་ལི་དང་ལེགས་སྦྱར་གྱི་མདོ་ཚང་མས་གསུང་ཚུལ་གཅིག་པ་ཡིན། གོང་དུ་བཀའ་མོལ་བྱུང་བ་བཞིན་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་གཞི་རྩ་རྒྱུ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་གི་ཐོག་ནས་གསུང་གི་ཡོད་པར་བརྟེན། སངས་རྒྱས་ཉིད་ཀྱང་ཐོག་མ་ཉིད་ནས་སངས་རྒྱས་ཟིན་ཟིན་པ་ཞིག་མིན་པར་ཐོག་མར་ང་ཚོ་དང་འདྲ་བར་སེམས་ཅན་ཐ་མལ་པའི་གནས་ནས་རིམ་པས་སེམས་ལ་བསྒྱུར་བཅོས་བཏང་། སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གོང་ནས་གོང་དུ་ཁྱད་ཞུགས་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱོན་གྱི་རིགས་མཐའ་དག་བསལ་ཏེ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཚུལ་ཐེག་པ་གོང་འོག་ཚང་མས་གཅིག་གྱུར་གྱིས་གསུང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་སྟོན་པ་མཉམ་མེད་ཤཱཀྱའི་རྒྱལ་པོ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྔ་རོལ་ཏུ་ཐོག་མར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་ཐུགས་བསྐྱེད། བར་དུ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ཚོགས་བསགས། མཐར་ལུམ་བི་ནིའི་ཚལ་དུ་སྐུ་འཁྲུངས་ཤིང་རྡོ་རྗེ་གདན་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ་ལྷཱ་ར་ཎ་སཱི་ལ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་བའི་ཚུལ་ཡང་སྤྱིའི་ཆ་ནས་ཐེག་པ་གོང་འོག་ཚང་མས་མཐུན་པར་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ནས་བྱ་རྒོད་ཕུང་

པོའི་རི་བོར་བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར། དེ་ལྟར་བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་གྱིས་མཚོན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་འཁོར་མང་ཆེ་བ་གནས་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་སོགས་སུ་གཙོ་བོར་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ལ་བརྟེན་ནས་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་ནས་ཡངས་པ་ཅན་ལ་སོགས་པར་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་རྒྱ་ཆེར་བསྐོར་ཏེ། འདི་ལྟར་རིམ་པར་བྱུང་བའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་ལ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དང་། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར། ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་ཆོས་འཁོར་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་ཇི་ལྟར་ཐོགས་པའི་ཚུལ་ནི། གཙོ་བོ་བརྗོད་བྱ་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་ལས་བརྩམས་ཏེ་གསུངས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དང་། ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པ་གཙོ་བོར་བསྟན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་ཞེས་ཐོགས་ཤིང་། ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་ཆོས་འཁོར་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་འདི་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་སྐབས་ནས་བྱུང་ཞིང་། བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་སྐབས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་གི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་གསུངས་ཀྱང་། དེ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་བས། མཚན་ཉིད་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ནས་ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་དང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་བསྟན་པ་ཡིན། མདོ་འདི་ངེས་དོན་མཐར་ཐུག་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་ཁས་ལེན་དུ་རུང་བའི་མདོ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་འཁོར་ལོ་གསུམ་པའི་སྐབས་ནས་བྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་ཆོས་འཁོར་ཞེས་མཚན་འདོགས་

མཛད་པ་ཡིན། བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་ལ་བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་དང་། ཡངས་པ་ཅན་ལ་སོགས་པར་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་ཞེས་པའི་ཆོས་འཁོར་རྣམ་པ་གཉིས་གཙོ་བོར་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ནང་ལ་ཡོད་པའི་མདོ་སྡེ་དག་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཀླུ་སྒྲུབ་སངས་རྒྱས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ཙམ་གྱི་རྗེས་སུ་འཁྲུངས་པ་དང་། ཁོང་གིས་སྐུ་ཚེའི་ཕྱིས་སུ་མཛད་པའི་དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་ནང་ཐེག་ཆེན་བཀར་སྒྲུབ་མཛད་ཡོད་པའི་དངོས་ཡོད་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་ཐོག་ནས། ཀླུ་སྒྲུབ་འཛིག་རྟེན་དུ་མ་བྱོན་པའི་གོང་ནས་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ཡིག་ནང་ཡོད་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་དེ་དག་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་ཟེར་བའི་དོགས་པའི་བཤད་ཚུལ་ཞིག་བྱུང་ཡོད་པ་གསལ་པོར་ཤེས་ཐུབ། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་། དུས་ཕྱིས་ཀྱི་དཔལ་ནཱ་ལེནྡྲའི་མཁས་པ་འགའ་ཤས་ཀྱི་གཞུང་ནང་ཐེག་ཆེན་བཀར་སྒྲུབ་མཛད་ཡོད། དེང་སང་གི་ལོ་རྒྱུས་སྨྲ་བ་ཚོའི་ནང་བཅོམ་ལྡན་འདས་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་སུ་ནང་ཆོས་ཡར་རྒྱས་སུ་ཕྱིན་ནས་རིམ་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བྱུང་བ་རེད་ཟེར་ནས་བཤད་མཁན་ཞིག་ཀྱང་ཡོད་གི་ཡོད།

ཀ ཐེག་ཆེན་བཀར་ཇི་ལྟར་སྒྲུབ་པའི་ཚུལ་བཤད་པ།

རྗེ་བཙུན་བྱམས་པ་མགོན་པོས་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ནང་ཐེག་ཆེན་བཀར་སྒྲུབ་གནང་ཡོད་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་བཀར་སྒྲུབ་མཛད་པ་ཟབ་ཤོས་དང་རྒྱས་ཤོས་དེ་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱིས་མཛད་པའི་རྟོག་གེ་འབར་བ་ཡིན། རྟོག་གེ་འབར་བའི་ནང་

ཞིབ་ཚགས་པོའི་སྒོ་ནས་ཐེག་ཆེན་བཀར་སྒྲུབ་གནང་ཡོད། ཡང་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིགས་པ་དྲུག་ཅུ་པའི་ནང་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ་དགོས་པ་ལྟ་ཅི་སྨོས་ཏེ། ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་མེད་མི་རུང་བ་ཡིན་པར་བསྒྲུབས་ཡོད། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ཡིན་ནམ་ཅིག་ན། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ལ་ཚེ་གསུམ་དང་། བསྐལ་པ་བརྒྱ། བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་སོགས་པ་དུས་ཚོད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་མ་གཏོགས་ཉམས་སུ་བླང་བྱའི་ཟབ་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར། དཔེར་ན། ཉན་ཐོས་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་བྱང་ཕྱོགས་སོ་བདུན་སོགས་བསྒོམ་བྱའི་ལམ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་ན་འབྲས་བུ་ལ་མི་འདྲ་བའི་མཚོག་དམན་དེ་ཙམ་ཡོང་མི་སྲིད། འབྲས་བུ་ལ་མཆོག་དམན་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་དེའི་ཚོད་ཀྱིས་རྒྱུ་ལ་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་དགོས་ཞེས་གསུངས་ཡོད། གཞི་རྩ་ཐེག་དམན་གྱི་གཞུང་ནང་སྦྱིན་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས། བཟོད་པ་སོགས་གསུང་གི་ཡོད་ཀྱང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་དེ་ལས་དམིགས་བསལ་གྱིས་ཟབ་ཁྱད་འདོན་པའི་ལམ་ལྷག་པོ་ཞིག་མེད་ན་འབྲས་བུ་ལ་ཁྱད་པར་དེ་ཙམ་ཆེན་པོ་ཡོང་མི་ཐུབ་ཅེས་གསུངས་པ་དེ་སྒྲུབ་བྱེད་ཤིན་ཏུ་ནུས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན། གཉིས་ནས། གལ་སྲིད་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མིན་ན་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་དེ་དག་ཁུངས་བཙན་པོ་མིན་པར་འགྱུར། ཐེག་ཆེན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་དེ་དག་ལ་མ་བརྟེན་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཕར་བཞག །ཐར་པ་ཙམ་ཡང་བསྒྲུབ་ཐུབ་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ། བདེན་བཞིའི་མདོའི་སྐབས་ལ་སྡུག་བསྔལ་བདེན་པ་དང་། ཀུན་འབྱུང་བདེན་པ། འགོག་པའི་བདེན་པ། ལམ་གྱི་བདེན་པ་བཅས་བདེན་པ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་ཅིག

གསུངས་ཡོད་ཀྱང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་དགོངས་འགྲེལ་ལ་མ་བརྟེན་པར་འགོག་པའི་བདེན་པ་ཐོབ་རྒྱུང་དུ་བསྒྲུབ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་དཀའ། འགོག་བདེན་ཡག་པོ་ཞིག་བསྒྲུབ་མ་ཐུབ་ན་ལམ་བདེན་བསྒྲུབ་མི་ཐུབ། འགོག་བདེན་དང་ལམ་བདེན་བསྒྲུབ་མ་ནུས་ན་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡོན་ཏན་གཏན་ལ་ཕབ་ནས་བསྒྲུབ་མི་ནུས། གཞན་ཡང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མིན་པར་ཕྱིས་སུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་པ་ཚོས་བྱས་པ་ཞིག་ཡིན་ཚེ། མཐར་གཏུགས་ན་སངས་རྒྱས་ལས་ཀྱང་ཁོང་གི་རྗེས་འབྲངས་པ་ཚོ་མཁས་པ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པའི་མཚམས་ལ་སླེབས་ཀྱི་ཡོད། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་ངས་ནམ་རྒྱུན་རྟེད་མོ་དང་སྦྲགས་ནས་སྤྱི་ར་སངས་རྒྱས་ལས་ཁོང་གི་རྗེས་འབྲངས་ཀླུ་སྒྲུབ་སོགས་མཁས་པ་དང་། ཀླུ་སྒྲུབ་སོགས་ལས་ཀྱང་དེང་སང་ང་ཚོ་མཁས་པར་ཆགས་ཡོད་པ་རེད་ཅེས་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མི་ཐུགས་རྒྱུད་བཟང་པོ་ཞིག་དང་། དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ཀྱི་མི་རྣམ་དཔྱོད་ཅན། གང་ལྟར་ཁོང་གཞི་རྩ་མི་ཕལ་པ་ཞིག་གི་སར་བཞག་ནས་བསམ་བློ་གཏོང་གི་ཡོད་ན། གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཚོགས་བསགས་ཞེས་པ་ཚོས་སྐད་ཙམ་མ་གཏོགས་ཁས་ལེན་ཐབས་མེད། དེར་བརྟེན་ཐེག་ཆེན་གྱི་མདོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀར་མི་འདོད་ན་རིགས་པ་དང་འགལ་བའི་སྐྱོན་ཆ་ཆེན་པོ་ཡོད། གཞན་ཡང་། ཀླུ་སྒྲུབ་སོགས་སློབ་ཀྱི་རྒྱ་གར་བའི་མཁས་གྲུབ་རྣམས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ལ་འཐད་མི་འཐད་ཀྱི་དཔྱད་པ་བྱེད་ཐུབ་མཁན་གྱི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་རྣམ་དཔྱོད་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པ་ལས། ལེགས་ཉེས་མི་དཔྱོད་པའི་བློན་རྟགས་ཚ་པོ་དེ་འདྲ་གཏན་ནས་མིན། ཁོང་གིས་

རྒྱལ་བའི་བཀའ་ལ་དྲང་ངེས་ཕྱེ་ནས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་མཛད་ཡོད་པ་འདིའི་ཐོག་ནས། ཁོང་མདོ་གང་ཞིག་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བཀའ་ཡིན་པ་ཙམ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་བདེན་པར་ཁས་ལེན་མཁན་ཞིག་མིན་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ། ངའི་ངོ་ཤེས་པ་རྒྱ་གར་བའི་མཁས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་ཁོང་གིས། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ལེགས་སྦྱར་གྱི་ཚིག་ཤིན་ཏུ་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ་རེད་ཅེས་ཏ་ཙང་གི་བསྔགས་བརྗོད་ཆེན་པོ་བྱེད་ཀྱི་འདུག །དེ་ཁོང་མཁས་པ་དང་རྣམ་དཔྱོད་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན་པའི་རྟགས་རེད། དེའི་ཆེ་དེའི་དུས་ཀྱི་རྒྱ་གར་བའི་ལོ་རྒྱུས་དང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐོར་ལ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མྱ་ངན་འདས་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱ་ལྷག་ཕྱིན་པའི་རྗེས་ཀྱི་དེང་སང་གི་མིས་ཚོད་དཔག་བྱེད་རྒྱུ་སླའམ། ཡང་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་ལས་མ་ཕྱིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་མཁས་པ་དེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ལ་རྒྱུས་ལོན་བྱེད་སླ་བར་ཡོད་ཅེ་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་ལས་མ་ཕྱིན་པའི་སྐབས་ཀྱི་མཁས་པ་དེས་ཏན་ཏན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་རམ་དངོས་ཡོད་ལོ་རྒྱུས་ལ་རྒྱུས་མངའ་ཆེ་བར་ལོན་དགོས་ངེས་ཡིན། གང་ཡིན་ཞེ་ན་དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཁོང་གཅིག་ནས་རྒྱ་གར་བ་ཡིན་པ་དང་། གཉིས་ནས་ཁོང་གི་སྐབས་དེར་བཅོམ་ལྡན་འདས་མྱ་ངན་འདས་ནས་ལོ་བཞི་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་ཙམ་ལས་ཕྱིན་མེད་པར་མ་ཟད། ཀླུ་སྒྲུབ་ནས་ཡར་མི་ཐོག་གིས་བརྩིས་པ་ཡིན་ན་ཡང་ཁོང་གི་དགེ་རྒན་དང་། དེའི་དགེ་རྒན། དེའི་དགེ་རྒན་ཞེས་རིམ་པ་སྤེལ་ནས་བརྩི་ཐུབ་པའི་ཚོད་དུ་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཁོང་གི་སྐབས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མྱ་ངན་ལས་

འདས་ནས་དུས་ཚོད་རིང་པོ་མ་སོང་བ་དང་། གླུ་སྒྲུབ་ཁོང་རྫུན་མི་གསུང་བའི་དགེ་སློང་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཞིག་ཡིན་པ། ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་རྩལ་དང་ལྡན་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཁོང་གིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་བདེན་པ་བདེན་ཐོག་ནས་གསུངས་པ་དེ་རྫོངས་དད་དམ་མགོ་མ་ཚོས་པ་རེད་ཅེས་བཤད་མི་ཐུབ། ཁོང་གིས་རྩ་བ་ཤེས་རབ་ནང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོ་ཡི་ལུང་དྲངས་ཡོད་ལ། ལྷག་པར་དུ་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་ནང་མདོ་ཡི་ལུང་མང་པོ་དྲངས་འདུག །ཁོང་གིས་དེའི་ནང་དུ་དྲངས་པའི་མདོ་ལུང་ཆ་ཚང་བ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པ་ལ་ངོས་འཛིན་གནང་ནས་བཏུས་པ་ཡིན་པ་ལས་ཁུངས་མེད་ལུང་མེད་དུ་བསྒྲིགས་པ་གཏན་ནས་མིན། འདི་བསམ་བློ་གཏོང་སའི་གནད་འགག་ཅིག་ཡིན། དེར་མ་ཟད་གླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་སློབ་མ་ཨཱརྻ་དེ་ཝ་ཕྱི་ནང་གི་གཞུང་ལུགས་ཀུན་མཁྱེན་པའི་རྣམ་དཔྱོད་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་པར་མ་ཟད། ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ཀྱང་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཡིན། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལྟ་བའི་དཀའ་གནད་ཕྲ་ས་ལ་ནོར་བསྟད་པ་གསུང་བ་འདིའི་ཐོག་ནས་ཁོང་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་རྩལ་ཕུལ་དུ་ཕྱིན་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ཐག་ཆོད་ཐུབ། འདི་ལྟ་བུའི་མཁས་གྲུབ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཁུངས་རྣམ་དག་ལ་བརྟེ་རྒྱུའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པ་ཐག་བཅད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་སྡེའི་ནང་གི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་མདོ་ལྟ་བུ་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་པ་དང་། གསུང་བའི་སྐབས་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་གནས་ཡངས་ཤིང་རྒྱ་ཆེ་བ་ཡིན་པར་མ་ཟད། དེ་ལ་འཁོར་ལྷ་དང་མིའི་ཚོགས་རྒྱ་ཆེན་པོ་འདུས་པར་གསུང་གི་

ཡོད། འོན་ཀྱང་ད་སྐབས་ང་ཚོ་དངོས་སུ་མི་ཉི་ཤུ་ཙམ་འདུས་པ་ཡིན་ན་ཡང་ཕུས་མོ་རུབ་རུབ་བྱས་ནས་མ་བསྡད་ན་ཤོང་ཐུབ་ཀྱི་མེད། གནས་ཚུལ་དང་རྒྱུ་མཚན་འདི་དག་གི་ཐོག་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གདུལ་བྱ་ཐུན་མོང་བའི་ངོར་གསུངས་པའི་ཆོས་འཁོར་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་དུ་འཁོད་པ་སྡེ་སྣོད་གསུམ་ཙམ་ཡིན་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གདུལ་བྱ་ལས་དག་གི་ཚོགས་ལ་གསུངས་པ་མ་གཏོགས་ཡོངས་གྲགས་སུ་གསུངས་མེད་པ་གསལ་པོ་དང་ཐག་ཆོད་ཐུབ། དེའི་དབང་གིས་གནས་བརྟན་སྡེ་པའི་ལུགས་དང་། དེང་སང་གི་ལོ་རྒྱུས་སློབ་ཆོས་ཡོངས་སུ་གྲགས་པའི་ལོ་རྒྱུས་ཀྱི་བཤད་པ་དང་བསྟུན་པའི་སྒོ་ནས་བསམ་བློ་བཏང་སྟེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་བང་བསྒྲིགས་པའི་སྐབས་ལ། ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་ནང་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་གནས་ཚུལ་མེད་པ་ཡིན་དུས། བརྗོད་བྱ་ལ་བརྟགས་ནས་བསམ་བློ་མ་བཏང་བར་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་མཐའ་གཅིག་ཏུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་པ་ལ་ངོས་འཛིན་པ་དང་། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་གང་ཞིག་ལ། རྒྱ་ཆེན་པོ་དང་ཡོངས་གྲགས་བྱས་ནས་གསུངས་མེད་པ་འདིའི་ཐོག་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ལས་དག་གི་གདུལ་བྱ་ཉུང་ཤས་ཤིག་ལ་གསུངས་པ་ཡིན་པ་གསལ་པོར་ཤེས་ཐུབ་ཀྱི་འདུག །དཔེར་ན། ཤེར་ཕྱིན་གྱི་མདོའི་ནང་ཤཱ་རིའི་བུ་དང་སྤྱན་རས་གཟིགས་གཉིས་ཕན་ཚུན་དྲི་བ་དྲིས་ལན་དང་། ཤཱ་རིའི་བུ་དང་རབ་འབྱོར་གཉིས་ཕན་ཚུན་དྲི་བ་དྲིས་ལན་གནང་བའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡོད། ཤཱ་རིའི་བུ་དང་རབ་འབྱོར་གཉིས་མིའི་རྣམ་པ་ཅན་དུ་ཡོངས་གྲགས་སུ་ཕེབས་ཡོད་པས་ཕན་ཚུན་དྲི་བ་དྲིས་ལན་གནང་བ་ཡོང་སྲིད་ཀྱང་། སྤྱན་རས་གཟིགས་ལྷ་སྐུ་ལྟ་

བུའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཡིན་དུས་ལས་དག་པའི་ངོར་ཤར་ཐུབ་པ་ལས། ལས་མ་དག་པའི་ངོར་ས་བཅུའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་དྲི་བ་དྲིས་ལན་གནང་རྒྱུའི་སྐབས་བ་མེད། རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་གསུང་བའི་དུས་ཚོད་དང་གནས་ངེས་པ་ཅན་ཞིག་ཡིན་དགོས་པ་གཏན་ནས་མེད། གདུལ་བྱ་ལས་དག་གང་དུ་ཡོད་པའི་གནས་དེ་ན་སྟོན་པའི་སྐུ་སྣང་ནས་གསུངས་པ་ཡོང་ཚོག །

ལྷག་པར་དུ་སྔགས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་ནང་པའི་ཆོས་ཡིན་མིན་ཐེ་ཚོམ་དང་དོགས་པ་བྱེད་མཁན་སྔར་བྱུང་སྒོང་ལ། དེང་སང་ཡང་ཡོང་གི་ཡོད། སྔགས་ཀྱི་སྡེ་སྣོད་དེ་བས་ཀྱང་གདུལ་བྱ་ཆེས་ཅུང་ཤས་ལས་དག་གི་ངོར་གསུངས་པ་གསལ་པོ་ཡིན། རིམ་ལྔའི་དོན་འགྲེལ་འཕགས་པ་ལྷའི་སྤྱོད་བསྡུས་ནང་དམན་པ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་བྲལ་གྱི་སྤྱོད་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་ལ་མོས་པ་རྣམས་ལ་ས་དང་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཐེག་པ། ཟབ་མོ་ལ་ལྷག་པར་མོས་པ་རྣམས་ལ་ཆགས་བཅས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་ཞེས་སྤྱོད་པ་གསུམ་གསུངས་པ་བཞིན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དགེ་སློང་གི་རྣམ་པ་བསྒྱུར་ཏེ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོའི་རྣམ་པར་བཞེངས་ནས་རྒྱུད་སྡེ་གསུངས་པ་རྒྱུད་སྡེ་ཚོའི་གླེང་གཞིའི་ནང་ལ་གསུངས་ཡོད་ལ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡིན། གདུལ་བྱ་ཆེས་ཅུང་ཤས་གཅིག་གཉིས་ཀྱི་ངོ་ལ་ཤར་བ་དེ་འདྲ་ཡོང་སྲིད། གང་ལྟར་ཡང་གདུལ་བྱ་ཆེས་ཅུང་ཤས་ཤིག་གི་ངོ་ལ་ཤར་བ་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོ་ཡིན་པར་མ་ཟད། གནས་ཚུལ་འདི་རིགས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞལ་བཞུགས་པའི་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་གྲ་གྲངས་ཀྱི་རིང་ཁོ་ན་ལ་གསུང་དགོས་པས་ཁྱབ་པ་མེད་པས། གདུལ་

བྱ་ལས་དག་གི་ངོ་ལ་ཕྱིས་སུ་ཡང་འཆར་བ་ཡོང་ཆོག །དེ་ཡིན་དུས་བོད་གངས་ཅན་ལྗོངས་ཀྱི་རིས་སུ་མ་མཆིས་པའི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་མང་པོ་ཞིག་ལ་ཕྱིས་སུ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་། ཁོང་གི་རྗེས་འཇུག་ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་སོགས་དང་། ལྷག་པའི་ལྷ་ཞལ་གཟིགས་ནས་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པ་དེ་འདྲ་ཡོང་གི་ཡོད། གསར་མའི་ནང་གྲངས་མང་པོ་མེད་པ་མ་གཏོགས་སྔ་འགྱུར་རྙིང་མའི་ཆོས་སྐོར་ནང་དགོངས་གཏེར་གྱིས་མཚོན་ལྷག་པའི་ལྷས་དངོས་སུ་སྣང་བ་ཤར་ནས་ཡི་དམ་གྱི་སྒྲུབ་སྐོར་ཞིག་གསུངས་དུས་རྒྱུད་ཅིག་དང་། རྒྱུད་དེ་དང་འབྲེལ་བའི་རྣལ་འབྱོར་དང་སྒྲུབ་ཐབས་སྐོར་གསུངས་ཡོད། གདུལ་བྱ་ཡོངས་སུ་རྒྱུད་དག་པའི་ལས་དག་བྱེ་བྲག་ཅིག་གི་ངོ་ལ་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་བདག་པོའི་སྣང་བ་ཤར་ནས་རྒྱུད་བྱེ་བྲག་ཅིག་གསུང་བ་ཡོང་ཆོག །སྔོན་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྷག་གི་གོང་དུ་རྒྱ་གར་ལ་ཡོང་ཆོག་པ་ཞིག་བོད་ལ་ཡོང་མ་ཆོག་པ་མེད། གལ་སྲིད་རྒྱ་གར་ལ་ཡོང་ཆོག་པ་ཞིག་བོད་ལ་ཡོང་མ་ཆོག་པ་ཡིན་ན་མི་རིགས་དབྱེ་འབྱེད་ལྟ་བུ་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ནང་གི་ཤེས་རྒྱུད་ཚད་ལོངས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་གནས་ཚུལ་འདི་འདྲ་ཡོང་ཆོག་པ་ཡིན། གནས་ཚུལ་འདིས་མི་ཕལ་པའི་ལོ་རྒྱུས་དང་རྒྱལ་རབས་སྤྱི་ཡོངས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དང་འདྲ་བར་ལོ་ཚིགས་ཀྱི་ཐོག་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་བཤད་ཐུབ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་དཀའ། ངའི་ངོ་ཤེས་པ་ཨ་མེ་རི་ཀའི་དགེ་སློང་མ་ཞིག་ཡོད། ཐེག་དམན་གྱི་སྐོར་ལ་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་ཐུབ་ན་ཡག་པོ་རེད་ཅེས་སྐད་ཆ་བྱུང་བ་བཞིན་ཁོ་མོས་ད་སྐབས་ཐེག་དམན་སྐོར་ལ་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་བཞིན་ཡོད། ཉེ་ལམ་མོ་ཐེ་ལནྟ་རུ་ཕེབས་ནས་ཉམས་ཞིབ་གང་འཚམ་གནང་འདུག ། (Thai-

land) ཟེ་ལན་ཊར་མོ་དང་རྒྱུས་འབྲེལ་ཡོད་པའི་གནས་བརྟན་པའི་དགེ་སློང་འདུལ་བ་འཛིན་པ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཡོད་འདུག་ཅིང་། གནས་བརྟན་ཁོང་གི་དགེ་རྒན་གྱི་དགེ་རྒན་དེ་དེའི་ཚེ་དེའི་དུས་ལ་ཟེ་ལནཊ་ནང་དུ་དགྲ་བཅོམ་པ་རེད་ཟེར་ནས་ངོས་འཛིན་ཞུ་རྒྱུ་ཞིག་ཡིན་འདུག །དགེ་རྒན་དེ་ལ་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་དགྲ་བཅོམ་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་ནས་བཞུགས་པ་ཞིག་གི་གཟིགས་སྣང་བྱུང་འདུག །ཁོ་རང་གི་གྲུབ་མཐའ་ལྟར་བྱས་ན་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་མངོན་དུ་མཛད་ཟིན་པའི་རྗེས་ལ་མར་མེ་ཤི་བ་བཞིན་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱང་། ཁོང་ལ་དངོས་སུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་འཁོར་དགྲ་བཅོམ་པའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྐོར་བ་ཞིག་སྣང་བ་ཡིན་དུས། ཁོང་གིས་བཅོམ་ལྡན་ད་ལྟ་བཞུགས་འདུག་ཅེས་གསུངས་པའི་བཀའ་མོལ་འདུག །ཡང་ད་ལྟ་དགོངས་པ་རྫོགས་ཟིན་པའི་ངའི་ངོ་ཤེས་པའི་བོད་ཀྱི་བླ་མ་ཞིག་ཡོད། ཁོང་གིས་སློབ་མ་ལ་ཆོས་འབྲེལ་གནང་བའི་སྐབས་ཤིག་ལ་ཆོས་འབྲེལ་གནང་རྒྱུའི་བླ་མ་བརྒྱུད་པའི་ལྷ་ཚོགས་ཆ་ཚང་ཁྲ་ལམ་མེར་གཟིགས་བྱུང་ཞེས་ང་ལ་གསུངས་བྱུང་། ཁོང་རྫུན་གསུང་མཁན་ཙ་བ་ནས་མ་རེད་ལ་ཁོང་གིས་རྫུན་གསུང་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡང་མེད། ཉེ་རབས་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ངོ་མ་འདི་དག་གི་ཐོག་ནས་སྟོན་པ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་མཚོན་པའི་ལྷག་པའི་ལྷས་དངོས་སུ་ཞལ་གཟིགས་ཀྱི་ཡོད་པ་ད་ལྟ་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ཆགས་ཡོད། དེ་དང་འབྲེལ་ནས་ངས་ནམ་རྒྱུན་བཤད་བཞིན་པ་ལྟར་དཔལ་ས་སྐྱ་པའི་ལམ་འབྲས་གསུང་བའི་སྐབས་ལ་ལུང་ཚད་མ་དང་། བསྟན་བཅོས་ཚད་མ། བླ་མ་ཚད་མ། ཉམས་མྱོང་ཚད་མ་བཅས་བཞི་ཡོང་གི་ཡོད། བསྟན་པ་འདི་

ལ་བྱུང་བའི་རིམ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་ཐོག་མར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་ལུང་ཚད་མ། དེ་ནས་ལུང་གི་དགོངས་འགྲེལ་ཀླུ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པས་མཛད་པའི་བསྟན་བཅོས་ཚད་མ། དེ་ལྟར་ལུང་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཀྱི་དོན་ཉམས་སུ་བཞེས་ནས་རྟོགས་པ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེས་པའི་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་བླ་མ་ཚད་མ། བླ་མ་ཚད་མ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གདུལ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་ཉམས་རྟོགས་ཚད་མ་སྐྱེས་ཀྱི་ཡོད་པས་ཉམས་མྱོང་ཚད་མ་བཅས་རིམ་པར་ཡོང་གི་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་། སེམས་ནང་ལ་ངེས་པ་རྙེད་པའི་གོ་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྩིས་ན། དེ་ལས་ལྡོག་སྟེ་ཐོག་མར་རང་གི་རྒྱུད་ལ་མྱོང་བ་སྐྱེས་ཤིང་། མྱོང་བ་དེའི་ཐོག་ནས་ངས་ཆེ་སྟོད་ལ་བསམ་བློ་འདི་འདྲ་གཏོང་གི་ཡོད་ཀྱང་ཆེ་སྨད་ལ་བསམ་བློར་མ་འདྲ་བའི་འགྱུར་བ་འདི་འདྲ་ཕྱིན་འདུག་སྙམ་པ་དང་། འགྱུར་བ་དེའི་དབང་གིས་སེམས་སྐྱིད་ཅིང་ལུས་བདེ་བ། དེ་ལས་ཉམས་རྟོགས་ལྷག་པ་སྐྱེས་བུ་ཕལ་པ་གཞན་ལ་མེད་པའི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་ཁྱད་པར་ཅན་རང་གི་རྒྱུད་ལ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་ན་ཉམས་མྱོང་ཚད་མ་བྱུང་བ་ཡིན་ལ། ཉམས་མྱོང་ཚད་མ་རང་གི་མྱོང་བས་གྲུབ། ཉམས་མྱོང་ཚད་མ་མྱོང་བས་གྲུབ་པའི་སྐབས་ལ། ཉམས་མྱོང་ཚད་མ་དེ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས། ཉམས་མྱོང་དེ་ལྟ་བུ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད་ཅེ་ན། གདམས་ངག་སྟོན་པའི་བླ་མ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་ཡིན་པས། བླ་མ་དེ་བསྟེན་ཚོག་པ་དང་ཆ་འཛོག་འཕེར་བའི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ཚད་མས་ངེས་པ་རྙེད་ཐུབ། དེ་ལྟ་བུའི་བླ་མ་དེ་གང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བ་རེད་ཅེ་ན། ཀླུ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པས་མཛད་པའི་གཞུང་ལ་ཐོས་བསམ་དང་ཉམས་ལེན་གནང་ནས་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་ལྡན་ཞིག་ཏུ་གྱུར་

པ་རེད། འདིའི་ཐོག་ནས་དེ་ལྟ་བུའི་བསྟན་བཅོས་དང་། བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཚད་མས་ངེས་པ་རྙེད་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེའི་ཐོག་ནས་གོང་དུ་བཤད་མ་ཐག་པ་བཞིན་ཀླུ་སྒྲུབ་ལ་སོགས་པས་འགངས་ཆེན་པོར་བརྩི་བའི་བཅོམ་ལྡན་འདས་དང་ཁོང་གིས་གསུངས་པའི་ལུང་བསླུ་བ་མེད་པ་ཞིག་རེད་སྙམ་པའི་ངེས་པ་རྙེད་པ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། འདི་ལྟར་བསམ་བློ་ཞིབ་མོ་བཏང་བ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་བཀར་སྒྲུབ་ཀྱི་བསམ་བློ་འཁོར་ཐུབ།

ཀོ་རི་ཡ་ནས་ཡིན་པའི་དགེ་སློང་མ་ཉམས་སྣང་ཡ་མཚན་བྱུང་སྐྱོང་མཁན་དེ་འབྲ་དང་ང་སྤྱི་མོར་ཐུག་སྐྱོང་། ཁོང་ཚོ་ལ་ཞལ་གཟིགས་འདྲ་མི་འདྲ་བྱུང་བའི་ལོ་རྒྱུས་བཤད་རྒྱུ་འདུག །དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་ནང་ཆ་བཞག་ན་ཡང་སྤྱི་མོ་རིག་གནས་གསར་བརྗེ་ཆེན་པོའི་བར་སྐབས་ཡས་མས་ཤིག་ལ། རི་བོ་རྩེ་ལྔའི་ནམ་མཁའི་མཐོངས་ལ་སྤྲིན་པ་འཁོར་ཡུགས་ཤིག་གིས་སྤྲིན་པའི་གསེང་ནས་རྗེ་བཙུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་ཀྱི་སྐུ་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོ་ཞིག་ཤར་བའི་པར་ཞིག་དང་། དེ་བཞིན་རྒྱ་ནག་ཏུ་ཐུབ་དབང་གི་སྐུ་ཞིག་གི་དབུ་ཐོག་ལ་འཇའ་ཚོན་སྒོར་སྒོར་ཞིག་འཁྱིལ་བསྡད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོ་ཞིག །ཡང་ངས་གོང་དུ་བཤད་པའི་ཐེ་ལན་ཊའི་དགེ་སློང་ད་ལྟ་བཞུགས་བསྡད་པ་ཁོང་སྤྱན་རས་གཟིགས་ལ་མོས་པ་ཡོད་པ་འདྲ། ཁོང་སྐབས་ཤིག་རྒྱ་ནག་ནང་གནས་སྐོར་དུ་ཕེབས་སྐབས་ཁོང་གིས་སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐུ་ཞིག་གི་མདུན་དུ་མོས་པ་ཆེན་པོས་དབུ་སྒྱུར་ནས་མཇལ་ཁ་ཞུས་པར། སྤྱན་རས་གཟིགས་ཀྱི་སྐུའི་ཐད་ནས་མཚན་མོ་མུན་ནག་ནང་དུ་གློག་དཀར་སྤར་བ་བཞིན་འོད་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་ཞིག་ཁོང་གི་དབུ་ཐོག་ཏུ་ཤར་འདུག །འདི་དག་གི་པར་ངས་དངོས་

སྦུ་མཐོང་སྦྱོང་། ཡང་ང་ཡ་མཚར་བོ་ཞིག་བྱུང་བ་ནི། (Spain) སི་པན་དུ་ཕ་ཏུ་རྨ་ཞེས་པའི་ཡེ་ཤུའི་གནས་ཤིག་ཡོད་པར་ང་གནས་སྐོར་དུ་ཕྱིན་པ་ཡིན། དེ་ན་མེ་རིས་ཞེས་པ་ཡེ་ཤུའི་ཨ་མ་ལགས་དེའི་སྐུ་ཞིག་འདུག །དེའི་མདུན་དུ་ཡེ་ཤུའི་ཆོས་གྲོགས་ཚོ་དང་མཉམ་པོར་འཁྱུག་ཙམ་བསྡད་ནས་ཕྱིར་ཡོང་བའི་སྐབས། ངས་ཡར་ཕྱིར་བལྟས་ཤིག་སློག་པར (Mary) མེ་རི་ཡི་སྐུ་དེས་བཞད་མོ་བཞད་ཀྱི་འདུག །དེ་ནས་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་རེད་ཅེས་གསུང་མཁན་ཆོས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་དང་། ཨཱརྱ་དེ་ཝས་མཛད་པའི་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས། དཔལ་ལྡན་ཟླ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པའི་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་སོགས་མཚན་མཐུན་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་རྒྱ་བ་ཤེས་རབ་ལ་སོགས་པ་མཛད་མཁན་གྱི་ནང་པའི་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དེ་དག་མ་རེད་ཅེས་བཤད་ཀྱི་ཡོད་འདུག །གལ་སྲིད་སྔགས་ཀྱི་བསྟན་བཅོས་མཛད་པ་པོ་དེ་དག་ཡོངས་གྲགས་ཀྱི་ནང་པའི་སློབ་དཔོན་མཁས་པ་ཆེན་པོ་དེ་དག་མ་རེད་ཅེས་བཤད་དགོས་བྱུང་ན། ཇོ་བོ་རྗེ་དཔལ་ལྡན་ཨ་ཏི་ཤ་བོད་དུ་ཕེབས་ནས་ལམ་སྒྲོན་མཛད་ཡོད། ལམ་སྒྲོན་ནང་གསང་སྔགས་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་གསུངས་ཡོད་པར་མ་ཟད། ཁོང་གིས་བོད་དུ་གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་ནང་ལག་ལེན་དུ་འགེལ་རྒྱུའི་རིགས་འགའ་ཤས་ལས་དང་པོ་པ་རྣམས་ལ་འཚམས་ཀྱི་མི་འདུག་ཅེས། སྔགས་བླ་མེད་ཉམས་སུ་ལེན་པ་པོ་གང་ཟག་གིས་ཉམས་ལེན་བྱེད་སྟངས་ཀྱི་རིམ་པ་ལ་སྐྱོན་བརྗོད་མཛད་པ་མ་གཏོགས། དེ་དུས་བོད་དུ་དར་བའི་གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ཆོས་དེ་ནོར་འཁྲུལ་རེད་ཅེས་གཏན་ནས་གསུངས་མེད། ཞྭ་ཐུག་ན་ལམ་སྒྲོན་མཛད་མཁན་གྱི་ཇོ་བོ་རྗེ་དང་།

བཀའ་གདམས་བསྟན་པའི་མེས་པོ་འབྲོམ་སྟོན་པས་བླ་མར་བསྟེན་པའི་ཇོ་བོ་རྗེ་གཉིས་གང་ཟག་སོ་སོ་བ་རེད་ཅེས་བཤད་དགོས་བྱུང་ན་སུ་ཡང་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་མ་རེད། འབྲོམ་སྟོན་པས་བླ་མར་བརྟེ་བའི་ཇོ་བོ་རྗེ་དེ་ག་རང་བོད་ཀྱི་མངའ་རིས་སུ་ཕེབས་ནས་བྱང་ཆུབ་ལམ་སྒྲོན་གསུངས་པ་རྟོད་མེད་ཡོངས་གྲགས་ཡིན། ཁོང་གིས་ལམ་སྒྲོན་ནང་གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ཆོས་ཡང་དག་པ་ཡིན་པ་གསུངས་འདུག །དེར་བརྟེན་དེ་ལྟར་བཤད་དགོས་བྱུང་ན་མ་བདེ་བ་ཆེན་པོ་ཡོང་གི་ཡོད། གནད་དོན་གལ་ཆེ་བ་ཞིག་ནི། ལོ་ཉི་ཤུ་ཙམ་གྱི་གོང་དུ་རྒྱ་གར་བ་ཨུ་པ་དེ་བ་ཞེས་པའི་ལེགས་སྦྱར་ལ་ཤིན་ཏུ་མཁས་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད། ཁོང་ཐོག་མར་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ཡིན་ཡང་ཕྱིས་སུ་ནང་པར་གྱུར། ཁོང་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པའི་སྒོ་ནས་ནང་པར་གྱུར་པའི་རིགས་རེད། ཁོང་ལ་བལ་ཡུལ་དུ་ལེགས་སྦྱར་སྐད་ནང་ཡོད་པའི་དཔེ་ཆ་ཤོག་འབྲུར་མ་ཞིག་རྙེད་འདུག །ཤོག་འབྲུར་དེའི་ནང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ལམ་དུ་འཁྱེར་སྟངས་སྐོར་གསུངས་འདུག་པ་དང་། དེའི་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་འབྲི་སྟངས་དང་ལེགས་སྦྱར་གྱི་སྐད་ནང་ཡོད་པའི་དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པའི་རྩོམ་གཤིས་གཉིས་ཧ་ཅང་འདྲ་པོ་ཡིན་པར་བརྟེན། འདི་གཉིས་ལེགས་སྦྱར་གྱི་རྩོམ་འགྲོས་ཐོག་ནས་བསྡུར་བ་ཡིན་ན་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ཆོས་གཞུང་དེ་མཛད་པ་པོ་སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་ཝ་ཡིན་པ་ཐག་གཅོད་ཐུབ་ཀྱི་འདུག་ཟེར། ཁོང་གིས་ཤོག་འབྲུར་དེ་མཐོང་བའི་རྗེས་སུ་སློབ་དཔོན་ཨཱརྱ་དེ་ཝས་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་གཞུང་མཛད་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད། ད་ལམ་ཉེ་ཆར་འདི་ནས་ཀླུ་སྒྲུབ་སོགས་ཀྱི་རྣམ་ཐར་ལ་རྒྱུས་ལོན་བྱ་ཆེད་བྱ་དོ་རིན་པོ་ཆེ་ཕ་ནྡ་ཊ་སླེར་བཏང་བ་ཡིན། ཕ་གིར་གོ་བསྡུར་བྱེད་

སྐབས་ལེགས་སྦྱར་གྱི་མཁས་པ་ཞིག་གིས་རྒྱ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཚིག་འགྲོས་དང་གསང་བ་འདུས་པའི་རིམ་ལྔའི་ཚིག་འགྲོས་གཉིས་གཅིག་པ་ཡིན་པས་འདི་གཉིས་མཛད་པ་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་གཅིག་མ་གཏོགས་འགྲོ་ས་མི་འདུག་ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་ཟླ་བ་གྲགས་པའི་ཚིག་གསལ་ནང་ཟླ་བ་གྲགས་པ་ཁོ་ན་མ་གཏོགས་མཁས་པ་གཞན་གྱི་གསུང་ལ་མེད་པའི་བྱིངས་ཀྱི་འགྲོ་སྟངས་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་སྒྲོན་གསལ་ལ་ཡང་འདུག་པས། སྒྲོན་གསལ་མཛད་མཁན་དང་ཚིག་གསལ་མཛད་མཁན་གཉིས་ཟླ་བ་གྲགས་པ་གཅིག་རེད་ཅེས་ཐག་ཆོད་པའི་སྐད་ཆ་བཤད་འདུག །དེར་བརྟེན་དཔལ་གསང་བ་འདུས་པ་གཙོ་བོར་གྱུར་པའི་གསང་སྔགས་བླ་མེད་ཀྱི་ཆོས་སྐོར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ཡིན་པ་དང་། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཡིན་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་ཟླ་བ་གྲགས་པས་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པ་གསལ་པོ་ཆགས་ཀྱི་འདུག

མདོར་ན། དཔལ་མགོན་འཕགས་པ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས། གང་གིས་ཐུགས་བརྩེ་ཉེར་བཟུང་ནས། །ལྟ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་ཕྱིར། །དམ་པའི་ཆོས་ནི་སྟོན་མཛད་པ། །གཽ་ཏམ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་དང་། རྒྱ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབུར། གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། །འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ། །ཆད་པ་མེད་པ་རྟག་མེད་པ། །འོང་བ་མེད་པ་འགྲོ་མེད་པ། །ཐ་དད་དོན་མིན་དོན་གཅིག་མིན། །སྤྲོས་པ་ཉེར་ཞི་ཞི་བསྟན་པ། །རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྨྲ་རྣམས་ཀྱི། །དམ་པ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟོད་ཕྱག་མཛད་སའི་ཡུལ་དེ་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པ་ཞིག་ཡིན་པ་ཏ་གོ་ཐུབ། ཡིད་ཆེས་འཕེར་བའི་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་འདི་དག་གི་ཐོག་ནས་ལོ་ཉིས་སྟོང་ལྔ་བརྒྱའི་གོང་དུ་བྱོན་པའི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དེ་མི་ཕལ་པ་སྔྲིར་བཏང་བ

ཞིག་མིན་པ་ཚོད་དཔག་བྱེད་ཐུབ། དེ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ཉན་ཐོས་སྡེ་པས་སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་དང་པོ་རྒྱ་གར་དུ་འཁྲུངས་དུས་ཆེ་འདི་ལ་གསར་དུ་འཚང་རྒྱ་ངེས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། ལོ་དྲུག་དཀའ་སྤྱད་སྤྱོད་དུ་སོང་བའི་ཐོག་ནས་རྡོ་རྗེ་གདན་ལ་གསར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་སྐབས་ལྷའི་བདུད་དང་། ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་བཅོམ། སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་གྲངས་ཤིག་བཞུགས། སྐུ་ཚེ་བྱིན་གྱིས་བརླབས་ཏེ་འཆི་བདག་གི་བདུད་བཅོམ། མཐའ་མ་རྩ་མཆོག་གྲོང་དུ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སྐབས་ཕུང་པོའི་བདུད་བཅོམ་སྟེ་ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པར་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་རྗེས་མར་མེ་ཤི་བ་བཞིན་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་པ་རེད་ཅེས་བཤད་པ་དེ་རྒྱུ་མཚན་དང་མི་ལྡན་པར་ཆགས་ཀྱི་ཡོད་པར་མ་ཟད། བཤད་སྟངས་འདི་གཏེ་ཐུག་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསླངས་ཏེ་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ཚོགས་བསགས་པའི་རྒྱུ་རླབས་ཆེན་པོ་དེ་ལ། སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་བཞི་བཅུ་ཞེ་གྲངས་ཤིག་མ་གཏོགས་འགྲོ་བའི་དོན་མཛད་རྒྱུ་བྱུང་མེད་ན་རྒྱུ་འབྲས་འཚོལ་བ་རེད། དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་གྱི་བྱ་བ་ཞིག་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཡང་། དཀའ་ལས་ཆེན་པོ་བརྒྱབས་ནས་བསྒྲུབས་པའི་བྱ་བ་ལ། དེ་ལ་དཔག་པའི་དཀའ་ལས་བརྒྱབ་གོ་ཆོད་པའི་འབྲས་བུ་ཞིག་དགོས་པ་རེད་མ་གཏོགས་དེ་མིན་དཀའ་ལས་བརྒྱབས་པ་དོན་གོ་མ་ཆོད་པ་ཡིན། གཉིས་ནས་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་ཕྱོགས་དང་བཅས་པ་སྟོན་མཁན་གྱི་སྟོན་པ་དེ་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་གྱ་གྲངས་ཤིག་བཞུགས་པའི་སྐུ་ཚེ་གཅིག་དེའི་རིང་ལ་ལམ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཐུགས་ལ་ཁར་ནས་ཆོས་འཁོར་དེ་དག་གསུངས་པ་རེད་ཟེར་དགོས་བྱུང་ན་ཤིན་ཏུ་དཀའ།

ལྷག་པར་དུ་ཡང་ཕྱུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པར་མྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་པ་ཡིན་ན། དུས་ཕྱིས་སུ་ཡང་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་བྱིན་རླབས་དང་། ཞལ་གཟིགས། རྒྱུད་སྡེའི་དཀྱིལ་འཁོར་དེ་རིགས་ཡོང་ཐུབ་ཀྱི་མེད་པར་ཆགས་འགྲོ། དེར་བརྟེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ལུགས་སུ་བཅོམ་ལྡན་འདས་བསྐལ་པ་གྲངས་མེད་ཀྱི་སྔོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཟིན་ཀྱང་སླར་ཡང་རྒྱ་གར་དུ་སངས་རྒྱས་པའི་མཛད་པ་བསྟན་པ་དང་། འོན་ཀྱང་ཐོག་མ་ནས་སངས་རྒྱས་རྒྱས་པ་ཞིག་མིན་པར་སློབ་པ་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སྔོན་དུ་སོང་བའི་ཐོག་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་གསུང་གི་ཡོད། འོ་ན་ལུགས་འདི་ལ་རྒྱ་གར་དུ་ཕེབས་པ་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུའི་རྣམ་པ་ཅན་ཡིན་ཞིང་། མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་དེ་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ་ཡི་སྤྲུལ་པ་དང་། ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་སྐུ་དེ་ཆོས་སྐུའི་དབྱིངས་ལས་ཤར་བ་ཡིན། ཡེ་ཤེས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་བཞག་ཐུབ་པ་རྩ་བ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་གི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་སེམས་བདེན་སྟོང་ལ་ཐུག་ཡོད། སེམས་བདེན་སྟོང་མངོན་དུ་གྱུར་ནས་དེའི་སྟེང་གི་དྲི་མ་མཐའ་དག་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སུ་དག་སོང་བའི་གནས་སྐབས་དག་པ་གཉིས་ཀྱིདབྱིངས་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དེ་ལས་ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ། དེ་ལས་ལོངས་སྤྱོད་རྫོགས་པའི་སྐུ། དེ་ལས་སྤྲུལ་པའི་སྐུ་བཅས་སྐུ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་གསུང་གི་ཡོད་པ་དེ་ལ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཡོད། ལྷག་པར་སངས་རྒྱས་སྟོངས་གསང་བ་སྔགས་དང་སྦྱར་ནས་བསམ་བློ་བཏང་བ་ཡིན་ན། ད་ལྟའི་རང་ཅག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གསལ་རིག་གི་ཤེས་པ་འདིའི་སྟེང་ནས་སྐུ་བཞི་སྒྲུབ་སྟོངས་བཤད་ཡོང་བའི་སྐབས་ལ་རྒྱུད་ལ་རྟོགས་པ་སྐྱེ་ཐུབ་ཀྱི་མེད་ཀྱང་། བསམ་བློ་ཞིབ་ཏུ་བཏང་བ་ཡིན་ན་རིགས་པའི་

གནོད་བྱེད་ཏུ་ལམ་མཐོང་མི་ཐུབ་པས་དེ་ལོས་བདེན་སྣམ་པ་ཞིག་དང་གིས་ཡོང་ཐུབ། དེར་བརྟེན་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་སུ་སྐུ་བཞིའི་བདག་ཉིད་ཀྱི་སངས་རྒྱས་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད། གོང་དུ་བཤད་པའི་རྒྱུ་མཚན་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱ་རྒོད་ཕུང་པོའི་རི་ལ་བཀའ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་བསྐོར་ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གསུང་ཚུལ་དེ་དག་དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་བདེན་པ་ཡིན་པ་ཤེས་ཐུབ།

ཁ འཁོར་ལོ་གསུམ་ལས་འཕྲོས་ཏེ་ནང་པའི་ལྟ་སྤྱོད་ཀྱི་ཆེ་བ་སྟོན་པ།

ཡུ་སྟེགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དྲུག་ལ་སོགས་པའི་སྨྲ་བ་ངན་པ་ཐམས་ཅད་ཟིལ་གྱིས་མནན་ནས་ཕན་བདེའི་འབྱུང་གནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་དར་ཞིང་རྒྱས་པར་མཛད་དོ། །ཚིག་འདི་རྒྱུད་པའི་ཐོག་ནས་བསམ་བློ་བཏང་ན་སྐབས་དེར་རྒྱ་གར་པ་ཡོངས་རྫོགས་ནང་པ་ལ་བསྒྱུར་པ་ལྟ་བུའི་སྣང་ཚུལ་ཤར་སྲིད་ཀྱང་། དུས་སྐབས་དེར་གྲངས་ཅན་སོགས་རྒྱ་གར་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཕལ་མོ་ཆེ་སྔར་བཞིན་ཡུ་མཐུད་གནས་ཡོད་པར་མ་ཟད་ཏ་ཅང་གི་དར་རྒྱས་ཆེན་པོ་ཡིན། གང་ལྟར་ནང་བའི་ཆོས་ཚུལ་འདི་ད་ལྟ་ཡང་འཛམ་བུ་གླིང་གི་སྟེང་ན་བསམ་བློ་བཏང་ན་བསམ་བློ་གཏོང་རྒྱུ་ཡོད་པ། ཉམས་ལེན་བྱས་ན་ཉམས་མྱོང་སྐྱེ་རྒྱུ་ཡོད་པ། ཁ་ཡོད་ལག་ཡོད་དུ་ཕན་ཐོགས་ཡོད་པའི་བསམ་གྱིས་མི་ཁྱབ་པའི་ཆོས་ཚུལ་འདི་འདི་ལྟར་བྱུང་ཞིང་དར་བ་ཡིན། དེའི་འོག་ཏུ་འགྲེལ་བྱེད་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དགོངས་པ་སོ་སོར་བཀྲལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་བྱུང་སྟེ། ཞེས་པ་གཞི་རྩ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཞལ་བཞུགས་པའི་སྐབས་ནས་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་མཚོན་པའི་གྲུབ་

མཐའ་སྨྲ་བ་སོ་སོའི་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བའི་བཞེད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་རྣམས་ཡོད་ཀྱང་། ལྟ་བའི་བཞེད་ལུགས་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་མི་འདྲ་བ་དེ་དག་ལུང་དང་རིགས་པས་བརྡར་བཤའ་བཅད་ནས་སྡེ་ཚན་སོ་སོར་མ་འདྲེས་པར་ཕྱེ་བ་ནི། ཤིང་རྟ་ཆེན་པོ་དེ་དག་བྱོན་པའི་རྗེས་སུ་ཡིན། དཔེར་ན། ཀླུ་སྒྲུབ་ཞལ་བཞུགས་པའི་སྐབས་ནས་སེམས་ཙམ་པའམ་རྣམ་རིག་པའི་ལྟ་བ་འདོད་མཁན་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་དགག་པ་མཛད་ཀྱི་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་སྐབས་དེར་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཞེས་སྒེར་ཚན་གཏན་ཚུགས་པ་ཞིག་མེད། སློབ་དཔོན་ཐོགས་མེད་བྱོན་པའི་རྗེས་སུ་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྒེར་ཚན་གཏན་ཚུགས་པ་ཞིག་ཏུ་ཆགས་པ་ཡིན་ཚོད་རེད། གཞན་ཡང་གྲུབ་མཐའ་བཞི་པོ་དེདག་རྩ་བ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མདོ་ལ་ཁུངས་གཏུགས་ནས་གསུང་གི་ཡོད་པ་འདྲ་ཡང་། དེ་དག་ལས་དོན་སྨྲ་སྡེ་གཉིས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བས་འཁོར་ལོ་བར་པ་མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་དང་། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་ལོ་ཐ་མའི་ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་ཆོས་འཁོར་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དམ་བཅའ་བར་བྱེད་དོ། །རང་ཅག་གི་སྟོན་པའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ལ་བྱེ་མདོ་གཉིས་དང་དབུ་སེམས་གཉིས་ཏེ་བཞིར་གྲངས་ངེས་ཏེ། དེ་དག་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལྔ་པ་དང་ཐེག་པ་གསུམ་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་ཐེག་པ་བཞི་པ་མེད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྡོ་རྗེ་སྙིང་འགྲེལ་ལས། སངས་རྒྱས་པ་ལ་བཞི་པ་དང་། །ལྔ་པ་ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་མིན། །ཞེས་པ་ལྟར་རོ། །རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་རང་སྡེ་འདི་དག་ཐལ་འགྱུར་པས་

གཞལ་ན་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་ཀར་ལྟུང་ཡང་། རང་རང་གི་ལུགས་ལ་དབུ་མ་པར་འདོད་དེ། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུས་ཁས་ལེན་པར་སྨྲོམ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐུབ་པའི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་པ་དེ་རིགས་པས་གནོད་པ་མེད་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱང་། ཐུབ་པས་ལྷ་བ་དང་ཆོས་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་གསུངས་པ་སྐྱེ་འགྲོ་སྤྱི་དང་། ལྷག་པར་བཅོམ་ལྡན་འདས་རང་གི་རྗེས་སུ་འབྲངས་པའི་གདུལ་བྱའི་ནང་ལ་ཡང་ཁམས་དང་མོས་པ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་ཡོད་པའི་དབང་གིས། དེ་དག་གི་ཁམས་དང་མོས་པ་དང་བསྟུན་ནས་ཆོས་ཚུལ་སྣ་ཚོགས་པ་དེ་དག་གསུངས་པ་རེད། གང་གིས་ཐུགས་བརྩེས་ཉེར་བཟུང་ནས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལུང་དོན་དེ་ཡིན། མཁྱེན་པ་བླ་ན་མེད་པ་ཡོད་པ། དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བ་ལས། འཇིག་རྟེན་མཐའ་དང་ལྡན་ནམ་ཞེས། །ཞུས་ཚེ་རྒྱལ་བ་མི་གསུང་བཞུགས། །དེ་ལྟར་ཟབ་མོའི་ཆོས་རྣམས་ནི། །སྣོད་མིན་འགྲོ་ལ་མི་གསུང་བ། །དེ་ཉིད་ཕྱིར་ན་མཁས་རྣམས་ཀྱིས། །ཀུན་མཁྱེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་ཤེས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཁམས་དང་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཡོད་པ་དེ་དག་ཇི་བཞིན་པ་མཁྱེན་ནས་འགྲོ་བ་གཞན་དག་གི་དོན་དུ་འགྱུར་ན་ལུང་བསྟན། དེ་དག་གི་དོན་དུ་མི་འགྱུར་ན་ལུང་མི་བསྟན་པ་ཡིན་སྟབས། ལུང་མ་བསྟན་པའི་མཛད་པ་དེས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀུན་མཁྱེན་ཡིན་པ་ཤེས་ཐུབ་པ་གསུང་གི་ཡོད། གང་ལྟར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གདུལ་བྱའི་ཁམས་དང་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དང་མཐུན་པར་ཆོས་བསྟན་གྱི་ཡོད་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུང་ཚད་གསུང་བ་པོ་རྒྱལ་བ་ཁོང་རང་ཉིད་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ངེས་པ་གཏན་ནས་མེད། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་

བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་རིགས་པས་གནོད་པ་མེད་པ་ཞིག་ངེས་པར་
དགོས་ཀྱི་ཡོད། མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་བཞེད་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ། སངས་རྒྱས་
བསྐྱངས་དང་ཟླ་བ་གྲགས་པ་གཉིས་ཀྱིས་བཀྲལ་བའི་དབུ་མའི་ལྟ་བ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་
རང་མཚན་བཀག་ནས་མིང་རྐྱང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་གྱི་དེ་བཞིན་ཉིད་དམ་རྟེན་
འབྱུང་ཐ་མོ་དང་། དེ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་ཡིན་པར་
བཤད་པའི་རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དགོངསཔ་མཐར་ཐུག་
ཡིན་པར་བཤད་ཐུབ། བཅོམ་ལྡན་འདས་མཁྱེན་པ་ བླ་ན་མེད་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་
ཡིན་པས། ཁོང་གི་ཐུགས་ཀྱི་དགོངས་པ་ལ་རིགས་པའི་གནོད་པ་འབབ་པ་གཏན་
ནས་མི་སྲིད། གལ་ཏེ་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ལ་རིགས་པས་
གནོད་ན་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་རྗེ་རིན་པོ་ཆེས། དོན་བཞིན་
གཟིགས་ནས་ལེགས་གསུངས་པ། །ཁྱོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་སློབ་པ་ལ། །རྒུད་པ་ཐམས་ཅད་
རིང་དུ་གྱུར། །ཉེས་ཀུན་རྩ་བ་ལྡོག་ཕྱིར་རོ། །ཁྱོད་ཀྱི་བསྟན་ལས་ཕྱིར་
ཕྱོགས་པས། །ཡུན་རིང་ངལ་བ་བསྟེན་བྱས་ཀྱང་། །ཕྱི་ཕྱིར་སྐྱོན་རྣམས་བོས་པ་
བཞིན། །བདག་ཏུ་ལྟ་བ་བརྟན་ཕྱིར་རོ། །ཨེ་མ་ཧོ་མཁས་པས་འདི་གཉིས་ཀྱི། །ཁྱད་
པར་ཁོང་དུ་ཆུད་གྱུར་པ། །དེ་ཚེ་རྐང་གི་ཁོང་ནས་ནི། །ཁྱོད་ལ་ཅི་ཕྱིར་གུས་མི་
འགྱུར། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྟོམ་མཛད་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་ཟབ། བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་
མོས་དད་ཙམ་མིན་པར་ཤེས་ནས་དད་པ་ཐོབ་པ་ལ་འདི་ལྟར་རིགས་པའི་རྣམ་
གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་རྩད་གཅོད་བྱས་ཏེ་མཐའ་མ་ཕྱོགས་བསྡོམས་
བརྒྱབས་པའི་འབྲས་བུ་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་དངོས་གནས་མི་འདྲ་བ་ཞིག་རེད་

སྙམ་པ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་ཐེར་བ་ཞིག་དགོས་པ་མ་གཏོགས་འཇིག་རྟེན་རྒན་པོའི་བཤད་སྒྲོས་ཙམ་གྱི་ཐོག་ནས་སངས་རྒྱས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆི་ཞེས་པ་ཙམ་ལས་ཡིད་ལ་མཆོག་གསུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་གང་ཡང་བསམ་དུ་མེད་ན། དེ་ནི་གཞན་གྱི་ལད་ཟློས་ལ་གོམས་པའི་ངག་སྐྱོར་ཙམ་ཡིན་པས་དེ་ཡིས་ས་ཚོད་འོང་བ་དཀའ། སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་བརྒྱུད་སྤྱི་དང་ལྷག་པར་དཔལ་ན་ལེ་ནྡྲའི་ཆོས་བརྒྱུད་འཛིན་པའི་ཀོ་རི་ཡའི་ཆོས་གྲོགས་རྣམ་པ་དང་། ང་ཚོ་བོད་པ་སྤུའི་ངོས་ནས་བཤད་ཀྱང་། ཆོས་བརྒྱུད་དེའི་ཐོག་ནས་ང་ཚོས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བདེ་བ་ལྡན་པ་དང་། སྡུག་བསྔལ་དང་བྲལ་བར་ཤོག་ཅིག་ཐེར་བ་དང་། དེའི་ཆེད་དུ་རང་གིས་རྣམ་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅེས་སྨོན་ལམ་རྒྱག་གི་ཡོད། དེ་ལྟ་བུའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཞེས་པ་ཤེས་རབ་སྙིང་པོའི་ནང་ཇི་སྐད་གསུངས་པ་བཞིན་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉམས་བཞེས་གནང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྱུང་དགོས་པ་ཞིག་ཡིན། འདས་པའི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་འདི་ཉམས་བཞེས་མཛད་ནས་སངས་རྒྱས་པ་ཡིན་ལ། ད་ལྟ་འཚང་རྒྱ་བཞིན་པ་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཉམས་སུ་བཞེས་ནས་འཚང་རྒྱ་བཞིན་པ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་ཤོག་ཅེས་སྨོན་ལམ་རྒྱག་བཞིན་པའི་ང་ཚོ་ཡང་མ་འོངས་པར་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ལམ་འདི་ཁོ་ན་ལ་བརྟེན་ནས་འཚང་རྒྱ་བར་འགྱུར་བ་ཡིན། འོ་ན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་གང་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། རྟེན་འབྱུང་གི་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དམ་སྟོང་ཉིད་ཕྲ་མོ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། དེ་ཡང་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་རྐྱང་པ་མ་ཡིན་

པར། དེ་ཟིན་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དང་། དེས་ཀུན་ནས་བསླངས་པའི་སྦྱིན་སོགས་ཐབས་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་གྲོགས་དང་བཅས་པའི་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་པ་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་རྣམ་མཁྱེན་བསྒྲུབ་ཐུབ་པའི་ཐབས་མ་ཚང་བ་མེད་པ་མངའ་བར་བརྟེན། རྣམ་པ་ཀུན་གྱི་མཆོག་དང་ལྡན་པའི་སྟོང་ཉིད་ཅེས་འབོད་ཀྱི་ཡོད། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ཡང་འདི་ལ་ཟེར། དེ་ལྟ་བུའི་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་དམ་བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱིས་ཟིན་པའི་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་གྲོགས་དང་བཅས་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཁྱད་པར་ཅན་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་འདྲ་ཞིག་ང་ཚོའི་རྒྱུད་ལ་སྨོན་ལམ་བརྒྱབས་པ་ཙམ་གྱིས་སྐྱེ་མི་ནུས་ལ། དད་པ་བྱས་ནས་སངས་རྒྱས་སྲས་དང་བཅས་པའི་བྱིན་རླབས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཀྱང་ང་ཚོའི་རྒྱུད་ལ་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་སྐྱེ་མི་ཐུབ། རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་སྐྱེད་པའི་ཐབས་གཅིག་འབའ་ཞིག་ཡོད་པ་ནི་རང་རང་སོ་སོས་དམིགས་རྣམ་བསྐྱངས་ནས་ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེད་དགོས། དེ་ཡང་ཕྱིའི་དངོས་པོ་མེ་ཏོག་དང་ཤིང་འབྲས་ལྟ་བུ་སྔོན་ལ་ས་བོན་ཞིག་བཏབ། ས་བོན་ལ་ཡང་སྐྱེ་རུང་གི་ནུས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་རྐྱེན་མང་པོ་ཚོགས་པའི་སྟེང་ནས་རིམ་པས་དང་པོ་མྱུ་གུའི་གནས་སྐབས་དང་། དེ་ནས་འཚར་བསྐྱེད་བྱུང་སྟེ་རིམ་པས་མེ་ཏོག་དང་འབྲས་བུ་འབྱུང་དགོས། ང་ཚོའི་ནང་གི་སེམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བར་ཐོག་མར་གཞི་རྩའི་ས་བོན་ཞིག་དགོས། ས་བོན་ལྟ་བུའི་ང་ཚོའི་རྒྱུད་ཀྱི་གསལ་རིག་གི་ཤེས་པ་དེའི་སྟེང་དུ་ཇི་ལྟ་ཇི་སྙེད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཕྲ་ཞིང་ཞིབ་པ་རིག་པར་བྱེད་པའི་ནུས་པ་ཞིག་རང་ཆས་སུ་

ཡོད། ཡུལ་རིག་པ་ལ་སྦྲིབ་བྱེད་ཀྱི་དྲི་མ་དང་བྲལ་སོང་བ་ཡིན་ན། ཡུལ་རིག་བྱེད་ཀྱི་ནུས་པ་གསར་དུ་འཚོལ་མི་དགོས་པར་ཤེས་པ་རང་ལ་རང་ཆས་སུ་ཡོད། དེ་བཞིན་དུ་སྲོག་ཆགས་གྲོག་སྦུར་ཚུན་ཆད་ལ་ཡང་བརྩེ་བའི་བསམ་པ་ཞིག་རང་ཆས་སུ་ཡོད། འདི་རིགས་ཀྱི་བརྩེ་བའི་བསམ་པ་དེ་ཤིན་ཏུ་ཆུ་ཆུང་ཡང་བརྩེ་བའི་བསམ་པའི་ས་བོན་ཞིག་ང་ཚོ་ཀུན་གྱི་རྒྱུད་ལ་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཡུལ་རིག་པའི་ས་བོན་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པ་དང་། དངོས་སྣམ་པའི་བློ་སུ་ལ་ཡོད་པ་དེའི་རྒྱུད་ལ་བརྩེ་བའི་བློ་ཞིག་ངེས་པར་ཡོད་ཅེས་བཤད་ཀྱང་ཐལ་ཆེར་མ་འགྲིགས་པ་མེད། གཞི་རྩའི་ཡུལ་རིག་པའི་ནུས་པའམ་ས་བོན་དེའི་སྟེང་དུ་རིམ་པས་ཐོས་བསམ་གྱི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་རྩད་གཅོད་བྱས་ཏེ་གསལ་རིག་གི་ནུས་པ་རྒྱ་བསྐྱེད་བྱ་དགོས། དེ་བཞིན་སྙིང་རྗེའི་བསམ་པའམ་བརྩེ་བའི་བློའི་ས་བོན་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ཡོད་པ་དང་དུ་བླངས་ནས་གོང་དུ་སྤེལ། དེའི་འགལ་ཟླ་ཡིན་པའི་ཞེ་སྡང་དང་ཕྲག་དོག་སོགས་ལ་ཉེས་དམིགས་སུ་བལྟས་ནས་རིམ་པས་སྤོང་བའི་ཐབས་བྱས་ན། འདུས་བྱས་སོ་ན་མི་གནས་པ་ཡིན་པས་རིམ་གྱིས་བསམ་བློ་ལ་འགྱུར་བ་ཐེབས་ཐུབ་པ་ཞིག་ཡོང་ངེས་པ་ཡིན། མཐོང་ཆོས་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཡང་ཆེ་སྟོད་ཀྱི་བསམ་བློ་དེ་ཆེ་སྨད་ཀྱི་བསམ་བློ་དང་མི་འདྲ་བ་ཞིག་མཐོང་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། ཉི་མ་གཅིག་གཉིས་ནང་བསམ་བློ་ལ་འགྱུར་བ་འགྲོ་ཐུབ་པ་དཀའ་ཡང་། ལོ་དང་ཟླ་བའི་རིང་གོམས་པ་བསྟེན་ན་བསམ་བློ་ལ་འགྱུར་བ་གཏོང་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རང་ཅག་གི་སྤྱོད་བའི་ཐོག་ནས་ཤེས་ཐུབ། གཞི་རྩ་ཞིག་ཡོད་པ་དེའི་ཐོག་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོ་འཕང་ཐོབ་པའི་ཐབས་སམ་རྒྱུ་གཅིག་པུ་རྣམ་ཀུན་མཆོག་ལྡན་གྱི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་རིམ་པས་གོམས་སུ་བཅུག

ཅིང་། གོམས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཕྱིན་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་པ་དེ་རྣམ་མཁྱེན་དང་དེ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་གང་ཟག་སངས་རྒྱས་སུ་གྲུབ་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པ་ལ་ཉམས་སུ་ལེན་ལུགས་ཤེས་དགོས། མཁན་ཆེན་ཞི་བ་ལྷའི་སྤྱོད་འཇུག་ཆེན་མོ་དེ་ལྟ་བུའི་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་ལུགས་སྟོན་པའི་གཞུང་མཆོག་ཏུ་གྲུར་པ་ཞིག་ཡིན། དེའི་བསམ་གཏན་ལེའུ་ཡན་ཚོད་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་རིམ་སྐོར་དང་། ཤེས་རབ་ལེའུས་ཟབ་མོའི་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ཡང་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་ལ་རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་སྤོང་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་རེ་ཡོད་དེ། རྒྱུན་ལ་ལྟ་ཉེས་ན་སྡེ་ཕྱི་གཅིག་འཛིན་གྱི་རྟག་པར་ལྟ་བ་ཡོང་གི་ཡོད། གྲངས་ཅན་པས་རྒྱུ་འབྲས་བདག་ཉིད་གཅིག་པ་དང་། རང་བཞིན་གཅིག་པར་ཁས་ལེན་གྱི་ཡོད་པ་དེ་དང་མི་འདྲ་བར་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་འབྲས་བུ་སྐྱེས་པའི་ཚེ་རྒྱུ་འགག་པས་རྟག་པའི་མཐའ་སྤོང་ལ། རྒྱུའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་འབྲས་བུ་འབྱུང་བས་ཆད་པའི་མཐའ་སྤོང་ངོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །མ་གཞི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པར་གསུང་གི་ཡོད་ཀྱང་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་བཞི་སྟེ་སྐྱེ་བའི་བྱ་བ་དང་། གནས་པའི་བྱ་བ། རྒ་བའི་བྱ་བ། འཇིག་པའི་བྱ་བ་བཅས་གསུངས་ནས་གང་ལྟར་སྐྱེ་བའི་རྗེས་སུ་གནས་པའི་བྱ་བས་གནས་པར་བྱེད་པ་གསུང་གི་ཡོད། སྐྱེས་ཙམ་ཉིད་ནས་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་ཁས་ལེན་པ་ཆེར་མི་བཞེད། གཤམ་དུ་མདོ་སྡེ་པས་སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདུས་བྱས་རྣམས་གྲུབ་ཙམ་ཉིད་ནས་འཇིག་པའི་བདག་ཉིད་དུ་གྲུར་པས་འཇིག་པ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་རྒྱུ་ལ་ལྟོས་ཀྱི་མེད་པར་བཞེད་སྟབས། མདོ་སྡེ་པ་དག་འདུས་བྱས་རྣམས་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་འཇུག་པས་ཆད་

པའི་མཐའ་སྤོང་ཞིང་། སྐད་ཅིག་གིས་འཇིག་པས་རྟག་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་ཞེས་འདོད་དོ། །སེམས་ཙམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མཚན་ཉིད་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ནས་ཀུན་བཏགས་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས་རྟག་པའི་མཐའ་སྤོང་ལ། གཞན་དབང་བདེན་པར་གྲུབ་པས་ཆད་པའི་མཐའ་སྤོང་ངོ་ཞེས་སྨྲའོ། །དབུ་མ་པ་རྣམས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པས་ཆད་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་ཞིང་། དོན་དམ་དུ་མེད་པས་རྟག་པའི་མཐའ་ལས་གྲོལ་ཞེས་བཞེད་དོ། །གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་འོག་མ་འོག་མའི་གྲུབ་མཐའ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྣམས་འགོག་པར་བྱེད་ཀྱང་། འོག་མ་འོག་མའི་ལྟ་བ་གོ་བ་དེ། གོང་མ་གོང་མའི་ལྟ་བ་གོ་བའི་ཐབས་དམ་པར་སྣང་བས། གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་ལ་མཆོག་ཏུ་བཟུང་ནས་འོག་མ་ལ་སྨད་བར་མི་བྱའོ། །དེས་ན་ལྟ་བ་བཀར་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་དེ། ནང་པ་སངས་རྒྱས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཛོག །ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཡོད་དེ། འདུས་བྱས་ཐམས་ཅད་མི་རྟག་པ། ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བ། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པ་འམ་ཡང་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟོང་ཞིང་བདག་མེད་པ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ན། བདག་ཏུ་ལྟ་བ་དང་བདག་གི་བར་ལྟ་བ་མེད་པའི་དོན་ཡིན། མྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཞི་བ་རྣམས་སོ། །འདིར་དོགས་དཔྱོད་ནི། གལ་ཏེ་གནས་མ་བུ་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཅེས་པ་བློ་ངོར་མ་ཤོང་ནས། ཕྱི་རོལ་པས་འདོད་ལུགས་ལྟར་ཕུང་པོ་ལས་ཟུར་དུ་མཛུབ་མོ་འཛུགས་སའི་བདག་ཅིག་ཡོད་པ་མི་འདོད་ཀྱང་བརྗོད་དུ་མེད་པའི་བདག་ཅིག་ཁས་བླངས་པས་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། སྐྱོན་མེད་དེ། དེས་ཁས་བླངས་པའི་བདག་ནི་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཡིན་ལ། ལྟ་བ་བཀར་བཏགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞིའི་

ནང་གི་བདག་མེད་ནི། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་སྟོང་པའི་བདག་མེད་ལ་བྱེད་ཅིང་། འདིར་ལྟ་བ་བཀར་བཏགས་ཀྱི་ཕྱུག་རྒྱ་བཞིའི་ནང་གི་བདག་མེད་ཅེས་པ་ནི་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་བདག་མེད་ལ་མི་གོ་བར་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་པའི་བདག་མེད་ལ་གོ་བ་ཡིན་པས་དེ་ནི་མང་བཀུར་སྡེ་ལྟས་ཀྱང་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེར་བརྟེན་སློན་གྱི་མཁས་པའི་ནང་བཛོད་དུ་མེད་པའི་བདག་འདོད་མཁན་རྣམས་ལྟ་བའི་ཆ་ནས་ནང་པ་མིན་པར་གསུང་མཁན་ཡང་ཡོད།

༢ བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ལ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ། མདོ་སྡེ་པ། སེམས་ཙམ་པ། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ་དང་བཞི། དང་པོ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒྲ་བཤད། འདོད་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། རང་རིག་མི་འདོད་ཅིང་ཕྱི་དོན་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་དེ། བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ། ཉི་འོག་པ། ཡུལ་དབུས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་གསུམ་ཡོད། གསུམ་པ་སྒྲ་བཤད་ནི། སློབ་དཔོན་དབྱིག་བཤེས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཞེས་བཛོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱེ་བྲག་བཤད་མཚོ་ཆེན་མོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བས་སམ། དུས་གསུམ་རྫས་ཀྱི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྨྲ་བས་ན་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་ཞེས་བཛོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་འདོད་ཚུལ་ལ། གཞིའི་འདོད་ཚུལ། ལམ་གྱི་འདོད་ཚུལ། འབྲས་བུའི་འདོད་ཚུལ་ལོ། །འདི་ལྟར་སངས་རྒྱས་པས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་དུ

ཕྱེ་ནས་གསུང་ཚུལ་འདི་ཤིན་ཏུ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཡིན། གཞིའི་གནས་ཚུལ་ལ་འགྱུར་བ་འགྲོ་རྒྱུ་ཡོད་པ་དང་། འགྱུར་བ་གཏོང་ཐུབ་པའི་གནས་ཚུལ་ཞིག་ཡོད་པ་ཡིན་དུས་འགྱུར་བ་འགྲོ་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་དང་། འགྱུར་བ་ཟིན་པའི་གནས་སྐབས་གཉིས་སུ་ཕྱེས་ནས་ལམ་གྱི་འདོད་ཚུལ་དང་། ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་དེ་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྱུར་བ་མཐར་ཕྱུག་པའི་གནས་སྐབས་ཤིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་ལ་འབྲས་བུའི་འདོད་ཚུལ་ཞེས་གསུངས་པ་ལ་གནད་འགག་ཆེན་པོ་ཡོད། ད་ལྟ་ནང་པ་དང་ཚན་རིག་པ་གཉིས་འབྲེལ་བ་བྱེད་བཞིན་ཡོད་པ་དེ་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་གི་ཐོག་ནས་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཀྱི་མེད་ལ། ད་ལྟའི་གནས་སྐབས་འདིར་དེའི་ཐོག་ནས་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཐབས་ཀྱང་མེད་ཅིང་། ལམ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ཐོག་ནས་ནང་པ་དང་ཚན་རིག་པ་གཉིས་འབྲེལ་བ་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡང་མེད། ལམ་གྱི་དམིགས་པའི་ཁོངས་སུ་ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་སོགས་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་དེ་གཞིའི་ཁོངས་སུ་འདུ་འགྲོ་བ་ཡིན། དེར་བརྟེན་སངས་རྒྱས་པ་དང་ཚན་རིག་པ་གཉིས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལས་གཙོ་བོ་གཞིའི་རྣམ་གཞག་གི་ཐོག་ནས་འབྲེལ་བ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གཞིའི་རྣམ་གཞག་དེ་ལ་ཡང་མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་དང་། ཅུང་ཟད་ལྐོག་གྱུར། ཤིན་ཏུ་ལྐོག་གྱུར་བཅས་ཡོད་པའི་ནང་ནས། མཐོང་བ་མངོན་གྱུར་དང་། ཅུང་ཟད་ལྐོག་གྱུར་གཉིས་ནང་པ་དང་ཚན་རིག་པ་འབྲེལ་བ་བྱེད་སའི་གཞི་རྩ་གཙོ་བོ་ཡིན། དཔེར་ན་ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ནང་པ་དང་ཚན་རིག་པ་གཉིས་ཀས་བརྟག་དཔྱད་དང་ཉམས་ཞིབ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། དེ་ལ་དང་པོ་གཞིའི་འདོད་ཚུལ་ལ་གཉིས། ཡུལ་གྱི་འདོད་ཚུལ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ལོ། །སྤྱིར་

གཞིའི་གནས་ཚུལ་ལ་དབྱེ་བ་འབྱེད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་། ཡུལ་གྱི་འདོད་ཚུལ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་འབྱེད་ལུགས་དེ་ལ་གནད་འགག་ཅིག་ཡོད། ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་མཐའ་དག་ཡུལ་ཅན་གྱི་སྟེང་ནས་བཤད་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པར་མ་ཟད། འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་རྣམས་ཀྱང་ལམ་གྱི་མཐར་ཐུག་གི་འགྱུར་བའི་སྟེང་ནས་བཤད་དགོས། དང་པོ་ཡུལ་གྱི་འདོད་ཚུལ་ལ་ནི། ལུགས་འདིས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་གཞི་ལྔར་འདུས་པར་འདོད་དེ། སྣང་བ་གཟུགས་ཀྱི་གཞི། གཙོ་བོ་སེམས་ཀྱི་གཞི། འཁོར་སེམས་བྱུང་གི་གཞི། ལྡན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད་ཀྱི་གཞི། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་གཞི་རྣམས་སོ། །གཞི་ལྔ་པོ་དེ་དག་ཀྱང་དངོས་པོར་འདོད་དེ། དོན་བྱེད་ནུས་པ་དངོས་པོའི་མཚན་ཉིད། ཆོས་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་དེའི་ངོ་བོ་རྫས་སུ་ཡོད་པའམ། རང་དབང་གི་སྒོ་ནས་ཡོད་པར་འཛོག་པ་མ་གཏོགས། གཞན་གྱི་ཆ་ལ་བཏགས་པའི་བཏགས་ཡོད་ཅིག་འཛོག་མ་བདེ་བའི་དབང་གིས་ཡོད་པ། ཤེས་བྱ། དངོས་པོ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རྟག་པའི་དངོས་པོ་དང་། འདི་འགྱུར་བ་མེད་པར་རྟག་ཏུ་གནས་ངེས་ཀྱི་རྟག་པ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས། གཟུགས་ཤེས་པ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་གསུམ་མི་རྟག་པའི་དངོས་པོར་འདོད་དོ། །དངོས་པོ་ལ་རྫས་གྲུབ་ཀྱིས་ཁྱབ་ཀྱང་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་སྟེ། སྤྱིར་ཡོད་པ་དང་གྲུབ་པ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཀྱང་འདིར་རྫས་དང་སྦྲེལ་ནས་བཤད་ཡོང་བའི་སྐབས་ལ་གོ་བ་མི་འདྲ་བ་ལྷག་པོ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པ་བཞེས་ནས་རྫས་གྲུབ་དང་རྫས་ཡོད་ལ་ཁྱད་པར་ཕྱེ་ནས་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་རྫས་ཡོད་དོན་གཅིག །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་བཏགས་ཡོད་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཞེས་བཏགས་ཡོད་དེ་རྫས་གྲུབ་ཡིན་ཡང་རྫས་ཡོད་མ་རེད་ཅེས་གསུངས།

དེ་ལ་དབྱེ་ན་བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། འཁྲོས་དོན་གཞན་བསྟན་པའོ། །ཕྱི་པ་ཆོས་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསུང་གི་ཡོད་པ་རེད་ལ། ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱིས་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གསུང་གི་ཡོད། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་སྣང་ཚུལ་དང་གནས་ཚུལ་གྱི་ཐོག་ནས་གསུང་གི་ཡོད། དང་པོ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ནི། དེ་ལ་བཅོམ་པའམ་བློས་ཆ་ཤས་སོ་སོར་བསལ་བ་ན་རང་འཛིན་གྱི་བློ་འདོར་(དུ་)རུང་བའི་ཆོས་སུ་དམིགས་པ་དེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་ཉིད་དེ་ལྡན་པའི་གཞི་ནི། རྫ་བུམ་དང་། ཕྲེང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། རྫ་བུམ་ཐོ་བས་བཅོམ་པ་ན་རྫ་བུམ་དུ་འཛིན་པའི་བློ་འདོར་བའི་ཕྱིར་དང་། ཕྲེང་བ་ཞེས་པ་ཕྲེང་རྡོག་རེ་རེ་བ་ལ་མི་གོ་བར་ཕྲེང་རྡོག་མང་པོ་ཕྲེང་ཐག་ལ་བརྒྱུས་པ་ཞིག་ལ་གོ་དགོས་པས། ཕྲེང་བའི་རྡོག་པོ་སོ་སོར་བསལ་བ་ན་ཕྲེང་བར་འཛིན་པའི་བློ་འདོར་བའི་ཕྱིར། ཡང་བཅོམ་པའམ་བློས་ཆ་ཤས་སོ་སོར་བསལ་བ་ན་རང་འཛིན་གྱི་བློ་འདོར་དུ་མི་རུང་བའི་ཆོས་སུ་དམིགས་པ་དེ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། རྡུལ་ཕྲན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་དང་། ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། གང་ལ་བཅོམ་དང་བློ་ཡིས་གཞན། །བསལ་ན་དེ་བློ་མི་འཇུག་པ། །བུམ་ཆུ་བཞིན་དུ་ཀུན་རྫོབ་ཏུ། །ཡོད་དེ་དོན་དམ་ཡོད་གཞན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྡུལ་ཕྲན་ཆ་མེད་དང་ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་ལྟ་བུར་ཆ་བཞག་ན་དེ་ཆ་ཕྲ་ཤོས་ཡིན་པས་དེ་ལས་ཕར་ཆ་བསལ་ནས་འབྱེད་དུ་མེད

ཅིང་། འདི་ལས་ཕར་ཆ་བསལ་ནས་ཕྱེ་བ་ཡིན་ན་ཤེས་པ་དང་རྫས་ཀྱི་ངོ་བོ་བརྟག་
འགྲོ་བས། འདི་དག་ཇི་སྲིད་གནས་གནས་བར་དུ་གཟུགས་ཀྱི་ཕྲ་ཤོས་དང་དུས་ཀྱི་
ཐུང་མཐའི་སྐད་ཅིག་ཕྲ་མོའི་རང་བཞིན་དུ་གནས་དགོས། འདི་དག་དངོས་པོའི་ཕྲ་
ཤོས་ཡིན་སྣམ་པའི་བློ་འདོར་གྱི་མེད། བུམ་པ་དང་ཕྲེང་བ་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་རགས་པ་
ཡིན་པས་བཅོམ་པའམ་བློས་སོ་སོར་བསལ་ན་རང་འཛིན་གྱི་བློ་འདོར་གྱི་ཡོད།
དེས་ན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་རྣམས་དོན་དམ་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་དེ།
ལུགས་འདིས་དངོས་པོ་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་སུ་ཕྱེ་བ་ནི། དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་
སྒོ་ནས་ཟག་པ་ཉོན་མོངས་རྒྱས་སུ་རུང་བའི་ཆོས་དེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་མཚན་ཉིད།
མཚན་གཞི་ནི། ཕུང་པོ་ལྔ་ལྟ་བུ། དམིགས་པ་དང་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སྒོ་ནས་
ཟག་པ་རྒྱས་སུ་རུང་བའི་ཆོས་སུ་དམིགས་པ་ཡིན་པས་ཟག་བཅས་དང་། ཕྱིའི་ཡུལ་
ལ་སྦྱར་ན་དམིགས་པ་དང་ནང་གི་ཤེས་པ་ལ་སྦྱར་ན་མཚུངས་ལྡན་གང་རུང་གི་སྒོ་
ནས་ཟག་པ་ཉོན་མོངས་རྒྱས་སུ་མི་རུང་བའི་ཆོས་དེ། ཟག་མེད་ཀྱི་མཚན་ཉིད།
མཚན་གཞི་ནི། དཔེར་ན་ལམ་བདེན་དང་། འདུས་མ་བྱས་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། སྤྱིར་ཟག་
བཅས་དང་ཟག་མེད་ཅེས་པའི་གོ་དོན་ནམ་ངོ་བོ་འཛོག་སྟངས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་
པ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཟག་བཅས་ཟག་མེད་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་
དབང་དུ་བྱས་ནས་འདི་ལྟའི་དབྱེ་བ་མཛད་པ་ཡིན། མཛོད་ལས། ལམ་མ་གཏོགས་
པའི་འདུས་བྱས་རྣམས། །ཟག་བཅས། ཞེས་དང་། ཟག་མེད་ལམ་གྱི་བདེན་པ་
དང་། །འདུས་མ་བྱས་རྣམས་གསུམ་ཡང་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟག་བཅས་

ལ་སྤྱང་བྱས་ཁྱབ་སྟེ། ཚོགས་སྦྱོར་གཉིས་སྤྱང་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐོང་ལམ་ལ་
མཉམ་བཞག་དང་རྗེས་ཐོབ་གཉིས་སུ་དབྱེ་རྒྱུ་མེད་པར་སྦྱོར་ལམ་སྔོན་གཅིག་
ནས་བཟུང་མཐོང་ལམ་ཡུད་ཙམ་གྱིས་མངོན་དུ་བྱས་པས་མཐོང་ལམ་ནི་ཟག་མེད་
ཁོ་ན་དང་། དེ་ལ་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་ནི། །མ་མཐོང་མཐོང་ཕྱིར་མཐོང་བའི་ལམ། །ཞེས་
གསུངས་པ་ལྟར་སྐད་ཅིག་བཅོ་ལྔ་དེ་ཁོ་ན་མཐོང་བའི་ལམ་ལ་བཞག །སྐད་ཅིག་བཅུ་
དྲུག་པ་དེ་སྒོམ་ལམ་ལ་བཞག་ནས་མཐོང་ལམ་མཉམ་བཞག་ཁོ་ན་དང་། སྒོམ་ལམ་
དང་མི་སློབ་ལམ་གཉིས་པོ་ལ་མཉམ་རྗེས་གཉིས་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཡིན་དུས་རེ་རེ་ལ་
ཟག་བཅས་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་ལམ་གཉིས་གཉིས་ཡོད་དོ། །འཕགས་ལམ་ཡིན་ན་
ཟག་མེད་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། འཕགས་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་ལ་ཟག་མེད་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་
སྟེ། སྒོམ་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཞི་རགས་རྣམ་ཅན་དུ་གྱུར་པའི་ལམ་དེ་ཟག་བཅས་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་འཕྲོས་དོན་གཞན་བསྟན་པ་ནི། དུས་གསུམ་རྫས་སུ་འདོད་དེ།
བྱུམ་པ་བྱུམ་པའི་འདས་པའི་དུས་སུ་ཡང་ཡོད། བྱུམ་པ་བྱུམ་པའི་མ་འོངས་པའི་དུས་
སུ་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཁས་ལེན་ཀྱང་། མེད་
དགག་ནི་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། ཞེས་པ་ཚོས་དེ་དང་དེའི་དོན་གྱི་ངོ་བོ་རང་དབང་དུ་མེད་
ན་བློ་ལ་མ་བདེ་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པར་བརྟེན་དགག་བྱ་བཀག་ཙམ་གྱི་མེད་
དགག་བཏགས་ཡོད་ཅིག་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན། དགག་པ་ཡིན་ན་མ་ཡིན་དགག་
ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། མྱུ་སྟེགས་པས་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་
བདག་ཁས་ལེན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་རྟེན་ཁས་ལེན་པ་
ཅུང་ཟད་སྟབས་བདེ་ཡང་། སངས་རྒྱས་པའི་ཚོས་པ་ཚོས་ལས་ཀྱི་རྒྱུ་འགགས་ནས་

འབྲས་བུ་སྨིན་པའི་བར་ལ་དུས་ཡུན་ངེས་མེད་དང་། སྐབས་འགར་དུས་ཡུན་རིང་པོ་འགོར་བ་ཡོང་གི་ཡོད་སྐབས། ལས་འགགས་པའི་རྗེས་སུ་ཡང་ལས་དེ་ཡི་འབྲས་བུ་འབྱིན་པའི་ནུས་པ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ལ་དགོངས་པ་ཏ་ཙང་གི་མང་པོ་དང་གཉིང་ཟབ་པོ་བཞེས་ནས་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་མདོ་སྡེ་པ་དང་མཐུན་པར་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་རྟེན་དུ་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་རྒྱུན་ཁས་ལེན་ཅིང་། ཞེས་ཡིད་ཀྱི་ཤེས་པ་རྒྱུན་མ་ཆད་པར་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ཡིན་དུས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་བག་ཆགས་འཇོག་སའི་གཞི་དང་། དེ་མ་གཏོགས་པའི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལས་འབྲས་ཀྱི་འབྲེལ་བའི་རྟེན་དུ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་བཅུ་བཞི་བཤད་པའི་ནང་གི་ཐོབ་པ་དང་། བུ་ལོན་གྱི་དཔང་རྒྱ་དང་འདྲ་བའི་ཆུད་མི་ཟ་བ་ཞེས་པ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་གྱུར་པ་ཞིག་ཁས་ལེན་ལ། ཐལ་འགྱུར་པ་དང་། འདི་གཉིས་ཀའི་ལུགས་ལ་ལུས་ངག་གི་ལས་གཟུགས་ཅན་དུ་འདོད་དོ། །ལས་ལ་སེམས་བྱུང་སེམས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་པས་མ་ཁྱབ་པར་གཟུགས་ཅན་ཡོད་པར་གསུངས། འདུས་བྱས་ལ་མི་རྟག་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། སྐད་ཅིག་རེ་རེ་ནས་འཇིག་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་མཚན་ཉིད་སྐྱེ་སོགས་བཞི་དང་། དེ་རེ་རེ་ལ་ཡང་སྐྱེ་བའི་སྐྱེ་བ་སོགས་བཞི་རེ་བཤད་པས་ཅུང་རྙོག་དྲ་ཡོད། སྐྱེས་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་གནས་པའི་བྱ་བ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་འཇིག་པའི་བྱ་བ་འཇུག་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ལ། གང་ཟག ཤེས་པ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་གསུམ། དང་པོ་གང་ཟག་ནི། གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་ལྔའི་ཚོགས་ཙམ་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི། མང་པོས་བཀུར་བ་ཁ་ཅིག་གིས། ཕུང་པོ་ལྔ་ཆར་གང་ཟག་གི་མཚན་

གཞི་དང་། སྨྲང་བ་པས། སེམས་གཅིག་པུ་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་
དོ། །ཞེས་པ། ཕྱི་རོལ་པ་ནས་བཟུང་གང་ལྟར་བདེ་སྡུག་མྱོང་མཁན་གྱི་ང་ཞིག་ཡོད་
པ་དེའི་ངོ་བོ་གང་འདྲ་ཡིན་པའི་སྐོར་ལ་བསམ་བློ་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་བཏང་ཡོད། ཕུང་པོ་
འདོར་ལེན་བྱེད་མཁན་ནམ། ཡང་ན་སྐྱེ་བ་སྔ་ཕྱི་འདོད་པ་ཡིན་ན་དེ་བས་ཀྱང་ཚེ་སྔ་
མར་བསགས་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཚེ་འདི་ལ་མྱོང་བ་དང་། ཚེ་འདི་ལ་བསགས་
པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་སྨིན་ཚེ་ཕྱི་མར་མྱོང་བ་སོགས། མདོར་ན། སྔར་བདག་གིས་ལས་
བསགས། ད་ལྟར་བདག་གིས་ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མྱོང་ཞེས་བཤད་པའི་སྐབས་ལ་མུ་
སྟེགས་པས་བདག་ཅེས་པ་དེ་ཕུང་པོ་ལ་ལྟོས་མེད་རང་རྐྱ་པའི་བདག་ཅིག་འདོད་པ་
དང་། སངས་རྒྱས་པས་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་ཅིག་བཞག་པ་ཡིན་ན།
དེ་ཕུང་པོ་དང་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ལྟ་བུར་ཆགས་ཡོང་གི་ཡོད་སྟབས། ཕུང་པོ་
རྒན་གཞོན་ལ་བརྟེན་ནས་བདག་རྒན་གཞོན་བཞག་མི་ཤེས་པ་དང་། ཕུང་པོ་ལ་ཕོ་
མོའི་དབྱེ་བ་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་བདག་ལ་ཕོ་མོའི་དབྱེ་བ་འཇོག་མི་ཤེས་པ་སོགས་
ཀྱི་སྐྱོན་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་འདུག་པས། གང་ལྟར་བདག་ཅེས་པ་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་
བཞག་ན་མ་གཏོགས་ཕུང་པོ་ལ་མ་ལྟོས་པར་དེ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་རང་
དབང་བ་ཞིག་རྩ་བ་ནས་བཞག་མི་ཐུབ། དེ་ཡང་ཧ་སྲིད་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་
བཏགས་ཙམ་གྱི་བཏགས་ཡོད་མིང་རྐྱང་ཙམ་གྱི་ང་ཙམ་ཞེས་པ་ཞིག་འཇོག་མ་
ཤེས་པ་དེ་སྲིད་དུ་བདག་གིས་མཆོན་པའི་ཆོས་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་ཕར་ངོས་
ནས་སམ་ယུལ་སྟེང་ནས་གྲུབ་དགོས་པར་བསམས་པས་ཐག་བཅད་དེ། ང་ཚོ་ལ་
དོན་སྟེང་ནས་ཡོད་པ་སྣང་ཞིང་སྣང་བ་ལྟར་དུ་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པ་འདོད་ཕྱིན་ཆད།

ཆོས་དེ་དང་དེའི་མཚན་གཞི་ཡང་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་རྟེན་ནས་བཞག་དགོས་པས། རྒྱ་བ་གང་ཟག་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་མེད་པར་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་ན་ཡང་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་འདི་རེད་ཟེར་ནས་རྟེན་དགོས་ཀྱི་ཡོད་པར་བརྟེན་གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་ལྔའི་ཚོགས་ཙམ་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་ཡིན་པར་འདོད་མཁན་ཞིག་དང་། ཕུང་པོའི་ཚོགས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་ཕུང་པོ་ལྔ་ཆ་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་པ་དང་། ཡང་སེམས་གཅིག་པུ་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་པ་བཅས་ཡོད། འདི་ཙུང་གནད་འགག་ཆེན་པོར་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།

གཉིས་པ་ཤེས་པ་ལ་ཚད་མ་དང་། ཚད་མིན་གྱི་ཤེས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཚད་མ་ལ་ནི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་གསུམ་ཡོད་ཀྱང་། རང་རིག་མངོན་སུམ་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ལ་ཤེས་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། མིག་དབང་གཟུགས་ཅན་པ་དེ་བེམ་པོ་དང་། ལྟ་བ། ཚད་མ་གསུམ་ཀའི་གཞི་མཐུན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབང་པོའི་ཤེས་པས་ཡུལ་རྣམ་མེད་རྗེན་ཆར་དུ་གཞལ་ཞིང་། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གཏད་སྟོབས་ཀྱིས་རྣམ་པ་དེ་ཉིད་རིག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་ཉིད་རང་མཚན་པར་རྗེན་ཆར་དུ་མཐོང་བ་ཞིག་ལ་བཤད་ཀྱི་ཡོད། དེང་སང་གི་ཚན་རིག་པ་ཚོས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་གཏད་ནས་ཤེས་པ་ལ་འཆར་བ་འདོད་པས་ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་སུ་ཁས་ལེན་པ་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་གཞན་དག་དང་མཐུན་པ་ཡིན། ཡུལ་རྣམ་མེད་རྗེན་ཆར་དུ་གཞལ་བ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་རང་གི་འདོད་པར་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། རྟེན་བཅས་ཀྱི་མིག་གི་

དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པས་ཀྱང་གཟུགས་མཐོང་བར་འདོད་དེ། རྒྱུ་མཚན་ལ་གལ་ཏེ་རྣམ་ཤེས་ཁོ་ནས་མཐོང་ན་རྩིག་པ་ལ་སོགས་པས་བར་དུ་ཆོད་པའི་གཟུགས་ཀྱང་མཐོང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཟེར་ཞིང་། ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་ཀུན་གྱིས་མིག་ཤེས་སོགས་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་རང་རང་གི་རྟེན་གྱི་དབང་པོ་མིག་དབང་སོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོད་པར་གསུངས། གསུང་ཚུལ་འདི་ལ་ང་ཚོས་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་པའི་གནད་འགག་ཅིག་ཡོད། ཚན་རིག་པ་ཚོས་དངོས་སུ་ལྟད་པ་ལ་བརྟག་དཔྱད་བྱས་པའི་གྲུབ་འབྲས་ཀྱི་བཤད་དོན་ལྟར་ན། མིག་གི་དབང་པོ་སོགས་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་དེ་དག་ཡུལ་གཟུགས་སོགས་བརྒྱུད་པའི་སྒོ་ཙམ་བྱས་པ་མ་གཏོགས། གཟུགས་སོགས་ཡུལ་དེ་དག་རིག་མཁན་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ལྟད་པའི་ནང་དུ་ཡོད་པ་ལས་མིག་སོགས་དབང་པོའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་གྱི་མི་འདུག །ང་ཚོའི་རྒྱུན་གྱི་བསམ་ཚུལ་ལྟར་བྱས་པ་ཡིན་ན་དབང་པོའི་ཤེས་པ་རྣམས་དབང་རྟེན་སོ་སོའི་སྟེང་དུ་ཡོད་པར་བསམས་ནས་བཤད་ཀྱི་ཡོད། ཁ་སང་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་དེ་དང་མི་མཐུན་པའི་བཤད་པ་ཞིག་ཡོང་བའི་སྐབས་ལ་ང་ཚོས་ངེས་པར་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོར་ཆགས་ཀྱི་འདུག །བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་དབང་པོས་ཡུལ་མཐོང་བར་ཁས་བླངས་པ་དང་། ཚན་རིག་པས་ལྟད་པས་ཡུལ་རིག་པར་བཤད་པ་གཉིས་ཙུང་ཙམ་འདྲ། གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཞིག་ཟུར་དུ་ཁས་མ་བླངས་ན་ལྟད་རྫས་རྐྱང་པའི་སྟེང་ནས་འགྲེལ་བཤད་བྱེད་ཐུབ་རྒྱུ་ཤིན་ཏུ་དཀའ། གྲུབ་མཐའ་གོང་མ་ཚོས་དབང་པོས་ཡུལ་མཐོང་བ་མིན་པར་དབང་པོ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་རྣམ་པར་ཤེས་པས་ཡུལ་རིག་པ་དང་། དེ་ཡི་རྗེས་སུ

བྲངས་པའི་ཡིད་བློས་ཡུལ་ལ་བཟང་ངན་དང་ཡག་ཉེས་ཀྱི་སྒྲོ་རིས་འབྲེད་ཀྱི་ཡོད་པར་གསུངས། ང་ཚོས་ནམ་རྒྱུན་ཡིན་ཤག་སྣང་ལ་འགྲོ་བསྟོད་པ་དེ་མིན་པར་བསམ་བློ་ཞིབ་མོ་གཏོང་དགོས་པ་རེད། གནད་དོན་ཆེ་ཕྲ་གང་ཡིན་ཡང་དེ་ལ་ངེས་པར་བསམ་བློ་བཏང་ནས་དཔྱད་པ་བྱ་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ། སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཉིས་རྣམ་ཐ་དད་དུ་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ནི། ཚད་མིན་གྱི་ཤེས་པ་ལ་ལོག་ཤེས་སོགས་ཡོད་དོ། །གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོར་ཆགས་ཡོད། བསམ་བློར་བཙོས་བསྒྱུར་བྱེད་པ་ལ་བློ་ཁོ་རང་ལ་རྒྱུས་ལོན་དང་ཁ་གཏད་བྱས་ནས་བཙོས་དགོས་པ་ལས་དེ་ལས་གཞན་པའི་བློ་བཙོས་པའི་ཐབས་ཤེས་མེད། བློ་གང་ཞིག་མ་འཁྲུལ་བའི་བློ་ཡིན་ན་དེ་ཉུས་པ་ཆེན་པོ་དང་དེ་ལ་རྒྱབ་རྟེན་ཡོད་ཀྱང་། འཁྲུལ་བའི་བློ་ལ་རྒྱབ་རྟེན་མེད། ཟག་བཅས་ཞེས་པའི་ཟག་པ་ཉོན་མོངས་ལ་བཞག་ནས་ཉོན་མོངས་དེ་དག་འཁྲུལ་བའི་བློ་འབའ་ཞིག་ཡིན། འདི་ལ་ཞིབ་ཚགས་པོས་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་པ་ཞིག་འདུག །དཔེར་ན། ཆགས་སྡང་ལྟ་བུ་ལ་ཆ་བཞག་ན་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་རྟོག་གིས་སྒྲོ་བཏགས་ནས་ཡུལ་སྡུག་པ་སྣང་བ་ན་ཆེས་ཆེར་སྡུག་པ་དང་། ཡུལ་མི་སྡུག་པ་སྣང་བ་ན་ཆེས་ཆེར་མི་སྡུག་པ་སྣང་ཞིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་སྡུག་པ་དང་དུ་ལེན་པ་དང་། ཡུལ་མི་སྡུག་པ་ལ་རྒྱབ་ཀྱིས་ཕྱོགས་པ་ལས་ཆགས་པ་དང་སྡང་བ་ཡོང་གི་ཡོད། འདི་སེལ་བའི་བློ་ལ་སྐབས་རེར་དགོས་པའི་དབང་གིས་མོས་སྒོམ་བྱེད་པ་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་བོར་ཟག་བཅས་ཐམས་ཅད་སྡུག་བསྔལ་བ་ཞེས་པའི་དོན་སྙིང་ལ་དཔྱད་པ་བྱས་ནས་སྡུག་བསྔལ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་དེ་ཡིན་པ་

ཤེས་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི་ཐོག་ནས་ཆགས་པའི་གཉེན་པོ་བསྟེན་དགོས་པ་ཡིན། གང་ཟག་ཅིག་གིས་བྱམས་པ་ཞེ་སྡང་གི་གཉེན་པོར་བསྟེན་པ་ལྟ་བུ་ལ་དཔེར་ན། རང་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པས་རང་བྱམས་པར་འོས་པ་ཡིན་པ་བཞིན་དུ། གཞན་ཡང་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྡུག་བསྔལ་མི་འདོད་པས། བདེ་བ་དང་ལྡན་ན་སྙམ་པའི་བྱམས་པ་བསྐྱེད་པར་འོས་ཤིང་རྒྱུ་མཚན་དང་ལྡན་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་སྐྱོན་ཡོད་པའི་བློ་དེ་དག་འཁྲུལ་བ་ཅན་ཡིན་པས། འཁྲུལ་བ་ཅན་གྱི་བློ་དེ་དག་དེའི་ལོག་ཕྱོགས་ཀྱི་གཉེན་པོ་མ་འཁྲུལ་བའི་བློ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤོང་དགོས་པ་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་གཞུང་ཐེག་ལྟ་བུ་དེ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཤེས་པ་ལ་ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་ཕྱེ་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོར་གྱུར་ཡོད། ཚད་མའི་གཞུང་གི་ནང་ལ་ཚད་འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་ཡོད་པའི་སྐབས་བར་དུ་མ་ཆོད་པའི་འབྲས་བུ་ཞེས་བཤད་པར་ཙུང་ཙམ་ཞིག་ཙམ་ཞིག་

ཞེས་བཤད་པར་ཙུང་རྟོག་བྱ་ཡོད་ཀྱང་། བར་དུ་ཆོད་པའི་འབྲས་བུ་བཤད་པ་ལ་ཕུགས་ཀྱི་བདེ་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། རང་གཞན་ཀུན་གྱིས་འདོད་པའི་འཕྲལ་གྱི་བདེ་སྐྱིད་ཡིན་ན་ཡང་ཚད་མའི་འབྲས་བུར་འཇོག་དགོས། དོན་ལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་པ་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས་ལག་ལེན་མ་ནོར་བ་ཞིག་བྱས་པ་ཡིན་ན་འབྲས་བུ་དེ་འདོད་པ་ནང་བཞིན་ཡོང་ཐུབ། གཞན་དག་ཕར་ཟད་ཐ་ན་མི་ལ་བསམ་ནག་ཅིག་བྱ་དགོས་ཀྱང་། སྔོན་དུ་ཕ་རོལ་པོའི་གནས་སྟངས་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་ཤེས་པའི་བློ་ཞིག་གི་ཐོག་ནས་བསམ་ནག་བྱས་ན་ཉུས་པ་ཐོན་པ་ཡོང་གི་ཡོད། ཕ་རོལ་པོའི་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་སྟངས་ཅི་ཡང་མ་ཤེས་པར་རྩོལ་རྒྱུག་དང་ཚོད་དཔག་གི་ཐོག་ནས་བྱ་བ་བྱས་པ་ཡིན་ན་འདོད་པའི་དོན་འགྲུབ་རྒྱུའི་ཆབ་ལ་གོ་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་མང་པོ་ཡོང་དང་ཡོང་བཞིན་

པ་ཡིན། རང་གཞན་སུ་ཡིན་ཡང་སྐྱེས་ནས་མི་ཚེ་ཞིག་བསྐྱལ་དགོས། དེ་ལ་མི་ཚེ་སྐྱེལ་སྟངས་ག་འདྲ་ཡིན་པར་ཤེས་པའི་མ་འཁྲུལ་བའི་བློ་ཞིག་བསྐྱེད་དགོས། མ་འཁྲུལ་བའི་བློ་དེས་མི་ཚེའི་འགྲོ་སྟངས་ལ་ཐབས་ཤེས་ཤིག་བྱས་པའི་སྐབས་མི་ཚེ་ལ་འདོད་པ་བཞིན་བདེ་སྐྱིད་ཡོང་བའི་རེ་བ་ཡོད། དེང་སང་འཛམ་གླིང་སྟེང་ན་མི་ཀུན་གྱིས་སློབ་སྦྱོང་གལ་ཆེན་པོར་བརྩི་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་རྩ་བ་འདི་ལ་ཐུག །ཚད་མའམ་མ་འཁྲུལ་བའི་བློ་ཞིག་གིས་འདོད་པའི་དོན་བསྒྲུབ་དགོས་པ་ལས། དོན་དེ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྨོངས་པ་འཁྲུལ་བའི་བློ་ཞིག་གིས་དོན་དེ་གྲུབ་མི་ཐུབ། དེར་བརྟེན་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་དང་། ཚད་མ་དང་ཚད་མིན་གྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་དགོས་པ་དེ་འདོད་པའི་བདེ་སྐྱིད་བསྒྲུབ་པ་དང་མི་འདོད་པའི་སྡུག་བསྔལ་སེལ་བའི་གནད་ལ་ཐུག །མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ལ་དབྱེ་བ་འབྱེད་པའི་སྐབས། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་དང་། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ཡོད། སངས་རྒྱས་པའི་གཞུང་ནང་། སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལྟ་བུས་སྔོན་པོ་འཛིན་གྱི་དེ་སྔོན་པོའོ་སྙམ་དུ་མི་འཛིན་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་དབང་པོའི་ཤེས་པས་ཡུལ་དེ་དང་དེ་འཛིན་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་ཡུལ་དེ་བཟང་ངན་དུ་རྟོག་པ་མེད། ཡུལ་འཛིན་ཙམ་བྱེད་པའི་དབང་ཤེས་ཀྱི་རྗེས་སུ་དྲངས་པའི་ཡིད་བློ་རྟོག་པས་དེ་ལ་བཟང་ངན་དུ་རྟོག་ཅིང་། དེས་རྐྱེན་པས་ཆགས་སྡང་སྐྱེ་ཡོང་བ་ཡིན། དེར་བརྟེན་རྟོག་པ་རྟོག་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་དགོས་པ་ཡང་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཆགས་ཡོད། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཞེས་པ་ནི། བློ་ལ་འཁྲུལ་བ་དང་མ་འཁྲུལ་བའི་བློ་གཉིས་ཡོད་པ་འཐབ་རྩོད་བྱས་པ་ལས་རིམ་གྱིས་དོན་གྱི་གནས་ལུགས་ཇི་མ་ཇི་བཞིན་ཤེས་པ་ཞིག་སྟེ།

དཔེར་ན། ལས་དང་པོ་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ཕྱོགས་གྱུར་ཡིན་པའི་དོན་དེ་རིགས་ལ་ཡང་ཡང་བསམས་པའི་མཐའ་མ་དེའི་རྣམ་པ་བློ་ལ་གསལ་སྣང་ཐོན་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཤེས་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན། དེ་གསལ་མི་རྟོག་བློ་འབྲས་ཅན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་གོམས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བའི་བློ་གསལ་སྣང་ཅན་དེ་ལ་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ཞེས་གསུང་གི་ཡོད།

གསུམ་པ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་ནི། སྤྱིར་སྒྲ་ཙམ་ལ་དབྱེ་ན། ཟིན་པའི་སྒྲ་དང་། མ་ཟིན་པའི་སྒྲ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་ཟིན་པའི་སྒྲ་ནི་སྐྱེས་བུའི་ངག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྒྲ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་མ་ཟིན་པའི་སྒྲ་ནི་ཆུ་སྒྲ་ལྟ་བུ། ཟིན་མ་ཟིན་རེ་རེ་ལའང་སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་མི་སྟོན་གཉིས་གཉིས་ཡོད། སེམས་ཅན་དུ་སྟོན་པའི་སྒྲ་དང་། ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་གསུམ་དོན་གཅིག །སེམས་ཅན་དུ་མི་སྟོན་པའི་སྒྲ་དང་། ངག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་དང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་མ་ཡིན་པའི་སྒྲ་གསུམ་དོན་གཅིག །བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་ཀྱང་མིང་ཚིག་ཡི་གེ་འདུས་པའི་བདག་ཉིད་སྒྲ་སྤྱི་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དུ་ཁས་ལེན་པས། མིང་ཚིག་ཡི་གེ་འདུས་པའམ་མིང་ཚིག་ཡི་གེ་ཚོགས་ཙམ་ལ་བསམ་བློ་བཏང་ན་བཏགས་ཡོད་ཡིན་པས་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ལ་བཞག་པ་ཡིན། ལུགས་འདི་ལ་བེམ་པོ་དང་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་མི་འགལ་ལམ་སྙམ་མོ། །ཚིག་གམ་མིང་ཡིན་དེ་དག་ནི། །གཟུགས་དང་འདུ་བྱེད་དག་ཏུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་མིང་ཚིག་འདུས་པ་ལ་བསམ་བློ་བཏང་ན་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་། མིང་ཚིག་རེ་རེ་ལ་བསམ་བློ་བཏང་ན་གཟུགས་ལ་བཞག་དགོས་ཀྱི་ཡོད་ཚོད་འདུག

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། ལམ་གྱི་དམིགས་པ། ལམ་གྱི་སྤང་བྱ། ལམ་གྱི་རང་བཞིན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ནི། བདེན་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ཡིན་ལ། མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་སྟོང་བདག་མེད་སོགས་རིམ་གྱིས་སྒོམ་དགོས་པ་ཡིན། བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་ཅིང་། འདི་པས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དེ་མ་གཏོགས་དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་འདོད་ཀྱི་མེད། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་ཁས་ལེན་ནོ། །སྡེ་པ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་ནང་ནས་མང་བཀུར་སྡེ་ལྟས་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་མི་འདོད་དེ། དེས་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཡོད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་བརྟེན་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱི་བདག་ཡོད་པར་འཛིན་པ་བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དང་། རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་ཏུ་གྲུབ་པར་འཛིན་པ་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ལ་གཞག་དགོས། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་རགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་ཁས་མི་ལེན་ཏེ་གཞི་གྲུབ་ན་ཆོས་བདག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། སྟོང་ཉིད་ལྟ་བས་གྲོལ་བར་འགྱུར། །སྒོམ་པ་ལྷག་མ་དེ་དོན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བདེན་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ནང་གི་སྟོང་བདག་མེད་གཉིས་གྲོལ་བྱེད་ཀྱི་ལམ་དང་། མི་རྟག་སྡུག་བསྔལ་སོགས་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་ལམ་ཡིན།

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་ལ། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོས་ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ནི་གཙོ་བོར་ཐར

པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་སྟེ། མཚན་གཞི་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་དུག་གསུམ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུའོ། །འདི་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཐུན་མོང་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ཉོན་མོངས་ཡིན། གཉིས་པས་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་པ་ནི། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འཐོབ་པ་ལ་གཙོ་བོར་བར་དུ་གཅོད་པ་སྟེ། མཚན་གཞི་ནི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཆོས་ཟབ་ཅིང་ཕྲ་བ་མི་ཤེས་པའི་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་སྒྲིབ་པ་སྟེ། ཡུལ་གྱིས་བསྐལ་པའི་མི་ཤེས་པ་དང་། དུས་ཀྱིས་ཤིན་ཏུ་བསྐལ་པའི་མི་ཤེས་པ། དོན་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་མཐའ་ཡས་པའི་མི་ཤེས་པ་སོགས་མི་ཤེས་པའི་རྒྱུ་བཞི་ལྟ་བུའོ། །སྒྲིབ་པ་ལ་དེ་གཉིས་ལས་ཤེས་སྒྲིབ་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་ཁས་མི་ལེན་ནོ། །

གསུམ་པ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ནི། དེ་ཡང་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ། ཚོགས་ལམ། སྦྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒོམ་ལམ། མི་སློབ་ལམ་སྟེ་ལམ་ལྔའི་རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན་ཡང་ས་བཅུའི་ཡེ་ཤེས་མི་འདོད་དོ། །བདེན་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་རྟོགས་པའི་ཤེས་པ་བརྒྱད་དང་། བཟོད་པ་བརྒྱད་དེ་ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་གི་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་བཅོ་ལྔ་ནི་མཐོང་ལམ་དང་། བཅུ་དྲུག་པ་ལམ་རྗེས་ཤེས་སྒོམ་ལམ་ཡིན་ལ། ར་ཟམ་པར་འགྲོ་བ་ལྟར་རིམ་ཅན་ཁོ་ནར་སྐྱེ་བར་འདོད་དོ། །ལམ་བདེན་ལ་ཤེས་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཟག་མེད་ཀྱི་ཕུང་པོ་ལྔ་ལམ་བདེན་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ནི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་ལ་ཚེ་གསུམ་ལ་སོགས་པའི་བར་དུ་གོམས་པར་བྱས་ནས་

མཐར་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སློབ་ལམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་སྒྲིབ་པ་ཐོབ་པ་ཆད་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤངས་ཏེ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། སྦྱར་བ་སྲིད་པ་གསུམ་གྱི་ཐར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། མགྲོགས་ཤོས་ཚེ་གསུམ་ལ་གོམས་པར་བྱས་ན་དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་འཐོབ་པར་གསུངས་པས། འདི་མགྱོགས་མཐའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན། བསེ་རུ་ལྟ་བུའི་རང་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་དེ་བསྐལ་ཆེན་བརྒྱ་ལ་སོགས་པའི་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་དང་སྦྲེལ་ཏེ། ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོ་མན་ཆད་དུ་ཉམས་སུ་བླངས་ནས་སྦྱོར་ལམ་དྲོད་ནས་མི་སློབ་ལམ་གྱི་བར་སྟན་ཐོག་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །དམན་པའི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་རང་གི་སྤངས་རྟོགས་ལས་ཉམས་ནས་རྒྱུན་ཞུགས་སུ་འགྱུར་བ་སྲིད་པས་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་སོགས་ཁས་ལེན་ནོ། །མངོན་ཤེས་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབང་གིས་རྒྱུན་བཅས་དགྲ་བཅོམ་པ་དང་། རྒྱུན་མེད་ཅེས་བཤད་ནས་དགྲ་བཅོམ་པ་རེ་ཞིག་སྤངས་རྟོགས་ལས་ཉམས་པ་ཁས་ལེན། མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་སྤང་བྱ་གཉེན་པོའི་སྟོབས་ཀྱིས་བཅོམ་པའི་རྗེས་སུ་འདི་འདྲའི་ཉམས་པའི་ཆོས་ཅན་ཁས་མི་ལེན་པ་ཡིན། ཉན་ཐོས་ལ་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུ་དང་། ཞུགས་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བརྩི་ཡང་ཅིག་ཆར་བ་ཁས་མི་ལེན་ལ། ཞུགས་གནས་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་ལ་འཕགས་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་དོ། །བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཚོགས་ལམ་གྱི་གནས་སྐབས་སུ་བསྐལ་ཆེན་གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་རྫོགས་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ནས་ཉི་མ་རྗེས་མའི་ཐོ་རངས་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་

འཚང་རྒྱ་བའི་ཉི་མ་སྔ་མ་དེའི་ཕྱི་དྲོ་སྦྱོར་ལམ་སྐད་གཅིག་ནས་བཟུང་སྟེ་ལམ་ཡོངས་རྫོགས་སྐད་ཐོག་གཅིག་ལ་མངོན་དུ་མཛད་དགོས་པ་ཡིན། དེ་ཡང་བསྐལ་པ་བརྒྱར་མཚན་རྣམ་པར་སྨིན་བྱེད་ཀྱི་ལས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་བྱང་སེམས་ངེས་གནས་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་འདི་འདྲའི་སྐབས་ལ་དམིགས་བསལ་མཚན་བཟང་གི་དང་དཔེ་བྱད་ཀྱི་རྒྱུ་བསྒྲུབས་ཏེ་སྐྱེ་བ་གཅིག་གིས་ཐོགས་པ་དེས་སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཚེ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཤིང་དྲུང་དུ་སྲོད་ལ་ལྷའི་བུའི་བདུད་བཏུལ། གུང་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་ཚེ། སྦྱོར་ལམ། མཐོང་ལམ། སྒོམ་ལམ་གསུམ་མངོན་དུ་བྱས་ནས་ཐོ་རངས་སྐྱ་རེངས་ཤར་བ་ཙམ་ན་མི་སློབ་ལམ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །དེས་ན་སྲོད་ལ་བདུད་བཏུལ་བ་ཡན་ཆད་སོ་སྐྱེའི་གནས་སྐབས་དང་། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྦྱོར་མཐོང་སྒོམ་གསུམ་ལ་མཉམ་བཞག་ཁོ་ནས་ཁྱབ་པར་འདོད་ཅིང་། མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་དགུ་བྱང་སེམས་དང་། ཕྱི་མ་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པར་ཁས་ལེན་ནོ། །འདི་པས་བདུད་བཞིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་ཀྱི་ཡོད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ལྷའི་བུའི་བདུད་དང་ཉོན་མོངས་པའི་བདུད་བཅོམ་པ་དང་། འཆི་བདག་གི་བདུད་སྐུ་ཚེར་བྱིན་གྱིས་བརླབས་པའི་དུས་དང་། ཕུང་པོའི་བདུད་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་མངོན་དུ་མཛད་སྐབས་འཇོམས་པར་མཛད་དེ་བདུད་བཞི་ཡོངས་སུ་བཅོམ་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད། རྟོགས་པའི་ཆོས་འཁོར་ལ་མཐོང་ལམ་གྱིས་ཁྱབ་པ་དང་། ལུང་གི་ཆོས་འཁོར་ལ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གྱིས་ཁྱབ་པར་འདོད་དོ། །མདོན་པ་སྡེ་བདུན་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བཀར་ཁས་ལེན་ཅིང་། བཀའ་ལ་དྲང་ངེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འབྱེད་པར་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པས་ཁྱབ་བོ། །བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་བཀའ་ལ་སྒྲ་ཇི་

བཞིན་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་པས་དྲང་ངེས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཁས་མི་ལེན། ཆོས་ཀྱི་
ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་ལས། བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གི་རྣམ་བཞག་ཁས་མི་ལེན་ཏེ། མཛོད་
ལས། ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དག །གང་རྣམས་ཐུབ་པས་གསུངས་དེ་དག །ཅེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གསར་དུ་མངོན་པར་རྫོགས་
པར་སངས་རྒྱས་པར་བརྩིས་ནས་བྱང་སེམས་སྲིད་པ་ཐ་མ་པས་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་
བྱེད་པའི་གནས་ནི་འདོད་ཁམས་ཁོ་ནར་ངེས་པས། འོག་མིན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ་དང་།
ལོངས་སྐུའི་རྣམ་གཞག་ཁས་མི་ལེན་ལ། དེར་མ་ཟད་ཤེས་བྱ་རེ་རེ་ལ་ཐུགས་གཏད་
པ་ཡིན་ན་ཆོས་ཀུན་མཁྱེན་ཡང་དུས་གཅིག་ལ་ཤེས་བྱའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
པའི་རྣམ་མཁྱེན་ཡང་མི་འདོད་དོ། །དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་ན་རིག་པའི་རྒྱུན་ལྡན་པའི་
གང་ཟག་ཡིན་པས་ཁྱབ་པས་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དགྲ་བཅོམ་ལ་ལྷག་བཅས་པས་ཁྱབ་
(སྙེ་)པ་མ་གཏོགས། ལྷག་མེད་མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཚེ་མར་མེ་ཤི་བ་ལྟར་རིག་པ་
རྒྱུན་ཆད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་ཅེས་པའི་ཐ་སྙད་འདོགས་སའི་གཞི་ཡང་
མེད་པར་བརླག་འགྲོ་བ་ཡིན། དེས་ན་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་ཡང་
ཁས་ལེན་ནོ། །འདིའི་གཤམ་དུ་སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་དང་། དགེ་འདུན་
དུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་དང་། དགེ་འདུན་
དཀོན་མཆོག་བཞག་གི་ཡོད་པ་མ་གཏོགས་ཕུང་པོའམ་གང་ཟག་དེ་སངས་རྒྱས་
དཀོན་མཆོག་སོགས་སུ་བཞག་གི་མེད་པར་གསུངས་ཡོད། ཁ་ཅིག །སྟོན་པ་མྱ་ངན་
ལས་འདས་ཚེ་གདུལ་བྱ་འགའ་ཞིག་གི་ངོར་གཟུགས་སྐུའི་བཀོད་པ་བསྟུས་པ་ཙམ་
ཡིན་གྱི། དོན་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་མེད་ཅེས་སྨྲ་བ་ནི་ཉ་དང་ཉུང་མ་བསྲེས་

པའོ། །འདིས་གྲུབ་མཐའ་གོང་མའི་བཞེད་ཚུལ་མི་འཐད་པ་བསྟན་པ་ཡིན། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་སྐུ་ཕུང་སྡུག་བདེན་དུ་འདོད་ཀྱི་ཡོད། འོ་ན་སངས་རྒྱས་སྡུག་བསྔལ་མཐའ་དག་ཉེ་བར་ཞི་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་འཕགས་པས་སྡུག་ཀུན་མ་ལུས་པ་སྤངས་ཀྱང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་སྡུག་བདེན་ཡོད་པ་མི་འགལ་ཏེ། སྡུག་བདེན་ལ་དམིགས་པའི་ཉོན་མོངས་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་ན་སྡུག་བདེན་སྤངས་པར་འཇོག་པའི་ཕྱིར། གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་ནི་སྔར་བྱང་སེམས་སྦྱོར་ལམ་པའི་ལུས་རྟེན་དང་ཚེ་གཅིག་གིས་བསྡུས་པའི་ཕྱིར་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་མིན་ཡང་སངས་རྒྱས་སུ་ཁས་ལེན་ལ། སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ནི་དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཟད་མི་སྐྱེའི་ཡེ་ཤེས་ལ་འདོད་དོ། །ཉོན་མོངས་ཟད་པ་དང་སླར་མི་སྐྱེ་བ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ཏུ་བཞག །དེ་བཞིན་དུ་སློབ་པ་འཕགས་པ་རྣམས་ཟག་བཅས་ཡིན་པས་དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་མིན་ཡང་དགེ་འདུན་ཡིན་ལ། དགེ་འདུན་དཀོན་མཆོག་ནི་དེའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ལམ་བདེན་ལ་འདོད་དོ། །ཆོས་དཀོན་མཆོག་ཀྱང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་དང་ཉན་རང་གཉིས་ཀའི་རྒྱུད་ཀྱི་མྱང་འདས་དང་འགོག་བདེན་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

སྨྲས་པ།

བདག་བློའི་རྣམ་དཔྱོད་གསེར་གྱི་བུམ་པ་ཡིས། །
བྱེ་སྨྲའི་གཞུང་ལུགས་རོལ་མཚོ་ནས་བླངས་པ། །
ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་གསར་པའི་དགའ་སྟོན་ལ། །
བློ་གསལ་གཞོན་ནུའི་ཚོགས་རྣམས་རོལ་བར་མཛོད། །

ཅེས་བྱ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

༣ མདོ་སྡེ་བའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་ཅྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་མདོ་སྡེ་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྒྲ་བཤད། འདོད་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། རང་རིག་དང་ཕྱི་དོན་གཉིས་ཀ་བདེན་ཞེན་གྱིས་ཁས་ལེན་པའི་ཐེག་དམན་གྱི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་དེ་མདོ་སྡེ་པའི་མཚན་ཉིད། མདོ་སྡེ་པ་དང་དཔེ་སྟོན་པ་གཉིས་དོན་གཅིག །གཉིས་པ་དབྱེ་བ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་དང་། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་གཉིས། དང་པོ་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་ནི། མངོན་པ་མཛོད་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་ནི། ཚད་མ་སྡེ་བདུན་གྱི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་སྒྲ་བཤད་ནི། མདོ་སྡེ་པ་དང་དཔེ་སྟོན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱུ་མཚན་ཡོད་དེ། བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་མི་འབྲང་བར་གཙོ་བོར་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་མདོ་ལ་བརྟེན་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བས་ན། མདོ་སྡེ་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དཔེའི་སྒོ་ནས་སྟོན་པས་ན་དཔེ་སྟོན་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་འདོད་ཚུལ་ལ། གཞིའི་འདོད་ཚུལ། ལམ་གྱི་འདོད་ཚུལ། འབྲས་བུའི་འདོད་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་གཞིའི་འདོད་ཚུལ་ལ་བཤད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་། ནང་པའི་མཐར་ཐུག་གི་དགོས་དོན་སེམས་འདུལ་བར་བྱེད་པ་ཡིནཔས། ཡུལ་ཅན་སེམས་དང་དེས་རིག་པར་བྱ་བའི་ཡུལ་ཏེ་ཡུལ་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་ནས་བཤད་པ་ལ་གནད་

འགག་ཆེན་པོ་ཡོད། དང་པོ་ཡུལ་གྱི་འདོད་ཚུལ་ནི། བློས་རིག་པར་བྱ་བ་ཡུལ་གྱི་མཚན་ཉིད། བློའི་ཡུལ་དུ་བྱ་རུང་བ་ཤེས་བྱའི་མཚན་ཉིད། ཡུལ་དང་། ཡོད་པ། ཤེས་བྱ། གཞི་གྲུབ་རྣམས་དོན་གཅིག །དེ་ལ་དབྱེ་ན་ཉམས་ལེན་གྱི་གནད་དང་འབྲེལ་ནས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཀྱི་བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཤེས་པ་ལ་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཤེས་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོར་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། དེར་བརྟེན་རང་མཚན་དང་སྤྱི་མཚན་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་འགོག་པ་ལ་དེ་དང་འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་བློ་བསྐྱེད་དགོས། དེ་ལ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་པའི་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་འབེབས་དགོས། དེ་ལ་སྔོན་དུ་དགག་སྒྲུབ་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཤེས་དགོས་པས་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། ཡུལ་འཇལ་བྱེད་མངོན་སུམ་དང་རྗེས་དཔག་གཉིས་ཀྱི་གཞལ་བྱའི་ཡུལ་ལ་ཁྱད་པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར་མངོན་ལྐོག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ། དུས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ། གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ནི། འདིར་བཤད་པའི་བདེན་པ་གཉིས་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་སྐབས་ཀྱི་བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ལས་དོན་ཟབ་ཏུ་ཕྱིན་ནས། སྒྲ་དང་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ལ་མ་ལྟོས་པར་རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་རིགས་པས་དཔྱད་བཟོད་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་དེ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དུ་འཇོག་ཅིང་། སྒྲ་དང་རྟོག་པས་བཞག་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དོན་དེ་རང་དབང་གི་སྒོ་ནས་ཡོད་པ་ལ་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ། མདོར་ན། དངོས་པོ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། རང་མཚན་དང་། མི་རྟག་པ་དང་། འདུས་བྱས་དང་། བདེན་གྲུབ་རྣམས་དོན་

གཅིག །འདིར་བཤད་པའི་བདེན་གྲུབ་ནི་གྲུབ་མཐའ་པོ་རང་གི་སྐབས་དོན་གྱི་བདེན་གྲུབ་ལ་གོ་དགོས་པ་ལས་གཞན་འདུས་མ་བྱས་སོགས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པས་གོང་འོག་འབྲེལ་བའི་ཉེན་ཁ་ཡོད། རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་གྲུབ་པའི་ཆོས་དེ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། དོན་དེ་རང་དབང་གི་སྒོ་ནས་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར་སྒྲ་དང་རྟོག་པས་ཡོད་པར་བཏགས་པ་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ། དངོས་མེད་ཀྱི་ཆོས་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། སྤྱི་མཚན་དང་། རྟག་པ་དང་། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་དང་། བརྟེན་པར་གྲུབ་པ་རྣམས་དོན་གཅིག །བདེན་གཉིས་ཀྱི་སྒྲ་བཤད་ཡོད་དེ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ཆོས་ཅན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། སྤྱིར་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་པའི་དོན་ལ་འགྲེལ་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་ནི་དོན་སྤྱི་ས་བསྒྲུབ་པའི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པའི་རྟོག་པ་ལ་བཤད་ཅིང་དེའི་ངོར་བདེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ། འདིའི་ཀུན་རྫོབ་པ་ནི་རྟོག་པ་སྟེ། རང་མཚན་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་པ་ཞེས་བྱའོ། །འདིར་བཤད་པའི་རང་མཚན་ཞེས་པ་ནི། གང་ཕྱིར་དངོས་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས། །རང་རང་ངོ་བོ་ལ་གནས་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ལ་གནས་པའི་རང་མཚན་རེ་ཡོད་པ་དེ་ལ་བཤད་ཅིང་། རང་མཚན་གྱི་ངོ་བོ་དེ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་སྒྲིབ་པས་སམ་གེགས་བྱེད་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་པ་ཞེས་བཤད་པ་ཡིན། འདི་ཡང་སྒྲ་བཤད་ཙམ་ཡིན་གྱི། བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་རྟོག་པའི་ངོར་བདེན་པ་ཡིན་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པ་མེད་དེ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་གཞི་བུམ་པ་ལྟ་བུ་ཡང་། བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་རྟོག་པའི་ངོར་བདེན་པའི་ཕྱིར། གང་

ཟག་གི་བདག་དང་སྒྲ་རྟག་པ་ལྟ་བུ་བློ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པ་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་ལྟ་བུའི་བློ་ཀུན་རྫོབ་པ་རྟོག་པའི་ངོར་བདེན་པ་ཡིན་ཡང་། དེ་བློ་འཁྲུལ་བ་ཞིག་གི་ངོར་ཁར་ཙམ་ལས་དོན་ལ་མེད་པས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བུམ་པ་ཆོས་ཅན། དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། གོང་དུ་ཀུན་རྫོབ་བློ་རྟོག་པ་ལ་བཞག་པ་དེའི་ཟླས་དྲངས་ནས་སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་བློ་དོན་དམ་པའི་ཤེས་པའི་ངོར་བདེན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་བློ་དོན་དམ་པ་ནི། སྣང་ཡུལ་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ལ་བྱའོ། །བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་འཇོག་ཚུལ་འདི་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པའི་ལུགས་ཡིན་ལ། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པས། བདེན་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གོང་དུ་བཤད་པའི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་ལུགས་དང་མཐུན་པར་ཁས་ལེན་ནོ། །

གཉིས་པ་རང་མཚན་དང་། སྤྱི་མཚན་ནི། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པའི་ཆོས་དེ། རང་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད། དངོས་པོའམ་དོན་བྱེད་ནུས་པ་ཞེས་པ་ནི་ཕན་གནོད་འབྲེལ་མཁན་ཞིག་ཡིན། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་ནུས་པའམ་རང་མཚན་གྱི་མཚན་གཞི་ནི། བུམ་པ་ལྟ་བུ། དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པའི་ཆོས་དེ། སྤྱི་མཚན་གྱི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་གི་ཆོས་རྣམས་དོན་དམ་པར་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པར་རྟོག་པས་ཕར་བཏགས་ནས་བཞག་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་དངོས་པོའི་རང་མཚན་ནམ་རང་བཞིན་དུ་འཛོག་རྒྱུ་མེད། སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག གཅིག་དང་ཐ་དད། འགལ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ལ་སོགས་པའི་དབྱེ་བ་ཕྱེ་བ་དེ་དག་ཚ་ཚང་བློས་ཕར་བཙོས་ཤིང་སྒྲོ་བཏགས་པའི་སྒོ

ནས་སྤྱི་མཚན་གྱི་དོན་དེ་དག་བཞག་པ་མ་གཏོགས་དེ་དག་གི་སྟེང་དུ་དངོས་སུ་ཕན་གནོད་དང་། རྒྱུ་འབྲས་བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་ཀྱི་བྱ་བ་བཞག་ཏུ་མེད་པས། ཆོས་འདི་དག་རྣམས་རང་ལྡོག་ནས་སྤྱི་མཚན་ལ་བཞག་པ་ཡིན་མོད་ཀྱང་། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་དེ་དག་གི་མཚན་གཞི་ལ་འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་བཞག་ཏུ་རུང་བས་དེ་དག་ཡིན་ན་སྤྱི་མཚན་ཡིན་མི་དགོས་པའི་ཁྱད་པར་འབྱེད་དགོས་སོ། །གཤམ་དུ་གཞན་སེལ་སྐབས་སུ་འཆད་འགྱུར་ལྟར་ཡིད་བློ་རྟོག་པས་ཡུལ་ལ་ཐ་སྙད་སྣ་ཚོགས་པས་ཁྱད་ཕྱེ་བར་མ་ཟད། ཡུལ་གྱི་ཁྱད་ཆོས་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་བཟུང་སྟེ་ཡུལ་དེ་དང་དེ་ལ་སྤྱི་རིས་ཀྱི་ཆ་འབྱེད་པ་ཡིན།

གསུམ་པ་དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པ་གཉིས་ནི། དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དགག་པའི་མཚན་ཉིད། དགག་པ་ཞེས་པ་ནི་དོན་དེ་བློ་ལ་ཤར་བའི་སྐབས་ངེས་པར་དུ་དགག་བྱ་ཞིག་བཅད་སྟོབས་ཀྱིས་བློ་ལ་འཆར་དགོས་པའི་ཆོས་ཤིག་ཡིན་དགོས་པ་དང་། དཔེར་ན། གཞི་འདིར་གླང་ཆེན་མེད་པ་འཆར་བར་དགག་བྱ་གླང་ཆེན་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་དེ་བྲལ་བའམ་དེ་མེད་པ་ཞིག་ཤར་དགོས། དེ་དང་གཞན་སེལ་དོན་གཅིག དབྱེ་ན། མེད་དགག་གི་གཞན་སེལ་དང་། མ་ཡིན་དགག་གི་གཞན་སེལ་གཉིས། གོང་དུ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་མེད་དགག་འདོད་ཀྱི་མེད་ཀྱང་། འདིར་མ་ཡིན་དགག་ཙམ་མ་ཡིན་པའི་མེད་དགག་གི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་གསུང་གི་ཡོད། འོ་ན་མེད་དགག་དང་མ་ཡིན་དགག་གང་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། རང་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློས་རང་གི་དགག་བྱ་དེ་བཅད་ཙམ་དུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་

མེད་དགག་གི་མཚན་ཉིད། རང་གི་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་མ་གཏོགས་དེ་ལས་ཆོས་གཞན་མི་འཕེན་པ། དཔེར་ན་བྲམ་ཟེ་ཆང་མི་བཏུང་བ་ལྟ་བུའོ། །བུམ་པ་མེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་ཚིག་དེས་དགག་བྱ་བུམ་པ་བཅད་ཙམ་མ་གཏོགས་ཤུགས་ལ་གང་ཡང་འཕེན་གྱི་མེད། དེར་བརྟེན་བུམ་པ་མེད་པ་མེད་དགག་དང་། བུམ་པ་ལྟ་ཡོད་པ་མ་རེད་ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་ཚིག་དེས་བུམ་པ་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཤུགས་ལ་ཆོས་གཞན་ཞིག་འཕེན་གྱི་ཡོད། དེ་ཡིན་དུས་མེད་དགག་ཅེས་པ་ནི་དགག་བྱ་བཅད་ཙམ་དང་། མ་ཡིན་དགག་ཅེས་པ་ནི་དགག་བྱ་བཀག་པའི་ཤུགས་ལ་ཆོས་གཞན་འཕེན་པ་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་ཡོད། རང་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློས་རང་གི་དགག་བྱ་བཀག་ཤུལ་དུ་ཆོས་གཞན་མ་ཡིན་དགག་དང་སྒྲུབ་པ་གང་རུང་འཕེན་པ་དེ་མ་ཡིན་དགག་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན་ལྷས་སྦྱིན་ཚོན་པོ་ཉིན་པར་ཟས་མི་ཟ་བ་ལྟ་བུའོ། །ལྷས་བྱིན་ཚོན་པོ་ཞེས་པའི་ཚིག་གི་ནུས་པས་དང་པོ་ཟས་ཟ་ཡི་ཡོད་པ་ཐག་བཅད། ཉིན་པར་མི་ཟ་ཞེས་པས་དེ་ལས་དུས་གཞན་པར་ཟ་བ་ཤུགས་ལ་བསྟན། རང་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་བློས་རང་གི་དགག་བྱ་དངོས་སུ་བཅད་ནས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དེ་སྒྲུབ་པའི་མཚན་ཉིད། ཆོས་དེ་དང་དེ་བློ་ངོར་ཤར་བ་ལ་དགག་བྱ་བཅད་སྟོབས་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར། ཆོས་དེ་དང་དེ་ཞེས་མིང་གི་བརྗོད་པ་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས་དོན་དེ་བློ་ཡུལ་དུ་འཆར་རྒྱུ་ཡོད་པ་དེ་ལ་སྒྲུབ་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན། དཔེར་ན་བུམ་པ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་དགག་སྒྲུབ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ནི། སྤྱིར་ཤེས་བྱ་ལ་བློ་ལ་འཆར་སྟངས་ཀྱིས་དགག་པ་དང་སྒྲུབ་པ་ཞེས་པའི་དོན་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་གསལ་བར་བསྟན་ཞིང་དམིགས་འབེན་གཙོ་བོ་བདག་མེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག

གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན།

བཞི་པ་མངོན་ལྐོག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ནི། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་མངོན་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་དངོས་པོ་དོན་གཅིག རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མས་དངོས་སུ་རྟོགས་པར་བྱ་བ་ལྐོག་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་དང་ཤེས་བྱ་དོན་གཅིག །

ལྔ་པ་དུས་གསུམ་དུ་དབྱེ་བ་ནི། དུས་གསུམ་གྱི་འདོད་ཚུལ་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་དུས་གསུམ་རྫས་གྲུབ་ཏུ་བཤད་པ་དང་མི་མཐུན་པའི་ཁྱད་པར་ཞིག་ནི། དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་རང་གྲུབ་དུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་ཞིག་པའི་ཆ་དེ་འདས་པའི་མཚན་ཉིད། དངོས་པོ་གཞན་ཞིག་སྐྱེ་བའི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་རྐྱེན་མ་ཚང་བའི་དབང་གིས་ཡུལ་དུས་འགའ་ཞིག་ཏུ་མ་སྐྱེས་པའི་ཆ་དེ་མ་འོངས་པའི་མཚན་ཉིད། སྐྱེས་ལ་མ་འགགས་པ་ད་ལྟ་བའི་མཚན་ཉིད། ཞིག་པ་འདས་པ་དང་འབྱུང་འགྱུར་མ་འོངས་པ་གཉིས་དོན་བྱེད་མི་ནུས་པ་ཡིན་པས་རྟག་པ་ཡིན་ལ། ད་ལྟ་བ་དང་དངོས་པོ་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ། །དངོས་པོ་དེའི་འདས་པ་དངོས་པོ་དེ་འགག་པའི་རྗེས་སུ་འབྱུང་དགོས་པས་དངོས་པོ་དེའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་གྲུབ་ཅིང་། དངོས་པོ་དེའི་མ་འོངས་པ། དངོས་པོ་དེའི་སྔ་ལོགས་སུ་གྲུབ་པའི་ཁྱད་པར་རྣམས་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

དྲུག་པ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ནི། སོ་སོ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དེ་གཅིག་གི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། བུམ་པ་ལྟ་བུའོ། །སོ་སོ་བའི་ཆོས་དེ་ཐ་དད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། ཀ་བུམ་གཉིས་ལྟ་བུའོ། །ངོ་བོ་ཐ་དད་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཀྱིས་ཁྱབ་ཀྱང་། ལྡོག་པ་ཐ་དད་ལ་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཀྱིས་མ་ཁྱབ་སྟེ། བུམ་པ་དང་། མི་རྟག་པ་

གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་ཀྱང་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་ལས་ལྡོག་པའི་ལྡོག་པ་ཞིག་ཤེས་བྱ་ཀུན་གྱི་སྟེང་དུ་ཆ་མཉམ་དུ་ཡོད་པར་བརྟེན། ལྡོག་པ་ཤེས་བྱའི་གྲངས་དང་མཉམ་པ་ཡོད། དཔེར་ན། བུམ་པ་ལྷ་བུ་ཀ་བ་དང་མི་སོགས་མ་ཡིན་སྣམ་པ་ཡོང་གི་ཡོད་པས་དེ་དག་ཀུན་གྱི་སྟེང་དུ་རང་མ་ཡིན་པ་ཐམས་ཅད་ལས་ལྡོག་པའི་ལྡོག་པ་ཞིག་ཡོད། ལྡོག་པའི་རྣམ་གཞག་ཤེས་དགོས་པ་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་སྟེ། རྣམ་གཞག་མང་པོ་ཞིག་འདིའི་ཐོག་ནས་གསལ་པོར་བཤད་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད། འདིའི་ཚུལ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སེལ་འཇུག་དང་སྒྲུབ་འཇུག་གམ། སྒྲ་རྟོག་སེལ་བས་འཇུག་པ་དང་། མངོན་སུམ་སྒྲུབ་པས་འཇུག་པའི་ཚུལ་ཤེས་དགོས་པ་གལ་ཆེན་པོར་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ཡིད་བློ་རྟོག་པས་སྐབས་ཀྱི་གནད་དོན་བྱེ་བྲག་པ་གང་གི་སྟེང་ནས་ལྷ་གི་ཡོད་པ་དེ་ཉིད་དམིགས་སུ་བཟུང་ནས་གཞན་དག་བསལ་ནས་འཇུག་པས་ན་སེལ་འཇུག་དང་། དེ་བཞིན་སྒྲ་ཡི་ཚིག་གིས་བུམ་པ་དཀར་པོ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཚེ་བུམ་པའི་ཁ་དོག་དཀར་པོ་དེ་ཙམ་མ་གཏོགས་དེ་ལས་དེའི་དབྱིབས་དང་ཁྱད་ཆོས་གཞན་དག་རྗོད་ཀྱི་མེད། བུམ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་བུམ་པ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་སྐབས་རྟོག་པས་ཡུལ་འཛལ་ཚུལ་དང་མི་འདྲ་བར་བུམ་པའི་ཁ་དོག་གིས་མཚོན་པའི་བུམ་པའི་ཁྱད་ཆོས་ཆ་ཚང་མཐོང་ནས་ཡུལ་དུ་བྱེད་ཀྱི་ཡོད། གཞན་ཡང་རྟུལ་ཕྲན་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆ་མེད་དང་། ཤེས་པ་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད་ཁས་ལེན་པ་སོགས་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་མཐུན་ཡང་ཐམས་ཅད་དུ་འདྲ་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་སྨྲས་ཡོད་པར་འདོད་ཕྱིན་རྫས་གྲུབ་ཏུ་འདོད་ལ། མདོ་སྡེ་པས་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་ཀྱང་། བྱེ་སྨྲ་དང་། ཐལ་འགྱུར

པ་གཉིས་ཀས་གཟུགས་མཚན་ཉིད་པར་ཁས་ལེན་ལ། མདོ་སེམས་རང་རྒྱུད་པ་གསུམ་གྱིས་གཟུགས་མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བས་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མཉམ་པར་འདོད་ལ། དེ་ནི་མཛོད་ལས། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་གང་ཕན་ཚུན་འབྲས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རྒྱུ་འབྲས་གཉིས་ཕན་ཚུན་ཕན་གདགས་བྱ་འདོགས་བྱེད་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ལ་དུས་མཉམ་ཡང་ཡིན་པའི་ཚུལ་འདི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་འདོད། མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་དེ་ལྟར་མི་འདོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་རྒྱུ་འབྲས་དུས་མི་མཉམ་པར་འདོད་པས། ཕན་འདོགས་བྱེད་སྔོན་དུ་གྲུབ་ཅིང་། ཕན་གདགས་བྱ་དེ་ཡི་རྗེས་སུ་གྲུབ་པ་ཞིག་ཏུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ལ། གང་ཟག །ཤེས་པ། བརྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གིས་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་དང་། འདོད་ལུགས་འདི་གོང་གི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་འདོད་ཚུལ་དང་གཅིག་པ་ཡིན། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་དོ། །གཉིས་པ་ཤེས་པ་ལ། ཚད་མ་དང་། ཚད་མིན་གྱི་བློ་གཉིས། ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ལ། དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ། རང་རིག་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་བཞི་ཡོད་དོ། །བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བར་དབང་པོ་གཟུགས་ཅན་པ་ཚད་མར་མི་རུང་སྟེ། གསལ་རིག་གིས་སྟོང་ཞིང་རང་གི་ཡུལ་གཞལ་མི་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། ལུགས་འདི་ལ་ཚད་མ་ལ་ཤེས་པས་ཁྱབ་པར་བཞེད་ལ། གང་ཞིག་ཡོད་དམ་མེད་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་དེ་ཚད་

མས་དམིགས་མ་དམིགས་ཀྱི་སྒོང་ནས་ཐག་གཅོད་བྱ་དགོས། རང་འཇལ་བྱེད་ཀྱིས་བློས་ཇི་ལྟར་འཇལ་བ་ལྟར་དོན་ལ་དེ་ལྟར་གནས་ན་ཡོད་པ་དང་། ཡུལ་དེ་དང་དེའི་རྣམ་ཅན་དུ་བསྐྱེད་ནས་དེ་འཛིན་པའི་བློ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་དེས་འཛིན་པ་བཞིན་དོན་ལ་གནས་མེད་ན་འཛིན་བྱེད་ཀྱི་བློ་ཡུལ་དེ་ལ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པས་ཡུལ་དེ་མེད་པར་འཇོག་པ་ཡིན། མདོར་ན་གང་ཞིག་ཡོད་དམ་མེད་དེ་དམིགས་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒོང་ནས་ཐག་གཅོད་པ་ཡིན། འོ་ན་ཚད་མ་ཡོད་པ་གང་གིས་འགྲུབ་ཅེ་ན། རང་རིག་ལ་གཏུགས་ནས་བསྒྲུབ་དགོས་ཀྱི་ཡོད། རང་རིག་གིས་དེ་ལྟ་བུའི་ཡུལ་འཛིན་པའི་བློ་ཞིག་ཤེས་ཤིང་། བློ་དེ་ཚད་མ་ཡིན་པ་གཙོ་བོ་ཕྱིས་འབྱུང་གི་ཚད་མ་གཞན་གྱིས་གནོད་པ་ཡོད་མེད་ཀྱི་སྒོང་ནས་ཤེས་ཐུབ་པ་ཡིན། ཚད་མའི་རྣམ་གཞག་དབུ་མ་པའི་གཞུང་ནང་གསུངས་པ་བློ་ལ་འཆར་བདེ་བ་ལྟ་བུ་ཡོད། ཡོད་ཅེས་པ་ནི། དོན་དེ་སྣང་བའམ་སྤྱོད་པའི་སྒོ་ནས་འཛིན་པའི་བློ་ཞིག་ཡོད་པ་དང་། བློ་དེས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་བཞིན་ཡོད་པ་ལ་བློ་གཞན་གྱིས་གནོད་མི་གནོད་གཉིས་ཀྱི་སྒོང་ནས་བསམ་བློ་གཏོང་དགོས་པ་ཕལ་ཆེར་ཡིན། དོན་དེ་འཇལ་བའི་བློ་ཞིག་བསྐྱེད་ནས་ཡོད་པའི་སྐབས་ལ་བློ་དེ་ཚད་མ་ཡིན་ན་ཡང་དེ་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཤེས་མི་ཐུབ་པས། ངེས་པར་གང་ཟག་རང་གིས་དུས་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་སོགས་པར་བློ་དེའི་འཛིན་ཚུལ་ལ་འཁྲུལ་པ་ཡོད་མེད་བརྟག་དཔྱད་བྱ་དགོས་པར་མ་ཟད། དེ་ལྟར་བརྟག་དཔྱད་བྱས་པའི་རྗེས་སུ་ཡང་། བློ་དེས་ཇི་ལྟར་བཟུང་བ་དེ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་ཀྱི་ཡོད་ན་གཞི་ནས་བློ་དེ་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཤེས་ཐུབ་ཀྱི་ཡོད་པ་མ་གཏོགས། སྐབས་ཐོག་དེ་ལ་རང་ཉིད་ཚད་མ་ཡིན་པ་ཤེས་མི་ཐུབ། འདི་ལྟར་ཚད་མ

དང་ཚད་མ་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཡང་ཕྱོགས་གཞན་ནས་བརྟག་དཔྱད་རིམ་པར་
བྱས་ཏེ་ཐག་བཅད་ན་མ་གཏོགས་ཤིན་ཏུ་དཀའ། རང་རིག་ཅེས་པ་ནི། སྤྱིར་ཤེས་པ་
ལ་རང་རིག་དང་གཞན་རིག་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་གཞན་
རིག་དང་། འཛིན་པའི་རྣམ་པ་ཅན་ནི་རང་རིག་ཡིན། འཛིན་རྣམ་གྱིས་ཁ་ནང་ཕོ་ནར་
ཕྱོགས་ནས་ཡུལ་གྱི་ཤེས་པ་དེ་ལ་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་འཛིན་པ་དང་།
ཤེས་པ་རང་དང་ཐ་དད་པའི་ཕྱི་ནང་གི་ཡུལ་འཛིན་པ་ལ་གཟུང་རྣམ་ཞེས་བཤད་པ་
ཡིན། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ཞི་ལྷག་ཟུང་འབྲེལ་གྱིས་ཡུལ་
དེ་ལ་གོམས་འདྲིས་བསྐྱེན་པའི་དབང་ལས་དོན་དེ་གསལ་བར་སྣང་བའི་མངོན་སུམ་
གྱི་ཤེས་པ་ཞིག་ལ་བཤད། ཚད་མིན་གྱི་བློ་ལ། བཅད་ཤེས་ནི། འདིར་བཤད་པའི་
ཚད་མ་ཞེས་པ་ནི་དོན་དེ་ལ་མི་བསླུ་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། རང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་བསླུ་བ་
དང་གསར་རྟོགས་ཀྱི་རིག་པ་ཞིག་ཡིན་དགོས་པས། ཡུལ་རྟོགས་པའི་བློ་སྐད་ཅིག་
གཉིས་པ་དེ་སྐད་ཅིག་དང་པོས་ཡུལ་ལ་ངེས་པ་དྲངས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱུང་བ་ལས་
རང་སྟོབས་ཀྱིས་མི་བསླུ་བ་མ་ཡིན་པར་བཏེན། ལུགས་འདི་ལ་ཡུལ་རྟོགས་པའི་བློ་
སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་སོགས་བཅད་ཤེས་ཀྱི་རིགས་རྣམས་རང་གི་ཡུལ་ལ་མི་བསླུ་བ་
ཡིན་པའི་ཆ་ནས་ཐལ་འགྱུར་བས་ཚད་མར་རྩིས་ཀྱང་ལུགས་འདིས་གསར་རྟོགས་
མིན་པས་ཚད་མར་མི་བཞེད། ལོག་ཤེས། ཡུལ་གྱི་གནས་ལུགས་ལས་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་པར་འཛིན་པའི་བློ་ཞིག་ཡིན་ཞིང་། འདི་ལ་རྟོག་པ་ལོག་ཤེས་དང་རྟོག་མེད་
ལོག་ཤེས་གཉིས་ཡོད། ཟེ་ཚོམ། ཟེ་ཚོམ་ལ་ཟེ་ཚོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ཉོན་མོངས་
ཅན་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ལས། ཟེ་ཚོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་སྤང་བྱས་ཁྱབ་ཀྱང་། སྤྱིར་

ཐེ་ཚོམ་ལ་སྤྱང་བྱས་མ་ཁྱབ་སྟེ། ཐེ་ཚོམ་ལ་དགོས་པའི་རིགས་སམ་ བླང་བྱའི་ཐེ་ཚོམ་ཡང་ཡོད། དཔེར་ན། གཞུང་ཆེན་མོ་རྣམས་ཀྱི་དབུར་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་གསུང་དགོས་པ་གཞུང་དེའི་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་གདུལ་བྱ་དབང་པོ་རྣོན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཐོག་མར་གཞུང་དེའི་བརྗོད་བྱ་གང་ཡིན་པ་དང་། དེ་བརྗོད་བྱ་བྱེད་པར་དགོས་པ་ཅི་ཡོད། དགོས་པ་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་ཉིང་དགོས་གང་ཡོད་བཅས་ལ་རིམ་པར་བསམ་བློ་གཏོང་སྐབས། དང་པོ་བརྗོད་བྱ་ཡོད་པ་ཐག་ཆོད། བརྗོད་བྱ་དེ་སྤྱིར་བཏང་གི་སྒྲུང་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པར་སྐྱེས་བུའི་འདོད་དོན་བསྒྲུབ་པ་ལ་ཕན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་ཞིག་ཡིན་པས་དགོས་པ་ཡོད་པ་ལ་ངེས་ཤེས་སྐྱེད། དེ་ཡང་འཕྲལ་གྱི་ཤེས་བྱ་ཤེས་པ་ཙམ་མ་ཡིན་པར་དེ་ཤེས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་རང་གཞན་ལ་ཕན་པའི་འབྲས་བུ་འདི་འདྲ་འབྱུང་གི་འདུག་སྙམ་པའི་ཉིང་དགོས་ཏེ། མདོར་ན་བརྗོད་བྱ་དང་། དགོས་པ། ཉིང་དགོས་བཅས་མཐོང་བ་དང་། དགོས་པ་བརྗོད་བྱ་དང་འབྲེལ། ཉིང་དགོས་དགོས་པ་དང་འབྲེལ་བ་ཤེས་པའི་རྗེས་སུ་གཞུང་དེ་ལ་སློབ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་དོན་གཉེར་ཞིག་ཡོང་གི་རེད་མ་གཏོགས་རྟོག་དཔྱོད་གང་ཡང་མེད་པར་བླ་མ་ཞིག་གིས་གསུངས་པ་ཙམ་རྒྱུ་མཚན་དུ་བྱས་ནས་གཞུང་དེ་ལ་འཇུག་པ་མིན། རྟེན་བཞིའི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་དེ་ཡང་གནད་འགག་ཤིན་ཏུ་ཆེན་པོར་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ངས་འདི་དག་བཤད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་ནི་ཐེ་ཚོམ་མེད་ན་རྟད་གཅོད་བྱེད་འདོད་མི་འབྱུང་ལ། རྟད་གཅོད་བྱེད་འདོད་མ་བྱུང་ན་རྟད་མི་གཅད། རྟད་མ་བཅད་ན་དོན་དག་དེ་དཔྱིས་ཕྱིན་པ་ཤེས་མི་ཐུབ། བརྟག་དཔྱད་མ་བྱས་པར་ཡིན་པ་རེད་བསམས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ན་འོལ་སྤྱི་ཙམ་མ་གཏོགས་ངེས་ཤེས་སྐྱེད་པ་མི་ཡོང་། དེར་བརྟེན་རྒྱུ་

མཚན་གྱིས་དཔྱད་པ་ལ་དཔྱོད་འདོད་དགོས། དཔྱོད་འདོད་ཡོང་བ་ལ་ཐེ་ཚོམ་དང་དོགས་པ་དགོས་པས་སྤྱིའི་ཆ་ནས་ཐེ་ཚོམ་སླང་བྱ་རེད། ཡིན་ན་ཡང་དོན་ཡིན་པ་ཞིག་ལ་རང་གིས་རྒྱུ་མཚན་ཕྱིན་ཅི་ལོག་པའི་ཐོག་ནས་ཐེ་ཚོམ་ཟས་ནས་སླང་དུ་ཊུང་བའི་དོན་ལ་འབད་བརྩོན་བྱེད་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་ཡིན་ན་དེ་རིགས་ལ་ཐེ་ཚོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཞེས་བཤད་ཀྱང་འགྲིག་པ་རེད་སྙམ། དེ་ཡིན་དུས་ཐེ་ཚོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡིན་མིན་ཕལ་ཆེར་ཐེ་ཚོམ་ཟ་སའི་སྐབས་ཀྱི་དོན་དག་དང་སྦྲེལ་ནས་བཤད་དགོས་པ་ཡིན། ཡིད་དཔྱོད་ནི། ཡིན་པ་རེད་བསམ་པ་མ་གཏོགས་ཡིན་པ་ལ་ངེས་ཤེས་མེད་པའི་བློ་ལ་ཟེར་བ་ཡིན། སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ་དང་ལྡོག །དེ་དག་ལས་མངོན་སུམ་དང་། སྣང་ལ་མ་ངེས་པའི་བློ་གཉིས་ལ་རྟོག་བྲལ་མ་འཁྲུལ་བས་ཁྱབ་ཅིང་། སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་ནི། དཔེར་ན། ཡིད་གཟུགས་ལ་ལྷག་པར་ཆགས་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་སུ་རྣ་བ་ལ་སྒྲ་ཐོས་པའི་སྐབས་ཀྱི་ཉན་ཤེས་ལ་སྒྲ་སྣང་ལ་མ་ངེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། རྗེས་དཔག་དང་། ཡིད་དཔྱོད། ཐེ་ཚོམ་གསུམ་ནི་རྟོག་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཤེས་པས་ཡུལ་འཛིན་པའི་ཚེ་གོང་གི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་སྐབས་དང་འདྲ་བར་ཤེས་པ་རྣམ་མེད་མིན་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ནས་རྣམ་པ་དེ་ངེས་པས་རྣམ་བཅས་སུ་རྟོགས་ཤིང་། སེམས་སེམས་བྱུང་རྫས་གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ། །ནང་པའི་གཞུང་ལུགས་ཐམས་ཅད་རང་གཞན་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་བསྒྱུར་བཅོས་གཏོང་བའི་ཐབས་སུ་གསུངས་པ་ཁ་སྙག་ཡིན་ཞིང་། བསྒྱུར་བཅོས་གཏོང་བའི་གཞི་ཤེས་པ་ཡིན་པ་དང་། བསྒྱུར་བཅོས་གཏོང་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་ཀྱང་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། བསྒྱུར་བཅོས་གཏོང་རྒྱུའི་སེམས་ཀྱི་སྐྱོན་དེ་དག་ཀྱང་ཤེས་པའི་རིགས་ཡིན་པ་དང་།

སེམས་བསྒྱུར་བཅོས་བཏང་བའི་ལག་རྗེས་ཀྱི་རྟོགས་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམས་ཀྱང་
ཞེས་པའི་ཐོག་ནས་ཡོང་དགོས་ཤིང་། གང་དུ་དག་པའི་དག་གཞི་ཡང་ལུང་མ་
བསྟན་ཡིན་པའི་གསལ་ཙམ་རིག་ཙམ་སྐྱོང་ཙམ་གྱི་ཤེས་པའི་སྟེང་ནས་དག་པར་
བྱས་ཏེ་རང་བཞིན་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་སེམས་དེ་དགེ་བའི་ངོ་བོར་བསྒྱུར་དགོས་པ་
ཡིན་པས་སེམས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། གསུམ་པ་
སྒྲའི་སྐོར་ནི། རང་གི་བརྗོད་བྱའི་དོན་གོ་བར་བྱེད་པའི་མཚན་བྱ་དེ། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲའི་
མཚན་ཉིད། དེ་ལ་བརྗོད་བྱའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་།
ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་གཉིས། དང་པོ་རིགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ནི། གཟུགས་ཞེས་བརྗོད་
པའི་སྒྲ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ཚོགས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་ནི། བུམ་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ལྟ་
བུའོ། །ཡང་དེ་ལ་བརྗོད་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན། ཁྱད་པར་གཞན་སྟོང་བའི་ཆོས་
བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། ཁྱད་པར་གཞན་མི་སྟོང་བའི་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་
ནས་གསུངས་པ། གཉིས་ཀས་གཅིག་གཅིག་བརྗོད་མོད་ཀྱི། །བརྗོད་བྱའི་ཤན་གྱི་
ཁྱད་པར་གྱིས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན། སྒྲ་ཡི་མི་རྟག་པ་ཞེས་པའི་མི་
རྟག་པ་དེ་བུམ་པ་སོགས་ཀྱི་སྟེང་གི་མི་རྟག་པ་མིན་པར་སྒྲ་ཡིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་
པའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་དེས་ཁྱད་པར་གཞན་སྤང་ས་པ་ཡིན་པས། སྒྲ་ཡི་མི་རྟག་པ་
ཞེས་པ་ནི་ཆོས་བརྗོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཞེས་པའི་མི་རྟག་པ་ནི་འདུས་བྱས་
ཀྱི་ཆོས་སྤྱི་ལ་ཁྱབ་པའི་མི་རྟག་པ་ཡིན་པས་ཁྱད་པར་གཞན་མི་སྟོང་བའི་ཆོས་ཅན་
བརྗོད་པའི་སྒྲ་ཡིན། དང་པོ་ཆོས་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ནི། སྒྲའི་མི་རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་
སྒྲ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ཆོས་ཅན་བརྗོད་པའི་སྒྲ་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པ་ཞེས་བརྗོད་པའི་སྒྲ

ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་འདོད་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས། ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ནི། བདེན་བཞིའི་རྣམ་པ་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་པོ་འདི་ཉིད་ཡིན་ལ། བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་ཅིང་། གོང་གི་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བའི་སྐབས་དང་འདྲ་བར་འདིར་ཡང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གསུང་གི་མེད་པ་ཡིན། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་འདོད་དོ། །ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་དང་། ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱི་ཐ་སྙད་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་སོགས་ཁས་མི་ལེན་པ་བྱེ་སྨྲ་དང་འདྲའོ། །ཐེག་གསུམ་གྱི་ལམ་ལ་ལམ་ལྔའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་ཅིང་། ཤེས་བཟོད་སྐད་ཅིག་མ་བཅུ་དྲུག་པོ་མཐོང་ལམ་དུ་འདོད་ལ། གཞལ་བྱ་གཉིས་ཕྱིར་ཚད་མ་གཉིས། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། མངོན་སུམ་གྱི་སྣང་ཡུལ་ལ་རང་མཚན་ཞིག་དགོས་པས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དགག་པ་ཡིན་ཞིང་རང་མཚན་མ་ཡིན་པས། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དུ་གྱུར་པ་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་མི་འདོད་དེ། དེས་གང་ཟག་གི་བདག་གིས་དབེན་པའི་འདུ་བྱེད་དངོས་སུ་གཞལ་བའི་ཤུགས་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་རྟོགས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་འདོད་ཚུལ་ནི། འདིར་བྱེ་བྲག་སྨྲ་བ་དང་མི་འདྲ་བ་ནི་

དགྲ་བཅོམ་པ་སྤྱངས་རྟོགས་ལས་ཉམས་པ་མི་སྲིད་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་གཟུགས་ཕུང་སངས་རྒྱས་སུ་ཁས་ལེན་པ་མ་གཏོགས། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་སོགས་བྱེ་སྨྲ་དང་མཚུངས་སོ། །བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་སྡེ་སྣོད་བཀར་ཁས་མི་ལེན་ཀྱང་ཕྱི་རབས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཀར་ཁས་ལེན་པར་བཤད་དོ། །ཚད་མ་མདོ་དང་རྣམ་འགྲེལ་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་མདོ་སྡེ་པ་ཁ་ཤས་ཀྱིས་ཐེག་ཆེན་རྒྱལ་བའི་བཀར་ཁས་ལེན་པ་ཡང་ཡོད། གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་གས་སྐྱབས་སུ་འཛིན་པའི་སྟོན་པ་བཀའ་དྲིན་ཅན་དེ། ཐོག་མར་སྐུ་འཁྲུངས་པའི་གནས་སྐབས་སུ་སོ་སོ་སྐྱེ་བོ་ཡིན་པ་དང་། དགུང་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ་བར་དུ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་བཞུགས། དེ་ནས་རིམ་པས་ལོ་དྲུག་དཀའ་སྤྱད་དང་། མཐའ་མ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་དགུང་ལོ་བརྒྱད་ཅུ་ཙམ་གྱི་བར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པའི་སྒོ་ནས་འགྲོ་དོན་མཛད་པར་གསུངས། གྲངས་མེད་གསུམ་དུ་ཚོགས་བསགས་པའི་རྒྱུ་སྟོབས་ཆེན་དེའི་ལག་རྗེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མི་ལོ་བཞི་བཅུ་མ་ཟིན་ཙམ་གྱི་རིང་འགྲོ་དོན་མཛད་པ་ལས་གནས་ཀྱི་མེད་ན་རྒྱུ་འབྲས་འཚོལ་འགྲོ་བ་ཡིན། གཞན་ཡང་། གནད་འགག་ཆེ་བ་ཞིག་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱས་ནས་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱེད་པའི་སྐབས་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་ཟེར་བའི་གནད་འགག་གང་ལ་ཐུག །ཉོན་མོངས་ཅན་དང་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་མི་ཤེས་པའི་མུན་པ་ལ་གཉེན་པོ་སྟོབས་ལྡན་ཡོད་པ་དང་། སེམས་རང་བཞིན་གྱིས་འོད་གསལ་བ་ཡིན་པས། གཉེན་པོ་གོང་ནས་གོང་

དུ་འཕེལ་བའི་སྟོབས་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་མཐའ་དག་སེལ་འགྲོ་བ་ཡིན་ཏེ། འགའ་ཞྭ་སྟོབས་ཆེན་ཞིག་ཡོད་ན་རང་ཉིད་འགག་འགྲོ་བ་དངོས་པོའི་གཤིས་ལུགས་ཡིན། འོན་ཀྱང་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས་ཡོད་པའི་སེམས་གསལ་རིག་གནས་པ་ལ་གེགས་བྱེད་པའི་འགལ་ཟླའི་ཆོས་ཤིག་མེད་པས་སེམས་གསལ་རིག་གི་རྒྱུན་ཆད་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གང་ཡང་མེད། སེམས་དང་དྲི་མ་གཉིས་སོ་སོར་འབྱེད་དུ་ཡོད་པས་སྐྱེ་འགག་གནས་གསུམ་ལྡན་ཅིག་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། སེམས་མངོན་གྱུར་པ་ཡོད་བཞིན་པའི་གནས་སྐབས་ལ་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་མངོན་འགྱུར་དུ་མེད་པའི་སྐབས་མང་པོ་ཡོད་པ་འདིའི་ཐོག་ནས་ཚོད་དཔག་བྱས་པ་ཡིན་ན། དྲི་མ་ཟད་ནས་ཀྱང་སེམས་གནས་ཚོག་པའི་གནས་སྟངས་ཤིག་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ལྷག་མེད་དགྲ་བཅོམ་པའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་མཛད་པའི་སྐབས་རིག་པ་རྒྱུན་ཆད་ཅེས་པར་རྒྱུ་མཚན་མེད།

སྨྲས་པ།

རིགས་པའི་གཞུང་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་པའི་མཐུས། །
རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་དཔེ་སྟོན་སྡེ་པ་ཡི། །
རིགས་པའི་གསང་ཚིག་ཇི་བཞིན་བརྗོད་པ་འདི། །
རིགས་པ་སྨྲ་བ་རྣམས་ཀྱིས་དགའ་སྟོན་མཛོད། །

ཅེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ། །

༤ སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་ཞིབ་ཕྲ་རུ་བཤད་པ།

གསུམ་པ་སེམས་ཙམ་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད།

དབྱེ་བ། སྤྲ་བཤད། འདོད་ཚུལ་དང་བཞི། གོང་གི་བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་ལ་ཁུངས་བཙོལ་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཡིན་པ་ལས། དེ་ལས་ཟུར་དུ་ཁུངས་བཙོལ་སའི་མདོ་བྱེ་བྲག་པ་སོ་སོར་ཡོད་མེད་མི་ཤེས་ཀྱང་། སེམས་ཙམ་པས་ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་གྲུབ་པར་བསྟན་པའི་མདོ་བྱེ་བྲག་པ་ཞིག་དང་ལྷག་པར་དུ་མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་སོགས་ལ་ཁུངས་བཙོལ་ནས་གྲུབ་མཐའ་གསུངས་པ་ཡིན། དེ་བཞིན་དབུ་མ་པ་སྤྱིའི་ཆ་ནས་འཁོར་ལོ་བར་པ་ལ་ཁུངས་བཙོལ་ནས་གྲུབ་མཐའ་གསུངས་པ་མཚུངས། ནང་གསེས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་ཐལ་འགྱུར་བ་གཉིས་སོ་སོའི་དབུ་མ་པའི་ཁུངས་བཙོལ་སའི་མདོའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་ལུགས་ལ་ཐ་རགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཙམ་མ་གཏོགས་ཁུངས་བཙོལ་སའི་མདོ་བྱེ་བྲག་པ་སོ་སོར་བཞག་ཏུ་མེད། ལར་ནས་བྱེ་མདོ་སོགས་གྲུབ་མཐའ་བཞི་པོ་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་མཁས་པ་དེ་དང་དེ་གྲུབ་མཐའ་དེ་དངདེ་སྨྲ་བའི་སློབ་དཔོན་ཡིན་པའི་ཞིབ་ཕྲའི་ཁྱད་པར་དེ་ཕྱིས་སུ་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཚོས་ཞིབ་ཆགས་པོས་དཔྱད་པ་གནང་ནས་གསལ་བར་མཛད་པ་ཡིན་ནམ་སྙམ། ཞི་བ་འབྱུང་གནས་སྦས་པས་མཛད་པའི་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་ཀྱི་འགྲེལ་པའི་ནང་ཐོགས་མེད་དང་ཀླུ་སྒྲུབ་དགོངས་པ་གཅིག་ཏུ་བཞེད་ནས་བཀྲལ་ཡོད། དེ་ཡིན་དུས་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ཕྱིས་སུ་བོད་པ་མཁས་པ་ཚོས་ཞིབ་ཆགས་པོས་དཔྱད་པ་མཛད་ནས་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་ལ་ནང་གསེས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ཞིབ་མོ་ཐོན་པར་མཛད་པ་རེད་བསམ།

དང་པོ་ནི། ཕྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་དེ། སེམས་ཙམ་པའི་མཚན་ཉིད་དོ། །ཕྱི་དོན་

ཁས་མི་ལེན་པ་ནི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་སེམས་ཙམ་པ་གཉིས་འདྲ་ཡང་། མ་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་གཙོ་བོ་གཞན་དབང་བདེན་གྲུབ་ཏུ་ཁས་ལེན་པའི་ཐོག་ནས་འཇོག་དགོས། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སེམས་ཙམ་པ་རྣམ་བདེན་པ་དང་། རྣམ་བརྫུན་པ་གཉིས། འདི་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་དེ་རྣམ་བདེན་བརྫུན་གྱིས་རྩོད་གཞིའི་རྣམ་པ་ཡིན་ལ། སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་དང་། སྔོན་པོ་རགས་པར་སྣང་བ། སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བ་སོགས་སྣང་སྟངས་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ལས། སྔོན་པོ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་དེ་བདེན་བརྫུན་གང་ཡིན་གྱི་ཁྱད་པར་ཐོག་ནས་རྣམ་བདེན་བརྫུན་གྱི་རྩོད་གཞི་ཡོང་གི་ཡོད། རྣམ་བདེན་པས་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་ལྟར་གྲུབ་པར་བརྟེན་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་སྔོན་པོ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་དེ་ལ་མ་འཁྲུལ་བར་ཁས་ལེན། རྣམ་བརྫུན་པས་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་སྔོན་པོར་སྣང་བའི་སྐབས་ལ་སྔོན་པོ་དེ་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལས་རྒྱང་ཆད་དུ་སྣང་བས་སྣང་བ་དེ་སྣང་བ་ལྟར་མ་གྲུབ་པར་བརྟེན་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་སྔོན་པོ་སྔོན་པོར་སྣང་བའི་ཆ་ལ་འཁྲུལ་བར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། རྣམ་བདེན་བརྫུན་གཉིས་ཀས་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་དང་། སྔོན་པོ་རགས་པར་སྣང་བ་དང་། སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བར་འདོད་པར་འདྲ་ཡང་། རྣམ་བདེན་པས་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་ལ་སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བ་ལ་མ་རིག་པས་བསླད་པ་ཞུགས་ལ། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་སྔོན་པོ་སྔོན་པོ་དང་སྔོན་པོ་རགས་པ་ཡིན་པས། སྔོན་པོ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་དང་། སྔོན་པོ་རགས་པར་སྣང་

བ་ལ་མ་རིག་པས་བསླད་པ་མ་ཞུགས་པར་འདོད། རྣམ་བརྫུན་པས་སྔོན་པོ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་སྣང་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། སྔོན་པོ་སྔོན་པོར་སྣང་བ་དང་། སྔོན་པོ་རགས་པར་སྣང་བ་ལ་ཡང་མ་རིག་པས་བསླད་པ་ཞུགས་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྣམ་བདེན་བརྫུན་གྱི་མཚན་ཉིད་ནི་སེམས་ཙམ་པ་གང་ཞིག །དབང་ཤེས་ལ་རགས་པར་སྣང་བ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དེ། སེམས་ཙམ་རྣམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། སེམས་ཙམ་པ་གང་ཞིག །དབང་ཤེས་ལ་རགས་པར་སྣང་བ་སྣང་བ་ལྟར་དུ་མ་གྲུབ་པར་འདོད་པ་དེ། སེམས་ཙམ་རྣམ་བརྫུན་པའི་མཚན་ཉིད། མདོ་སྡེ་པའི་སྐབས་སུ་ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་སུ་བཤད་པ་བཞིན་འདིར་ཡང་ཤེས་པ་རྣམ་བཅས་སུ་འདོད་ལ། དེ་ལ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་སྣ་ཚོགས་པ་འབྱུང་། དཔེར་ན། མེ་ཏོག་སྣ་ཚོགས་སྐྱེས་པའི་ཆལ་ལ་གློ་བུར་དུ་བལྟས་པ་ཡིན་ན། ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ལ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་པ་དེ་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོར་ཤར་བའི་རྗེས་འབྲས་སུ་དེ་འཛིན་པའི་བློ་བྱུང་ཚུལ་གྱི་སྒོ་ནས་རྣམ་བདེན་པ་ལ་དབྱེ་ན། གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་དང་། སྒོང་ཕྱེད་ཚལ་པ། སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་དང་བཅས་མི་འདྲ་བ་གསུམ་ཡོད་པ་ལས། གཟུང་བའི་རྣམ་པ་ལ་ཇི་ཙམ་ཡོད་པ་དེ་དང་གྲངས་མཉམ་པའི་ཡུལ་དེ་དང་དེའི་རྣམ་བཅས་ཀྱི་འཛིན་པ་རེ་ཡོང་གི་ཡོད་པ་དེ་ལ་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་དེ་དག་གི་གྲངས་དང་མཉམ་པར་མི་འབྱུང་བར་ཤེས་པ་གཅིག་གིས་རྣམ་པ་མི་འདྲ་བ་དེ་སྙང་ཙམ་གྱིས་འཛིན་པ་ལ་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་རྣམ་པ་གཅིག་དང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་ཀྱང་རྣམ་པ་གཅིག་སྟེ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་

གཉིས་ཀ་སྟོང་ཕྱེད་བཀུབ་པ་ལྟ་བུར་ཡོད་པ་ལ་སྟོང་ཕྱེད་ཚལ་པ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ཚོད་འདུག །ཚན་རིག་པ་དང་ང་ཚོ་བགྲོ་གླེང་བྱེད་པའི་སྐབས་ཤིག་ལ་ཚན་རིག་པས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་སྣང་སྐོར་ལ་འགྲེལ་བཤད་མང་པོ་བརྒྱག་སྐབས་ཁོ་ཚོས་འགྲེལ་བཤད་རྒྱག་སྟངས་ཤིག་ལ་ཐལ་ཆེར་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པའི་ལུགས་ཀྱི་གསུང་ཚུལ་དང་གཅིག་པར་ཆགས་ཀྱི་འདུག །ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཤར་གྱི་ཡོད་ན་ཡང་། དེ་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་བློ་ལ་གཅིག་ལས་ཡོང་གི་མེད་པ་ཞིག་བཤད། ངས་སྐབས་དེར། ནང་པའི་གཞུང་ནང་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པའི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་འཛིན་པ་ཤེས་པ་སྐྱེ་བའི་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་ཡོད་ཀྱང་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་ཤེས་པ་གཅིག་ལས་དེ་དག་གི་གྲངས་དང་མཉམ་པར་མི་འབྱུང་བར་ཡུལ་དེ་སྣང་ཙམ་གྱིས་འཛིན་པའི་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ། ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་རྣམ་པ་གཅིག་དང་དེ་འཛིན་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་ཀྱང་རྣམ་པ་གཅིག་སྟེ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་སྟོང་ཕྱེད་བཀུབ་པ་དང་འདྲ་བའི་སྟོང་ཕྱེད་ཚལ་པ་བཅས་ཡུལ་གྱི་རྣམ་པ་ཤར་ལུགས་ལ་འདོད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད་པ་ལས། བཤད་པ་འདི་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་ལུགས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དང་འདྲ་པོ་འདུག་ཅེས་བཤད་པ་ཡིན། བཞེད་ཚུལ་འདི་དག་གི་ངོ་བོ་དངོས་འཛིན་ཚུལ་ལམ་འདི་གསུམ་གྱི་ཁྱད་པར་ལ་མཁས་པ་རྣམས་བཞེད་པ་མི་མཐུན་ཏེ། རྗེ་རིན་པོ་ཆེའི་དངོས་སློབ་གུང་རུ་རྒྱལ་མཚན་བཟང་པོའི་དབུ་མའི་སྟོང་མཐུན་ལས། ཕྱེ་མ་ལེབ་ཀྱི་གཤོག་སྟེང་གི་ཁྲ་བོ་འཛིན་པའི་མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཁྲ་བོ་འཛིན་པའི་ཚེ། ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་སྔོ་སེར་སོགས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེའི་

རྣམ་པ་གཏད་ཅིང༌། ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་སྤྱི་སེར་སོགས་རྣམ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་གཏད་པ་དེ་བཞིན་ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་ཀྱང་སྤྱི་སེར་སོགས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེའི་རྣམ་པ་རྣམ་བདེན་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པས་ན་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་དང༌། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་ཚེ་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་སྤྱི་སེར་སོགས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེའི་རྣམ་པ་གཏད་ཅིང༌། ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་སྤྱི་སེར་སོགས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེའི་རྣམ་པ་རྣམ་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པས་ན་སྒོང་ཕྱེད་ཚལ་པ་དང༌། དེ་ལྟར་འཛིན་པའི་ཚེ་ཡུལ་གྱི་ངོས་ནས་སྤྱི་སེར་སོགས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེའི་རྣམ་པ་མ་གཏད་ཅིང་ཁྲ་ཅམ་གྱི་རྣམ་པ་གཏད། ཡུལ་ཅན་གྱི་ངོས་ནས་སྤྱི་སེར་སོགས་མི་འདྲ་བ་རེ་རེའི་རྣམ་པ་རྣམ་མེད་དུ་མ་སྐྱེས་པར་ཁྲ་ཅམ་གྱི་རྣམ་པ་རྣམ་མེད་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པས་ན་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་ཞེས་བཤད། དྭང་ཆེན་ལེགས་པ་བཟང་པོ་དང༌། རྒྱལ་བ་དགེ་འདུན་རྒྱ་མཚོའི་ཐུགས་སྲས་དང་རྒྱལ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱ་མཚོའི་ཡོངས་འཛིན་པཎ་ཆེན་བསོད་ནམས་གྲགས་པ་སོགས་ཀྱིས་ཁྲ་འཛིན་དབང་ཤེས་ལ་སྣང་བའི་སྔོ་སེར་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཁྲ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་ན་མིག་ཤེས་རྫས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་ཡོད་པ་ཁས་ལེན་པས་ན་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་དང༌། སྔོན་པོ་དང་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་གཉིས་སྤྱིར་ཤེས་པའི་བདག་ཉིད་ཡིན་ཀྱང་དེ་གཉིས་རྫས་ཐ་དད་དུ་ཁས་ལེན་པས་ན་སྒོང་ཕྱེད་ཚལ་པ་དང༌། ཁྲ་བོའི་སྟེང་གི་སྔོ་སེར་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཡིན་པ་བཞིན་དུ་ཁྲ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་གི་སྔོ་སེར་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཏུ་འདོད་པས་ན་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་ཞེས་བཤད། ཀུན་མཁྱེན་བླ་མ་འཇམ་དབྱངས་བཞད་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཆེན་མོ་ལས། ཁྲ་འཛིན་

མིག་ཤེས་ཀྱིས་ཁྲ་བོ་ལ་བལྟས་པའི་ཚེ། ཁྲ་བོའི་སྔོ་སེར་སོགས་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བར་འདོད་པས་ན་གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་དང་། སྔོན་པོ་དང་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་གཉིས་གྲུབ་དུས་ལ་ལྟོས་ནས་སྔ་ཕྱི་བ་ཡིན་ཡང་། དམིགས་དུས་ལ་ལྟོས་ནས་རྫས་གཅིག་ཏུ་ཁས་ལེན་པས་ན་སྒོ་ང་ཕྱེད་ཚལ་བ་དང་། ཁྲ་འཛིན་མིག་ཤེས་ཀྱིས་རང་ཡུལ་ལ་བལྟས་པའི་ཚེ། ཡུལ་གྱི་སྔོང་གི་སྔོ་སེར་སོགས་ཀྱི་གྲངས་དང་མཉམ་པའི་རྣམ་ཤེས་རིགས་མཐུན་ཅིག་ཅར་དུ་མི་སྐྱེ་བར་ཁྲ་འཛིན་མིག་ཤེས་གཅིག་པུ་དེ་ཁྲ་བོའི་སྔོང་གི་སྔོ་སེར་སོགས་འཛིན་པའི་དབང་ཤེས་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་པས་ན་སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་ཞེས་བཤད་པས་ལུགས་དེ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གང་བདེ་བ་གཟུང་བར་བྱའོ། །གཟུང་འཛིན་གྲངས་མཉམ་པ་ལ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དུ་འདོད་པ་དང་། རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་འདོད་པ་གཉིས། སྣ་ཚོགས་གཉིས་མེད་པ་ལ་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་སྨྲ་བ་དང་། རྣམ་ཤེས་གཅིག་པུར་སྨྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པར་བཤད་དོ། །རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་གཤམ་དུ་འབྱུང་། རྣམ་བརྫུན་པ་ལ་དབྱེ་ན། དྲི་བཅས་པ་དང་། དྲི་མེད་རྣམ་བརྫུན་པ་གཉིས་ཡོད། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དྲི་མས་བསླད་པར་འདོད་པས་ན་དྲི་བཅས་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་ངོ་བོ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་ཀྱི་དྲི་མས་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མ་བསླད་པར་འདོད་པས་ན་དྲི་མེད་པ་ཞེས་ཟེར། ཡང་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་མ་རིག་པ་མེད་ཀྱང་འཁྲུལ་བའི་སྣང་བ་ཡོད་པར་འདོད་པས་ན་དྲི་བཅས་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་མ་རིག་པ་མེད་པས་འཁྲུལ་སྣང་ཡང་མེད་པར་འདོད་པས་དྲི་མེད་པ་ཞེས་ཟེར། ཡང་སེམས་ཙམ་པ་ལ་

དབྱེ་ན། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་དང་། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གཉིས། དང་པོ་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པ་ནི། ས་སྡེ་ལྔའི་རྗེས་འབྲང་དང་། གཉིས་པ་རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པ་ནི། ཚད་མ་སྡེ་བདུན་གྱི་རྗེས་འབྲང་བ་རྣམས་སོ། །

གསུམ་པ་སྒྲ་བཤད་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་སེམས་ཙམ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ཆོས་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་བདག་ཉིད་ཙམ་དུ་སྨྲ་བས་ན། སེམས་ཙམ་པའམ་རྣམ་རིག་པ་དང་། རྣལ་འབྱོར་པའི་གཞིའི་སྒོ་ནས་ལམ་གྱི་སྤྱོད་པ་ཉམས་ལེན་གཏན་ལ་འབེབས་པས་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པ་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱའོ། །

བཞི་པ་འདོད་ཚུལ་ལ། གཞི་ལམ་འབྲས་བུ་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞིའི་འདོད་ཚུལ་ལ་ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས། དང་པོ་ཡུལ་གྱི་འདོད་ཚུལ་ནི། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་མཚན་ཉིད་གསུམ་དུ་འདུས་པར་འདོད་དེ། གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན། དབྱེ་བའམ་སྡེ་ཚན་ཕྱེ་ལུགས་ལ་དགོས་པའི་དབང་གིས་ཇི་སྙེད་ཡོང་གི་ཡོད་པ་ལས། གཙོ་བོ་སྟོང་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཆེད་དུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གསུངས་པ་ཡིན། འདུས་བྱས་ཐམས་གཞན་དབང་། ཆོས་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཡོངས་གྲུབ། དེ་ལས་གཞན་པ་རྣམས་ཀུན་བཏགས་སུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་ག་ལ་ཐ་སྙད་པའི་ཕྱོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐོག་ནས་བཞེད་ཚུལ་མི་མཐུན་པ་ཇི་སྙེད་ཅིག་ཡོད་ཀྱང་། གཙོ་བོ་བདག་མེད་པ་ཞེས་པའི་གོ་དོན་འགྲེལ་ལུགས་ལ་ཐ་རགས་མི་འདྲ་བ་ཡོད་པའི་ཐོག་ནས་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་བཞི་པོ་འདི་དག་ཐོན་པ་ཡིན། ཐོག་མར་ལས་དང་པོ་པ་བློ་རྒྱ་ཆེན་པོ་མེད་མཁན་ཞིག་གིས་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ཆགས་སྡང་གི་བློ་ཤུགས་ཆུང་དུ་གཏོང་བའི་ཐབས་སུ་ཇི་ལྟར་བྱ་དགོས་ཤེ་ན། དང་

པོ་ཡུལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་བའི་ཆགས་སྡང་གིས་མཚོན་པའི་ཉོན་མོངས་པའི་སེམས་བྱུང་དེ་དག་སྐྱེ་བའི་སྐབས། གང་ཟག་གཞན་ཞིག་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བའི་རྒྱུ་མཚན་གྱི་ཐོག་ནས་བྱུང་བ་མིན་པར་ང་སྟེ་བདག་ལ་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བའི་ཐོག་ནས་ཡིད་དུ་འོང་བ་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་ལ་སྡང་བ་སྐྱེས་པར་བརྟེན་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བ་དེ་བདག་དང་འབྲེལ་ནས་བཞག་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཇི་ཙམ་གྱི་ང་ཞེས་པའི་ཨ་འཐས་ཀྱི་འཛིན་པ་ཤུགས་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་དེའི་ཚོད་ཀྱིས་ཆགས་པ་དང་སྡང་བ་ཤུགས་ཆེ་བ་ཡོད། ང་ཞེས་པའི་འཛིན་པ་ཤུགས་ཆུང་དུ་བཏང་བ་ཡིན་ན། ངའི་གཉེན་དང་ངའི་དགྲ་ཞེས་པ་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་སྡང་ཏན་ཏན་ཤུགས་ཆུང་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན། ངས་ནམ་རྒྱུན་འདི་ལྟར་ཤོད་ཀྱི་ཡོད། དཔེར་ན། ཆུ་ཚོད་ལྟ་བུ་ཚོང་ཁང་ནང་དུ་ཡོད་སྐབས་དེ་ལ་དམིགས་ནས་ཡིད་དུ་འོང་བ་རེད་སྙམ་པ་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། དེ་རང་གིས་ཉོས་ནས་ངའི་ཆུ་ཚོད་ཅེས་དེ་ལ་དམིགས་པའི་ངའི་འོ་སྙམ་པའི་བློ་སྐྱེས་པའི་རྗེས་སུ་ཁྲིམ་སར་ཡོད་པའི་གནས་སྐབས་ལས་ཀྱང་ཡིད་དུ་འོང་བའི་ཚ་ཤུགས་ཆེ་རུ་ཕྱིན་པར་མ་ཟད། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་ཆགས་པ་ཡང་ཤུགས་ཆེ་རུ་འགྲོ་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ཆགས་སྡང་གི་བློ་རགས་པ་དེ་སེལ་བའི་རིམ་པ་དང་པོར། ང་ཞེས་གཙིགས་སུ་བྱེད་པའི་ང་རང་མཚན་པའམ་ང་ཨ་འཐས་པར་ཤར་བསྡད་པའི་བློ་དེ་ཤུགས་ཆུང་དུ་གཏོང་བའི་ཐབས་ཤེས་ཤིག་བྱ་དགོས་པར་གསུངས། ཁ་སང་གོང་དུ་སྐད་ཆ་བཤད་པ་བཞིན་ངའི་ལུས། ངའི་སེམས། ངའི་ཁང་ཁྲིམ། ངའི་གཉེན་ཉེ་དུ། ངའི་སློབ་གྲོགས། ངའི་སྙིང་གྲོགས་ཞེས་པའི་སྒོ་ནས་ཅེས་བཤད་པའི་སྐབས། དེ་

ཐམས་ཅད་གང་གི་ཡིན་རྒྱུའི་ང་ཚུགས་ཐུབ་པ་ཞིག་བློ་ལ་ཤར་ཡོང་གི་ཡོད་ཀྱང་། དེ་ཪི་ལྟར་ཤར་བ་བཞིན་མེད་པར་ཤེས་ནས་ང་ཚུགས་ཐུབ་པར་འཛིན་པའི་བློ་དེ་ཪི་ཙམ་ཤུགས་ཆུང་དུ་སོང་བ་དེའི་ཚོད་ཀྱིས་ང་ཡི་གཉེན། ང་ཡི་དགྲ། ང་ཡི་ལོངས་སྤྱོད་ཅེས་པའི་བློའི་འཛིན་ཆགས་ཆུང་དུ་འགྲོ་ནུས། འཛིན་ཆགས་ཤུགས་ཆུང་དུ་སོང་བ་ཡིན་ན་དེ་ལ་འགལ་རྐྱེན་བྱེད་པའི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་སྡང་བ་ཤུགས་ཆུང་དུ་འགྲོ་བ་ཡིན། རྣམ་འགྲེལ་ལས། བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །བདག་གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྡང་། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ཅི་ཙམ་གྱིས་ང་ལ་ཆགས་པའི་བློ་ཤུགས་ཆེ་བདེའི་ཚོད་ཀྱིས་སྡང་བ་སྐྱེས་ཡོང་གི་ཡོད། གང་ཡང་མ་བྱུས་པར་སྡང་བ་མི་སྐྱེ་བས། གཞི་རྩ་རང་དང་རང་གི་གཉེན་ལ་ཆགས་པ་ཡོད་པ་དེའི་ཤུགས་ཀྱིས། དེ་ལ་མི་མཐུན་པའི་འགལ་རྐྱེན་འཕྲད་ཡོང་བའི་སྐབས་རང་ཤུགས་ཀྱིས་སྡང་བ་སྐྱེས་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ཆགས་སྡང་གི་བློ་ཤུགས་ཆུང་དུ་གཏོང་བའི་རིམ་པ་དང་པོར་ང་ཞེས་པའི་བློ་ཤུགས་དྲག་པོ་དེ་ཤུགས་ཆུང་དུ་གཏོང་དགོས། དེ་ལ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་པའི་བདག་དང་ཕུང་པོ་ལས་དོན་གཞན་པའི་བདག་མེད་ཅེས་དང་། དེ་བཞིན་ཕུང་པོ་ལ་བརྟེན་པ་གང་ཞིག་ལ་ཕུང་པོའི་ནང་ན་ཕུང་པོ་ལ་དབང་སྒྱུར་མཁན་གྱི་བདག་རང་རྐྱ་པ་མེད་ཅེས་བསམ་བློ་བཏང་། ངེས་པ་དྲངས་ཏེ། གོམས་འདྲིས་བསྐྱེན་པ་ཡིན་ན་ང་ཞེས་པའི་བློ་དེ་ཤུགས་ཆུང་དུ་འགྲོ། དེ་ནས་རིམ་པ་གཉིས་པའི་སྐབས་ལ། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་བསམས་པས་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་སྣང་སའི་ངར་འཛིན་གྱི་བསམ་བློ་ཤུགས་ཆུང་དུ་བཏང་བ་ཙམ་དུ་མ་ཟད། གང་སྣང་རྒྱུའི་ཡིད་དུ་འོང་བ་དང་མི་འོང་བའི་ཆོས་དེ་དག་ལ་ཡང་བདག་མེད་

ཚུལ་བསམ་བློ་བཏང་བ་ཡིན་ན་ཤུགས་ཆེ་རུ་འགྲོ་བསྡད་ཀྱི་འདུག །ཆོས་ཀྱིབདག་མེད་གསུང་བ་དེ་དེ་ཡིན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ང་ཡི་ལོངས་སྤྱོད་བྱའི་ཕྱུང་སོགས་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་ཆོས་དེ་དག་ཀྱང་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་ཇ་འཐས་ཀྱིས་ཚུགས་ཐུབ་བམ་བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད། དེ་ཡང་། ཕྱུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་བློའི་སྟེང་གི་བག་ཆགས་སད་སྟོབས་ཀྱི་སྣང་བ་ཙམ་མ་གཏོགས། བློ་དེ་ལ་སྣང་རྒྱུའི་དངོས་པོ་རང་མཚན་པ་འདི་དང་འདིའོ་ཞེས་ཕྱི་རོལ་ནས་རང་ཚུགས་ཐུབ་པར་གྲུབ་པ་མེད་པར་རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཅེས་གསུངས་ཤིང་། ང་ཚོའི་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་ཕལ་པ་ཞིག་ཡིན་ན་ཡང་རྨི་ལམ་གྱི་སྣང་བ་ལ་ཆགས་སྡང་སྐྱེས་ཀྱང་། གཉིད་སད་པའི་སྐབས་གནས་ཚུལ་དེ་ང་རང་གི་བློ་ངོར་སྣང་བ་ཙམ་ལས་དོན་ལ་མེད་པས་སྙིང་པོ་མི་འདུག་སྙམ་པ་ཞིག་རང་ཤུགས་ཀྱིས་ཡོང་གི་ཡོད། དེར་བརྟེན་ང་ཚོར་ཕྱི་རོལ་ནས་དགྲ་དང་གཉེན་ཞེས་མཛུབ་མོ་འཛུགས་སའི་ཡུལ་དེ་དག་ལ་དམིགས་ནས་ཆགས་སྡང་ཤུགས་ཆེན་པོ་སྐྱེས་པའི་སྐབས། ཆགས་སྡང་སྐྱེ་སའི་ཡུལ་དེ་དག་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་རང་གི་བློ་ཡི་སྟེང་ནས་བག་ཆགས་སད་པ་ཙམ་གྱིས་སྣང་བའི་སེམས་ཀྱི་སྣང་ཆ་ཙམ་ཡིན་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་བཤད་ན། ཕྱི་རོལ་ནས་ཚུགས་ཐུབ་ཏུ་བདེན་པར་ཡོད་པར་ཞེན་ནས་ཆགས་སྡང་སྐྱེས་པ་དེ་ཤུགས་ཆུང་དུ་འགྲོ་ངེས་ཡིན། སེམས་ཙམ་པའི་སྐབས་ནས་འདི་ལྟར་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གསུངས་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཆགས་སྡང་སྐྱེ་མཁན་གྱི་ང་དང་། ཆགས་སྡང་སྐྱེ་སའི་ཕྱུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་གཉིས་རང་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་དབང་བ་དང་སྣང་བ་ལྟར་བདེན་པར་ཡོད་པ་མ་རེད་ཅེས་གང་ཟག་གི་

བདག་མེད་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གསུངས་པ་ཡིན། གསུང་ལུགས་འདི་ཤིན་ཏུ་ཐབས་མཁས་པོ་རེད། ཡང་བདེན་པར་མེད་ལུགས་ལ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པའི་བདེན་པ་ཡོད་པ་མ་རེད་ཅེས་པའི་གསུང་ཚུལ་ཞིག་དང་། ཆོས་གང་ཞིག་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་། ཁོ་རང་གི་ཡིན་ལུགས་སུ་གྲུབ་པ། དེའི་རང་བཞིན་མཐར་ཐུག་ལྟ་བུར་སྣང་གི་ཡོད་ཀྱང་། སྣང་བ་ལྟར་དེ་ལྟར་གྲུབ་པའམ། དེ་ཁོ་རང་གི་རང་བཞིན་ནམ་མཚན་ཉིད་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་དོན་དམ་པར་གྲུབ་དགོས། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་དེ་ལ་ཇི་ཙམ་དཔྱད་པའི་ཚོད་ཀྱིས་གསལ་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་ཡིན་ཡང་དེ་ལྟར་མིན་པས་སྣང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་རེད་ཅེས་གསུང་གི་ཡོད། དེ་ལས་ཤུགས་ཆེ་རུ་བཏང་ནས་བཤད་པའི་སྐབས་ལ། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་གང་ཡིན་ཡང་སྣང་བའི་སྐབས་ལ་དོན་གྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ལྟ་བུར་སྣང་གི་ཡོད་ཀྱང་། དངོས་ཡོད་གནས་ཚུལ་ལ་དོན་གྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མེད་པར་བར་བཏགས་མིང་རྐྱང་ཙམ་ཡིན་ཞིང་། དེར་བརྟེན་མིང་རྐྱང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་གྱི་ཐོག་ནས་རྒྱུ་འབྲས་དང་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་འཇོག་ཐུབ་པ་བྱུང་ན། ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་རྐྱང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་ལས་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་མེད་པར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལས་ལྷག་པའི་ངར་འཛིན་པའམ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་མ་རིག་པ་ལ་གནོད་བྱེད་ཤུགས་ཆེ་བ་ཞིག་གཏན་ནས་མེད། ཡིན་ན་ཡང་མིང་རྐྱང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་གྱི་སྟེང་དུ་རྒྱུ་འབྲས་དང་བྱ་བྱེད་ལེགས་པར་འཇོག་ཐུབ་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ་བས། དེ་ལྟར་འཇོག་མ་ནུས་ན་ཐ་སྙད་ལ་སྐུར་འདེབས་སུ་འགྱུར་བའི་ཉེན་ཁ་ཞིག་ཡོད། ཉེན་ཁ་དེ་ལས་གྲོལ་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་

རྒྱུ་མཚན་གྱིས་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་དང་། བདེན་པར་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་པའི་ཐོག་ལ་གོ་བ་ཞིག་སླེབས་ཐུབ་པ་ཡིན་ན་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ངར་འཛིན་པའམ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བདེན་འཛིན་ལ་དེ་ལས་ལྷག་པདང་དེ་ལས་ཞུགས་ཆེ་བའི་གནོད་བྱེད་མེད་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་པོ་རེད། དེར་བརྟེན་ཐབས་མཁས་པ་དང་ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་གྲུབ་མཐའ་འདི་དག་གིས་རིམ་པ་མ་འཚོལ་བར་བང་བསྒྲིགས་ནས་འཁྲིད་ཡོང་གི་ཡོད། ཀུན་བཏགས་དང་། གཞན་དབང་། ཡོངས་གྲུབ་སྟེ་མཚན་ཉིད་དེ་གསུམ་པོ་རང་རང་གི་ཐ་སྙད་གདགས་སའི་གཞི་རང་མཚན་པ་རེ་ཡོད་པས་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པར་འདོད་ཀྱང་། བདེན་པར་གྲུབ་མ་གྲུབ་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ཀུན་བཏགས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་བདེན་མེད་དང་། གཞན་དབང་དང་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། གཞི་ཅ་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བ་ལ་མ་འཁྲིག་པ་མེད། ཡངདག་མ་ཡིན་ཀུན་རྟོག་ཡོད། །དེ་ལ་གཉིས་པོ་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་གཙོ་བོ་འདུས་བྱས་གཞན་དབང་སྤྱི་དང་། ཁྱད་པར་མ་དག་གཞན་དབང་དང་འབྲེལ་ནས་ང་ཚོར་ཆགས་སྡང་གི་བློ་དེ་དག་སྐྱེ་ཡོང་གི་ཡོད། མ་གཞི་ཟག་མེད་ཀྱི་ཆོས་ལ་དམིགས་ནས་ཆགས་སྡང་གི་བློ་སྐྱེ་བ་ཡོད་སྲིད་ཀྱང་། གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ང་ཚོ་འཁོར་བར་འཁོར་བ་དང་སྡུག་བསྔལ་མྱོང་བ་ཐམས་ཅད་མ་དག་གཞན་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་ཡོང་གི་ཡོད། རྒྱུ་མཚན་དེའི་དབང་གིས་ཡུལ་གང་ལ་དམིགས་ནས་ཆགས་སྡང་གི་བློ་སྐྱེས་ཤིང་། དེའི་རྐྱེན་པས་སྡུག་བསྔལ་ཡོང་གི་ཡོད་པའི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་འདི་དག་ང་ཚོར་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་

བདེན་པར་མེད་པ། ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡིན་པ་ངོ་སྤྲོད་ན་ང་ཚོའི་བློ་ལ་ཤིན་ཏུ་ཕན་གྱི་ཡོད། དོན་དམ་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་རྟོག་པའི་ངོར་གྲུབ་པའམ་སྒྲ་རྟོག་གིས་བཏགས་ཙམ་དེ། ཀུན་བཏགས་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྣམ་གྲངས་པའི་ཀུན་བཏགས་དང་། མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཀུན་བཏགས་གཉིས། དང་པོ་རྣམ་གྲངས་པའི་ཀུན་བཏགས་ནི། ཤེས་བྱ་སྤྱི་ལྡོག་གིས་མཚོན་པའི་འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་མཚན་ཉིད་ཡོངས་སུ་ཆད་པའི་ཀུན་བཏགས་ནི། བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ཞེན་ཡུལ་གྱི་བདག་གཉིས་ལྟ་བུའོ། །རྒྱུ་རྐྱེན་གཞན་གྱི་དབང་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་ཞིང་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པ་དེ། གཞན་དབང་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དག་པའི་གཞན་དབང་དང་། མ་དག་པའི་གཞན་དབང་གཉིས། དང་པོ་དག་པའི་གཞན་དབང་ནི། སྟོང་ཐུན་ལྟར་བྱས་ན། འཕགས་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཡེ་ཤེས་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཚན་དཔེ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་མ་དག་པའི་གཞན་དབང་ནི། ཟག་བཅས་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྟ་བུའོ། །དགག་བྱ་གང་ཟག་གི་བདག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་གཉིས་གང་རུང་གིས་སྟོང་པའི་དེ་བཞིན་ཉིད་དེ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད། ཅེས་གསུངས་འདུག ཡིན་ན་ཡང་། གཅིག་པོ་ཁོ་ན་བརྗོད་པ་ཡིན། །ཞེས་པའི་ཚིག་འདིའི་དོན་འགྲེལ་ལུགས་ཀྱིས་ཡོངས་གྲུབ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་དུ་བཤད་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་མི་བཞེད་མཁན་ཡང་ཡོད། ཡོངས་གྲུབ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་དང་། འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་གཉིས། ཡོངས་གྲུབ་གཙོ་བོ་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་དེ་ཡུལ་དུ་བྱེད་པའི་འཕགས་པའི་

མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཅེས་པའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན། དང་པོ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ནི། འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་འགྱུར་མེད་ཡོངས་གྲུབ་ནི། ཆོས་ཉིད་ལྟ་བུའོ། །ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཡོངས་གྲུབ་ཡོངས་གྲུབ་ཀྱི་དབྱེ་བར་བགོད་ཀྱང་ཡོངས་གྲུབ་དངོས་མ་ཡིན་ཏེ། གང་ལ་དམིགས་ན་སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་འགྱུར་བའི་རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ལྟར་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོར་དོན་དམ་པ་སྟོང་པ་ཉིད་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཆེད་དུ་མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་རྣམ་གཞག་གསུངས་ཤིང་། དེ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་མ་དག་གཞན་དབང་ལ་གཙོ་བོར་བསམ་བློ་བཏང་ནས་དེ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་ཡོད་པ་མིན་པ་སྟེ། ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པའི་ཡོད་པ་མིན་པ་དང་། འོ་ན་རྒྱུ་མཚན་གང་གི་ཕྱིར་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པའི་ཡོད་པ་མིན་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་ཆོས་གང་ཞིག་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པའི་ཡོད་པ་ཡིན་ན་སྒྲ་དང་རྟོག་པས་དེ་དང་དེ་ཞེས་བཏགས་པའི་གཞིར་རང་གི་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་དགོས་པ་ཞིག་ལ། ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་སྒྲ་རྟོག་གིས་དེ་དང་དེ་ཞེས་འདོགས་པའི་གཞིར་ཁོ་རང་གི་དངོས་དབང་གིས་གྲུབ་པ་མེད། དཔེར་ན། གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་པའི་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་ཁོ་རང་གི་དངོས་པོའི་དབང་གིས་གྲུབ་ན་མིང་གི་སྦྱོར་ལ་བློ་མེད་ཕྱིར་སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་གནོད་པས། དེ་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་པར་ཡིན། ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་ཅག་གི་བློ་ཡི་སྣང་ཆ་ཙམ་ཡིན་པའི་དངོས་ཡོད་ཀྱི་གནས་ཚུལ་ཐོག་ནས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་ཆགས་སྡང་གི་བློ་དེ་དག་འགོག་པའི་ཚུལ་ཞིག་གསུངས་པ་ཡིན། གཞན་ཡང་།

མཚན་ཉིད་གསུམ་གྱི་ནང་གི་གཞན་དབང་སྟོང་གཞི་དང་། གཞན་དབང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆགས་སྣང་གི་བློ་སྐྱེས་ཀྱི་ཡོད་པས། དེ་སྟོང་པའི་རང་བཞིན་ཡིན་ཞེས་པས་ཡོངས་གྲུབ་གཏན་ལ་ཕབ། གཞན་དབང་དེ་གང་གིས་སྟོང་བ་ཡིན་ཞེ་ན་དགག་བྱ་ཀུན་བཏགས་ཀྱིས་སྟོང་ཞིང་། དེས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ་ཏུ་གྱུར་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཆོས་ཅན་གཞན་དབང་དང་། དགག་བྱ་ཀུན་བཏགས། དེས་སྟོང་པ་ཡོངས་གྲུབ། མདོར་ན་འདི་ཆ་ཚང་སྟོང་པ་ཉིད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན།

ཡང་ཤེས་བྱ་ལ་དབྱེ་ན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། དོན་དམ་བདེན་པ་གཉིས། བདེན་གཉིས་ཀྱི་དོན་དག་ནི། རྣམ་དག་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་མཐར་ཐུག་དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཆོས་ལ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བཤད་ཀྱང་འགྲིག །ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མས་རྙེད་པའི་དོན་དེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། བརྫུན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། ཐ་སྙད་བདེན་པ་རྣམས་དོན་གཅིག །དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་ཤེས་ཀྱི་ཚད་མས་རྙེད་པའི་དོན་དེ། དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། སྟོང་ཉིད། ཆོས་དབྱིངས། ཡོངས་གྲུབ། དོན་དམ་བདེན་པ། ཡང་དག་མཐའ། དེ་བཞིན་ཉིད་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ། །དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་ན་རངགི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་ཀྱང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་ན་རང་གི་མཚན་ཀྱིས་གྲུབ་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། གཞན་དབང་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཀྱང་། རྣམ་གྲངས་པའི་ཀུན་བཏགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བརྫུན་པ་ཡིན་ན་བརྫུན་པར་གྲུབ་མི་དགོས་ཏེ། གཞན་

དབང་དེ་བཙུན་པ་ཡིན་ཀྱང་བཙུན་པར་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གྲུབ་མཐའ་སོ་སོའི་སྐབས་ལ་བདེན་པ་དང་བཙུན་པ་ཞེས་བདེན་བཙུན་གྱི་རྣམ་གཞག་ཕྱེ་ལུགས་ལ་མི་འདྲ་བ་ཤིན་ཏུ་མང་ཞིང་། ལྷག་པར་སེམས་ཙམ་པའི་གཞུང་ནང་བདེན་བཙུན་དང་། རྫས་ཡོད་བཏགས་ཡོད་ཕྱེ་ལུགས་ལ་སྐབས་ཀྱི་དབང་གིས་དོན་ལ་འཇུག་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་མང་པོ་ཡོད། དུས་གསུམ་དང་། མེད་དགག་གི་འཇོག་ཚུལ་མདོ་སེམས་རང་རྒྱུད་པ་གསུམ་མཐུན་ནོ། །གཟུགས་སོགས་དོན་ལྡ་པོ་དེ་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་སྟེ། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྡ་པོ་དེ་ང་ཚོའི་བློ་ངོར་ཕྱི་རོལ་དོན་གྱི་ངོས་ནས་རང་འཛིན་གྱི་བློ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པ་ལྟ་བུར་སྣང་གི་ཡོད་ཀྱང་། དོན་ལ་སྣང་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ངོས་ནས་རང་རྒྱ་བར་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱི་སྟེང་དུ་ཐུན་མོང་དང་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཀྱིས་བག་ཆགས་བཞག་པའི་མཐུས་ནང་ཤེས་པའི་རྫས་ཀྱི་སྟེང་ནས་སྐྱེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་འཛིན་ཚད་མ་དང་ཚད་མ་དེ་དེར་སྣང་བའི་སྣང་བ་གཉིས་ཉེར་ལེན་ས་བོན་གཅིག་ལས་སྐྱེས་པས་རྫས་གཅིག་དང་། བདག་ཉིད་གཅིག་ཡིན་ཞེས་གསུངས། རྣམ་བདེན་པ་ལྟར་ན། གཟུགས་སོགས་དོན་ལྡ་པོ་དེ་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་མ་ཡིན་ཀྱང་རགས་པར་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན། རྣམ་བཙུན་པས་དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་དགོས་པས་རགས་པར་མ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་ནོ། །

གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ནི། ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཀྱིས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་འདོད་པས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་ཏུ་ཁས་ལེན་ཞིང་། གང་ཟག་ཅེས་པ་འཇོག་སྟངས་ལ། རྣམ་ཤེས་

ཚོགས་བརྒྱད་དུ་འདོད་པའི་ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པས་བག་ཆགས་བསྒོ་གཞི་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་བཞེད་ཅིང༌། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་གིས་ཀུན་གཞི་རྣམ་ཤེས་ཁས་མི་ལེན་པས་རང་རྒྱུད་པ་དང་འདྲ་བར་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་དོ། །འོན་དེ་ལ་ཀུན་གཞི་འདོད་མཁན་གྱི་ལུགས་ལ་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་དེ་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ཞེ་ན་ནི་དམིགས་པ་ནང་གི་བག་ཆགས་ལ་དམིགས་ཤིང་རྣམ་པ་རིས་སུ་མ་ཆད་པ། ངོ་བོ་མ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན། གྲོགས་སེམས་བྱུང་ཀུན་འགྲོ་ལྔ་ཁོ་ན་དང་མཚུངས་པར་ལྡན་པའི་གཙོ་བོ་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་པ་བརྟན་པས་རབ་ཏུ་ཕྱེ་བ་ཞིག་ལ་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་བསྒྲིབས་མ་བསྒྲིབས་གཉིས་ལས་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་མ་ཡིན། དགེ་རྩ་ཆད་པའི་རྒྱུད་ལ་ཡང་ཡོད་པས་དགེ་བ་མ་ཡིན། ཁམས་གོང་ན་ཡོད་པས་མི་དགེ་བའང་མ་ཡིན་ནོ། །ཉོན་ཡིད་ནི་དམིགས་པ་ཀུན་གཞི་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་ངར་སེམས་པའི་རྣམ་པ་ཅན། ངོ་བོ་བསྒྲིབས་ལུང་མ་བསྟན་ཞིག་ལ་འདོད་དེ། འཇུག་ཤེས་དྲུག་གི་འཇོག་ཚུལ་སྤྱི་དང་མཐུན་ནོ། །ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་གི་སེམས་ཙམ་པས་མིག་སོགས་འཇུག་ཤེས་དྲུག་གི་སྟེང་ལ་ཉོན་ཡིད་དང་ཀུན་གཞིའི་རྣམ་ཤེས་གཉིས་བསྣན་ནས་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་བརྒྱད་དུ་གསུངས་པ་ཡིན། ཚད་མ་ལ་མངོན་རྗེས་གཉིས་དང༌། མངོན་སུམ་ལ་གོང་དུ་བཤད་པའི་མདོ་སྡེ་པའི་སྐབས་དང་འདྲ་བར་མངོན་སུམ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན་ཞིང༌། རང་རིག་མངོན་སུམ་དང་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གཉིས་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པས་ཁྱབ། རྣམ་བདེན་པས་ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྔོན་འཛིན་མིག་ཤེས་དེ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པར་འདོད་ལ། རྣམ་

བརྟེན་པ་ལྟར་ན། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་ལ་འཁྲུལ་ཞེས་ཀྱིས་ཁྱབ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་ལ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གྱི་ཆ་གཉིས་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ནི། ཉན་ཐོས་སྡེ་གཉིས་དང་ཐུན་མོང་བའི་ལམ་བདེན་བཞིའི་ཁྱད་ཆོས་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་དང་། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་འདོད་པ་བཅས་ཡིན་ལ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ནི་འདི་པས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཁས་ལེན་པས་གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་དང་། གཟུགས་གཟུགས་འཛིན་རྟོག་པའི་ཞེན་གཞིར་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་གཉིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་འདོད་དོ། །འདི་ལ་བཞེད་པ་མི་མཐུན་པ་ཧེ་སྣེད་ཅིག་ཡོད་ཀྱང་། བདག་མེད་ཕྲ་མོ་གཉིས་ཀ་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་ཅིང་། སྟོང་ཉིད་ལ་དེ་གང་རུང་མི་དགོས་ཏེ། སྟོང་ཐུན་ལས། མྱང་འདས་སྟོང་ཉིད་དུ་མི་འདོད་པའི་དབུ་སེམས་སུ་ཡང་མེད་དོ་ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། འགོག་བདེན་དང་མྱང་འདས་གཉིས་ཀྱང་སྟོང་ཉིད་དུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། འདུས་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་འཛིན་ཚད་མ་དང་རྫས་གཅིག་ཏུ་འདོད་ལ། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རང་འཛིན་ཚད་མ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་ལ། ཉོན་སྒྲིབ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་གཉིས། དང་པོ་ཉོན་སྒྲིབ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཕྲ་རགས་གཉིས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་དང་། རྩ་

ཉོན་དྲུག །ཉེ་ཉོན་ཉི་ཤུ་ལྔ་བུའོ། །གཉིས་པ་ཤེས་སྒྲིབ་ནི། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་བག་ཆགས་དང་བཅས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་ཡང་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ཤེས་སྒྲིབ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་ཀྱང་། ཉོན་སྒྲིབ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད། ཐེག་དམན་སློབ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་ཀྱང་། ཤེས་སྒྲིབ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་མི་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་ལམ་གྱི་རྣམ་བཞག་རང་བཞིན་བཤད་པ་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལའང་ཚོགས་སྦྱོར་གཉིས། མཐོང་སྒོམ་གཉིས། མི་སློབ་ལམ་དང་ལམ་ལྔའི་རྣམ་གཞག་བྱེད་ལ། ཐེག་ཆེན་ལ་དེའི་སྟེང་དུ་ས་བཅུའི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་ཁས་ལེན་ནོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། ཐེག་དམན་རིགས་ངེས་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡོངས་གྲུབ་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ། གོམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་ན་ཐེག་དམན་གྱི་སྒོམ་ལམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པ་སྤངས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །ཉན་རང་གཉིས་ཀྱིས་བསྒོམ་བྱའི་བདག་མེད་དང་། སྤང་བྱའི་ཉོན་མོངས་ལ་ཁྱད་པར་ཙུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པས་ཉན་རང་གཉིས་ཀ་ལ་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་ཀྱང་། རང་རྒྱལ་ནི་འདོད་པའི་རྟེན་ཅན་དུ་ངེས་པས་དགེ་འདུན་ཉི་ཤུའི་རྣམ་གཞག་བྱར་མེད་དོ། །འོན་ཀྱང་ཉན་རང་གཉིས་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཉན་རང་གཉིས་ལ་བསྒོམ་བྱའི་ལམ་གྱི་དམིགས་པའི་སྟེང་ནས་ཁྱད་པར་མེད་ཀྱང་བསྐལ་པ་བརྒྱར་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཚོགས་ཀྱི་གོམས་པ་བསྲིངས་མི་བསྲིངས་དང་། དེའི་དབང་གི་འབྲས་བུ་ལའང་

མཆོག་དམན་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །ལུང་གི་རྗེས་འབྲང་བ་རྣམས་ཀྱིས་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པས་ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་པ་ཞི་བ་བགྲོད་པ་གཅིག་པུ་བ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པར་མི་འདོད་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་ཡོངས་འགྱུར་གྱི་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པར་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་ལྷག་བཅས་ནས་ཡིན་གྱི། ལྷག་མེད་ནས་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། རིགས་པའི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཀྱིས་ཐེག་དམན་དགྲ་བཅོམ་པ་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པར་འདོད་དེ། །མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཐེག་ཆེན་རིགས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱིས་བདག་མེད་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཡོངས་གྲུབ་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ། གྲངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཚོགས་དང་འབྲེལ་བར་ཉམས་སུ་བླངས་ནས་ས་བཅུ་ལམ་ལྔ་རིམ་གྱིས་བགྲོད་དེ་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་སྒྲིབ་གཉིས་ཟད་པར་སྤངས་ཏེ། བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ལྟ་བུ་སྔོན་རང་སྣང་འོག་མིན་གྱི་ཞིང་དུ་རང་དོན་སྤངས་རྟོགས་ཕུན་ཚོགས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་ཕུན་ཚོགས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་མངོན་དུ་མཛད་པར་བྱེད་དོ། །ཆོས་ཀྱི་སྐུ་ལས་གཡོ་བ་མེད་བཞིན་དུ་གང་འདུལ་གྱི་སྤྲུལ་པའི་རོལ་པ་སྣ་ཚོགས་པ་འབད་མེད་ལྷུན་གྲུབ་ཏུ་ཤར་བའི་ནང་གསེས། མི་མཇེད་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་དུས་སུ་རྒྱལ་བུ་གཞོན་ནུ་དོན་གྲུབ་ཀྱི་སྐུའི་སྐྱེ་བ་བཞེས་ནས་གསར་དུ་འདོད་ཁམས་སུ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་མཛད་པ་བསྟན་པ་ཡིན་པས། བྱེ་མདོ་གཉིས་ཀྱིས་བཤད་ཚུལ་དང་མི་འདྲ་བར་མཛད་པ་བཅུ་གཉིས་པོ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་མཛད་པར་ཁས་ལེན་ནོ། །དེར་བརྟེན་སྟོན་

བསྐལ་པ་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་སྔ་རོལ་ནས་འོག་མིན་དུ་རང་དོན་སྤངས་རྟོགས་ཕུན་
ཚོགས་ཆོས་ཀྱི་སྐུ་དང་། གཞན་དོན་འཕྲིན་ལས་ཕུན་ཚོགས་གཟུགས་ཀྱི་སྐུ་གཉིས་
མངོན་དུ་བྱེད་ཟིན་ཀྱང་སླར་ཡང་འདོད་པའི་ཁམས་སུ་སངས་རྒྱས་པའི་མཛད་པ་
བསྟན་པ་བཞེད་དོ། །ཀུན་བཏུས་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་འགའ་ཞིག་ལྟར་ན། མིའི་རྟེན་ལ་
འཚང་རྒྱ་བའང་ཡོད་པར་མངོན་ནོ། །སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་ཡིན་
པའི་ངེས་པ་མེད་པས་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་ཁས་ལེན་ཏེ། བཅོམ་ལྡན་འདས་
ཀྱིས་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱིས་མཚོན་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཕུང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་དག་གདུལ་བྱའི་
ཁམས་དང་མོས་པ་སྣ་ཚོགས་པ་དང་བསྟུན་ནས་གསུངས་པས། གདུལ་བྱ་བློ་དམན་
པའི་ཆེད་དུ་གསུངས་པའི་མདོ་འགའ་ཞིག་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་
བས་བཀའ་ལ་དྲང་དོན་དང་ངེས་དོན་གྱི་ཁྱད་པར་བཞེད་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་
དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་གཉིས་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་དང་།
འཁོར་ལོ་མཐའ་མ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། དྲང་ངེས་ཀྱི་དོན་ཡང་ཡོད་
དེ། དངོས་བསྟན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་བའི་མདོ་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་དང་།
དངོས་བསྟན་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་དུ་རུང་བའི་མདོ་ངེས་དོན་གྱི་མདོར་འཇོག
པའི་ཕྱིར། མྱང་འདས་ལ་ལྷག་བཅས་དང་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་གཉིས་ཀྱི་སྟེང་དུ་མི་
གནས་པའི་མྱང་འདས་བཅས་གསུམ་དང་བཞེད་པ་ཡིན། འདི་པའི་ལུགས་ལ་ལྷག་
མེད་མྱང་འདས་མངོན་དུ་བྱས་ནས་ཀྱང་། ལམ་གོང་མ་ལ་བསླབས་ནས་ཐེག་ཆེན་
གྱི་ལམ་ལ་བགྲོད་པ་ཡོད་པས་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་དམན་པའི་མྱང་འདས་སམ་
སྤང་བྱར་གསུངས། མདོར་ན། ཆད་པ་མྱང་འདས་ཀྱི་མཐའ་དང་འཁོར་བ་རྟག་པའི་

མཐའ་ཞེས་སྲིད་པ་དང་ཞི་བ་གཉིས་ཀ་མཐར་བཅིས་ནས་དེ་གཉིས་ཀ་ལ་མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་གསུམ་པ་ཞིག་བཞེད་པ་ཡིན། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་ཆོས་ལོངས་སྤྲུལ་གསུམ་དང་། ཆོས་སྐུ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་དང་། ཡེ་ཤེས་ཆོས་སྐུ་གཉིས་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་ལ་རང་བཞིན་རྣམ་དག་དང་། གློ་བུར་དྲི་བྲལ་གྱི་ངོ་བོ་ཉིད་སྐུ་གཉིས་དང་བཅས་ཁས་ལེན་པས་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཞེས་བྱའོ། །

འདི་པའི་ལུགས་ཀྱི་ལམ་དང་སྤང་བྱ་འབྲས་བུ་བཅས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མདོར་ཙམ་བརྗོད་ན། ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ། སྨིན་བྱེད་ལ་བདེན་བཞི་མི་རྟག་སོགས་བཅུ་དྲུག་དང་། གྲོལ་བྱེད་ལ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་གསུངས། སྤང་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ལ་ཉོན་སྒྲིབ་ཀྱི་ཐོག་ཏུ་ཤེས་བྱ་ཤེས་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་སྒྲིབ་པ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་སྦྱར་ནས། གཙོ་བོ་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། གཙོ་བོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པའི་སྒྲིབ་པ་ལ་ཤེས་སྒྲིབ་ཅེས་སྒྲིབ་པ་གཉིས་བཤད། ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་ལམ་ལྔའི་རྣམ་གཞག་དང་ཐེག་ཆེན་པར་དེའི་ཐོག་ས་བཅུའི་རྣམ་གཞག་གསུངས། འདི་པའི་ལུགས་ལ་མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གསུམ་དུ་འདོད་པ་དང་། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་འདོད་པ་གཉིས་དང་། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ལ་སྐུ་བཞིའི་རྣམ་གཞག་གསུང་གི་ཡོད། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལ་དྲང་ངེས་གཉིས་དང་། དང་པོ་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་ནི། སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་བ་སྒྲས་བསྟན་ཚོད་ལས་གཞན་དུ་དྲངས་ནས་མདོའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་དགོས་པར་གསུངས། ང་ཚོས་རྒྱུན་དུ་འདོན་བཞིན་པའི་ཤེས་རབ་སྙིང་པོའི་ནང་ཕུང་པོ་ལྔ་པོ་

རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཅེས་པ་དང་། གཟུགས་མེད། སྒྲ་མེད། དྲི་མེད། རོ་མེད། རེག་བྱ་མེད་ཅེས་སོགས་དང་། དེ་བཞིན་མིག་མེད། རྣ་མེད། སྣ་མེད། ལྕེ་མེད། ལུས་མེད། ཡིད་མེད་ཅེས་སོགས་གསུངས་པ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་ལ་བསམ་བློ་བཏང་བ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ན་ཁོ་རང་གི་རང་བཞིན་མེད་པ་ལྟ་བུར་འགྱུར་བས་དེ་ཡིན་ན་མེད་པ་ཉིད་དུ་གྱུར་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཤེས་རབ་སྙིང་པོའི་ཚིག་གི་བརྗོད་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་ཚུལ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན། གཞན་དབང་སྐྱེ་བ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། ཀུན་བཏགས་མཚན་ཉིད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་ཉིད་ལ་དགོངས་ནས་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པར་གསུངས་པ་ཡིན་པ་ལས། གཟུགས་སོགས་མེད་ཅེས་པ་དང་། མིག་སོགས་མེད་ཅེས་པའི་ཚིག་གིས་བསྟན་ཚོད་བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་བཀལ་དགོས་པ་ཡིན། འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་པ་འཁོར་ལོ་མཐའ་མས་བཀལ་ནས་འཁོར་ལོ་བར་པའི་དགོངས་པ་ངོ་མ་དེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ཚུལ་གསུམ་ལ་དགོངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པ་དེ་ཡིན། དོན་སྨྲ་སྡེ་གཉིས་ཀྱི་ལྟ་བ་ལ་བལྟས་ན། འདི་པའི་གྲུབ་མཐའ་ཟབ་ཏུ་ཕྱིན་ནས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གསུང་གི་ཡོད། ང་ཙམ་དུ་མ་ཟད། ངས་ལོངས་སྤྱོད་བྱའི་ཆོས་དེ་དག་ཀུང་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་བཞིན་དོན་གྱི་ངོས་ནས་རང་མཚན་པར་གྲུབ་པ་མེད་པ་གསུངས་པ་འདི་པའི་གྲུབ་མཐའ་དོན་སྨྲ་སྡེ་གཉིས་ལས་རྒྱ་ཇེ་ཆེ་དང་དོན་ཇེ་ཟབ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཁྱད་ཆོས་གཙོ་བོ་ཡིན། ཡིན་ན་ཡང་གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ནང་ཤེས་པ་

བདེན་གྲུབ་ཏུ་འདོད་པའི་དབང་གིས་ཤེས་པའི་སྟེང་གི་བདེ་སྡུག་གི་ཚོར་བ་ལ་དམིགས་ནས་ཆགས་སྡང་སྐྱེས་པའི་སྐབས་གཉེན་པོའི་ཕྱོགས་ནས་མ་ཚང་བའི་སྐྱོན་གནད་ཅིག་ཡོང་གི་ཡོད། གཟུགས་སོགས་ཕྱི་རོལ་དོན་དུ་གྲུབ་པ་མེད་ཅེས་པས་ཕྱོགས་གཅིག་གཟུགས་སོགས་ལ་དམིགས་པའི་ཆགས་སྡང་དྲག་པོ་སྐྱེ་བ་སེལ་བ་ལ་ཕན་གྱི་ཡོད་ན་ཡང་། ནང་གི་ཤེས་པའི་མྱོང་བའི་སྟེང་ནས་སྐྱེས་པའི་ཆགས་སྡང་གི་བློ་ལ་དེས་གནོད་ཐུབ་ཀྱི་མེད། འོན་དབུ་མ་པས་ཇི་འདྲ་གསུང་གི་ཡོད་ཅེ་ན། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་ཕྱི་དོན་བཀག་པ་ཙམ་དུ་མ་ཟད་ནང་སེམས་དེ་ཡང་བདེན་སྟོང་ཡིན་ཞིང་། མདོར་ན་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པས་སྟོང་བ་ཡིན་ཞེས་བདེན་པ་བཀག་ཡོང་དུས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་གང་ལ་ཡིན་ན་ཡང་དམིགས་གཏད་ཞིག་འགྲོ་བ་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད། འདིར་བཤད་པའི་དམིགས་གཏད་ནི་རང་རྒྱུད་པ་རང་གི་ལུགས་ཀྱི་དམིགས་གཏད་ལ་གོ་དགོས་པ་ཡིན། འདི་ལྟར་བཤད་ཡོང་བའི་སྐབས་ལ་སྔ་མ་དག་ལས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་རླབས་ཆེ་བར་ཆགས་ཀྱི་ཡོད།

སྦྲས་པ།

རྣམ་འདྲེན་ཐུབ་པའི་གསུང་གི་རྗེས་འབྲངས་ཏེ། །
རྣམ་རིག་ཙམ་དུ་སྨྲ་བའི་གྲུབ་པའི་མཐའ། །
སྣ་མང་མཁས་པའི་གསུང་བཞིན་བཀོད་པས་འདིར། །
རྣམ་དཔྱོད་ལྡན་རྣམས་དགའ་བས་འཇུག་པར་རིགས། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།། །།

༥ ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའ་ཕྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ།

ཀ དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་སྐོར་བཤད་པ།

བཞི་པ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་དབུ་མ་པའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། སྒྲ་བཤད། དབྱེ་བ། ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་པ་དང་བཞི། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ཆོས་རྡུལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་ཁས་ལེན་པའི་ནང་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བའི་གང་ཟག་དེ། དབུ་མ་པའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་སྒྲ་བཤད་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་དབུ་མ་པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དབུ་མ་པ་ལ་ཐལ་རང་གཉིས་སུ་ཡོད་ཀྱང་དེ་གཉིས་ཀས་བདེན་གྲུབ་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་ལ། རྟེན་འབྲུང་གི་རྒྱུ་འབྲས་མི་བསླུ་བ་དང་། འདུས་བྱས་མ་བྱས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྱབ་པའི་རྟེན་འབྲུང་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་དབུས་ཁས་ལེན་པས་ན་གཉིས་ཀ་ལ་དབུ་མ་པ་དང་། ཆོས་རྣམས་ལ་བདེན་གྲུབ་ཀྱི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བས་ན་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་ཀླུ་སྒྲུབ་ཞལ་བཞུགས་པའི་སྐབས་དབུ་མ་ཐལ་རང་སོ་སོར་ཞིབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཕྱེ་བ་མེད་ཀྱང་། ཕྱིས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་མཁས་གྲུབ་གཉིས་ལྡན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་བཀྲལ་སྐབས་ཀྱི་ཐོག་ནས་གཙོ་བོ་བདག་མེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་སྐབས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་མཚན་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པའི་དབུ་མ་པ་རིགས་གཅིག་དང་། ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་མཁན་གྱི་དབུ་མ་པ་རིགས་གཅིག་སྟེ་གཉིས་བྱུང་ཞིང་། ཐལ་རང་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡང་གཙོ་བོ་འདིའི་ཐོག་ནས་ཕྱེ་དགོས་པ་ཡིན།

དེར་བརྟེན་གཞི་རྩ་འདིའི་ཐོག་ནས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་། དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བ་
གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ཕྱེ་ཡོད། བཞི་པ་ཕྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་ལ། རང་རྒྱུད་པ་དང་། ཐལ་
འགྱུར་བའི་ལུགས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་རང་རྒྱུད་པའི་གྲུབ་མཐའ་བཤད་པ་ལ།
མཚན་ཉིད། སྒྲ་བཤད། དབྱེ་བ། གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་དང་བཞི། དང་པོ་མཚན་ཉིད་
ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་དུ་ཁས་ལེན་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་
བ་དེ། རང་རྒྱུད་པའི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་སྒྲ་བཤད་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་
པ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། རང་རྒྱུད་དུ་གྲུབ་པ་དང་། རང་དབང་དུ་གྲུབ་པ། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་
པ་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ཡིན་ཞིང་། ཀླུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་རྗེས་སུ་
འབྲངས་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་སྟོང་དང་ཐ་སྙད་དུ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པ་མི་འགོག་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས། དེ་ཡང་གཟུགས་སོགས་འཛིན་པའི་
མངོན་སུམ་ལ་གཟུགས་སོགས་ཀྱི་རང་མཚན་སྣང་ཞིང་། བློ་དེ་ལ་གཟུགས་སོགས་
ཀྱི་རང་མཚན་སྣང་བ་ལྟར་དོན་ལ་གྲུབ་པར་བཞེད་པས་བློ་དེ་རང་མཚན་སྣང་བའི་
ཆ་ནས་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན། དེར་བརྟེན་ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚན་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པའི་
དབུ་མ་པ་དང་འདི་གཉིས་རྩོད་པའི་སྐབས་ཆོས་ཅན་ལ་སོགས་པ་ཚད་མས་གྲུབ་
ཚུལ་ཐུན་སྣང་བ་ཡོང་གི་མེད་ཀྱང་། འདིར་རང་མཚན་སྣང་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་གནོད་མེད་
ཀྱི་ཚད་མས་ཚུལ་གསུམ་རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པའི་རྟགས་ཡང་དག་དང་། དེ་བཞིན་
ཆོས་ཅན་རྒོལ་ཕྱི་རྒོལ་གཉིས་ཀ་ལ་མཐུན་སྣང་དུ་གྲུབ་པའི་རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་
བསྒྲུབ་བྱ་བསྒྲུབས་ཏེ་བདེན་དངོས་འགོག་པར་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།
རང་རྒྱུད་པས་མདོ་ལས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་གསུངས་པའི་དགོངས་པ་བཀྲལ་བའི་

སྐབས། དོན་དམ་པར་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡོད་པས་ངོ་བོ་ཉིད་བཞག་དགོས། སྣང་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་སྟེང་ནས་གྲུབ་པ་དེ་ལ་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཞེས་བཤད་དགོས་པ་ཡིན། ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་བཀག་ན་རྒྱུ་འབྲས་དང་རྟེན་འབྲེལ་འཇོག་མི་ཐུབ་པས་དེ་བཀག་མི་རུང་བར་བཞེད། གསུམ་པ་དབྱེ་བ་བཤད་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། སེམས་ཙམ་པ་དང་འདྲ་བར་ཕྱི་དོན་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་། མདོ་སྡེ་པ་དང་འདྲ་བར་ཕྱི་དོན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས། ཕྱི་དོན་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། རང་རིག་ཁས་ལེན་པའི་དབུ་མ་པ་དེ། དང་པོ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི་སློབ་དཔོན་ཞི་བ་འཚོ་ལྟ་བུ། རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་། ཕྱི་དོན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་དབུ་མ་པ་དེ། གཉིས་པ་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི་སློབ་དཔོན་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་ལྟ་བུ། སྒྲ་བཤད་ཀྱང་ཡོད་དེ། རང་རྒྱུད་པ་གང་ཞིག་གཞིའི་རྣམ་གཞག་སེམས་ཙམ་པ་དང་མཐུན་པར་ཁས་ལེན་ཞིང་ཕྱི་དོན་འགོག་པས་ན་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་། རང་རྒྱུད་པ་གང་ཞིག་གཞིའི་འདོད་ཚུལ་མདོ་སྡེ་པ་ལྟར་རྡུལ་ཕྲ་རབ་བསགས་པའི་ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཁས་ལེན་པས་ན་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ཞེས་བརྗོད་དོ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ལ་ཡང་རྣམ་བདེན་པ་དང་མཐུན་པའི་དབུ་མ་པ་དང་། རྣམ་བརྫུན་པ་དང་མཐུན་པའི་དབུ་མ་པ་གཉིས་ཡོད། དང་པོ་རྣམ་བདེན་པ་དང་མཐུན་པའི་དབུ་མ་པ་ནི། ཞི་བ་འཚོ་དང་། ཀ་མ་ལ་ཤཱི་ལ་དང་། འཕགས་པ་གྲོལ་

སྡེ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་རྣམ་བརྫུན་པ་དང་མཐུན་པའི་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའིདབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་ནི། སྤྱི་སོགས་ཀྱི་རྣམ་པ་དངོས་པོར་མེད་པར་བཞེད་པའི་སློབ་དཔོན་སེངྒེ་བཟང་པོ་དང་། ཛེ་ཏཱ་རི་དང་། ལྭ་བ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། ཛེ་ཏཱ་རི་ནི་རྣམ་བརྫུན་དྲི་བཅས་པ་དང་མཐུན་ལ། ལྭ་བ་པ་ནི་རྣམ་བརྫུན་དྲི་མེད་དང་མཐུན་པར་བཤད་དོ། །

བཞི་པ་གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་ལ། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་དང་། མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་བཤད་པ་ལ། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞིའི་རྣམ་གཞག་ལ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡུལ་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ནི། གཞི་གྲུབ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་བཞེད་དེ། ཆོས་གང་ཡིན་ཀྱང་བཏགས་དོན་བཙལ་ན་རྙེད་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་། སྣང་ཙམ་དེས་མ་ཚིམས་པར་ཁོ་རང་གི་སྡོད་ལུགས་སམ་ཡིན་ལུགས་ཇི་འདྲ་ཞིག་ཏུ་ཡོད་དཔྱད་ཙམ་ཉིད་ནས་བཏགས་དོན་བཙལ་བར་འགྲོ། དེ་ལྟར་བཏགས་དོན་བཙལ་ན་རྙེད་དགོས། དེ་ལྟར་རྙེད་པའི་རང་མཚན་ངོ་བོ་དེ་དོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ནམ་མིན་ཞེ་ན། དོན་དམ་དུ་མ་གྲུབ་པ་ཡིན། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་གྱི་རིགས་ཤེས་ལ་དོན་དམ་དུ་བྱས་པའི་དོན་དམ་དེའི་ངོར་མ་གྲུབ་བོ། །དེས་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ། རང་གི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་རྣམས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད། ཤེས་བྱ་ལ་དབྱེ་ན། དོན་དམ་བདེན་པ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་གཉིས་ལས། རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་རང་ཉིད་གཉིས་སྣང་ནུབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་

རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ། དང་པོ་དོན་དམ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད་དང་། འདིར་བཤད་པའི་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་པའི་དོན་དམ་པ་ཡུལ་ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་བ་དང་། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་གཉིས་ཀ་ལ་སྦྱོར་བའི་སྐབས་ཡོད་ཅིང་། དམ་པ་ནི་ཟག་མེད་ཡུལ་ཅན་དང་། དོན་དེའི་ཡུལ་ལ་སྦྱར་དུ་ཡོད། རང་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མས་གཉིས་སྣང་དང་བཅས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པར་བྱ་བ་དེ། གཉིས་པ་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པའི་མཚན་ཉིད། བུམ་པ་བདེན་སྟོང་ལྟ་བུ་དང་པོའི་མཚན་གཞི་དང་། བུམ་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་པའི་མཚན་གཞི་ཡིན་ནོ། །དོན་དམ་བདེན་པ་ལ་རྒྱས་པར་དབྱེ་ན། སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་དང་། བསྡུ་ན་སྟོང་ཉིད་བཞིར་ཡོད། ཐ་སྙད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བདེན་རྫུན་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་དུ་ཡོད་པར་བརྟེན། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ལ་དབྱེ་ན། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ནི། ཆུ་ལྟ་བུ་དང་། གཉིས་པ་ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་ནི། སྨིག་རྒྱུའི་ཆུ་ལྟ་བུའོ། །ལུགས་འདིས་ཤེས་པ་ཡིན་ན་ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ཡུལ་ཅན་ལ། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞི་དང་། ཀུན་གཞི་དང་ཉོན་ཡིད་ཁས་མི་ལེན་ཞིང་རྣམ་ཤེས་ཚོགས་དྲུག་ཏུ་འདོད་པ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀ་མཐུན་ནོ། །བློ་ལ་ཚད་མ་དང་། ཚད་མིན་གྱི་བློ་གཉིས། ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས། རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པས་རང་རིག་ཁས་ལེན་པས་མངོན་སུམ་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ། རང་རིག་མངོན་སུམ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དང་བཞིར་ཡོད་ལ། མངོན་སུམ་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་མ་འཁྲུལ་བའི་ཤེས་པས་ཁྱབ་པར་

ཁས་ལེན་ནོ། །ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་དུ་གྲུབ་པ་ཁས་མི་ལེན་པས་སྔོན་པོ་དང་སྔོན་འཛིན་མངོན་སུམ་མིག་ཤེས་གཉིས་རྫས་གཅིག་ཏུ་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ནི། གང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང་། གཟུགས་དང་གཟུགས་འཛིན་ཚད་མ་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་གྲུབ་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་ནི། གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་ཅིང་། ཤེས་སྒྲིབ་ལ་ཡང་གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་དུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ཤེས་སྒྲིབ་རགས་པ་དང་། ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་ལྟ་བུ་ཤེས་སྒྲིབ་ཕྲ་མོ་གཉིས་སུ་འདོད་དོ། །གསུམ་པ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ནི། ལམ་ལྔ་གསུམ་བཅོ་ལྔ་ཁས་ལེན་པར་འདྲ་ལ། ཁྱད་པར་ནི། རང་རྒྱལ་གྱི་བར་ཆད་མེད་ལམ་དང་། རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་གཉིས་སྟོང་གི་རྣམ་པ་ཅན་དགོས་པར་ཁས་ལེན་ནོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ལ། རང་རྒྱལ་ནི་ཤེས་སྒྲིབ་རགས་པ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཞུགས་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་བརྩི་ཡང་། ཉན་ཐོས་ལ་གང་ཟག་ཡ་བརྒྱད་ཡོད་པར་བཞེད་ལ། ཉན་ཐོས་རིགས་ངེས་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ། མཐར་སྒོམ་ལམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་

དང་དུས་མཉམ་དུ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །རང་རྒྱལ་རིགས་ངེས་རྣམས་ཀྱིས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་སྟོང་གི་ལྟ་བ་བསྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ། མཐར་སྒོམ་ལམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་སྒྲིབ་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་རགས་པ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །ཐེག་དམན་གྱི་མྱང་འདས་ལ་ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་དང་། ལྷག་མེད་མྱང་འདས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་ནི། སྔ་མའི་ལས་ཉོན་གྱིས་འཕངས་པའི་སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་མྱང་འདས་དང་། གཉིས་པ་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ནི། སྡུག་བསྔལ་གྱི་ཕུང་པོ་དང་བྲལ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་འདོད་དོ། །ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡིན་ན་ཐེག་ཆེན་ལམ་དུ་འཇུག་པས་ཁྱབ་སྟེ། མཐར་ཐུག་ཐེག་པ་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པར་འདོད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་ལུགས་འདི་ལ་ཉན་རང་གཉིས་སྤང་བྱ་དང་། རྟོགས་རིགས་མི་འདྲ་བའི་དབང་གིས་ཐོབ་བྱའི་འབྲས་བུ་ལའང་མཆོག་དམན་ཡོད་དོ། །ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་རྣམས་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དེ། ཚོགས་ལམ་ཆེན་པོའི་གནས་སྐབས་སུ་ཆོས་རྒྱུན་གྱི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ལ་བརྟེན་ནས་མཆོག་གི་སྤྲུལ་སྐུ་ལས་གདམས་ངག་དངོས་སུ་ཉན་ཞིང་། དེའི་དོན་ཉམས་སུ་བླངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་དམིགས་པའི་སྒོམ་བྱུང་གི་ཤེས་རབ་ཐོག་མར་སྐྱེས་པའི་ཚེ་སྦྱོར་ལམ་དུ་འཕོས་པ་ཡིན་ཞིང་། དྲོད་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་མཐོང་སྤང་ཀུན་ནས་ཉོན་མོངས་གཟུང་རྟོག་མངོན་གྱུར་པ་ཉམས་སྨོད་པར་བྱེད་ཅིང་། རྩེ་མོ་ཐོབ་པའི་ཚེ་མཐོང་སྤང་རྣམ་བྱང་གཟུང་རྟོག་མངོན་གྱུར་པ་དང་། བཟོད་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ་མཐོང་སྤང་རྫས་

འཛིན་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་པ་དང་། ཆོས་མཆོག་ཐོབ་པའི་ཚེ་མཐོང་སྤང་བཏགས་འཛིན་རྟོག་པ་མངོན་གྱུར་པ་ཉམས་སྨོད་པར་བྱེད་དོ། །དྲོད་རྩེ་བཟོད་མཆོག་བཞི་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྣང་བ་ཐོབ་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། སྣང་བ་མཆེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་ལ་ཞུགས་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་དང་། བར་ཆད་མེད་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཞེས་བྱེར་རོ། །དེའི་མཇུག་ཐོགས་སུ་མཐོང་ལམ་བར་ཆད་མེད་ལམ་གྱིས་ཉོན་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་དང་། ཤེས་སྒྲིབ་ཀུན་བཏགས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་ནས་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དང་འགོག་པའི་བདེན་པ་གཉིས་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །སྒོམ་ལམ་སྐོར་དགུས་སྒོམ་སྤང་ཉོན་མོངས་བཅུ་དྲུག་གི་ས་བོན་དང་། སྒོམ་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཀྱི་ས་བོན་རིམ་ཅན་དུ་སྤོང་བར་གསུངས་སོ། །མཐར་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་པ་དང་། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་ལྷན་སྐྱེས་གཉིས་ཅིག་ཆར་དུ་སྤངས་ནས་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ལ་བླ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་ཏེ་རིགས་ངེས་ཀྱི་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །ཐེག་ཆེན་གྱི་མྱང་འདས་དང་། མི་གནས་པའི་མྱང་འདས་དོན་གཅིག་ཏུ་འདོད་ཅིང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལ་བཞིར་གྲངས་ངེས་པར་འདོད་ལ། འཕགས་སེང་གཉིས་ཀང་སྐུའི་བསྟན་ཚུལ་ལ་རྩོད་ཀྱི། གྲངས་ངེས་ལ་མི་རྩོད་དོ། །རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་། མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཀས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལ་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་དང་། ངེས་དོན་གྱི་མདོའི་རྣམ་གཞག་མཐུན་པར་བྱེད་དེ། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་(པའི་)པའམ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་བ་གང་གི་མདོ་དྲང་དོན་གྱི་མདོ་དང་།

དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་སྟོན་(པའི་)ཞིང་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་ཁས་ལེན་དུ་རུང་བའི་མདོ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པར་བཞེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡུམ་འབུམ་པ་ལ་སོགས་པ་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་སྦྱར་བ་རྣམས་དང་། ཤེས་རབ་སྙིང་པོ་སོགས་དགག་བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་ཁྱད་པར་མ་སྦྱར་བ་གཉིས་འཁོར་ལོ་གཉིས་པ་ཡིན་པ་འདྲ་ཡང་། དང་པོ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་དང་། གཉིས་པ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་དུ་མི་རུང་བའི་དྲང་དོན་གྱི་མདོར་བཞེད་པ་ཡིན། དགོངས་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་པོ་དྲང་དོན་དང་། བར་བ་དང་ཐ་མ་གཉིས་ལ་དྲང་ངེས་གཉིས་གཉིས་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །

གཉིས་པ་མདོ་སྡེ་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་ལུགས་ལ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞིའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ནི། ལུགས་འདིས་ལནྐར་གཤེགས་པའི་མདོ་ལས། ཕྱི་རོལ་སྣང་བ་ཡོད་མིན་ཏེ། །སེམས་ནི་སྣ་ཚོགས་རྣམས་སུ་སྣང་། །ལུས་དང་ལོངས་སྤྱོད་གནས་འདྲ་བ། །སེམས་ཙམ་དུ་ནི་ངས་བཤད་དོ། །ཞེས་དང་། ས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། ཁམས་གསུམ་པོ་འདི་ནི་སེམས་ཙམ་མོ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ལུང་འདི་དག་གིས་ཕྱི་དོན་ཡོད་པ་བཀག་པ་མིན་པར་བྱེད་པ་པོ་གཙོ་བོ་སེམས་ཡིན་པ་དང་། དོན་དམ་པར་ཕྱི་དོན་མ་གྲུབ་པ་ལ་དགོངས་ཤིང་མདོར་ན་སེམས་ལས་གཞན་པའི་བྱེད་པ་པོ་མེད་པར་གསུངས་པར་བཞེད་ནས་ཕྱི་དོན་འདོད་ཅིང་། རང་རིག་ཡོད་ན་ཤེས་པ་རང་གིས་རང་རིག་པར་ཐལ་བ་དང་རིག་བྱ་རིག་བྱེད་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བས་རང་རིག་ཁས་མི་ལེན་པ་ཙམ་མ་གཏོགས་གཞིའི་རྣམ་གཞག་ཕལ་ཆེར་སྔ་མ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད

པ་དང་འདྲའོ། །གཉིས་པ་ལམ་གྱི་ཁྱད་པར་ལ། ཉན་རང་རིགས་ངེས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་རྟོགས་པ་མེད་པར་བཞེད་ཅིང་། གཟུང་འཛིན་རྫས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པར་རྟོགས་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁས་མི་ལེན་ལ། ཕྱི་རོལ་དོན་འཛིན་གྱི་རྟོག་པ་ཡང་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་མི་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་ལ། ཉན་རང་གཉིས་སྤང་བྱའི་སྒྲིབ་པ་དང་། རྟོགས་བྱའི་བདག་མེད་ལ་ཕྲ་རགས་མེད་པས་རྟོགས་རིགས་མི་འདྲ་བ་མེད་ཅིང་། ཞུགས་གནས་བརྒྱད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་ཀ་ལ་བྱེད་དོ། །ཐེག་ཆེན་རིགས་ངེས་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲིབ་གཉིས་རིམ་ཅན་དུ་སྤོང་བར་བཞེད་དེ། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པའི་ཚེ་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་ཟད་པར་སྤངས་པ་རྟོག་གེ་འབར་བ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཐལ་འགྱུར་བ་ལྟར་ཉོན་སྒྲིབ་མ་ཟད་བར་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་མགོ་མི་རྩོམ་པར་བཞེད་པའང་མིན་ནོ། །མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་དེ་ཙམ་ཞིག་མ་གཏོགས་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་རྣམ་བཞག་ཕལ་ཆེ་བ་རྣལ་འབྱོར་སྤྱོད་པའི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་མཐུན་ནོ། །

སྨྲས་པ།

རང་མཚན་ཡོད་ཀྱང་བདེན་པར་མེད་བཞེད་པའི། །
རང་རྒྱུད་སྨྲ་བའི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་དབྱེ་ཀུན། །
རང་བཟོ་སྤངས་ཏེ་ལེགས་པར་བརྗོད་པ་འདི། །
རང་ཉིད་མཁས་འདོད་རྣམས་ཀྱིས་ཟུངས་ཤིག་ཀྱེ། །

ཞེས་བྱ་བ་ནི་བར་སྐབས་ཀྱི་ཚིགས་སུ་བཅད་པའོ།། །།

ཁ དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་ཅི་ཙམ་ཏུ་བཤད་པ།

གཉིས་པ་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལུགས་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། སྒྲ་བཤད། འདོད་ཚུལ་དང་གསུམ། དང་པོ་མཚན་ཉིད་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཐ་སྙད་ཙམ་དུ་ཡང་མི་བཞེད་པའི་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་སྨྲ་བ་དེ་ཐལ་འགྱུར་བའི་མཚན་ཉིད། མཚན་གཞི་ནི། འདི་ལ་གཞུང་ཕྱི་མོའི་དབུ་མ་པ་དང་། ཕྱོགས་འཛིན་པའི་དབུ་མ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚན་ཡོད་པ་གཞུང་གི་སྒྲས་ཟིན་ལ་གསལ་བར་མ་བཀག་པའི་མགོན་པོ་ཀླུ་སྒྲུབ་དང་ཨཱརྱ་དེ་བ་གཉིས་དང་པོ་དང་། གཞུང་གི་སྒྲས་ཟིན་ལ་ཐ་སྙད་དུ་རང་རྒྱུད་མི་འཐད་ཐལ་འགྱུར་ཁོ་ན་འཐད་ཅེས་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་མཚན་དང་རང་རྒྱུད་ཡོད་པ་བཀག་པར་གནང་མཁན་སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་དང་། ཟླ་བ་གྲགས་པ། ཞི་བ་ལྷ་ལྷ་བྱུའི་སོགས་དང་། ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚན་ཡོད་པའི་ལྟ་བའི་སྒྲོལ་འབྱེད་པའི་ལེགས་ལྡན་འབྱེད་དང་། ཞི་བ་འཚོ་སོགས་ཕྱོགས་འཛིན་པའི་དབུ་མ་པ་ཡིན་པ་ལྟ་བུའོ། །ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་མཚན་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པའི་དབུ་མ་པ་ཚོས་གྲུབ་མཐའི་ཁུངས་བཙལ་སའི་མདོ་ནི། ཐད་ཀའི་གཞུང་ཚིག་ལ་དགག་བྱའི་ཁྱད་པར་སྦྱར་ཡོད་མེད་གང་ལྟར་ཡང་། དོན་དམ་བདེན་པ་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་མདོ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པས་ཡུམ་རྒྱས་འབྲིང་བསྡུས་གསུམ་དང་། ཤེས་རབ་སྙིང་པོ། བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དབུ་མ་རིགས་ཚོགས་དྲུག་དང་། དབུ་མ་བཞི་བརྒྱ་པ། ཀླུ་སྒྲུབ་ཀྱིས་མཛད་པའི་མདོ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་དང་། ཞི་བ་ལྷས་མཛད་པའི་བསླབ་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པ་དང་སྤྱོད་འཇུག །ཟླ་བ་གྲགས་པས་མཛད་པའི་དབུ་མ་འཇུག་པ། དབུ་མ་འཇུག་པའི་

རང་འགྲེལ། རྩ་བ་ཤེས་རབ་ཀྱི་འགྲེལ་པ་ཚིག་གསལ་སོགས་ཡིན། རང་མཚན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་གྲུབ་མཐའ་སྨྲ་བ་ཆོས་མདོ་ཁུངས་བཙོལ་ས་གཙོ་བོ་ནི། མདོ་སྡེ་ལྡན་ཀར་གཤེགས་པ་དང་། རྒྱན་སྟུག་པོ་བཀོད་པ། ཀུན་གཞི་ཡོད་པར་སྟོན་པའི་མདོ་སོགས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་སྒྲ་བཤད་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་ཐལ་འགྱུར་པ་ཞེས་བྱ་ན་ཞེ་ན། ཐལ་འགྱུར་ཙམ་གྱིས་ཕྱི་རྒོལ་གྱི་རྒྱུད་ལ་བསྒྲུབ་བྱ་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐྱེ་བར་འདོད་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་མཐའི་འདོད་ཚུལ་ལ། གཞི་དང་ལམ་དང་འབྲས་བུའི་རྣམ་གཞག་གསུམ་ལས། དང་པོ་གཞིའི་རྣམ་གཞག་ནི། གཞི་གྲུབ་ན་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་ཏེ། གཞི་གྲུབ་ཚད་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་གྱིས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པ་གང་ཞིག །གང་ལྟར་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་གང་དང་གང་ཡིན་ན་ཡང་དེ་དག་དོན་གྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཤིང་། དེར་བརྟེན་ང་ཚོས་ཕྱི་དང་ནང་གི་ཆོས་གང་གི་སྟེང་དུ་བསམ་བློ་བཏང་བ་ཡིན་ན་ཡང་དེ་དག་བློ་ལ་སྣང་བའི་སྐབས་དོན་གྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པར་སྣང་ཞིང་། སྣང་བ་དེ་ལྟར་དོན་གྱི་ངོས་ནས་ཡོད་པར་བཞེད། ཐལ་འགྱུར་པས་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་བློ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་དོན་གྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་གཏན་ནས་མེད་པར་བཞེད་ཅིང་། གལ་ཏེ་ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་བློ་ལ་སྣང་བ་ལྟར་དོན་གྱི་ངོས་ནས་ཡོད་ན། དེའི་རང་བཞིན་བཙལ་བའི་སྐབས་གདགས་གཞིའི་ངོས་ནས་སམ་གསེབ་ནས་མཚན་གཞི་ཆོས་དེ་རྙེད་དགོས་ཀྱང་། རྒྱུ་ཡིས་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་དོན་གྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ལྟར་སྣང་ཡང་། རྒྱུ་ཡིས་

འབྲས་བུ་བསྐྱེད་ལུགས་བཅལ་ན་གཏན་ནས་རྙེད་དུ་མེད། ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་གི་མཚན་གཞི་གདགས་གཞིའི་ནང་དུ་བཙལ་ན་རྙེད་རྒྱུ་མེད་པ་དེས་དོན་གྱི་ངོས་ནས་སམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་མ་གྲུབ་པ་ཐག་བཅད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་ཕན་གནོད་འབྲེལ་ཞིང་སྐྱེ་འཇིག་གནས་གསུམ་བྱེད་པའི་ཆོས་ཤིག་ཡོད་པ་བསྙོན་དུ་མེད་པས། དེ་དག་གི་ཡོད་ལུགས་ཡོད་སྟངས་ཅི་འདྲ་ཡིན་ཞེ་ན། ཕུང་སོགས་ཀྱི་ཆོས་དེ་དག་མིང་གི་དབང་གིས་ཡོད་ཙམ་ཞིག་སྟེ། མིང་ཙམ་བརྡ་ཙམ་དུ་གསུངས། མིང་གི་དབང་གིས་ཡོད་ཙམ་སམ་རྟོག་པས་བཏགས་པ་ཙམ་ཞིག་ཡིན་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དོན་གྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པས་སྟོང་པའམ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་རེད་ཅེས་གསུངས་པ་ཡིན། དེའི་ཚིག་ཟུར་གྱི་ཙམ་སྒྲས་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་གཅོད་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར། མདོར་དོན་སྙིང་པོ་ཆོས་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་བློ་ཡིས་བཏགས་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་གྲུབ་པ་མ་གཏོགས་འདོགས་སའི་ཁོ་རང་གི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་གཏན་ནས་མེད་པར་བཞེད།

གཞི་གྲུབ་དང་། ཡུལ་དང་། ཤེས་བྱ་རྣམས་དོན་གཅིག །དེ་ལ་དབྱེ་ན། མངོན་ལྐོག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་མངོན་ལྐོག་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ནི། མངོན་ལྐོག་གཉིས་པོ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་གསུང་སྟངས་དང་མི་འདྲ་བ་ཡོང་གི་ཡོད། འདི་ལྟར་ཏེ། རྟགས་ལ་མ་བརྟེན་པར་མྱོང་སྟོབས་ཀྱིས་རྟོགས་ནུས་པའི་ཆོས་དེ་མངོན་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། མངོན་སུམ་དང་། མངོན་གྱུར་དང་། དབང་པོའི་ཡུལ་དང་། ལྐོག་ཏུ་མ་གྱུར་པའི་ཆོས་བཞི་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །མཚན་གཞི་ནི། གཟུགས་སྒྲ་དྲི་རོ་རེག་བྱ་ལྟ་བུའོ། །རྒྱུ་མཚན་ནས་

རྟགས་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་དགོས་པའི་ཆོས་དེ། ལྐོག་གྱུར་གྱི་མཚན་ཉིད། ལྐོག་གྱུར་དང་། མངོན་སུམ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་དང་། རྗེས་དཔག་གི་གཞལ་བྱ་རྣམས་དོན་གཅིག་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་སོ། །མཚན་གཞི་ནི། སྒྲ་མི་རྟག་པ་དང་། སྒྲ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ལྟ་བུ་ལ་བྱེད། དེས་ན་ལུགས་འདི་ལ་མངོན་ལྐོག་གཉིས་དང་། གཞལ་བྱའི་གནས་གསུམ་འགལ་བར་བཞེད་དོ། །གཉིས་པ་བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་ནི། ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་རྙེད་དོན་གང་ཞིག །ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རང་ཉིད་ལ་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་སོང་བ་དེ་རང་ཉིད་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། གཏི་མུག་རང་བཞིན་སྒྲིབ་ཕྱིར་ཀུན་རྫོབ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། མ་རིག་པ་དེ་བྱབྱགནས་ལུགས་སམ་རང་བཞིན་ཆོས་ཉིད་མཐོང་བ་བྱབྱལ་སྒྲིབ་པས་ན་ཀུན་རྫོབ་ཅེས་བྱ་ཞིང་། ཀུན་རྫོབ་དེ་མ་རིག་པར་བཞག་ནས་དེའི་ངོར་བདེན་པས་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ། མཚན་གཞི་ནི། བུམ་པ་ལྟ་བུའོ། །

བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའི་སྐབས་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དང་འདི་གཉིས་ཀ་གམ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཆ་ནས་གསུང་ཚུལ་འདྲ་ཡང་། གཞི་རྩའི་དགོངས་པ་བཞེས་ཕྱོགས་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད་པར་མ་ཟད། མཚམས་གང་ནས་ཐ་སྙད་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་པ་དང་། གང་ནས་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་ཡིན་ཞེ་ན། འདིའི་ཐད་ཐལ་རང་གཉིས་ལ་མ་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད། རང་རྒྱུད་པས་ཐ་སྙད་དུ་རང་མཚན་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་རྒྱུ་མཚན་གྱིས་དོན་དེ་དང་དེ་དོན་གྱི་ངོས་ནས་ཡོད་པ་བློ་ལ་སྣང་བ་བཞིན་དེ་ལྟར་གྲུབ་པ་དང་། འཁྲུལ་གྱི་འཁྲུལ་རྒྱུས་གནོད་པ་མེད་པའི་བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བ་ལྟར་ཡོད་པར་འདོད། བློ་

གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པ་མ་ཡིན་པར་ཡུལ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པ་ཡོད་དམ་མེད་དཔྱད་པའི་སྐབས་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དེ་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དང༌། དཔེར་ན། བློ་གནོད་མེད་ལ་སྣང་བའི་དབང་གིས་བཞག་པའི་ང་འམ་གང་ཟག་ཙམ་པ་སྣང་ཙམ་དེ་ཡིས་མ་ཚིམ་པར། དེ་ལ་བརྟགས་ཤིང་དཔྱད་པའི་སྐབས་གང་ཟག་ཅེས་ཐ་སྙད་འདོགས་སའི་གཞི་ཕུང་པོའི་ནང་ནས་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་རྙེད། དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་རྙེད་པའི་དོན་དེ་ཡུལ་རང་གི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་སྡོད་ལུགས་ཀྱི་ངོས་ནས་གྲུབ་པའམ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ནམ་མིན། གལ་ཏེ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་ཡིན་ན་དེའི་གནས་ལུགས་སྲུ་མཐུད་ནས་བཙལ་ན་གསལ་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་གང་ཞིག །དེ་རྙེད་དུ་མེད་པས་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་མེད་པར་བཞེད། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་མཚན་མི་བཞེད་པ་ཚོས། གང་ཟག་ཅེས་བློ་ལ་སྣང་ཙམ་དེ་ཡིས་མ་ཚིམ་པར་དེའི་གནས་ལུགས་ལ་དཔྱད་ན་དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ལ་འགྲོ། དེ་འདྲ་ཡིན་དུས་གདགས་གཞི་བཙལ་ན་རྙེད་རྒྱུ་མེད། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་ནི་གང་ཟག་གི་གདགས་གཞི་ཚོགས་པའི་གྲས་ཡིན་པས་དེ་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་མི་འདོད། གདགས་གཞིའི་ནང་ནས་གདགས་ཆོས་རྙེད་པ་ཡིན་ན་བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཉིས་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད། གང་ལྟར་གདགས་ཆོས་དེ་གདགས་གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་པས། གང་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་བརྟེན་པ་དེ་རྟེན་རང་ཉིད་ཀྱི་སྟེང་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ན་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བཞག་དགོས་པའི་རྒྱུ་མཚན་མེད་པར་རྟེན་དེ་ཉིད་བཞག་པས་མི་འགྲིག སངས་རྒྱས་བསྐྱངས་ཀྱིས།

དངོས་པོ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ་ཡིན་ན། དེ་ཉིད་བཞག་པས་ཆོག་གི །བརྟེན་ནས་བཏགས་པས་ཅི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་ཡོད་ན་ཆོས་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་དེ་རེད་ཅེས་བཞག་པས་ཆོག་པས་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་དང་བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མིན་པར་འགྱུར། དེ་ཡིན་དུས་སྣང་ཙམ་དེ་ཡིས་མ་ཚིམ་པར་གདགས་གཞི་བཙལ་ནས་རྙེད་རྒྱུ་ཡོད་ན། དེ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པ་དང་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པར་ཐལ་བས་བརྟེན་ནས་བཏགས་པ་དང་རྟེན་འབྱུང་གི་གོ་བ་མེད་པར་འགྱུར། མདོར་ན། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་མཚན་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པ་ཟླ་གྲགས་ཀྱི་གསུང་གི་ཉིང་ཁུ་ལྟ་བུ་དང་། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་དགོངས་པ་མཐར་ཐུག་ཀྱང་ཡིན། ཡུམ་གྱི་མདོ་ལས། གཟུགས་སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་སྟོང་པར་མི་བྱེད་དེ། གཟུགས་ཉིད་སྟོང་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་འདི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེན་པོ་ཡིན། གཟུགས་དེ་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་བྱས་ནས་དེ་གང་གིས་སྟོང་པ་ཡིན་ཞེ་ན། གཟུགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དོན་དམ་པར་གྲུབ་པའི་དགག་ཆོས་གཞན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྒོ་ནས་སྟོང་པ་འཇོག་པ་མིན་པར་གཟུགས་ཁོ་རང་བཙལ་ན་རྙེད་དུ་མེད། སྣང་ཙམ་གྱི་སྒོ་ནས་གཟུགས་བཞག་ན་མ་གཏོགས་སྣང་བ་ཙམ་གྱིས་མ་ཚིམ་པར་དེ་ལས་བརྒལ་ནས་བཙལ་ན་གཟུགས་རྙེད་དུ་མེད་པས་གཟུགས་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་ཞིང་། དེ་ཡང་གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་གཟུགས་ཁོ་རང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པས་སྟོང་པ་ཡིན་པ་ལས་གཞན་ཞིག་གིས་སྟོང་པ་མིན་པར་གསུངས། དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་ཀུན་རྫོབ་ལ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འཇོག་ཀྱང་། འདིར་དབུ་མ་པ་རང་ལུགས་ལ་ཀུན་རྫོབ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། ཡང་དག་ཀུན་རྫོབ་དང་། ལོག་པའི་ཀུན་རྫོབ་གཉིས་མི་འབྱེད་དེ། ཡང་

དག་ཀུན་རྫོབ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཀུན་རྫོབ་ཡིན་ན་ཡང་དག་མ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡིན་ན་ལོག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་ཀུན་རྫོབ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་བློ་ཁ་མ་ཕྱོགས་པའི་འཇིག་རྟེན་རང་དགའ་བའི་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་ལོག་གཉིས་སུ་འབྱེད་དེ། གཟུགས་དེ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་དང་། མེ་ལོང་ནང་གི་བྱད་བཞིན་གྱི་གཟུགས་བརྙན་དེ་འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ལོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཇིག་རྟེན་ཤེས་ངོ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ཡང་དག་ཡིན་ན་ཡོད་པས་མ་ཁྱབ་སྟེ། གཟུགས་བདེན་གྲུབ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐར་ཐུག་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མས་རྙེད་དོན་གང་ཞིག །མཐར་ཐུག་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མ་རང་ཉིད་ལ་མཐར་ཐུག་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་ཚད་མར་སོང་བ་དེ་རང་ཉིད་དོན་དམ་བདེན་པ་ཡིན་པའི་མཚན་ཉིད། འདིར་བཤད་པའི་དོན་དམ་པ་བདེན་པ་ནི། གོང་དུ་ལེགས་ལྡན་གྱིས་དོན་ཡུལ་ལ་སྦྱར། དམ་པ་ཡུལ་ཅན་ལ་སྦྱར་ནས་གསུངས་པ་དང་མི་འདྲ་བར་འདིར་དོན་ཡང་དེ་ཡིན་ལ་དམ་པ་ཡང་དེ་ཡིན་ཞེས་དོན་དང་དམ་པ་གཉིས་ཀ་ཡུལ་ལ་སྦྱོར་བ་དང་། ངེས་ངོར་ཇི་ལྟར་སྣང་བ་ལྟར་དོན་ལ་གནས་པའི་སྒོ་ནས་བདེན་པ་ཡིན་པས་དོན་དམ་བདེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། མཚན་གཞི་ནི། བུམ་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དབྱེ་བ་སྟོང་ཉིད་བཅུ་དྲུག་སོགས་ཡོད། བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་དང་ལྡོག་པ་ཐ་དད་དུ་བཞེད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གལ་ཏེ་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ན་བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་བུམ་པའི་གནས་ལུགས་སུ་མི་རུང་བ་དང་། བདེན་གཉིས་ལྡོག་པ་གཅིག་ཡིན་ན་བུམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་བློས་བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་དགོས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་སོགས་གསུངས། གཞན་ཡང་འདས་མ་ཐོང་ཞིག་པ

རྣམས་དངོས་པོར་འདོད་ཅིང་། ཞེས་གསུངས་པ་བཞིན། ཞིག་པ་དངོས་པོར་འདོད་པ་འདི་གནད་འགག་ཆེན་པོར་ཆགས་ཀྱི་ཡོད། ཞིག་པའི་ད་ལྟ་བ་འཇིག་པ་རྒྱུ་ཡིས་བསྐྱེད་པ་བཞིན་འཇིག་པ་གྲུབ་པའི་གནས་སྐབས་དེ་ཡང་རྒྱུ་ཡིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན། དཔེར་ན། སྐྱེས་ཟིན་ན་རྒྱུ་ཡིས་བྱ་བ་བྱེད་མི་དགོས་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་རྒྱུ་ཡིས་བྱེད་ཅིང་སྐྱེས་པ་གྲུབ་པའི་སྐྱེས་པ་ཡང་རྒྱུ་ཡིས་བྱས་པ་ལ་འཇོག་དགོས། དེ་བཞིན་འཇིག་པ་རྒྱུ་དང་བཅས་པ་ཡིན་པ་ལྟར་ཞིག་པ་ཡང་རྒྱུ་ཡིས་བྱས་པ་ཡིན་པས་དངོས་པོར་འདོད་ལ། མ་འོངས་པ་ཡང་དངོས་པོར་འདོད། །དེ་བཞིན་ཕྱི་དོན་བཏགས་དོན་བཙལ་ན་ཕར་ངོས་ནས་རྙེད་རྒྱུ་མེད་ཀྱང་། མིང་བརྡའི་བཏགས་ཡོད་ཙམ་གྱི་ཤེས་པ་འཇོག་པ་བཞིན་མིང་རྐྱང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་གྱི་ཕྱི་དོན་འཇོག་རིག་ཅིང་གཟུང་འཛིན་གཉིས་རྫས་གཅིག་མིན་པར་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པར་གསུངས། ཕྱི་རོལ་གྱི་དོན་ཡང་ཁས་ལེན་ཏེ། གཟུང་འཛིན་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་གྲུབ་པར་བཞེད་པའི་ཕྱིར།

ཡུལ་ཅན་གྱི་འདོད་ཚུལ་ནི། རང་གི་གདགས་གཞི་ཕུང་པོ་ལྔའམ་བཞི་ལ་བརྟེན་ནས་བཏགས་པའི་ང་ཙམ་དེ་གང་ཟག་གི་མཚན་གཞིར་འདོད་ཅིང་། གང་ཟག་ལ་ལྡན་མིན་འདུ་བྱེད་ཀྱིས་ཁྱབ། བློ་ལ་ཚད་མ་དང་། ཚད་མིན་གྱི་བློ་གཉིས་ཡོད། ཚད་མའི་འཇོག་སྟངས་ལ་གོང་གི་རང་རྒྱུད་པ་སོགས་ཀྱི་གསུང་ཚུལ་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད། ཚད་མ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་། རྗེས་སུ་དཔག་པའི་ཚད་མ་གཉིས། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ལ་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ། ཡིད་ཀྱི་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་དང་གསུམ་ཡོད། རང་རིག་མངོན་སུམ་མི་འདོད་ཅིང་། གཉིས་སྣང་ནུབ་ནས་ཆོས་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་

རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་གཉིས་ཀྱི་སྣང་བ་མཐའ་དག་ལོག་པར་བརྟེན་དེ་མ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་ཡང་། སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དབང་ཤེས་ལ་འཁྲུལ་ཤེས་ཀྱིས་ཁྱབ། རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་ལ་འཁྲུལ་མ་འཁྲུལ་གཉིས་ཡོད་དེ། སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་ཤིང་རང་མཚན་གྱི་སྣང་བ་གཏན་ནས་ལོག་པའི་འཕགས་པའི་མཉམ་བཞག་ཡེ་ཤེས་མ་གཏོགས། གཞན་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བློ་མཐའ་དག་རང་མཚན་གྱི་སྣང་བ་དང་བཅས་པ་ཤ་སྟག་ཡིན་པས་འཁྲུལ་བའི་བློ་ཤ་སྟག་ཏུ་འདོད། འོ་ན་ཚད་མ་མི་བསླུ་བ་ཞེས་པའི་དོན་གང་ཡིན་ཞེ་ན། རང་མཚན་སྣང་བ་ལ་ལྟོས་ཏེ་མི་བསླུ་བ་མ་ཡིན་པར་གཟུགས་སོགས་འཇལ་བྱེད་ཀྱི་བློ་དེ་དག་རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་གཙོ་བོ་གཟུགས་ཙམ་ཡིན་པས་དེ་ལ་མི་བསླུ་བ་ཡིན་པས་དེའི་ཆ་ནས་ཚད་མར་འཇོག་ཐུབ་ཀྱང་། རང་མཚན་སྣང་བའི་ཆ་ནས་འཁྲུལ་བ་ཡིན། རང་གི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་གཙོ་བོ་གཟུགས་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པ་དང་རང་མཚན་གྱི་སྣང་བ་ལ་འཁྲུལ་བ་ཡིན་པ་གཉིས་མི་འགལ། འདི་པས་ཚད་མ་ལ་གསར་རྟོགས་ཀྱིས་ཁྱབ་པར་མི་བཞེད་པས་རྟོགས་ཟིན་རྟོགས་པའི་རིག་པ་བཅད་ཤེས་ཀྱང་ཚད་མར་བཞེད། མཉམ་བཞག་ཟག་མེད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་མ་འཁྲུལ་བ་དང་། ཚུར་མཐོང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་ཕྲ་བའི་མི་རྟག་པ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པའི་རྣལ་འབྱོར་མངོན་སུམ་དེ་འཁྲུལ་ཤེས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། སོ་སྐྱེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཅད་ཤེས་ཡིན་ན་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་མི་རྟག་པར་རྟོགས་པའི་རྗེས་དཔག་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་རྟོག་པར་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་དང་། གཟུགས་འཛིན་དབང་པོའི་མངོན་སུམ་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་དེ་

རྟོག་མེད་དུ་གྱུར་པའི་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་དཔག་ལ་དབྱེ་ན། དངོས་སྟོབས་རྗེས་དཔག །གྲགས་པའི་རྗེས་དཔག །དཔེ་ཉེར་འཇལ་གྱི་རྗེས་དཔག ཡིད་ཆེས་རྗེས་དཔག་དང་བཞི་ཡོད། ཡུལ་དེ་ལ་འཁྲུལ་ཡང་ཡུལ་དེ་རྟོགས་པ་མི་འགལ་ཏེ། སྒྲ་མི་རྟག་རྟོགས་ཀྱི་རྗེས་དཔག་དེ་སྒྲ་མི་རྟག་པ་ལ་འཁྲུལ་ཡང་དེ་རྟོགས་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་སྣང་ཅན་གྱི་ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་སྣང་བ་ལ་མངོན་སུམ་ཚད་མ་ཡིན་པས་ཁྱབ་སྟེ། སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པ་དེ་རང་གི་སྣང་བ་ལ་མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལོག་ཤེས་དང་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་བློ་གང་ཡིན་ཡང་ཤེས་པ་ཞིག་ཡིན་ཕྱིན་དེ་ལ་ཡུལ་ཞིག་གི་རྣམ་པ་ཤར་གྱི་ཡོད་པ་དང་། སྣང་བ་དེ་དེ་ལ་མངོན་གྱུར་ཡིན། དེ་ཡིན་དུས་ཤེས་པ་གང་དང་གང་ཡིན་ཡང་རང་གི་སྣང་བ་དེ་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད། མངོན་སུམ་གྱི་ཚད་མ་ཡིན་པར་བཞེད་པ་སོགས་གོང་དུ་བཤད་པའི་རང་རྒྱུད་པ་སོགས་དང་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཆེན་པོ་ཡོད། ཤེས་པ་ཡིན་ན་རང་གི་གཞལ་བྱ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་སྟེ། རི་བོང་ར་འི་དོན་སྤྱི། རི་བོང་ར་འཛིན་རྟོག་པའི་གཞལ་བྱ་དང་། སྒྲ་རྟག་པའི་དོན་སྤྱི་སྒྲ་རྟག་འཛིན་རྟོག་པའི་གཞལ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་རྣམ་གཞག་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་ནི། གཙོ་བོ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་ཡིན། གང་ཟག་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་སྐབས་འདིར་བཤད་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད། གང་ཟག་རང་རྐྱ་ཐུབ་པའི་རྫས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པ་ཙམ་ལ་མི་བཤད་ཅིང་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་རགས་པ་དང་། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་གཙོ་བོ་ནི། གང་

ཟག་བདེན་པས་སྟོང་པའམ་གང་ཟག་གི་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་ཕྲ་མོ་དེ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོར་འདོད་དོ། །དེར་བརྟེན་ཆོས་དང་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་གཉིས་སྟོང་གཞིའི་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒོ་ནས་ཁྱད་པར་འབྱེད་པ་ཡིན་གྱི་དགག་བྱ་ལ་ཁྱད་པར་མེད་པར་བཞེད། དགག་བྱའི་སྒོ་ནས་མི་འབྱེད་དེ། གཞི་གང་ཟག་གི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང་། གཞི་ཕུང་སོགས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགག་བྱ་བདེན་གྲུབ་བཀག་པ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་གཉིས་ལ་ཕྲ་རགས་མེད་ཅིང་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདོད་དོ། །མདོར་ན། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་དང་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་གཉིས་ལ་ཕྲ་རགས་མེད་ན་ཡང་། གང་ཟག་གི་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་ངེས་སླ་བ་དང་། གཞི་ཕུང་སོགས་ཀྱི་སྟེང་གི་སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་ལྟོས་ཏེ་ངེས་དཀའ་བ་ཡིན་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད། ཡིན་ན་ཡང་བདག་འཛིན་གཉིས་སྐྱེ་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཕུང་སོགས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་གཞི་བྱས་ཏེ་འཇིག་ལྟ་སྐྱེ་བ་དང་། ཡང་ཐོག་མར་ང་ཞེས་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་ཐོག་ནས་ང་ཡིར་འཛིན་པའི་ཆོས་ལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་འཛིན་པ་སྐྱེ་བ་ཡང་ཡོང་གི་ཡོད།

གཉིས་པ་ལམ་གྱི་སྤང་བྱ་ནི། བདག་འཛིན་ཕྲ་རགས་ས་བོན་དང་བཅས་པ་དང་། དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་དུག་གསུམ་ས་བོན་དང་བཅས་པ་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་དེ། བདེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་པའི་ཕྱིར། བདེན་འཛིན་གྱི་བག་ཆགས་དང་། དེའི་དབང་གིས་བྱུང་བའི་གཉིས་སྣང་འཁྲུལ་པའི་ཆ་དང་། གོང་དུ་བཤད་པ་བཞིན་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་ཡིན་ན་བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་བུམ་པའི་གནས་ལུགས་སུ་མི་

རྟུང་བར་ཐལ་བ་དང་། བདེན་གཉིས་ལྡོག་པ་གཅིག་ཡིན་ན་བུམ་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བའི་བློས་བུམ་པའི་ཆོས་ཉིད་ཀྱང་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་དགོས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར་བས། བདེན་པ་གཉིས་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྡོག་པ་ཐ་དད་ཡིན་ལ། དེའི་ལྡོག་ཕྱོགས་བདེན་གཉིས་ངོ་བོ་ཐ་དད་དུ་འཛིན་པའི་དྲི་མ་རྣམས་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་དོ། །

གསུམ་པ་ལམ་གྱི་རང་བཞིན་ནི། ཐེག་པ་གསུམ་པོ་རེ་རེ་ལའང་ལམ་ལྔ་ལྔའི་རྣམ་གཞག་དང་། ཐེག་ཆེན་ལ་ས་བཅུའི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་མདོ་སྡེ་ས་བཅུ་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱེད་དོ། །ཐེག་པ་གསུམ་ལ་ཤེས་རབ་ཀྱི་རྟོགས་རིགས་མི་འདྲ་བ་མེད་དེ། འཕགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པས་ཁྱབ་པ་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་སྙིང་པོ་འདི་ལྟར་ཏེ། རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་ལ་འཇོག་གི་ཡོད་ཀྱང་། ཕུང་པོ་བློ་ཡུལ་དུ་ཤར་བའི་སྒོ་ནས་གང་ཟག་བློ་ཡུལ་དུ་ཤར་དགོས། དེར་བརྟེན་གང་ཟག་གི་བདེན་འཛིན་དང་ལྷག་པར་འདེག་ལྟ་ལ་མཚོན་ན། ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་གྱིས་གཞི་བྱས་ནས་གང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་སྐྱེས་པས། ང་ཟག་གི་བདག་འཛིན་རྩ་བ་ནས་ཁེགས་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཁེགས་ནུས་པ་དགོས། རྒྱུ་མཚན་དེའི་ཕྱིར་འདི་པའི་ལུགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་བདག་འཛིན་ཉོན་མོངས་ལ་བཞག་ནས། ཉན་རང་དགྲ་བཅོམ་པ་ཉོན་སྒྲིབ་སྤངས་པ་དེས་བདེན་འཛིན་ཡང་སྤངས་དགོས་པར་བཞེད། དེར་བརྟེན་ཉན་རང་འཕགས་པས་མཚོན་ཐེག་པ་གསུམ་གྱི་འཕགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་ཕྲ་མོ་མངོན་སུམ་དུ་རྟོགས་པར་གསུངས་པ་ཡིན།

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། ཐེག་དམན་རིགས་ངེས་རྣམས་

ཀྱིས་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་རིགས་པ་མདོར་བསྡུས་ཙམ་གྱིས་བསྒོམས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། མཐར་ཐེག་དམན་གྱི་སློབ་ལམ་རྡོ་རྗེ་ལྟ་བུའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱིས་བདེན་འཛིན་ས་བོན་དང་བཅས་པ་སྤངས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་རང་གི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱིས་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་ཐོབ་པ་ལ་དེའི་སྔོན་དུ་ལྷག་བཅས་མྱང་འདས་འཐོབ་དགོས་པར་འདོད་ཀྱང་། ལུགས་འདི་ལ་ལྷག་བཅས་ཀྱི་སྔོན་དུ་ལྷག་མེད་མྱང་འདས་འཐོབ་དགོས་པར་འདོད་དོ། །ཉན་རང་གཉིས་ལ་ལུགས་གནས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཁས་ལེན་ཞིང་། ལུགས་གནས་བརྒྱད་པོ་གང་རུང་ལ་འཕགས་པས་ཁྱབ་པར་ཁས་ལེན་ནོ། །

ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་མངོན་དུ་བྱེད་ཚུལ་ནི། བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་མེད་པའི་ལྟ་བ་རིགས་པའི་རྣམ་གྲངས་མཐའ་ཡས་པའི་སྒོ་ནས་རྒྱས་པར་བསྒོམས་ཏེ་སྒྲིབ་པ་སྤོང་བར་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པར་མ་སྤངས་པར་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་འགོ་མི་རྩོམ་ལ། ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་མགོ་ས་བརྒྱད་པ་ནས་རྩོམ་པ་ཡིན་ཞིང་། དམན་ལམ་སྔོན་དུ་མ་སོང་བའི་བྱང་སེམས་རྣམས་ཀྱིས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་ན་ཉོན་སྒྲིབ་ཟད་པར་སྤངས་ཏེ། མཐར་རྒྱུན་མཐའི་བར་ཆད་མེད་ལམ་ལ་བརྟེན་ནས་ཤེས་སྒྲིབ་མ་ལུས་པར་སྤངས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྐུ་བཞིའི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་བྱེད་དོ། །མྱང་འདས་དང་འགོག་བདེན་ལ་དོན་དམ་བདེན་པས་ཁྱབ་པར་འདོད་དོ། །འདི་པའི་ལུགས་ལ་དྲང་ངེས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཇི་ལྟར་འབྱེད་ཅེ་ན། མ་གཞི་དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པའི་སྐབས་ནས་བཤད་པ་བཞིན་ཡིན་ཡང་། ཐ་སྙད་དུ་ཡང་རང་མཚན་ཞལ་གྱིས་མི་བཞེས་པས། ངོ་བོ་ཉིད་མེད་པ་དང་། སྐྱེ་བ་མེད་ཅེས་གསུངས་པ་རྣམས་སྒྲ་ཇི་

བཞིན་པར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་སྟོང་ཉིད་དངོས་བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོ་སྟོན་
པའི་མདོ་རྣམས་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་དང་། ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་
བྱས་པའི་མདོ་རྣམས་དྲང་དོན་གྱི་མདོར་བཞེད་པ་ཡིན། དེར་བརྟེན་དགོངས་འགྲེལ་
ལས་བཤད་པའི་འཁོར་ལོ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དང་། ཐ་མ་
ལེགས་པར་རྣམ་པར་ཕྱེ་བའི་ཆོས་འཁོར་གཉིས་ལ་དྲང་དོན་གྱི་མདོས་ཁྱབ་སྟེ། དེ་
ལ་སྟོང་ཉིད་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་མདོ་མེད་པའི་ཕྱིར། དེའི་བར་པ་སྟེ་བཀའ་བར་བ་
མཚན་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་ལ་ངེས་དོན་གྱི་མདོས་ཁྱབ་པར་བཞེད་དེ། ཤེས་
རབ་སྙིང་པོ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིར་བཤད་པའི་དྲང་དོན་ལ་ནང་
གསེས་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པ་མ་ཡིན་པར་དགོངས་པ་གཞན་དུ་དྲང་དགོས་པའི་རིགས་
ཤིག་དང་། སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་ཁས་ལེན་དུ་རུང་བ་ལ་ཡང་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དངོས་
བསྟན་བསྟན་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱས་ནས་བསྟན་པའི་མདོ་ཞིག་ཡིན་ན། ཚིག་གི་ངོ་
གདོང་གི་བསྟན་ཚོད་དེ་སྒྲ་ཇི་བཞིན་པར་ཁས་ལེན་དུ་རུང་ན་ཡང་། སྒྲ་ཇི་བཞིན་
པར་ཁས་བླང་ཆོག་པའི་དོན་དེ་ཙམ་ཞིག་ད་དུང་ཆོས་དེ་དང་དེའི་མཐར་ཐུག་གི་
ཡིན་ལུགས་མིན་པར་བརྟེན། ཡིན་ལུགས་དེ་ལས་གཞན་དུ་དྲང་དུ་ཡོད་པས་དྲང་
དོན་ཞེས་བྱ། ཐལ་འགྱུར་པ་རྣམས་ཀྱི་ཁྱད་ཆོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ནི། བརྟེན་ནས་བཏགས་
པའི་གཏན་ཚིགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་རྣམས་ལ་རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱིས་
གྲུབ་པ་མ་ལུས་པར་ཁེགས་ཀྱང་། རང་མཚན་བཀག་པའི་ཤུལ་ལ་ཐ་སྙད་དུ་མིང་
རྐྱང་བཏགས་ཡོད་ཙམ་ལ་བཅིང་གྲོལ་དང་། རྒྱུ་འབྲས་དང་། གཞལ་བྱ་འཇལ་བྱེད་
ལ་སོགས་པ་གཞན་ངོར་སྐྱེལ་མི་དགོས་པར་རང་ལུགས་ལ་བསྐྱོན་མེད་དུ་འཇོག

ཤེས་པ་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །དེང་སང་འགའ་ཞིག་ལྟ་བ་མཐོན་པོར་རློམ་སྟེ་སྣང་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་འཁྲུལ་སྣང་ཙམ་ཡིན་ཞེས་མོ་གཤམ་གྱི་བུ་ལྟར་གཏན་མེད་དུ་བཟུང་ནས་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་ཉམས་ལེན་གྱི་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པ་རྣམས་ལ་ཐལ་འགྱུར་པའི་དྲི་ཙམ་ཡང་མི་བྲོའོ། །དེས་ན་སྲིད་པའི་ཕྱུན་ཚོགས་མཐའ་དག་མི་འབར་བའི་ རླུབས་ ལྟར་ མཐོང་ ནས་ གྲོལ་ བ་ དོན་ དུ་ གཉེར་ བ་ དག་ གིས་ ཆོས་ ལྟར་བཅོས་པའི་ལྟ་བ་ངན་པ་མ་ལུས་པ་སྤྱངས་ཏེ་གྲུབ་མཐའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཡང་རྩེ་དབུ་མ་ཐལ་འགྱུར་པའི་རིང་ལུགས་ལ་མཆོག་ཏུ་གུས་པར་བྱའོ། །

སྨྲས་པ།

གཞུང་ལུགས་གསེར་གྱི་འཛིན་མར་ཡོངས་འཁྲིལ་ཚིག་དོན་གཏིང་མཐའ་དཔག་པར་དཀའ། །བློ་དམན་བྱིས་པའི་སྙིང་ལ་འཇིགས་སྐྱེར་སྣ་ཚོགས་རིགས་པའི་རླབས་ཕྲེང་གཡོ། །རྣམ་མང་ལྟ་བའི་རྒྱ་གླུང་སྟོང་འཁྱེད་བློ་གསལ་གཉིས་སྐྱེས་རོལ་པའི་གནས། །ཕྱི་ནང་གཞུང་ལུགས་རྒྱ་གཏེར་ཆེན་པོའི་དེ་ཉིད་མ་ལུས་སུ་ཡིས་དཔོག །

འོན་ཀྱང་སྐྱེ་བས་ཐོབ་པའི་གྲུ་རྫིངས་ནི། །
སྔོར་བྱུང་མཐུན་པའི་རླུང་གིས་ཉེར་བསྐུལ་ཏེ། །
གྲུབ་མཐའ་རྒྱ་མཚོའི་དབུས་སུ་སོན་པ་ལས། །
ལེགས་བཤད་ནོར་བུའི་ཕྲེང་བ་དེང་འདིར་རྙེད། །
གང་དག་མཁས་མཆོག་བྱེ་བའི་མདུན་ས་རུ། །
ལེགས་བཤད་གཏམ་གྱི་དགའ་སྟོན་སྤེལ་འདོད་ན། །

རང་གཞན་གྲུབ་མཐའི་སྙིང་པོ་མདོར་བསྡུས་འདི། །
བློ་གསལ་གཞོན་ནུའི་ཚོགས་ཀྱིས་བསྙེན་བྱ་ཡིན། །
དེང་དུས་མཁས་རློམ་སྐྱེ་བོ་སྤྱི་བརྫོལ་ཅན། །
རྒྱ་ཆེན་གཞུང་ལ་ཡུན་རིང་མ་སྦྱངས་པར། །
རྙེད་བཀུར་བསྡུ་ཕྱིར་རྩོམ་པའི་རློམས་གར་གྱིས། །
ངལ་བ་ལྷུར་ལེན་གང་དེ་ཨེ་མ་མཚར། །
རྣམ་དཔྱོད་མཁའ་ལས་ལེགས་བཤད་འོད་སྟོང་ཅན། །
ཤར་བས་ཉེས་བཤད་ཀུན་དུ་ནུབ་བྱེད་ཀྱང་། །
རྣམ་དག་གཞུང་ལུགས་འདབ་བརྒྱའི་ཚལ་ཆེན་པོ། །
ངོ་མཚར་དོན་གྱི་འཛུམ་དཀར་ཅི་ཡང་གྲོད། །
རྒྱ་བོད་མཁས་པའི་གཞུང་གི་བཅུད་བསྡུས་ནས། །
རབ་འབྱམས་གྲུབ་མཐའ་གསལ་བྱེད་བགོད་འདི་ཡང་། །
འགྲན་སེམས་ཕྲག་དོག་དབང་གིས་མ་ལགས་ཏེ། །
རང་དང་སྐལ་མཉམ་བློ་གྲོས་འཕེལ་ཕྱིར་ཡིན། །
ཚུལ་འདིར་འབད་པ་ལས་བྱུང་ལེགས་སྤྱད་ནི། །
ཟླ་བའི་འོད་ཀྱང་ཟིལ་གྱིས་གནོན་པ་དེས། །
འགྲོ་ཀུན་ལྟ་ངན་གཙོང་རོང་ལས་བསྒྲལ་ཏེ། །
ཡང་དག་ལམ་གྱིས་རྟག་ཏུ་དབུགས་འབྱིན་ཤོག །
ཅེས་ཕྱི་ནང་གི་གྲུབ་མཐའི་རྣམ་གཞག་མདོར་བསྡུས་པ་རིན་པོ་ཆེའི་ཕྲེང་བ་

ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི་དད་བརྩོན་རྣམ་དཔྱོད་དང་ལྡན་པ་གྱུ་ཕྲི་ངག་དབང་སྐལ་བཟང་དང་། དགེ་སློང་ངག་དབང་བཟང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་བསྐུལ་ངོར། བཙུན་པ་དཀོན་མཆོག་འཇིགས་མེད་དབང་པོས་ཆུ་སྤྲུལ་ཆུ་སྟོད་ཟླ་བའི་ཡར་ཚེས་ལ་སྦྱར་བའི་ཡི་གེ་པ་ནི་ཧ་མགྲིན་ཚེ་རིང་ངོ་། །སརྦ་མངྒ་ལཾ།

གྲུབ་མཐའ་རིན་ཆེན་ཕྲེང་བའི་བཀའ་ཁྲིད་ཀྱི་ཕྱག་དེབ་འདི་ནི་བདག་གི་ཆོས་གྲོགས་དམ་པ་ལུང་རིགས་སྨྲ་བའི་དགེ་བཤེས་གུང་ངག་དབང་འབྱོར་མཆོག་ལ་རྡ་ས་བོད་ཀྱི་དཔེ་མཛོད་ནས་དཔར་བསྐྲུན་གནང་ཞུས་ཐོབ་པ་དང་ཁོང་གི་ཐུགས་མོས་ལྟར་གྲུབ་མཐའ་རྩ་བའང་ལྷན་དུ་གསར་འཇུག་གིས་སྒྲིག་འཇུག་ཞུ་དག་སོགས་བྱེད་པ་པོ་ནི་ཤེས་དཔར་ཞུ་ཆེན་མིང་འཛིན་པ་སྐལ་བཟང་རྒྱ་མཚོས་བགྱིས་པ་དགེའོ། །

པར་བྱང་སྨོན་ཚིག

རྣམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོ་གཅིག་ཏུ། །
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་ཀླུང་། །
ཚིག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དུག་གསུམ་གྱི། །
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྲུད་ལེགས་བཤད་བདུད་རྩི་འདི། །
དཔར་དུ་བསྐྲུན་པའི་རྣམ་དཀར་ཕུང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྟོང་ཕྲག་བརྒྱ། །
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །
ངེས་ལེགས་ནོར་བུའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་འཇམ་གླིང་ཡངས་པའི་ཁྲོན་ལ་འཆི་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་རྣམ་འདྲེན་ཤཱཀྱ་སེངྒེའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀུན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕྲལ་ཡུན་ལེགས་ཚོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྟན་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དཔར་དུ་བསྐྲུན་དང་བསྐྲུན་འགྱུར་གང་ལའང་སྦྱར་ཚིག་པའི་དགེ་བསྔོའི་སྨོན་ཚིག་ཏུ་ཤཱཀྱའི་དགེ་སློང་ཆོས་སྨྲ་བ་ངག་དབང་བློ་བཟང་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྦྱར་བའོ། །